

บทบาทของครูโขน เรียนรู้ ต่อบทบาทในจังหวัดเพชรบุรี

นางสาวสุชาสินี สุขเกษม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๕๔

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ROLE OF KRU CHANHAI REANROO ON PI-PHAT ENSEMBLE
IN PHETCHABURI PROVINCE

Miss Suthasinee Sookkasame

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai Music
Department of Music
Faculty of Fine and Applied Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2011
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของครูโขน เรียนรู้ ต่อวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี

โดย

นางสาวสุธาสิณี สุขเกษม

สาขาวิชา

ดุริยางค์ไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญกร บินทสันต์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พิชิต ชัยเสรี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชำคม พรประสิทธิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรประพิตร เผ่าสวัสดิ์)

ศุชาสินี สุขเกษม: บทบาทของครูไฉน เรียนรู้ ต่อดวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี
 THE ROLE OF KRU CHANHAI REANROO ON PI-PHAT ENSEMBLE
 PHETCHABURI PROVINCE. อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ศศ.ดร.ภัทรวดี
 ภูษฎาภิรมย์, ๑๘๔ หน้า.

ครูไฉน เรียนรู้ เป็นศิลปินที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยและมีบทบาท
 ต่อดวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี ท่านเป็นศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
 ครูทองสุข นักดนตรี ครูศิริ นักดนตรี ความสามารถด้านปีพาทย์ทำให้ได้รับการยกย่องและ
 เคารพนับถือในฐานะนักดนตรีที่มีฝีมือของจังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ครูไฉน เรียนรู้มีบทบาทสำคัญต่อดวงปีพาทย์ใน
 จังหวัดเพชรบุรีคือ การเป็นลูกศิษย์ในสำนักครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
 อุปนิสัยส่วนตัวและมีมือความสามารถทางด้านดนตรี รวมทั้งการได้รับความอุปถัมภ์จากทาง
 วัดไตรทองและวัดโพธิ์ทัมณีทั้งด้านงบประมาณและการส่งเสริมชื่อเสียงของวง
 บทบาทที่สำคัญของครูไฉน เรียนรู้ต่อดวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรีคือ ทำให้ทางเพลงของ
 หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แพร่หลายกลายเป็นทางที่สำคัญของวงปีพาทย์ใน
 จังหวัดเพชรบุรีและส่งเสริมปีพาทย์มอญในจังหวัดเพชรบุรีให้มีแบบแผนในการบรรเลงและ
 แพร่หลายกลายเป็นที่นิยมสืบมา

ภาควิชา.....ดุริยางคศิลป์..... ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....ดุริยางค์ไทย..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา..... ๒๕๕๔.....

5186741035 : MAJOR THAI MUSIC

KEYWORDS : THE ROLE IN PHETCHABURI PROVINCE. , KRU CHANHAI REANROO
 SUTHASINEE SOOKKASAME: THE ROLE OF KRU CHANHAI REANROO ON
 PI-PHAT ENSEMBLE IN PHETCHABURI PROVINCE. ADVISOR: ASSOC.
 PROF. PATARAWDEE PUCHADAPIROM, Ph.D., 184 pp.

Khru Chanai Rianroo is a talented artist in traditional Thai music who plays a key role on Pi-Phat Ensemble in Phetchburi. He is the student of Luang Pradit Pairoh (Sorn Sinlapabanleng), Khru Suk Nukdontee, and Khru Siri Nukdontee . His intelligence on Pi-Phat Ensemble has brought him to success and admirations from people as a talented and skilled musician of Phetchburi.

The research found that the factors why Khru Chanai Rianroo played an important role on Pi-Phat Ensemble in Phetchburi are his studentship under Khru Luang Pradit Pairoh (Sorn Sinlapabanleng), his personal characters, his skills and ability in music, as well as the supports he got from Wat Sai Thong and Wat Pho Thai Manee that helped him with budget and brought fame to the band. The important role of Khru Chanai Rianroo regarding on Pi-Phat Ensemble in Phetchburi has spread the musical style of Luang Pradit Pairoh (Sorn Sinlapabanleng), which has become the main musical style of Pi-Phat Ensemble in Phetchburi. He has also provided the way of playing of Pi-Phat Ensemble in Phetchburi, and promoted playing pattern of Pi-Phat Mon Ensemble in Phetchburi to become widespread and popular since then.

Department : Music Student's Signature

Field of Study : Thai Music Advisor's Signature

Academic Year : 2011

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยความอนุเคราะห์และความเมตตาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูษฎาภิรมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ที่คอยให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ยังคอยตรวจสอบและคอยแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในงานวิทยานิพนธ์ เป็นผลทำให้งานวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ชฎิล นักดนตรี อาจารย์ประโยชน์ ทางมีศรี อาจารย์สันติ อุดมศรีที่ ครูตำรวจ ทองมา ครูวัช รัตนพิทักษ์ ครูสด แสงทอง พระสันศักดิ์ ผาดศรี ครูสุนทร คนตรี ครูสมบุรณ์ ทองมา ครูเชื้อ นามเมือง ครูสุวิทย์ พุ่มพฤษ์ ครูสมพร จินดา และบรรดาคณาจารย์ของ ครูไฉน เรียนรู้ทุกคนที่ข้าพเจ้ามิได้กล่าวชื่อที่ให้ความเมตตาในให้ข้อมูลที่ในการทำวิทยานิพนธ์ เล่มนี้

อนึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อประสาท สุขเกษม คุณแม่อารมย์ สุขเกษม นางมัทนีญา บัวชื่น คามตำรวจบัญญัติ บัวชื่น ร้อยตรีอภิณัฐ ฤทธิล้ำ และญาติพี่น้องของผู้วิจัยที่คอยช่วยเหลือ และคอยให้กำลังใจในการทำงานแก่ผู้ทำวิจัยมาตลอด

หากประโยชน์อันใดที่จะเกิดขึ้นจากงานวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอมอบความดีทั้งหมดแด่ บรมครูคนตรีไทยที่ล่วงลับไปแล้ว อาทิ ท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ครูสุข นักดนตรี ครูศิริ นักดนตรี ครูไฉน เรียนรู้ ศิลปินผู้คอยสรรค์สร้างผลงานอันเป็นมรดกของชาติให้ คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมคนตรีสืบไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๓
๑.๓ วิธีดำเนินการวิจัย.....	๔
๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๖
บทที่ ๒ ประวัติความเป็นมาของครุโชน เรียนรู้.....	๗
๒.๑ การเรียนดนตรีไทยของครุโชน เรียนรู้.....	๑๐
การเรียนดนตรีในสายหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	๑๐
๒.๒ การประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรี.....	๑๘
๒.๓ ผลงานของครุโชน เรียนรู้.....	๒๔
บทที่ ๓ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของครุโชน เรียนรู้ต่อวงปี่พาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี.....	๓๒
๓.๑ การเป็นลูกศิษย์ของสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง).....	๓๓
๓.๒ ความสามารถทางด้านดนตรีไทยและอุปนิสัยส่วนตัวของครุโชน.....	๔๘
๓.๓ การได้รับความอุปถัมภ์จากวัด.....	๖๔
บทที่ ๔ บทบาทของครุโชน เรียนรู้ต่อปี่พาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี.....	๗๓
๔.๑ บทบาทในการเผยแพร่ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) สู่วงปี่พาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี.....	๗๓
๔.๒ บทบาทของครุโชนในการส่งเสริมปี่พาทย์มอญให้แพร่หลายในจังหวัด เพชรบุรี.....	๑๖๕

บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ.....	๑๓๕
รายการอ้างอิง.....	๑๓๕
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	๑๓๕

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๒.๑ ภาพนางเจียน เรียนรู้ มารดาครูไฉน เรียนรู้.....	๑๐
๒.๒ ภาพครูไฉนและภรรยาถ่ายภาพกับครูศิริ นักดนตรีในวันรับปริญญา.....	๑๖
๒.๓ ภาพครูไฉนและครูศิริ นักดนตรีชมการบรรเลงดนตรีร่วมกันในงานไหว้ครู.....	๑๘
๒.๔ ภาพครูไฉนและครูศิริ นักดนตรีบรรเลงดนตรีร่วมกันในงานไหว้ครู.....	๑๘
๒.๕ ภาพพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อบี๋ แพทย์กุล) เจ้าอาวาสวัดไทรทอง.....	๒๐
๒.๖ ภาพวัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี.....	๒๐
๒.๗ ภาพศาลาการเปรียญ วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี.....	๒๑
๒.๘ ภาพครูไฉนขณะซ้อมดนตรีที่บ้านท่าศาลา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี.....	๒๑
๒.๙ ภาพพระครูกิตติวัชรภรณ์ (หลวงพ่อน้อย) เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ไทยมณี.....	๒๒
๒.๑๐ ภาพครูไฉนในการสอนวงดุริยางค์โรงเรียนบ้านลาดวิทยา.....	๒๖
๒.๑๑ ภาพครูไฉนในการรับโล่รางวัลในการประชันวงปีพาทย์สมาคมสงเคราะห์สหทัย ศิลป์.....	๒๖
๒.๑๒ ภาพบรรเลงปีพาทย์ถวยมืองานไหว้ครูสมาคมสงเคราะห์สหทัยศิลป์.....	๒๗
๒.๑๓ ภาพครูไฉนเรียนรู้รับมอบโล่รางวัลชนะเลิศพระราชทานสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีในการประกวดปีพาทย์เครื่องคู่.....	๒๗
๒.๑๔ ภาพงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี จังหวัดเพชรบุรี.....	๒๘
๒.๑๕ ภาพผลงานและรางวัลที่ได้รับของครูไฉน เรียนรู้.....	๒๘
๒.๑๖ ภาพที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพครูไฉน เรียนรู้.....	๓๐
๓.๑ ภาพหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	๓๔
๓.๒ ภาพนายสิน ศิลปบรรเลง.....	๓๕
๓.๓ ภาพสมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุ พันธุวงษรเดช.....	๓๖
๓.๔ ภาพครูช้อย สุนทรวาทีน.....	๓๗
๓.๕ ภาพพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)	๓๗
๓.๖ ภาพครูเพชร จรรย์นาฎย์.....	๓๘
๓.๗ ภาพครูศิริ นักดนตรี.....	๔๐
๓.๘ ภาพครูชฎิล นักดนตรี.....	๔๑

ภาพที่	หน้า	
๓.๕	ภาพครูโฉน เรียนรู้ขณะบรรเลงระนาดในการแสดงหุ่นกระบอก.....	๕๔
๓.๑๐	ภาพวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทองในสมัยที่ประจำอยู่ที่วัดไทรทองอำเภอบ้านแหลม	๖๐
๓.๑๑	ภาพวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทองในงานการประชันวงดนตรีที่วัดมหาธาตุวรวิหาร	๖๐
๓.๑๒	ภาพครูโฉนกำลังเจิมหน้าผากให้กับลูกศิษย์ ในพิธีไหว้ครูประจำปีที่บ้านท่าศาลา.	๖๒
๓.๑๓	ภาพครูโฉนและลูกศิษย์ในพิธีไหว้ครูประจำปีที่บ้านท่าศาลา.....	๖๓
๓.๑๔	ภาพวัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี.....	๖๕
๓.๑๕	ภาพศาลาการเปรียญหลังปัจจุบัน.....	๖๕
๓.๑๖	ภาพท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อบี) เจ้าอาวาสวัดไทรทอง.....	๖๖
๓.๑๗	ภาพวัดโพธิ์ทิมณี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี.....	๖๘
๓.๑๘	ภาพภายในวิหารเก๋งเงินพระอุโบสถปัจจุบัน.....	๖๙
๓.๑๙	ภาพบริเวณต้นศรีมหาโพธิ์.....	๖๙
๓.๒๐	ภาพพระครูกิตติวัชรารมณ์ (หลวงพ่อน้อย)	๗๐
๔.๑	ภาพครูเตื่อน พาทยกุล.....	๗๔
๔.๒	ภาพแสดงถึงอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี.....	๗๗
๔.๓	ภาพนายสำรอง ทองมา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง.....	๘๕
๔.๔	ภาพแผนที่แสดงที่ตั้ง คณะ ส. สร้อยทอง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี.....	๘๖
๔.๕	ภาพวงปี่พาทย์คณะ ส. สร้อยทอง.....	๘๗
๔.๖	ภาพวงปี่พาทย์คณะ ส. สร้อยทอง.....	๘๙
๔.๗	ภาพนายธวัช รัตนพิทักษ์ หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะส.พิทักษ์ศิลป์.....	๙๖
๔.๘	ภาพวงปี่พาทย์คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์.....	๙๗
๔.๙	ภาพวงปี่พาทย์คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์.....	๙๙
๔.๑๐	ภาพนายสุนทร คนตรี หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง.....	๑๐๔
๔.๑๑	ภาพวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง.....	๑๐๕
๔.๑๒	ภาพวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง.....	๑๐๗
๔.๑๓	ภาพนายสมพร จินดา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารมณ์.....	๑๑๒
๔.๑๔	ภาพแผนที่แสดงที่ตั้ง วงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารมณ์ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัด เพชรบุรี.....	๑๑๒
๔.๑๕	ภาพวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารมณ์.....	๑๑๓

ภาพที่	หน้า
๔.๑๖ ภาพวงปีพาทย์คณะศรีวัชรารักษ์.....	๑๑๕
๔.๑๗ ภาพนายสุวิทย์ พุ่มพฤกษ์ หัวหน้าคณะแตรวง ส.สร้อยทอง.....	๑๒๐
๔.๑๘ ภาพแผนที่แสดงที่ตั้ง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี.....	๑๒๑
๔.๑๙ ภาพคณะแตรวง ส.สร้อยทอง.....	๑๒๑
๔.๒๐ ภาพคณะแตรวง ส.สร้อยทอง.....	๑๒๔
๔.๒๑ ภาพคณะแตรวง ส.สร้อยทอง สมัยที่ครูไฉนไปสอนที่โรงเรียนบ้านลาดวิทยา.....	๑๒๕
๔.๒๒ ภาพนายสันทัด ผาดศรี หัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลง.....	๑๒๘
๔.๒๓ ภาพวงปีพาทย์ ส.บรรเลง.....	๑๒๘
๔.๒๔ ภาพนายสด แสงทองหัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส.แสงทอง.....	๑๓๕
๔.๒๕ ภาพแผนที่แสดงที่ตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี.....	๑๓๕
๔.๒๖ ภาพวงปีพาทย์คณะ ส.แสงทอง.....	๑๓๖
๔.๒๗ ภาพนายสมบูรณ์ ทองมาหัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส.สมบูรณ์ศิลป์.....	๑๔๒
๔.๒๘ ภาพแผนที่แสดงที่ตั้ง คณะศิษย์ ส.สมบูรณ์ศิลป์ อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี....	๑๔๒
๔.๒๙ ภาพนายเชื้อ นามเมือง หัวหน้าวงปีพาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลง.....	๑๔๕
๔.๓๐ ภาพแผนที่แสดงที่ตั้งคณะนายเชื้อ รวมบรรเลง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี.....	๑๔๕
๔.๓๑ ประเพณีมอญรำ.....	๑๖๕
๔.๓๒ งานพระบรมศพของภาพงานพระบรมศพของสมเด็จพระนางเจ้าสุภัทรมหารีรัตน พระบรมราชเทวี.....	๑๗๐

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“เพชรบุรี” เป็นเมืองโบราณที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานเจริญรุ่งเรืองสืบมาจนถึงปัจจุบันมีสภาพทางธรรมชาติและภูมิประเทศที่สวยงามของจังหวัดเพชรบุรี พระมหากษัตริย์หลายพระองค์จึงทรงโปรดเสด็จฯ ประพาสและประทับแรมตั้งแต่ครั้งอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ พระองค์ทรงมีรับสั่งให้มีการสร้างพระราชวังบนเขามหาสมณะขึ้น ปัจจุบันรู้จักกันในชื่อของพระนครคีรีหรือเขาวัง นอกจากความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่สัมพันธ์กันแล้ว จังหวัดเพชรบุรี ยังเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีการส่งเสริมทางศิลปวัฒนธรรมมาอย่างช้านาน

ศิลปวัฒนธรรมที่ปรากฏในจังหวัดเพชรบุรี อาทิ สถาปัตยกรรมพระปรางค์ห้ายอดวัดมหาธาตุวรวิหารซึ่งนักโบราณคดีได้สันนิษฐานว่าได้มีการสร้างขึ้นในสมัยทวารวดี เนื่องจากหลักฐานการค้นพบซากอิฐสมัยทวารวดีซึ่งมีอายุมากกว่า ๘๐๐-๑๐๐๐ ปี จิตรกรรมวัดใหญ่สุวรรณาราม ในรัชสมัยพระเจ้าปราสาททอง (พ.ศ. ๒๑๗๒-๒๑๘๕) ประติมากรรมพระพุทธรูปไสยาสน์วัดพระนอนที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยา นอกเหนือจากศิลปะแขนงต่าง ๆ เพชรบุรียังเป็นเมืองแห่งศิลปะการดนตรีที่สำคัญอีกด้วย

เมื่อก้าวถึงความสำคัญทางด้านวัฒนธรรมดนตรี การสืบทอดวงดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรีเป็นการสืบทอดจากภูมิปัญญาของครูดนตรีไทยจากรุ่นสู่รุ่น ศิลปินผู้ถ่ายทอดจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยให้แก่ศิษย์ การเรียนการสอนของครูดนตรีไทยตามท้องถิ่นต่าง ๆ นั้น ถือเป็นรากแก้วที่สำคัญของวัฒนธรรมไทยมาตั้งแต่อดีตเพราะแหล่งความรู้ทางดนตรีไทยในปัจจุบันนี้ล้วนแล้วแต่เป็นภูมิปัญญาของครูดนตรีไทยในสมัยก่อนทั้งสิ้น หากแต่จะกล่าวกันโดยตรงแล้ว การถ่ายทอดในสมัยก่อนจะขึ้นอยู่กับครูผู้ถ่ายทอดว่าจะถ่ายทอดความรู้ให้อย่างไรและผลสัมฤทธิ์ในตัวศิษย์แต่ละคนที่ได้รับนั้นก็ไม่เท่ากัน โดยจะขึ้นอยู่กับสติปัญญาและความสามารถของแต่ละคน แม้แต่การถ่ายทอดกลเม็ดและเทคนิคที่ครูมอบให้ก็แตกต่างกันด้วย ความแตกต่างจากองค์ความรู้ในศิษย์แต่ละคนที่ได้ จึงทำให้เกิดความหลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของดนตรีไทย ดังนั้นวิทยานิพนธ์เล่มนี้จึงมุ่งศึกษาบทบาทของครูโน้ น เรียนรู้ ครูดนตรีไทย จังหวัดเพชรบุรีผู้วางรากฐานการศึกษาวิชาดนตรีไทยในท้องถิ่น

ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๐ พระครูสาครญาณ (หลวงพ่อบี๊ แพทย์กุล) ซึ่งในขณะนั้นได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ได้สร้างเครื่องดนตรีให้เป็นของวัดไทรทอง ภายใต้อุปการะของ ส.สร้อยทอง และได้มอบหมายให้ครูโจน เรียนรู้ซึ่งเป็นครูอยู่ที่วัดไทรทองเป็นหัวหน้าคณะและควบคุมวงทั้งหมด เนื่องจากครูโจนเป็นนักดนตรีที่มีความรู้ความสามารถในทางปี่พาทย์เป็นอย่างดีซึ่งครูโจนได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านดนตรีมาจากหลวงประดิษฐไพเราะ ครุสุข นักดนตรี และครูศิริ นักดนตรีและด้วยความสามารถในด้านดนตรีของครูโจนนั่นเองจึงทำให้คณะ ส. สร้อยทองกลายเป็นวงที่โด่งดังที่สุดของจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดใกล้เคียง ครูโจนนอกจากจะเป็นผู้มีความสามารถทางด้านดนตรีแล้ว ครูโจนยังเป็นครูคนตรีที่มีหลักในการปฏิบัติและฝึกซ้อมที่เคร่งครัดในจารีตประเพณีที่ครูคนตรีโบราณยึดปฏิบัติกันมาจนทำให้ท่านมีลูกศิษย์อยู่ในความปกครองประมาณ ๓๐ คนในรุ่นแรกและเพิ่มจำนวนลูกศิษย์มากขึ้นเรื่อย ๆ ในปีต่อ ๆ มา หลังจากนั้นไม่นานก็บรรดาลูกศิษย์ของครูโจนก็ได้นำความรู้ที่ครูได้ถ่ายทอดนำไปตั้งคณะปี่พาทย์ของตนโดยมีรายชื่อของคณะที่เป็นเครือข่ายของศิษย์ครูโจน เรียนรู้ดังนี้

๑. วงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือ นายสำรอง ทองมา
๒. วงปี่พาทย์คณะ ส.แสงทอง หัวหน้าคณะคือ นายสด แสงทอง
๓. วงปี่พาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์ หัวหน้าคณะคือ นายธวัช รัตนพิทักษ์
๔. วงปี่พาทย์คณะ ส.บรรเลง หัวหน้าคณะคือ นายสันต ผาดศรี
๕. วงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส. สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือ นายสุนทร คนตรี
๖. วงปี่พาทย์คณะ ส.สมบุญศิลป์ หัวหน้าคณะคือ นายสมบุญ ทองมา
๗. วงปี่พาทย์คณะเชื่อมบรรเลง หัวหน้าคณะคือ นายเชื้อ นามเมือง
๘. วงปี่พาทย์คณะแถววง คณะ ส.สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์
๙. วงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ หัวหน้าคณะคือ นายสมพร จินดา

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วในขั้นต้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาบทบาทของครูโจน เรียนรู้ต่อ วงปี่พาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี ทั้งการถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์แต่ละรุ่นและการสืบทอดอาชีพนักปี่พาทย์เพื่อเป็นแนวทางในการอนุรักษ์สืบทอดและพัฒนาวัฒนธรรมดนตรีให้คงอยู่สะท้อนภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ผู้วิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสามารถยังประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับผู้ที่สนใจสามารถที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไปในอนาคตได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิทยานิพนธ์เรื่องการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีปี่พาทย์มอญ โดยณรงค์ฤทธิ์ คงปิ่น (๒๕๓๕) วิทยานิพนธ์ของหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางค์ไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของปี่พาทย์มอญ การประสมวง การประพันธ์เพลงปี่พาทย์มอญ ระเบียบและกลวิธีการบรรเลงปี่พาทย์มอญ เสียง ตลอดจนถึงบาทและบริบทในการรับใช้สังคมของวงปี่พาทย์มอญ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การการสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทยในสำนักครุรวม พรหมบุรี โดยสันติ อุดมศรี (๒๕๔๕) วิทยานิพนธ์ของหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางค์ไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวถึงประวัติของครุรวม พรหมบุรี ทั้งวิธีในการสอนดนตรี ลักษณะนิสัย และความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีของครุรวม ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครุรวมประสบความสำเร็จในอาชีพนักดนตรี รวมถึงการแพร่กระจายวัฒนธรรมดนตรีในการบรรเลงของสำนักครุรวม พรหมบุรี ที่กระจายไปยังอำเภอต่าง ๆ ดังปรากฏในเขตอำเภอเมือง อำเภอวัดเพลง อำเภอโพธาราม

งานวิจัยเรื่องปี่พาทย์มอญเพชรบุรี โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรีและสภาวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี (๒๕๔๕) กล่าวถึงปี่พาทย์มอญในจังหวัดเพชรบุรีทุกอำเภอ จำนวน ๕๐ วง และประวัติของวงปี่พาทย์คณะอุบลน้อย ศิษย์หลวงประดิษฐไพเราะ คณะวินัยอยู่ยงยืน คณะ ส.สร้อยทอง คณะศิษย์ทองหล่อ คณะศิษย์สัมฤทธิ์พ้อแก่ รวมทั้งประวัติของปี่พาทย์มอญในจังหวัดเพชรบุรี การสืบทอดและการถ่ายทอด

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาประวัติและผลงานของครูไฉน เรียนรู้
๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทของครูไฉน เรียนรู้
๓. เพื่อศึกษาบทบาทของครูไฉน เรียนรู้ ต่่วงปี่พาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี

๑.๓ วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ ๑ การเตรียมการ

๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดเพชรบุรีและจากการสอบถามสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี และสภาวัฒนธรรมเพชรบุรี

๑.๒ กำหนดบุคคลที่และจำนวนผู้ให้ข้อมูลและสัมภาษณ์กำหนดบุคคลที่และจำนวนผู้ให้ข้อมูลและสัมภาษณ์

ข้อมูลบุคคลในการสัมภาษณ์เพื่อทำการศึกษาวิจัยมีดังต่อไปนี้

๑) ลูกศิษย์ของครูโฉน เรียนรู้ที่เป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์ได้แก่

๑. นายตำรวจ ทองมา	หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง
๒. นายธวัช รัตนพิทักษ์	หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์
๔. นายสุนทร คนตรี	หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง
๕. นายสมพร จินดา	หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรภรณ์
๖. พระสันตัก ผาดศรี	หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.บรรรเลง
๗. นายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์	หัวหน้าคณะแตรวง ส.สร้อยทอง
๘. นายสมบูรณ์ ทองมา	หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบูรณ์ศิลป์
๙. นายเชื้อ นามเมือง	หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรรเลง

๒) ลูกศิษย์ของครูโฉน เรียนรู้ที่เป็นนักดนตรีไทยได้แก่

๑๐. นายปรีชา สภานุช
๑๑. นายเกรียงศักดิ์ ทับล้อม
๑๒. นายนคร แก้วมี
๑๓. นายไพฑูรย์ สุขพร้อม
๑๔. นายเนน บุษบาบาน
๑๕. นายมนตรี สภานุช
๑๖. นายบุญมา มะสุนสืบ
๑๗. นายวัลลภ พุ่มพฤษย์
๑๘. นายลักษณ์ พุ่มพฤษย์
๑๙. นายไพฑูรย์ บุญชูยิ่ง
๒๐. นายนาง สุขพร้อม
๒๑. นายไพโรจน์ ขอเจริญ

๒๒. นายสมชาย รัตนพิทักษ์
๒๓. นางวาสนา พราหมณ์น้อย
๒๔. นายสาคร ศรีสวัสดิ์
๒๕. นายจ่านง สุขสวัสดิ์
๒๖. นายอำพล สละนิม
๒๗. นางนง พุ่มพุกภัย
๒๘. นายโกศล มีพราย
๒๙. นางจันทิมา ทนันทา
๓๐. นายสมบัติ ทองมา
๓๑. นายประพัฒน์ บวบเมือง
๓๒. นายสมพร ศรีศิริลักษณ์
๓๓. นายทวี ช้างเผือก
๓๔. นายวิเชียร ม่วงงาม
๓๕. นายเหรียญ นาคนคร
๓๖. นางรอด ประเสริฐปาน
๓๗. นายธรรมา ดวงเดือน
๓๘. นายอำนาจ แสงทอง
๓๙. นางศจี แสงทอง
๔๐. นางสมพร พวงงาม
๔๑. นายเฉลิมพร มาเป็ย
๔๒. นายประทุม มีพราย
๔๓. นายสงวน นิยมสิน
๔๔. นางสาวสาตี ทองมา
๔๕. นางเบญรัตน์ บุตรเล็ก
๔๖. นายต้อ ประเสริฐปาน
๔๗. นายวิรัตน์ สุขพร้อม
๔๘. นายเนิน บุษบาบาน
๔๙. นายวิเชียร เพชรดีก
๕๐. นายทวี ไกลเนตร
๕๑. นางเสย เรียนรู้ (พี่สาว)

๓) ผู้ที่เกี่ยวข้องของครุโชน เรียนรู้ที่เป็นนักดนตรีไทยได้แก่

๕๒. อาจารย์ชฎิล นักดนตรี

๕๓. นายหฤษฎ์ นักดนตรี

๕๔. อาจารย์ประโยชน์ ทางมีศรี

๕๕. นางสาวฉวีล สีน้าเงิน (ภรรยา)

๑.๓ จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ เครื่องอัดเสียง กล้องถ่ายรูป เพื่อใช้ในการบันทึกภาพและจัดเก็บข้อมูลเสียง

๑.๔ กำหนดเวลาที่จะนัดสัมภาษณ์กับบุคคลต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูล

ขั้นที่ ๒ การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ การสัมภาษณ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น หัวหน้าวงดนตรีไทย นักดนตรี นักวิชาการ

๒.๒ ศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรีสมเด็จพระเทพรัตน์ ฯ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขั้นที่ ๓ วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

ขั้นที่ ๔ นำเสนอข้อมูล

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทราบประวัติและผลงานของครุโชน เรียนรู้

๒. ทราบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของครุโชน เรียนรู้

๓. ทราบบทบาทของครุโชน เรียนรู้ ต่อวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี

บทที่ ๒

ประวัติความเป็นมาของครูไฉน เรียนรู้

ครูไฉน เรียนรู้ (พ.ศ. ๒๔๗๕ – ๒๕๓๖) เป็นชาวจังหวัดเพชรบุรีตั้งแต่กำเนิด ครูไฉน เกิดที่บ้านท่าศาลา ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นบุตรชายคนเดียวของนายอิน เรียนรู้และนางเจียน เรียนรู้ ในสมัยนั้นนายอินนั้นมีอาชีพรับราชการเป็นครูที่โรงเรียน ในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีและเป็นหัวหน้าวงปีพาทย์ในอำเภอบ้านลาดในขณะนั้น บิดาของครูไฉนมีภรรยาทั้งหมด ๔ คน ครูไฉนเป็นลูกคนเดียวของนางเจียน เรียนรู้ซึ่งเป็นภรรยาคนที่ ๒ ของนายอิน เรียนรู้ พี่เพของนางเจียนเป็นคนจังหวัดราชบุรี มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยเพราะเป็นคนฆ้องวงและเป็นเจ้าของวงปีพาทย์ไทย เมื่อเดินทางมาตั้งวงที่จังหวัดเพชรบุรี จึงได้พบกับครูอินและสมรสกันในที่สุด หลังจากนั้นจึงได้ให้กำเนิดบุตรชายคือ นายไฉน เรียนรู้

นอกจากนั้นครูไฉนยังมีพี่น้องต่างมารดาอีก ๖ คน ได้แก่ ๑) นายจรัส เรียนรู้ ๒) นายเฉลียว เรียนรู้ ๓) นางบุญส่ง ทองสำนึก ๔) นางเสย เรียนรู้ ๕) นายบุญยืน เรียนรู้ ๖) นายพิน เรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้รวบรวมสมาชิกของครอบครัวเรียนรู้ได้ดังนี้

๑. ครูไฉน เรียนรู้ มีบุตรทั้งหมด ๕ คน¹ ประกอบด้วยบุตรที่เกิดจากนางสาวจำเนียร เรียนรู้ ทั้งหมด ๔ คน และบุตรที่เกิดจากการสมรสครั้งที่ ๒ กับนางสาวน้อย เรียนรู้ จำนวน ๑ คน

๑.๑ นางสาวลี เรียนรู้

๑.๒ นางมาลี เรียนรู้

๑.๓ นางบุญสม เรียนรู้

๑.๔ นายนิเวศ เรียนรู้

๑.๕ นายรัตนะ เรียนรู้

๒. นายจรัส เรียนรู้ (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว) มีบุตรทั้งหมด ๔ คน

๒.๑ นายจรัญ เรียนรู้

๒.๒ นางรจนา เรียนรู้

๒.๓ นายปานชัย เรียนรู้

๒.๔ นายจเร เรียนรู้

¹ ทายาทของครูไฉนทั้ง ๕ คน ปัจจุบันไม่มีคนใดสืบทอดหรือยึดอาชีพเป็นนักดนตรี

๓. นายเฉลียว เรียนรู้ มีบุตร ๑ คน
 - ๓.๑ นายอาวินทร์ เรียนรู้
๔. นางบุญส่ง เรียนรู้ (ทองสำนึก) มีบุตรทั้งหมด ๑๐ คน
 - ๔.๑ นางบุญช่วย ทองสำนึก
 - ๔.๒ นางบุญชู ทองสำนึก (นีกร์กษ)
 - ๔.๓ นายสมศักดิ์ ทองสำนึก
 - ๔.๔ นายสมทรง ทองสำนึก
 - ๔.๕ นายสุชาติ ทองสำนึก
 - ๔.๖ นายสมชาย ทองสมนึก
 - ๔.๗ นางบุญสม ทองสมนึก
 - ๔.๘ นายสรรเสริญ ทองสมนึก
 - ๔.๙ นายสุรชัย ทองสมนึก
 - ๔.๑๐ นายบริสุทธิ์ ทองสมนึก
๕. นางเสย เรียนรู้ (พุ่มพุกษา) มีบุตร ๖ คน
 - ๕.๑ นางสุกัญญา พุ่มพุกษา
 - ๕.๒ นายปรารค์ พุ่มพุกษา
 - ๕.๓ นายรังสิทธิ์ พุ่มพุกษา
 - ๕.๔ นางวาสนา พุ่มพุกษา
 - ๕.๕ นายสุริยะ พุ่มพุกษา
 - ๕.๖ นานนัยน์กัศ พุ่มพุกษา
๖. นายบุญยืน เรียนรู้ มีบุตรทั้งหมด ๒ คน
 - ๖.๑ นายเจษฎาฤทธิ์ เรียนรู้
 - ๖.๒ นางวรรรัตน์ เรียนรู้ (บุญแดง)
๗. นายพิณ เรียนรู้ มีบุตรทั้งหมด ๑ คน
 - ๗.๑ นางขาว เรียนรู้

ครูไฉนนั้นท่านได้ผ่านการสมรสมาทั้งหมด ๓ ครั้ง โดยได้สมรสครั้งแรกกับนางสาว จำเนียรมีบุตรด้วยกันทั้งหมด ๔ คน ประกอบด้วย ๑) นางสาวสาตี เรียนรู้ ๒) นางมาลี เรียนรู้ ๓) นายบุญสม เรียนรู้ ๔) นายนิเวศ เรียนรู้ สมรสครั้งที่ ๒ กับนางสาวน้อยมีบุตรด้วยกัน ๑ คน คือ ๑) นายรัตนะ เรียนรู้ และสมรสครั้งที่ ๓ กับนางสาวถวิล สีน้าเงิน เมื่อพ.ศ. ๒๕๐๕ โดยการ สมรสครั้งนี้ไม่มีบุตรด้วยกัน ปัจจุบันภรรยาทั้ง ๓ คนได้อาศัยอยู่ในจังหวัดเพชรบุรียกเว้นนางสาว

ถวิล สี่น้ำเงินที่อาศัยอยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ครูไฉนเป็นบุคคลอันเป็นที่รักของภรรยาและลูก ๆ เป็นอย่างมาก เพราะท่านได้ดูแลลูกและภรรยาของท่านให้สมกับที่เป็นเสาหลักของบ้านเป็นอย่างดี ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ภรรยาของท่านคือ นางสาวถวิล สี่น้ำเงินเกี่ยวกับครูไฉนผู้ทำหน้าที่เป็นทั้งครู พ่อและสามีดังนี้

ดิฉันและคุณไฉนได้พบกันครั้งแรกที่อำเภอหัวหิน เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๐๘ หลังจากนั้นระยะหนึ่งเราทั้งสองก็ตกลงปลงใจที่มาอยู่ร่วมกันในฐานะสามีภรรยาที่บ้านท่าศาลา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีซึ่งเป็นบ้านเกิดของคุณไฉนเราอยู่ ณ บ้านนี้ไม่นานก็ได้รับการติดต่อจากทางคุณพ่อของคุณไฉนไปสอนดนตรีไทยให้กับวงของหลวงพ่อบี๊ แพทย์กุลที่วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม เราทั้งสองจึงย้ายไปสอนดนตรีปี่พาทย์ที่นั่น โดยความอุปถัมภ์ของหลวงพ่อบี๊ซึ่งระหว่างประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑ – ๒๕๒๑ ครูไฉนต้องมาสอนวงดุริยางค์และวงดนตรีไทยที่โรงเรียนบ้านลาดวิทยาด้วย ในปีพ.ศ. ๒๕๒๑ ครูไฉนได้ลาออกจากการสอนที่โรงเรียนบ้านลาดวิทยาและย้ายสำนักการสอนปี่พาทย์จากวัดไทรทองมาที่บ้านท่าศาลาและที่บ้านท่าศาลานี้ เราได้ช่วยกันสร้างที่สำหรับฝึกซ้อมให้กับลูกศิษย์ปลูกบ้านอาศัยอยู่เราอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขพร้อมกับลูก ๆ หลาน หลานและคณะศิษย์ทั้งหลาย คุณเหมือนครอบครัวเราใหญ่มากจะมีคนกินอยู่หลับนอน ๒๐ - ๓๐ คนเป็นประจำ เราสองคนช่วยกันบริหารคณะจนทำให้มีงานในวงของเรามีมากพอที่จะให้ศิษย์ทุกคน ครอบครัวของเรามีกินมีใช้กันพอสมควรเพียงเพราะความเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของคุณไฉนนั่นเอง

(ถวิล สี่น้ำเงิน, สัมภาษณ์, ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔)

การเลี้ยงดูอบรมบุตรและธิดาให้ได้รับการศึกษาทั้งสายสามัญและสายวิชาดนตรี เพราะครูไฉนนั่นได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา นอกจากนั้นครูยังส่งเสริมให้ลูกได้เรียนรู้วิชาปี่พาทย์ทำให้ลูก ๆ มีความถนัดในเครื่องดนตรีไทยที่แตกต่างกันดังนี้คือ ๑) นางสาวลี่ เรียนรู้มีความสามารถในการขับร้อง ๒) นางมาลี เรียนรู้ มีความสามารถในการบรรเลงฆ้องวงเล็ก ๓) นางบุญสม เรียนรู้ มีความสามารถในการบรรเลงเครื่องสายและขับร้อง ๔. นายนิเวศ เรียนรู้ มีความสามารถในการบรรเลงระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่ ๕. นายรัตนะ เรียนรู้ สามารถบรรเลงได้รอบวง ฉะนั้นลูก ๆ ของครูทุกคนจึงสามารถที่จะเล่นดนตรีไทยได้ ถึงแม้ในปัจจุบันหลายคนได้เปลี่ยนอาชีพไปตามความถนัดของตนแล้วก็ตาม แต่มันก็เป็นเครื่องพิสูจน์ได้อย่างหนึ่งว่า

สิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่แวดล้อมไปด้วยเสียงดนตรีเป็นตัวส่งเสริมให้เกิดการซึมซับและรับเอา มาปฏิบัติได้อย่างไม่มีการต่อต้านหรือต้องบังคับให้รักให้ชอบแต่อย่างใด

ภาพที่ ๒.๑ ภาพนางเจียน เรียนรู้ มารดาครูไฉน เรียนรู้

๒.๑ การเรียนดนตรีไทยของครูไฉน เรียนรู้

ครูไฉนเริ่มหัดเรียนปีพาทย์กับพ่ออินและแม่เจียนที่บ้านท่าศาลาตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ บิดาของครูไฉนนั้นเป็นลูกศิษย์ครูพร้อม พาทยกุล เจ้าของวงปีพาทย์บ้านท่าช่อง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ส่วนคุณแม่เจียนเคยเป็นลูกศิษย์ของครูแข่งและมีวงปีพาทย์ไทยเป็นของตนเอง จึงทำให้ครอบครัวครูไฉนเป็นครอบครัวนักดนตรีอย่างแท้จริง ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นางเสข เรียนรู้ (พุ่มพุกษา) ผู้เป็นพี่สาวต่างมารดาของครูไฉนได้กล่าวถึงครอบครัวนักดนตรีไทย ผู้นี้ไว้ว่า

ไฉนเขาเป็นลูกคนเดียวของแม่เจียนกับพ่อคุณ (นายอิน เรียนรู้) พ่อคุณ ของฉันมีแม่ทั้งหมด ๔ คน ทางบ้านแม่เจียนของไฉนเขาเป็นวงปีพาทย์ไทย อยู่แล้ว ตัวของแม่เขาเป็นคนขี้สง มาเจอกับพ่อคุณ (นายอิน เรียนรู้) ที่ท่าศาลานี้ ละ ทางฝ่ายบ้านฉันไม่ค่อยมีคนเป็นดนตรีเท่าไรจะมีแค่ตัวฉันเองที่เป็นคนร้อง และบุญยืนที่เป็นคนปีพาทย์ โดยมากก็หัดมาจากพ่อคุณ (ครูอิน เรียนรู้) และจาก

ตัวไลน์เขาเป็นคนสอน ฉันจำได้ว่าช่วงที่เขาไปเรียนกับครูที่กรุงเทพในช่วงที่เขาเรียนจบนั้น พ่อคุณเป็นคนพาเขาไปหาครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ที่กรุงเทพ หลังจากนั้นเขาจึงไปเรียนกับครูที่แม่กลอง (ครูสุข นักดนตรี) เขาเป็นคนเก่งฉายแววตั้งแต่เด็ก พ่อคุณมักจะพาเขาไปงานด้วยบ่อย ๆ เพราะเขาเป็นเด็กที่อ่านสอนง่าย พี่น้องทางฝั่งฉันจึงรักและเมตตาเขาตลอด

(เสย พุ่มพุกษา, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

การที่ครูไลน์อยู่ในครอบครัวของนักดนตรี ครูไลน์จึงได้เรียนรู้ดนตรีไทยมาตั้งแต่วัยเยาว์ เริ่มจากการฝึกหัดฆ้องวงใหญ่และเครื่องเป่าพาทย์อื่นๆ จากผู้เป็นบิดา จนกระทั่งครูไลน์ศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่โรงเรียนวัดท่าศาลาราม ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูไลน์ก็สามารถบรรเลงเครื่องดนตรีในวงเป่าพาทย์เครื่องอื่นๆ ได้จนครบทุกเครื่องอาทิเช่น ระนาดเอก ฆ้องวงเล็ก ฆ้องวงใหญ่และระนาดทุ้ม เป็นต้น ในระหว่างนั้นครูอินผู้เป็นบิดาจึงได้พาไปออกงานตามที่ต่างๆ ระหว่างนั้นเองครูอินก็ได้สั่งสอนให้ครูไลน์รู้จักการวางตัวให้เหมาะสมทั้งกิริยามารยาท จนทำให้เป็นที่รักใคร่ในบรรดาหมู่วมวลมิตรรุ่นพี่นักดนตรี ซึ่งครูอินผู้เป็นบิดามักจะคอยสั่งสอนให้ครูไลน์มีความนอบน้อมไม่ให้ทะนงตัวว่าตนเป็นลูกเจ้าของวง ด้วยคุณสมบัติดังกล่าวที่ได้รับการปลูกฝังมา ทำให้ครูไลน์เป็นที่พอใจของนักดนตรีผู้ใหญ่หลายคนที่พบเห็น

การเรียนดนตรีในสายหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

นายอินได้นำครูไลน์ไปฝากเป็นศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ที่กรุงเทพมหานครเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ครูไลน์จึงได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาดนตรีไทยอยู่กับหลวงประดิษฐได้เป็นเวลา ๑ ปี ซึ่งตรงกับช่วงที่หลวงประดิษฐไพเราะเริ่มมีอาการเจ็บป่วยและอ่อนกำลังลงด้วยความสูงอายุ ท่านจึงไม่สามารถที่จะถ่ายทอดและสั่งสอนลูกศิษย์ทุกคนในขณะนั้นได้อย่างเต็มที่ หลวงประดิษฐไพเราะจึงได้ฝากให้ครูไลน์มาศึกษาเรียนรู้วิชาดนตรีไทยต่อที่บ้านครูสุข นักดนตรีผู้เป็นศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะที่บ้านสวน อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นายสำรอง ทองมา ผู้เป็นศิษย์ผู้ใกล้ชิดครูไลน์ดังนี้

ครูอิน (บิดาของครูไลน์ เรียนรู้) เป็นคนพาครูไลน์เข้าไปเรียนต่อที่กรุงเทพ โดยครูอินได้พาไปเรียนกับท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในสมัยนั้นที่บ้านหลวงประดิษฐไพเราะท่านก็มีลูกศิษย์เยอะ

มากเหลือเกินและประจวบกับช่วงที่ไปนั้นตรงกับช่วงที่ท่านครู
หลวงประดิษฐไพเราะลุ่มเจ็บ ไม่สามารถสอนได้อย่างเต็มที่ ครูไฉนเล่าให้ผม
ฟังว่า ท่านหลวงประดิษฐไพเราะจึงเขียนจดหมายฝากฝังให้ท่านไปเรียนดนตรีที่
บ้านครูสุขที่สมุทรสงคราม

(ตำรอง ทองมา, สัมภาษณ์, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

เมื่อครูไฉนได้เข้ามาอยู่ในบ้านครูสุขในปี พ.ศ.๒๔๕๕ ในตอนนั้นมีลูกศิษย์อยู่ในบ้านของ
ครูสุขทั้งหมด ๑๓ คน ครูไฉนถือว่าเป็นน้องเล็กสุดในบรรดาลูกศิษย์ทั้งหมดในบ้านครูสุข
นอกจากจะเรียนต่อเพลงที่บ้านครูสุขแล้วครูไฉนยังช่วยทำงานบ้านต่างๆ ในบ้านครู ดังที่ผู้วิจัยได้
สัมภาษณ์นายตำรอง ทองมา ศิษย์ผู้ใกล้ชิดครูไฉนเกี่ยวกับชีวิตของครูไฉนหลังจากที่ได้เข้าไปเรียน
ดนตรีที่บ้านครูสุขแล้ว ดังนี้

ครูต้องทำงานบ้านทุกอย่างในบ้านครูสุข บ้านครูสุขเป็นบ้านติดแม่น้ำ
แม่กลอง ครูจึงมีหน้าที่หาบน้ำต้อนเช้ามีดทุกวัน ในช่วงนั้นครูจึงได้เรียนดนตรี
กับครูเบิ้ม (ครูศิริ นักดนตรี) และได้เรียนระนาดทุ่มกับครูห่อ (พี่ชายครูศิริ
นักดนตรี) การต่อเพลงกับครูสุขนั้นครูไฉนเคยเล่าให้ผมฟังว่า สมัยที่ครูอยู่ที่
บ้านครูสุข ครูสุขจะสอนให้ครูไฉนฟังเสียงเรือไอ (เรือประมงชาวบ้านที่มีขนาด
เล็กที่ชาวประมงใช้ในการหาปลา มีลักษณะคล้ายเรือหางยาว) ให้ฟังเสียงตอนที่
มันออกจากชายฝั่ง ครั้งแรกมันจะดัง ป็อง แต่เมื่อเรือออกไปในทะเลน้ำลึกแล้ว
มันจะดังถี่ขึ้นเป็น ป็อง ป็อง ป็อง จนถี่ละเอียดยับ เปรียบเสมือนกับการตีระนาด
ที่ต้องเริ่มจากช้าแล้วเร็วขึ้นเรื่อย ๆ นี่คือภูมิปัญญาที่ครูสุขใช้สอนให้ครูไฉน
ตัวเองก็เคยมีโอกาสดูต่อเพลงกับครูเบิ้ม (ครูศิริ นักดนตรี) มีอยู่ลูกหนึ่งที่เป็น
เสียงสะบัดยาวไปจนถึงลูกสุดท้าย ขนาดครูเบิ้มแยกไม่ระนาดไปแล้วเสียง
ยังลอยอยู่เลย ครูแกคืออะไรไม่รู้เป็นที่งงกับตัวผมมาก

(ตำรอง ทองมา, สัมภาษณ์, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

ครูไฉนได้เริ่มต้นการเรียนปีพาทย์ที่บ้านครูสุขซึ่งครูสุขได้ต่อเพลงปีพาทย์ให้เพลงดังกล่าว
มักเป็นเพลงที่ใช้บรรเลงในวงปีพาทย์ที่บรรเลงตามงานศพโดยทั่วไป อาทิเช่น เพลงประจำวัด เพลง
บัวลอย เพลงปีพาทย์มอญต่าง ๆ ส่วนเพลงเดี่ยวนั้นก็มีเพลงเดี่ยวแขกมอญ เพลงเดี่ยวกราวในทาง
ระนาดและเดี่ยวปีบัวลอยทางสมุทรสงคราม หลังจากนั้นครูจึงได้ต่อเพลงปีพาทย์ชั้นสูงอีกมากมาย
หลายเพลง ซึ่งการต่อเพลงจากบ้านครูสุขนั้นไม่ได้มีการกำหนดเพลงตายตัวว่าจะต่อเพลงใดในชั้น

เริ่มต้นหรือในขั้นต่อไปเลิกเช่นการเรียนดนตรีไทยในสมัยปัจจุบัน แต่การต่อเพลงจะขึ้นอยู่กับอยู่กับโอกาสและทักษะทางดนตรีของบุคคลมากกว่า เช่น เมื่อมีการประกวดดนตรีก็จะมี การต่อเพลงให้กับลูกศิษย์ เพลงที่ต่อให้ก็มักจะถูกกำหนดไว้แต่อาจจะมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของผู้ควบคุมวง ดังที่อาจารย์ชฎิล นักดนตรีได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีไทยสำนักครูสุข นักดนตรี ดังนี้

ไฉนเขามาเรียนที่บ้านพ่อ ตอนนั้นพ่อเขาเป็นคนพามา ตัวพ่อเองเป็นคนปีพาทย์เป็นเจ้าของวงอยู่ ไฉนเขาเลยมีพื้นฐานดนตรีที่มาจากพ่อเขา พ่อก็เลยต่อเพลงที่เขาต้องให้ทำมาหากินต่อไปในภายหน้าให้ พวกเพลงปีพาทย์เพลงมอญตัวเขาเองก็ได้เพลงบัวลอยทางปีและเพลงเดี่ยวอีกหลายเพลงจากพ่อและพี่เบิ้มส่วนมากเป็นเพลงเดี่ยวจากที่บ้านที่ทำไว้ทั้งกราวในทางระนาด แยกมอญทางฆ้องและเพลงสุดสงวน แต่เอาเข้าจริงเพลงเดี่ยวที่ต่อกันไปเขาก็ให้เพื่อไปประดับความรู้ พอถึงเวลาเขาไปท่วงที่เพชรเขาก็ใช้แต่เพลงปีพาทย์มอญมากกว่าเพลงพวกนี้

(ชฎิล นักดนตรี, สัมภาษณ์, ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔)

ในการเรียนดนตรีไทยที่บ้านครูสุชนั้น ขึ้นต้นหากผู้ที่มาเรียนไม่ได้มีทักษะพื้นฐานในวิชาดนตรีไทยมาก่อน ครูสุชก็จะให้ผู้เรียนรู้จักหลักในการปฏิบัติดนตรีขั้นพื้นฐาน เช่นวิธีการนั่งบรรเลงที่ถูกต้องทั้งการนั่งพับเพียบและการนั่งขัดสมาธิว่าควรจะนั่งบรรเลงแบบใด หลังจากนั้นจึงเข้าสู่การปฏิบัติและหลักในการบรรเลงเครื่องดนตรีให้ถูกต้อง เช่น วิธีการจับไม้และกลวิธีในการบรรเลง หากศิษย์คนใดมาเรียนครั้งแรกก็จะหัดฆ้องวงใหญ่ก่อน โดยจะจับมือเพลงสาธุการและต่อเพลงโหมโรงเช้าและโหมโรงเย็นให้ จากนั้นจึงต่อเพลงหน้าพาทย์และเพลงปีพาทย์มอญให้ ซึ่งเพลงและขั้นตอนที่ใช้ในการสอนลูกศิษย์แต่ละคนนั้นจะแตกต่างกันไปตามความสามารถและกิริยามารยาทของศิษย์ หากศิษย์คนใดมีทักษะทางด้านดนตรีมาพอสมควร ครูสุชก็จะใช้วิธีในการชี้แนะและแนะนำกลวิธีในการบรรเลงเพิ่มเติมจากความรู้เดิมของผู้เรียนที่เหมาะสมให้ ซึ่งหลักและวิธีในการถ่ายทอดขั้นต้นที่ครูไฉนได้รับการถ่ายทอดมาจากครูสุขและลูกชายครูสุชทั้งสอง คือครูศิริและครูชฎิล นักดนตรีนั้น ครูไฉนได้นำมาถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์ในเวลาต่อมา ดังที่อาจารย์ชฎิล นักดนตรีได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีไทยสำนักครูสุข นักดนตรี ดังนี้

ที่บ้านพ่อจะเป็นคอยต่อเพลงให้และก็มีพี่เบิ้ม พี่ห่อ เพลงที่บ้านที่ต่อให้แต่ละคนก็ไม่เหมือนกันแล้วแต่ฝีมือ ใครต่อได้ไว ฝีมือดีกว่าก็ได้เพลงและเทคนิคเยอะกว่า บางคนได้ทางระนาดทางนี้ไปพอไปดีด้วยกันกับอีกคนทางกับไม่เหมือนกันทั้งที่เป็นเพลงเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะเขาตีระนาดระสมมือไม่เหมือนกัน อย่างไหนเขาเป็นคนระนาดตีระนาดเรียบริ้อย รสมือเขาตีเสียงระนาดที่เขาตีเลยสะอาด พ่อก็จะต่อทางที่เหมาะสมกับเขาให้ แต่ถ้าเป็นทองใบ² (ลูกศิษย์ครูสุขอีกคน) คนนี้เขาตีระนาดคุดันเขาก็จะได้ทางระนาดอีกทางหนึ่งไป

(ชฎิล นักดนตรี, สัมภาษณ์, ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔)

กล่าวโดยสรุปในรายละเอียดในการต่อเพลงของศิษย์ในแต่ละคนของครูสุขนั้นจะแตกต่างกันไปตามตัวบุคคล ความสามารถทางด้านดนตรี อุปนิสัยของผู้เรียนและโอกาสในการบรรเลงที่แตกต่างกันไปซึ่งจากปัจจัยดังกล่าวที่กล่าวมาถือเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้การได้รับความรู้ในบรรดาลูกศิษย์ของครูสุขแต่ละคนนั้นไม่เหมือนกัน ดังที่นายหฤษฎ์ นักดนตรี บุตรชายคนที่ ๒ ของอาจารย์ชฎิล นักดนตรีได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีไทยสำนักครูสุคนักดนตรี ดังนี้

ผมเริ่มเรียนปีพหุศตอนเรียนอยู่ ม.๒ รู้สึกว่าตอนนั้นมีงานประกวดดนตรีของกองสังคีต ลุงเบิ้มกับพ่อจึงส่งวงที่บ้านเข้าประกวด โดยลุงเบิ้มเป็นคนปรับวงร่วมกับพ่อ พ่อให้ผมตีระนาดทุ้มเลย ใช้เวลาหัดประมาณ ๒-๓ เดือน แต่ผมจำได้ว่าซ้อมหนักมาก ซ้อมทุกวันหลังจากกลับมาจากโรงเรียนจนกระทั่งดีดขึ้นแต่ก็ถือว่างานนั้นก็คุ้มค่ากับความเหนื่อยนะ เพราะวงของพ่อและลุงเบิ้มชนะการประกวด

(หฤษฎ์ นักดนตรี, สัมภาษณ์, ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔)

ครูไฉนได้ศึกษาวิชาดนตรีไทยกับครูสุข นักดนตรีเป็นเวลานานถึง ๑๐ ปี จนมีความรู้ความสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีทุกชิ้นได้อย่างมีความชำนาญ ในบางครั้งก็ครูสุข นักดนตรีได้ทำการฝึกซ้อมและให้ครูศิริ นักดนตรี (บุตรชายครูสุข นักดนตรี) และเป็นลูกศิษย์หลวงประดิษฐไพเราะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับครูไฉนด้วย ครูไฉนเองก็ให้ความเคารพครูศิริในฐานะของครู

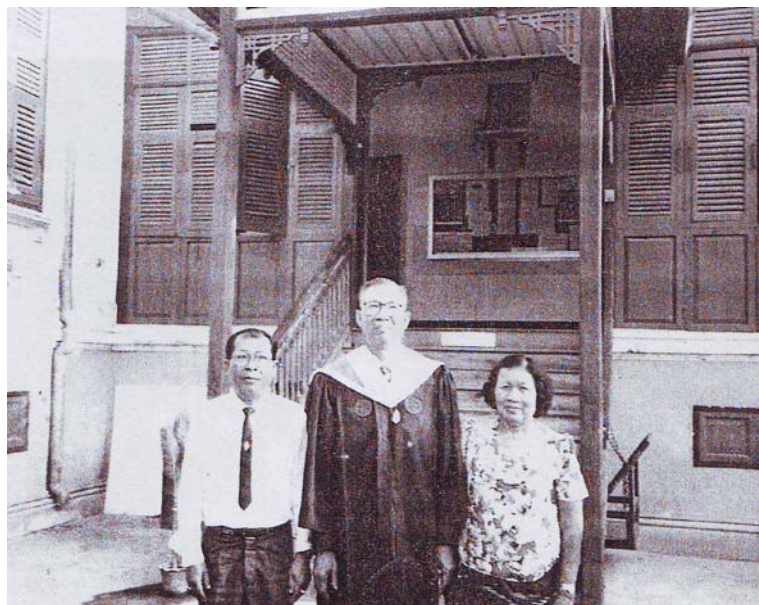
² ไม่ทราบนามสกุล เนื่องจากเป็นศิษย์ที่อยู่ที่บ้านครูสุขรุ่นเดียวกับครูไฉน ปัจจุบันไม่สามารถติดต่อได้

ผู้ให้ความรู้และในขณะเดียวกันก็เป็นศิษย์ผู้พี่ของครูไฉนอีกด้วย ดังที่ครูศิริเคยให้สัมภาษณ์ในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพครูไฉน เรียนรู้ เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ ๘ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๘ ดังนี้

ผมจะขอกล่าวถึงไฉนซึ่งได้เป็นทั้งน้องและศิษย์ของกระผม ประวัติเดิมตอนที่ครูไฉนจะไปเรียนดนตรีไทยที่บ้านซึ่งได้รับการฝากฝังมาให้เป็นศิษย์กับพ่อสุข ตอนนั้นศิษย์ที่อยู่ในบ้านก็ประมาณ ๑๓ คนทั้งหมด แต่รู้สึกว่าคุณประพฤติความเรียบร้อย ความซื่อสัตย์ ความโอบอ้อมอารีนี้รู้สึกว่าคุณจะมีภานีกว่าทุก ๆ คน และมีความกตัญญูเป็นพิเศษ อันนี้ผมต้องขอเอามากล่าว เพราะเป็นทั้งศิษย์เป็นทั้งน้องที่รัก และเขาก็ให้ความเคารพกระผมมาก แม้เจอกันทุกครั้งก็ต้องเรียกอาจารย์ ผมเองก็มีความรักเขามากเหมือนกัน เพราะว่าบรรดาลูกศิษย์ทั้งหมดถ้าพูดกันแล้วไฉนนี้เป็นคนที่มีความประพฤติดีกว่าเพื่อนเอาใจใส่ในกิจการงานทุกอย่างดีกว่าศิษย์ทั้งหมด คุณแลตักน้ำ หุงข้าว จะไปงานก็บดข้าว เตรียมเครื่อง จัดเครื่อง เตรียมไม้ตี เป็นคนที่รอบคอบมาก แล้วเขาก็พูดอยู่เสมอว่า ถ้าเขาไม่ได้ออกมาแยกวงเขาก็จะปฏิบัติตัวตามที่เคยได้ร่ำได้เรียนมาจากตัวกระผมและจากตัวพ่อ

(ศิริ นักดนตรี, ๒๕๓๘:๔๓)

การมาเรียนดนตรีที่บ้านครูสุขจึงถือเป็นการเปิดโลกทัศน์ในการศึกษาความรู้ทางด้านดนตรีของครูไฉน เพราะนอกจากจะได้เรียนดนตรีกับครอบครัวที่เป็นนักดนตรีไทยที่มีความสามารถแล้ว ครูไฉนยังได้พบปะกับนักดนตรีที่มีความสามารถที่แวะเวียนมาที่บ้านนี้เพื่อต่อเพลงกับครูสุข ทำให้ครูไฉนได้มีโอกาสที่จะทำความรู้จักและแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านดนตรีไทยกับนักดนตรีไทยเหล่านั้น เนื่องจากการวางตัวที่นอบน้อมของครูไฉนที่เป็นที่ถูกใจของครูดนตรีไทยหลายคน เมื่อมีงานดนตรีที่ใดครูศิริมักจะพาครูไฉนไปด้วยตลอดเพื่อเปิดหูเปิดตาและเป็นการพัฒนาความสามารถของครูไฉนนั่นเอง

ภาพที่ ๒.๒ ภาพครูไฉนและภรรยาถ่ายภาพกับครูศิริ นักดนตรีในวันรับปริญญา

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ครูไฉนมีอายุได้ ๒๑ ปี ครูไฉนได้ขออนุญาตครูสุขกลับมาอุปสมบทที่ วัดท่าศาลาราม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เมื่อบวชได้ครบเวลา ๑ พรรษา ครูไฉนจึงลาอุปสมบท หลังจากนั้นจึงได้กลับไปศึกษาหาความรู้ด้านดนตรีไทยต่อที่บ้านครูสุขอีกครั้งหนึ่ง จนกระทั่งถึงเวลาที่ครูไฉนโดนเรียกตัวเพื่อเข้ารับการศึกษาคัดเลือกเป็นทหาร ครูจึงต้องกราบลาครูสุขและครูศิริอีกครั้งประจวบกับในเวลานั้นครูไฉนต้องการที่จะกลับไปดูแลบิดามารดาของท่านซึ่งได้แก่ชราลงมากแล้ว ดังที่ครูศิริเคยให้สัมภาษณ์ในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ครูไฉน เรียนรู้เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ดังนี้

หลังจากที่เขาใกล้เป็นทหารเขาเลยต้องกลับบ้านเพื่อเตรียมตัวเป็นทหาร แต่โชคดีที่ไม่โดนทหาร แต่ไม่ทราบว่าจะจับได้ใบดำหรืออย่างไร ผมไม่ทราบทราบแต่ว่าเขาไม่โดน ที่นี้หลังจากนั้นมา ผมก็ขาดการติดต่อเป็นระยะเวลา ๕-๖ ปี ประมาณนั้น ผมก็ไม่ทราบว่าครูไฉนไปทำอะไร อยู่ที่ไหน ก็พยายามสืบเสาะเมื่อผมไปงานแถบเพชรบุรีครั้งใดก็สืบเสาะทุกครั้งว่า ครูไฉนอยู่ที่ไหน ทำอะไร ครั้งหนึ่งก็เคยมีคนบอกว่า โนน่นะ อยู่วัดไทรทอง ไปทำงานเป็นหัวหน้าวงอยู่อยู่กับหลวงพ่อเบ็ญซึ่งเป็นผู้อุปการะ เป็นผู้ให้ทุนในการซ่อมเครื่อง แล้วก็จัดหาเด็กมาเล่าเรียน ผมทราบก็เลยรีบไปหา ไปเจอเข้าก็ดีใจ นานๆจะเจอกันซักทีหนึ่ง แล้วผมก็ติดต่อไปให้เขามาออกอากาศทางทีวีช่อง ๕ ก็เป็นจำนวนหลายครั้ง ที่

ได้มาออกรายการของหมอสุนทรบัว แล้วก็ของคนอื่นบ้าง จนกระทั่งมีผู้รู้จัก
คุ้นเคยชอบพอมากขึ้น ถ้าให้พูดกันตามจริงแล้วก็ครูไฉนกับผมนี้มีความสนิทสนม
กันมากเหมือนพี่น้องคลานตามกันออกมาเลยทีเดียว เพราะว่าเราอยู่ด้วยกันตลอด
เวลาอดก็อดด้วยกัน เวลาเมื่อกินก็กินด้วยกัน แล้วก็ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมานาน
อยู่กันแบบฉันท์พี่น้องพี่น้อง

(ศิริ นักดนตรี, ๒๕๓๘:๔๓)

จากการเรียนดนตรีไทยของครูไฉนที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การที่ครูไฉนมี
พื้นฐานครอบครัวที่มาจากครอบครัวนักดนตรีมีส่วนช่วยให้ครูไฉนสามารถที่จะพัฒนาทักษะ
ทางด้านดนตรีไทยของตัวเองได้เป็นอย่างดีและการที่ได้เข้ามาเรียนที่สำนักดนตรีของ
หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และเรียนกับครูสุข นักดนตรี ครูศิริ นักดนตรีและครู
ชฎิล นักดนตรี ทำให้ครูไฉนเป็นครูดนตรีผู้มีความสามารถและเป็นที่ยอมรับในหมู่ของนักดนตรี
ในจังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๒.๓ ภาพครูไฉนและครูศิริ นักดนตรีชมการบรรเลงดนตรีร่วมกันในงานไหว้ครู

ภาพที่ ๒.๔ ภาพครุโนและครุศิริ นักดนตรีบรรเลงดนตรีร่วมกันในงานไหว้ครูที่บ้านท่าศาลา

๒.๒ การประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรี

เมื่อครุโนได้กลับมาอยู่ที่บ้านในจังหวัดเพชรบุรี ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับการถ่ายทอดจากครูสุขและครุศิริไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับลูกศิษย์ ในช่วงแรกนั้นครุโนได้เป็นนักดนตรีให้กับวงปี่พาทย์ของครูนกยิบ พิณพาทย์ซึ่งเป็นวงที่มีชื่อเสียงและเป็นวงที่มีความเก่าแก่ในสมัยนั้น ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นายมนตรี สภานุช ศิษย์ผู้หนึ่งของครุโนดังนี้

หลังจากที่ครูกลับมาจากบ้านครูสุข ครูสุขก็ได้ไปฝากครุโนไว้ที่บ้านครูยิบ สมัยนั้นในจังหวัดเพชรบุรีวงครูนกยิบถือว่าเป็นวงที่มีชื่อเสียงมากที่สุด นักดนตรีไทยในเพชรบุรีสมัยก่อนหลายคนเขาบอกกันว่าทางเพลงบ้านครูยิบจะมีความคล้ายคลึงกับบ้านครูสุข โดยครุโนได้ไปทำหน้าที่เป็นคนระนาดให้วงครูยิบ หลังจากนั้นจึงย้ายไปอยู่วงที่วัดหนองแขมเป็นวงของลุงสอยซึ่งเมื่อก่อนครุอิน (บิดาของครุโน) ได้ไปสอนอยู่ เนื่องจากวงบ้านลุงสอยแถมมีเครื่องมอญ แต่ไม่มีใครเป็น พอดีครุอินเห็นว่าครุโนมีความรู้เรื่องเครื่องมอญจึงให้ครุโนไปสอนแทน ก่อนที่จะไปประจำอยู่ที่วัดไทรทองในเวลาต่อมา

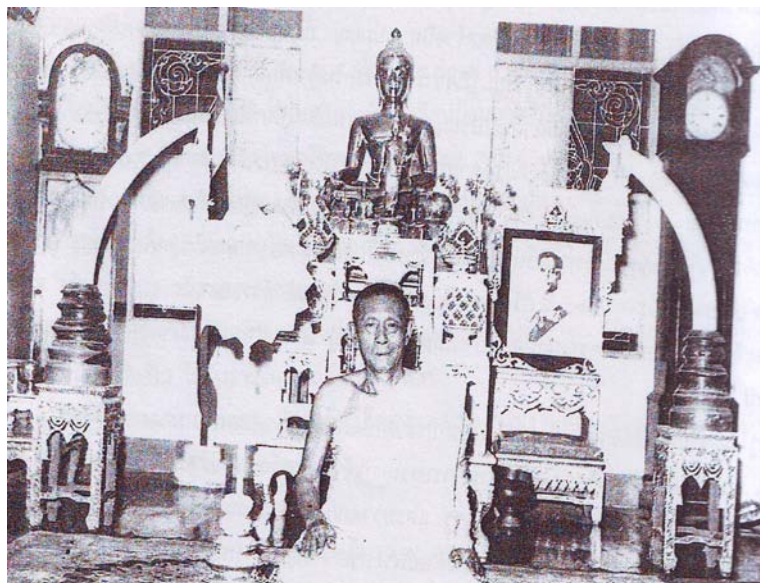
(มนตรี สภานุช, สัมภาษณ์, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ พระครูสาครญาณ (หลวงพ่อเบ็ญ แพทย์กุล) เจ้าอาวาสวัดไทรทอง มีความประสงค์ที่จะสร้างเครื่องปีพาทย์มอญ ในขณะที่ทางวัดก็ได้มีเครื่องปีพาทย์มอญอยู่แล้วและมีครูลากเป็นผู้ฝึกสอน ครูลากนั้นแต่เดิมเป็นศิษย์รุ่นน้องของครูอิน (บิดาของครูโจน เรียนรู้) ครูอินจึงแนะนำครูโจนให้หลวงพ่อเบ็ญ เพราะครูโจนมีความสามารถในด้านปีพาทย์มอญสูง หลวงพ่อเบ็ญจึงให้ครูโจนทำการฝึกสอนลูกศิษย์ตั้งแต่นั้นมา โดยใช้ศาลาการเปรียญของวัดไทรทองเป็นที่ฝึกซ้อม อาหารการกินก็ได้การสนับสนุนจากหลวงพ่อเบ็ญ ลูกศิษย์ชุดแรกภายใต้ชื่อวง ปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทองมีประมาณ ๓๐ คน พอออกงานได้ก็เริ่มมีคนรู้จักวงปีพาทย์ คณะ ส. สร้อยทองมากขึ้น

ในช่วงแรกที่รับงานมักจะเป็นงานในวัดไทรทองหรืองานที่หลวงพ่อท่านเป็นคนมาหาให้จากคนที่รู้จักกับหลวงพ่อ ด้วยเหตุที่นักดนตรีในวงล้วนมีฝีมือในการบรรเลง ในสมัยนั้นเรียกได้ว่ามีชื่อเสียงที่สุดในจังหวัดเพชรบุรีและในจังหวัดใกล้เคียง จึงมีงานเพิ่มขึ้นและมีจำนวนลูกศิษย์เพิ่มขึ้นจากเมื่อก่อน ทำให้ต้องแบ่งวงออกเป็น ๒ วง เพื่อให้ทันกับความต้องการของเจ้าภาพที่มีการจ้างงานมากขึ้น วงของครูโจนจึงเป็นอันคับตันๆ ที่เจ้าภาพในสมัยนั้นมักจะจ้าง จนกระทั่งหลวงพ่อเบ็ญมรณภาพ วงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ก็ยังคงอยู่ที่วัดไทรทองมาอีกระยะหนึ่ง จึงย้ายไปอยู่กับหลวงพ่อน้อย (พระครูกิตติวัชรารักษ์) วัดโพธิ์ทิมณี ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์ ลูกศิษย์ของครูโจนเรียนรู้อย่างนี้

หลังจากที่หลวงพ่อเบ็ญท่านมรณภาพไป วงส.สร้อยทองก็ได้รับการอุปการะจากหลวงพ่อราม ในขณะที่หลวงพ่อก็ให้การสนับสนุนกับวงมาสักระยะหนึ่ง จนกระทั่งถึงสมัยที่หลวงพ่อรอเป็นเจ้าอาวาส อาจจะเป็นเพราะหลวงพ่อรอไม่สนใจเรื่องดนตรีเท่าใดนัก เพราะท่านเป็นพระนักพัฒนาในการสร้างโบสถ์ เจดีย์ จึงทำให้วงไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควรจะเป็น ครูจึงตัดสินใจย้ายวงมาอยู่ที่ศาลาซึ่งเป็นบ้านของครู อาศัยบริเวณของบ้านในการฝึกซ้อม ขณะนั้นก็เริ่มมีศิษย์เยอะแล้วนะ จนมีปัญหาว่าพื้นที่ไม่พอบ้าง ครูจึงได้สร้างโรงเรือนอีกหลังข้างๆ กับบ้าน จนกระทั่งครูพบกับหลวงพ่อน้อย (พระครูกิตติวัชรารักษ์) เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ทิมณี จึงได้ย้ายมาอยู่ที่วัดโพธิ์ทิมณี หลวงพ่อน้อยท่านให้ความเมตตากับครูโจนและวงส.สร้อยทองอย่างมากทีเดียว ไม่ว่าจะเรื่องเงิน เรื่องส่วนตัว แม้กระทั่งครูเดือดร้อนอะไร หลวงพ่อน้อยท่านก็จะช่วยเหลือตลอด แม้แต่ตอนที่ครูเสียไป พวกผมก็ได้รับการช่วยเหลือจากหลวงพ่อก่อนจนถึงตอนนี้พวกผมทุกคนจึงเคารพหลวงพ่อเช่นเดียวกับที่ครูให้ความเคารพเหมือนกัน

(สุวิทย์ พุ่มพฤษย์, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

ภาพที่ ๒.๕ ภาพพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อเบ๊ย แพทย์กุล) เจ้าอาวาสวัดไทรทอง

ภาพที่ ๒.๖ ภาพวัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๒.๗ ภาพศาลาการเปรียญ วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๒.๘ ภาพครูโฉนขณะซ่อมดนตรีที่บ้านท่าศาลา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

หลังจากที่พระครูสาครญาณ (หลวงพ่อบี๊ แพทย์กุล) ได้มรณภาพลง ในปีพ.ศ. ๒๕๓๒ ครูโจน ได้พบกับพระครูกิตติวัชรารมณ์ (หลวงพ่อน้อย) ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งรองเจ้าอาวาส วัดโพธิ์ไทยมณี ได้พบกันครั้งแรกที่วัดโพธิ์ไทยมณีในงานศพโยมป้าของท่าน ด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ตรงกันหรือทัศนคติที่เหมือนๆ กันและอุปนิสัยของครูโจนที่เป็นบุคคลที่มีสัมมาคารวะ ทำให้เป็นที่ถูกใจของท่านพระครูกิตติวัชรารมณ์ (หลวงพ่อน้อย) ตั้งแต่นั้นมาครูโจน ได้มีสัมพันธ์อันดีกับท่านพระครูกิตติวัชรารมณ์มาตลอด ทั้งงานปีพาทย์งานวัดและงานอื่นๆ ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นายธวัช รัตนพิทักษ์ ลูกศิษย์อีกคนหนึ่งของครูโจน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้นำหมู่บ้านหมู่ ๒ ตำบลท่าศาลา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีดังนี้

ช่วงนั้นเป็นช่วงที่หลวงพ่อน้อยท่านกำลังหาวงปีพาทย์ไปเล่น อุปนิสัยของครูที่เป็นคนอ่อนน้อม เมื่อรับงานหลวงพ่อก็เสร็จแล้ว หลวงพ่อน้อยจึงให้ค่าจ้างงานนี้เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ครูก็บอกหลวงพ่อกับว่ามันเป็นเงินจำนวนมากไป จึงคืนหลวงพ่อกันไม่ได้เอาบาททั้งหมด ด้วยเหตุนี้หลวงพ่อน้อยท่านจึงประทับใจครูโจนเป็นอย่างมาก จึงให้วงของครูมาประจำที่วัดโพธิ์ไทยมณีตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

(ธวัช รัตนพิทักษ์, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

ภาพที่ ๒.๘ ภาพพระครูกิตติวัชรารมณ์ (หลวงพ่อน้อย) เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ไทยมณี

(ที่มา: <http://board.palungjit.com.html>)

ต่อมาหลวงพ่อเชื้อ (เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ไทยมณี) ได้มรณภาพลง หลวงพ่อน้อยจึงได้รับการแต่งตั้งให้รักษาการเจ้าอาวาสและได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสในที่สุด ต่อมาจึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระครูกิตติวัชรารามณ์ ท่านพระครูก็ได้ให้ความอนุเคราะห์ต่อครูไฉนและวงปีพาทย์คณะส.สร้อยทองภายใต้การนำวงของครูไฉน อาทิเช่น ตัดหาเสื้อผ้าสำหรับใส่ออกงาน ให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปแข่งขันหรือการประลองดนตรีในสถานที่ต่างๆ เช่น การประชันวงปีพาทย์ของงานพระนครคีรี เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวกท่านพระครูกิตติวัชรารามณ์ได้สร้างเครื่องไว้ที่วัด ๑ ชุด เพื่อให้วงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทองไว้ใช้สำหรับบรรเลงที่วัด โดยชาววงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทองจะไปแต่คนเท่านั้นไม่ขนเครื่องไป จึงนับว่าเป็นความกรุณาอีกทางหนึ่ง

ชื่อเสียงและความสามารถของครูไฉนทำให้ได้รับการยกย่องจากนักดนตรีในจังหวัดเพชรบุรี จนได้รับฉายาจากนักดนตรีไทยหลายคนว่า ครูเป็นมือ “ระนาดสายน้ำเพชร” สาเหตุที่ครูได้รับฉายานี้เนื่องมาจากการที่ท่านมีฝีมือในการบรรเลงระนาดเอกทั้งความไหวหวานและเย็นเยือกที่สามารถสะกดผู้ฟังได้ การที่ได้ฉายามือระนาดสายน้ำเพชรเป็นการกล่าวเปรียบเปรยว่าครูบรรเลงระนาดเอกได้เหมือนเสียงของน้ำที่ไหลจากเขื่อนเพชร เสียงระนาดยังไหวหวานแว่วไพเราะลอยตามน้ำถึงปากอ่าวบางตะบูน แม้ว่าปัจจุบันครูจะเสียชีวิตไปนานแล้ว แต่ทุกคนยังคงกล่าวถึงนักระนาดสายน้ำเพชรโดยมีลิ้มเลียน ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ศิษย์เอกผู้กล่าวถึงฝีมือในการบรรเลงระนาดของครูไฉนและที่มาของฉายาของนักระนาดสายน้ำเพชรนี้ว่า

ที่มาของฉายากระนาดสายน้ำเพชรนั้นมาจากการที่บ้านครูอยู่ใกล้แม่น้ำเพชร แล้วเสียงของระนาดครูเป็นเสียงที่หวานเย็นเยือกเหมือนการไหลของสายน้ำ ไม่มีผิด ผมเคยมีโอกาสไปงานไหว้ครูที่จุฬา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) กับครูไฉน งานในปีนั้นครูปืดเป็นคนตีระนาด (สุพจน์ โดสง่า) พอฟังแล้วเห็นจะจริงตามที่ใครหลายคนว่า เสียงระนาดของครูไฉนมีความคล้ายกับของครูปืด (สุพจน์ โดสง่า) ซึ่งครูไฉนและครูปืดทั้งสองคนมีความรู้จักกันเป็นการส่วนตัวอยู่แล้ว แยกเจอกันตามงานบ่อย พอครูปืดแก่เห็นครูไฉนเดินเข้ามาในงาน ครูปืดจึงขยี้ระนาด ด้วยความที่เขารู้จักกันครูไฉนจึงพูดติดตลกว่า แหมพ่เห็นหน้าฉันแล้วขยี้ทับเลยนะ

(ตำรวจ ทองมา, สัมภาษณ์, ๑ มกราคม ๒๕๕๔)

จากการอุปถัมภ์ของพระทั้ง ๒ รูป คือ ท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อบี๋ย พาทย์กุล) เจ้าอาวาสวัดไทรทองและท่านพระครูพระครูกิตติวัชรารักษ์ (หลวงพ่อน้อย) เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ไทย มณี ทำให้ครูโจนและวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง เป็นวงดนตรีที่มีคนรู้จักกันโดยทั่วไป ด้วยชื่อเสียงและการให้การสนับสนุนจากทางวัดในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านงบประมาณ การสนับสนุน ด้านเครื่องดนตรี ส่งผลให้ครูโจนและวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ได้รับการยอมรับในฐานะวงปีพาทย์ที่มีศักยภาพทั้งชื่อเสียงและคุณภาพของนักดนตรี

๒.๓ ผลงานของครูโจน เรียนรู้

นอกจากความสามารถทางด้านดนตรีของครูโจนที่ปรากฏอย่างชัดเจนของครูโจนแล้ว ครูโจนยังเป็นครูดนตรีไทยที่มีลูกศิษย์เป็นจำนวนมาก การที่ครูได้อุทิศตนเพื่อการสืบทอดรักษาดนตรีไทยไว้ ยังเป็นผลให้ดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรีมีความเข้มแข็งมากขึ้น ตลอดชีวิตนักดนตรีของครูโจน ครูได้สร้างผลงานทางด้านดนตรีไทยไว้อย่างมากมายทั้งการแข่งขันประชันวงในระดับจังหวัดและการแข่งขันระดับประเทศ เช่น การแข่งขันประกวดขับร้องและบรรเลงเพลงไทย ม້ອງทองคำ ครั้งที่ ๒ และการประชันวงปีพาทย์ของสมาคมสงเคราะห์สหายศิลป์ นอกจากนี้ยังมีผลงานจากการบรรเลงเนื่องในโอกาสสำคัญๆ ต่างๆ ที่ครูโจนมักจะได้รับเชิญให้ไปร่วมบรรเลงในงานนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการแข่งขันระดับประเทศที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ จนกระทั่งครูโจนเป็นนักดนตรีไทยที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มของนักดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรี

ผลงานทางด้านดนตรี

๑. งานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี จังหวัดเพชรบุรี การแสดงมหกรรมปีพาทย์ ๑๖ – ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕

๒. การบรรเลงปีพาทย์งานไหว้ครูสมาคมสงเคราะห์สหายศิลป์ พ.ศ. ๒๕๑๕

๓. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดพระราชทานรางวัลชนะเลิศแก่คณะ ส.สร้อยทอง ในการประกวดปีพาทย์เครื่องคู่ ในงานฉลองพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ณ อุทยานบรมราชานุสรณ์ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๕

๔. บรรเลงปีพาทย์ถวายมือ งานไหว้ครูสมาคมสงเคราะห์สหายศิลป์ พ.ศ. ๒๕๑๘

๕. รางวัลในการพระราชทานในการเสด็จพระราชดำเนิน งานประกวดขับร้องและบรรเลงเพลงไทย ม້ອງทองคำ ครั้งที่ ๒ รองชนะเลิศประเภทการขับร้อง

๖. งานสัมมนาชุมชนเพื่อการสาธารณสุขมูลฐาน มหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลาอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

๗. บรรเลงปี่พาทย์ถวายมือ ในงานพิธีไหว้ครูของสมาคมสงเคราะห์สหายศิลปิน ปี พ.ศ. ๒๕๒๐

๘. งานนิทรรศการทางวิชาการ “การศึกษาและวัฒนธรรม ๙๐๐ ปี ลายสือไท” ๑๒-๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๗ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

๙. การบรรเลงปี่พาทย์ถวายมือในงานพิธีไหว้ครูของสมาคมสงเคราะห์สหายศิลปิน ปี พ.ศ. ๒๕๒๑

๑๐. นำวง ส.สร้อยทองเข้าร่วมการประกวดดนตรีระดับประเทศ ชนะเลิศอันดับ ๑-๓ รวม ๓ ครั้ง

ผลงานด้านการประพันธ์เพลง

๑. ประพันธ์เพลงใหม่โรงศรีรัตนะร่วมกับครุศิริ นักดนตรี

๒. ประพันธ์เพลงนกกระจอกทอง เถา ร่วมกับครุศิริ นักดนตรี เข้าร่วมประกวดงานพิธีไหว้ครูของสมาคมสหายศิลปินจนได้รับรางวัลชนะเลิศ

๓. ประพันธ์เพลงใหม่โรงเทิดพระเกียรติ³

ผลงานทางด้านการทำงาน

๑. เป็นครูฝึกสอนวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทองตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๖

๒. รับราชการครูสอนดนตรีไทยและวงดุริยางค์โรงเรียนบ้านลาดวิทยาเป็นเวลา ๗ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๑

๓. รับราชการครูสอนดนตรีไทยและวงดุริยางค์โรงเรียนชะอำเป็นเวลา ๒ ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๐๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๐

๔. รับราชการเป็นครูสอนดนตรีไทยให้กับสถาบันการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองและอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

³ เนื่องจากไม่มีการบันทึกเป็นตัวโน้ต และลูกศิษย์ไม่ค่อยได้นำมาบรรเลง จึงให้ทำเพลงใหม่โรงเทิดพระเกียรติไม่มีผู้ใดทำได้

ภาพที่ ๒.๑๐ ภาพครูไฉนในการสอนวงดุริยางค์โรงเรียนบ้านลาดวิทยา

ภาพที่ ๒.๑๑ ภาพครูไฉนในการรับโล่รางวัลในการประชันวงปีพาทย์ของสมาคมสงเคราะห์
สหายศิลปิน

ภาพที่ ๒.๑๒ ภาพวงปี่พาทย์ ส.สร้อยทองในงานบรรเลงปี่พาทย์ถวายมโหรีของสมาคม
สงเคราะห์สหายศิลปิน

ภาพที่ ๒.๑๓ ภาพครูใจนเรียนรู้รับมอบโล่รางวัลชนะเลิศพระราชทาน
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีในการประกวดปี่พาทย์เครื่องคู่

ภาพที่ ๒.๑๔ ภาพวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทองบรรเลงในงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี
จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๒.๑๕ ภาพผลงานและรางวัลที่ได้รับของครูไฉน เรียนฐ์

จากเกียรติประวัติและความสามารถที่ปรากฏอย่างชัดเจนของครูไฉนที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ในจังหวัดเพชรบุรี ดังที่นายจาตุรงค์ ศรีนิเวศน์ อดีตสมาชิกสภา จังหวัดสมุทรสาคร ได้ให้สัมภาษณ์ในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพครูไฉน เรียนรู้ เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ กล่าวถึงครูไฉนผู้ที่ทำหน้าที่รับใช้คนตรีไทยเพื่อสังคม ดังนี้ว่า

ครูไฉนเป็นครูสอนคนตรีไทยที่มีคุณงามความดีอย่างมากต่อสังคมหมู่ เพื่อนและมิตรสหาย ท่านเป็นบุคคลที่เสียสละและให้ความช่วยเหลือในกิจการงาน ทางหน่วยราชการบ้านเมืองท่านจะช่วยด้วยความเต็มใจยิ่งของท่าน และแม้แต่ กิจการงานพระศาสนาท่านก็เอาใจใส่ช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ตัวกระผมเองเคย พบปะพูดคุยกับท่านเป็นการส่วนตัวหลายครั้ง ทั้งบางทีก็ได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านในหลายๆ เรื่อง แต่ที่ทำให้ฉันนับถือท่านคือท่านเป็นครูที่มีความเป็นครูสูง การที่ท่านสั่งสอนงานคนตรีไทยโดยที่ไม่เก็บค่าใช้จ่ายในการสอนเลย ใครจะมา เรียนกับท่านนั้น ท่านขอเพียงความตั้งใจ ผมจึงศรัทธาในตัวท่านเป็นอย่างยิ่ง

(จาตุรงค์ ศรีนิเวศน์, ๒๕๓๘: ๓๓)

ตลอดชีวิตของครูไฉน เรียนรู้ อาจจะกล่าวได้ว่าท่านเป็นครูคนตรีไทยท่านหนึ่งที่ทุ่มเททั้ง ชีวิตของท่านเพื่อการสืบทอดคนตรีไทย ตลอดระยะเวลา ๕๗ ปี ของท่านจนเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๖ เวลา ๑๕.๐๐ จากอาการหน้ามืดและแน่นหน้าอก ท่านได้ทุ่มเทเพื่อสั่งสอน และสืบทอดคนตรีไทยจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้คนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรีมีความเข้มแข็งและมีการสืบ ทอดมาจนถึงปัจจุบัน คุณงามความดีของท่านนอกจากความเสียสละด้วยจิตวิญญาณของคนตรี ไทยโดยแท้แล้ว ครูไฉนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทต่อคนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรีอย่างที่ไม่มิผู้ใดจะ ปฏิเสธได้

ภาพที่ ๒.๑๖ ภาพที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพครูไฉน เรียนรู้

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาของครูไฉน เรียนรู้ ทำให้สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. ครอบครัวของครูไฉน เรียนรู้ เป็นครอบครัวของนักดนตรีไทยอย่างแท้จริงทั้งบิดามารดาที่มีวงดนตรีไทย สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตนักดนตรีจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูถูกปลูกฝังความรักและหวงแหนในดนตรีไทยมาตั้งแต่เยาว์ ความสามารถส่วนหนึ่งของครูไฉน จึงได้มาจากผู้เป็นบิดาซึ่งเป็นเจ้าของวงปี่พาทย์ที่ปลูกฝังดนตรีให้กับบุตรชาย จึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการยอมรับและการน้อมรับนำมาปฏิบัติอย่างเต็มใจมิได้เกิดจากการบังคับให้เรียนดนตรี แต่เป็นการซึมซับดนตรีไทยจากวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมของครูไฉนและครอบครัวของท่านเอง

๒. การได้เข้ามาเรียนดนตรีไทยที่บ้านของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในปี พ.ศ.๒๔๕๔ ทำให้เป็นการเปิดโลกทัศน์ในการเรียนดนตรีของครูไฉนเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะทำให้ครูไฉนได้เรียนรู้ความรู้ทางดนตรีใหม่ๆ แล้ว ครูไฉนยังได้รู้จักกับเพื่อนร่วมวงการดนตรีไทยหลายต่อหลายคน ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และทางเพลงจากนักดนตรีที่มีความสามารถหลายท่าน อาทิเช่น ครูศิริ นักดนตรี ครูชฎิล นักดนตรี เป็นต้น

๓. ความสามารถในด้านดนตรีของครูไฉนได้พัฒนาอย่างมาก เมื่อครูไฉนได้มาเรียนดนตรีที่บ้านครูสุข นักดนตรี ในปี พ.ศ.๒๔๕๕ การได้มาเรียนที่บ้านของครูสุขในครั้งนี้ทำให้ครูไฉนได้เรียนทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) อย่างแท้จริง เนื่องจากครูไฉนเรียนดนตรีที่บ้านของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นเวลาไม่นานเท่าใดนักจึงไม่อาจจะ

พัฒนาฝีมือได้อย่างเต็มที่และด้วยเหตุผลเกี่ยวกับสุขภาพของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในขณะนั้นการมาเรียนที่บ้านครูสุขจึงถือเป็นโอกาสที่ดีอย่างยิ่งในการศึกษาทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ

๔. ความรู้ที่ได้จากบ้านครูสุขทำให้ครูไฉนเป็นนักดนตรีที่มีฝีมือ อีกทั้งการเป็นศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ทำให้ครูไฉนจึงที่ยอมรับของนักดนตรีในจังหวัดเพชรบุรี ครูไฉนยังได้รับโอกาสในการสอนดนตรีในหน่วยงานราชการหลายที่ อาทิเช่น โรงเรียนบ้านลาดวิทยา โรงเรียนชะอำ และการเป็นหัวหน้าวงดนตรี ส.สร้อยทอง รวมไปถึงการได้รับเกียรติให้เป็นคณะกรรมการในการประกวดดนตรีในจังหวัดเพชรบุรี เช่น การประชันวงดนตรีในงานประจำปี พระนครคีรีหลายครั้ง

๕. ผลงานของครูไฉนมีทั้งการแต่งเพลง อาทิ เพลงโหมโรงเทิดพระเกียรติ เพลงรัตนะ เพลงนกกระจอกทอง เถา การส่งวงดนตรี ส.สร้อยทองเข้าประกวดดนตรีทั้งในระดับจังหวัดและระดับประเทศ การชนะเลิศการขับร้องของวง ส.สร้อยทอง และผลงานทั้งหมดนี้ล้วนแล้วมาจากความสามารถและฝีมือของครูไฉน เรียนรู้

บทที่ ๓

ปัจจัยมีอิทธิพลต่อบทบาทของครูโขน เรียนรู้ต่อวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี

ดนตรีไทยคือศิลปะของชาติไทยที่มีการสั่งสมและมีวิวัฒนาการในการเกิดขึ้นมาเป็นเวลาช้านานจนถึงปัจจุบัน จนอาจกล่าวได้ว่าดนตรีไทยเป็นดนตรีที่มีการพัฒนาและการวิวัฒนาการจนถึงจุดสูงสุดในยุคสมัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเครื่องดนตรี วงดนตรี บทเพลงและกลวิธีการบรรเลงและการวิวัฒนาการดังกล่าวมาข้างต้นนี้ ถือได้ว่าเป็นมรดกตกทอดทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ที่จำเป็นต้องอาศัยภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น การที่จะสนับสนุนให้คนในสังคมไทยตระหนักถึงคุณค่าที่ได้จากภูมิปัญญาของสังคมจำเป็นที่เราจะต้องต้องสืบค้น ภูมิหลังทางวัฒนธรรมทางดนตรีไทย จาริตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนและเยาวชนตระหนักในคุณค่าความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมดนตรี

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ได้รับการยกย่องจากอารยประเทศว่าเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมสูงส่ง สืบเนื่องมาจากการที่เรายังคงรักษารูปแบบของวัฒนธรรมให้คงอยู่ ด้วยเหตุผลประการนี้ผู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดศิลปะสาขาต่าง ๆ จึงมีบทบาทที่สำคัญในการธำรงรักษาไว้ซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมให้คงอยู่ไปจนถึงเยาวชนรุ่นหลัง บุคคลเหล่านั้น คือ ศิลปิน

ศิลปินจึงเป็นบุคคลที่ควรเชิดชูในด้านการเป็นผู้ถ่ายทอดศิลปะวิทยาการ ในขณะเดียวกันก็ต้องอนุรักษ์และปกป้องสมบัติชิ้นเอกมิให้เสื่อมสลายไปตามกระแสแห่งวัฒนธรรมที่มีแต่จะหลั่งไหลเข้ามาโดยที่เรานั้นรับเอาวัฒนธรรมดังกล่าวมาใช้โดยขาดการไตร่ตรองยังคิดถึงความเหมาะสมและความสมควรต่อการส่งผลต่อวัฒนธรรมดั้งเดิม ศิลปินจึงมีอิทธิพลต่อชุมชนในด้านการธำรงรักษามรดกทางวัฒนธรรม จากบทบาทดังกล่าวจึงเป็นผลให้ศิลปินมักจะได้รับเคารพศรัทธาจากคนในสังคมในฐานะผู้มีความรู้ในศาสตร์นั้นๆ อย่างถ่องแท้

ครูโขน เรียนรู้ เป็นครูผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาดนตรีแก่ศิษย์อย่างดีคนหนึ่ง โดยเฉพาะการทำหน้าที่ของครูผู้ถ่ายทอดและสั่งสอนเพื่อให้ศิษย์ การมีจิตวิญญาณนักดนตรีของครูโขนและการเป็นครูผู้มีความพากเพียรอดทนและเสียสละทั้งกำลังกายและกำลังใจในการสั่งสอนศิษย์โดยที่ไม่หวังผลตอบแทน มีเพียงจุดมุ่งหมายเพื่อให้ศิษย์ทั้งหลายมีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยเพื่อจะนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวให้ได้มากที่สุด

ตลอดชีวิตของครูโขน ครูได้ใช้เวลาทั้งชีวิตในการให้ความรู้ทางด้านดนตรีไทยแก่ลูกศิษย์เพื่อเป็นประโยชน์แก่ตัวศิษย์เองในการนำไปประกอบอาชีพและจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของประเทศชาติ ความเป็นครูผู้ให้และผู้เสียสละจึงเป็นที่ประจักษ์แก่ศิษย์

ทั้งหลาย รวมถึงชาวบ้านที่ทราบในความเป็นคนมีน้ำใจและโอบอ้อมอารีของครูไฉน ครูไฉนจึงเป็นเป็นที่เคารพรักต่อประชาชนในจังหวัดเพชรบุรีอย่างยิ่ง

แม้ว่าปัจจุบันครูไฉนได้เสียชีวิตไปตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นเวลา ๑๘ ปีแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีบรรดาลูกศิษย์อีกมากมายที่ทำหน้าที่สืบทอดทางเพลงของครูไฉนและศิษย์บางคนก็ได้แยกตัวออกมาสร้างวงอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี เมื่อถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี ศิษย์ทุกคนของครูไฉนก็จะเดินทางมาร่วมพิธีไหว้ครูที่ถูกจัดขึ้นที่บ้านของครูไฉน ตำบลท่าศาลา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เมื่อมีงานไหว้ครูประจำจังหวัดที่วัดมหาธาตุวรวิหารบรรดาศิษย์ของครูไฉนก็จะรวมตัวกันในชื่อวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง (วงที่ครูไฉนได้ก่อตั้งขึ้นมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๐) เพื่อบรรเลงดนตรีร่วมกันในงาน จึงถือว่าความใกล้ชิดของบรรดาศิษย์ครูไฉนนั้นมีความแน่นแฟ้นเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ครูไฉนจะเสียชีวิตไปแล้วก็ตาม แต่ชื่อเสียงของครูไฉนยังสามารถการันตีความสามารถและประสิทธิภาพของศิษย์แต่ละคนที่มีฝีมือในการบรรเลงดนตรีได้อย่างดี

เมื่อพิจารณาปัจจัยมีอิทธิพลต่อบทบาทของครูไฉน เรียนรู้ต่อวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรีแล้วสามารถแบ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีบทบาทของครูไฉนออกเป็น ๑) ปัจจัยภายนอก คือ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อบทบาทของครูไฉน ได้แก่ การเป็นลูกศิษย์ของสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และการได้รับความอุปถัมภ์จากวัดทั้ง ๒ วัดคือ วัดไทรทองและวัดโพธิ์ทัษมณี และปัจจัยที่ ๒) ปัจจัยภายใน คือ ปัจจัยที่เกิดขึ้นจากความสามารถทางด้านดนตรีและอุปนิสัยส่วนตัวของครูไฉนที่ส่งผลทำให้ครูได้รับการยอมรับจากนักดนตรีและประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี จากปัจจัยทั้งสองทำให้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของครูไฉน เรียนรู้ ต่อวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรีมีดังต่อไปนี้

- ๑.๑ การเป็นลูกศิษย์ของสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
- ๑.๒ อุปนิสัยส่วนตัวและความสามารถทางด้านดนตรีของครูไฉน
- ๑.๓ การได้รับความอุปถัมภ์จากวัด

๑.๑ การเป็นลูกศิษย์ของสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

สำนักของหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) เป็นสำนักดนตรีที่มีบทบาทต่อวงการดนตรีไทยเป็นอย่างมาก การได้รับการยอมรับจากนักดนตรีทั้งหลายถึงความสามารถอันยอดเยี่ยมของหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) ทำให้สำนักหลวงประดิษฐไพเราะเป็นสำนักดนตรีที่

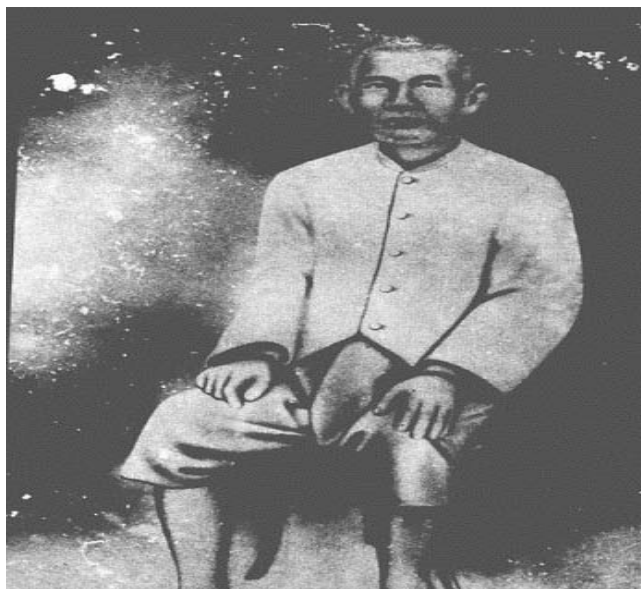
มีนักดนตรีต่างมุ่งที่จะมาฝากตัวเป็นศิษย์ รวมทั้งครูไฉนก็ได้เดินทางมาฝากตัวเป็นศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) ในขณะนั้นด้วย

การที่ครูไฉนเป็นลูกศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และเป็นลูกศิษย์ของครูสุข นักดนตรีลูกศิษย์คนสำคัญของคนหนึ่งของหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถทางดนตรีและชื่อเสียงของครูไฉนจนที่เป็นยอมรับโดยทั่วไป เนื่องจากหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) ได้รับการยกย่องว่าเป็นบรมครูทางด้านดนตรีไทยที่ยังมีชีวิตอยู่ในสมัยการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ ๒๔๗๕ และครูสุขก็เป็นลูกศิษย์คนสำคัญอีกคนหนึ่งของหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) จึงทำให้ครูไฉนได้รับการถ่ายทอดทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) จากครูสุข นักดนตรี

ประวัติของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

ภาพที่ ๓.๑ ภาพหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
(ที่มา : <http://board.palungjit.com>)

ภาพที่ ๓.๒ ภาพครูสิน ศิลปะบรรเลง

(ที่มา : <http://www.thaikids.com/ranad/chap6/c6s6p1.htm>)

หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เกิดเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นบุตรชายของนายสินและนางยิ้ม ศิลปบรรเลง นายศรเป็นบุตรชายคนที่ ๒ ของนายสิน ศิลปบรรเลง นายศร เริ่มเรียนดนตรีตั้งแต่ ๕ ขวบจากบิดาและเริ่มเรียนอย่างจริงจังเมื่ออายุได้ ๑๑ ปี เนื่องจากนายสินนั้นเป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์ ทำให้นายศรได้ซึมซับเอาความรู้ของผู้เป็นบิดามาตั้งแต่วัยเยาว์ประกอบกับเป็นผู้มีสติปัญญาทางด้านดนตรีเป็นอย่างมาก ทำให้ในสมัยนั้นนายศรเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงไปทั่วจังหวัดสมุทรสงคราม

จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๔๔๑ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงษรเดช ได้ทอดพระเนตรการบรรเลงระนาดเอกของนายศรจนเป็นที่พอพระราชหฤทัย พระองค์จึงทรงขอตัวนายศรจากครูสินให้ตามเสด็จเข้ามาอยู่ในวังบูรพาภิรมย์และทรงพระราชทานตำแหน่งมหาดเล็กให้ เมื่อมาอยู่วังบูรพาภิรมย์ ได้มีโอกาสเรียนดนตรีกับครูคนที่มีชื่อเสียงหลายคน อาทิเช่น ครูเพชร จรรย์นาฎย์ ครูซ้อยสุนทร วาทิน พระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) จนมีความสามารถในการบรรเลงดนตรีไทยและเป็นที่โปรดปรานของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ

หลังจากนั้นนางวารศรีจึงได้อยู่สนองพระเดชพระคุณของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ ได้เปิดสอนดนตรีตามที่ต่าง ๆ จนกระทั่งปีวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๘ ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์

ให้จ้างวางศรเป็นหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ตลอดชีวิตของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้มีผลงานอย่างมากทั้งเพลงประเภทเพลงโหมโรง อาทิเช่น โหมโรง กระแตไต่ไม้ โหมโรงปฐมดุสิต ประเภทเพลงเถาอาทิเช่น เขมรราชบุรี เถา ชมแสงจันทร์ เถา ชมแสงจันทร์ เถา อาทิตย์ชิงดวง เถา และอีกมากมายหลายเพลงที่ยังคงเป็นที่นิยมในการบรรเลงของนักดนตรีไทยในปัจจุบันสืบมา

ภาพที่ ๓.๓ ภาพสมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุ
 พันธุวงษวรเดช
 (ที่มา : <http://www.dhammadjak.net/board/viewtopic.php?t=15226>)

ภาพที่ ๓.๔ ภาพครูช้อย สุนทรวาทีน
(ที่มา : <http://www.thaikids.com/ranad/chap6/c6s6p1.htm>)

ภาพที่ ๓.๕ ภาพพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)
(ที่มา : <http://www.thaikids.com/ranad/chap6/c6s6p1.htm>)

ภาพที่ ๓.๖ ภาพครูเพชร จรรย์นาฎย์

(ที่มา : <http://www.thaikids.com/ranad/chap6/c6s6p1.htm>)

การที่หลวงประดิษฐไพเราะมีลูกศิษย์จำนวนมากมาย เนื่องจากท่านทำหน้าที่เป็นครูผู้ให้วิชาความรู้แก่ลูกศิษย์โดยไม่จำกัด หากใครมาขอเรียนท่านก็จะเริ่มจากการรับเป็นศิษย์ก่อน จากนั้นจึงสอนไปที่ละขั้นตอนและดูพื้นฐานของลูกศิษย์ว่ามีศักยภาพและทักษะทางดนตรีมากน้อยเพียงใด หากลูกศิษย์มีความพร้อมท่านจึงต่อเพลงระดับสูงไว้ในบรรดาลูกศิษย์ทั้งหมดของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) บางคนเป็นเจ้าของวงและเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงในจังหวัดต่างๆ เป็นผลให้ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นที่แพร่หลายไปทั่ว เช่น ครูสุข นักดนตรี ครูชื่น ศิลปบรรเลง ครูชื่น ดุริยประณีต ครูชื่น ดุริยประณีต ครูบุญยงค์ เกตุคง ครูบุญยัง เกตุคง ครูประสิทธิ์ ถาวร ครูเฟื้อง นักระนาด ครูรวม พรหมบุรี ครูสุพจน์ โตสง่า ครูอุทัย แก้วละเอียด ครูศิริ นักดนตรี ครูมนตรี ตราโมท ครูโองการ กลีบชื่น ครูชฎิล นักดนตรี เป็นต้น ซึ่งครูที่มีบทบาทในด้านการถ่ายทอดทางดนตรีหลวงประดิษฐไพเราะให้กับครูโณ เรียนรู้ก็คือ ครูสุข นักดนตรี รวมทั้งบุตรชายของท่านทั้งสองคือ ครูศิริ นักดนตรีและครูชฎิล นักดนตรี

ตระกูลนักดนตรีเป็นตระกูลที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานให้กับนายรอดในขณะที่นายรอดได้บรรเลงซอถวายหน้าพระพักตร์จากการที่นายรอดเป็นนักดนตรีที่มีความสามารถในการบรรเลงซอ จึงทำให้พระบาทสมเด็จพระ

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพอพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่ง จึงเป็นที่มาของนามสกุลนักดนตรีในปัจจุบัน โดยอาจารย์ชฎิล นักดนตรี บุตรชายของครูสุข นักดนตรี เล่าว่า

เนื่องจากคุณป้ารอด นักดนตรี ท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านขอเป็น
อย่างยิ่ง ครั้งหนึ่งท่านป้าได้บรรเลงเดี่ยวขอ แต่ครูไม่รู้ว่าเป็นขออะไรต่อหน้า
พระพักตร์ของท่าน จนเป็นที่พอใจและทำให้ท่านเกิดอารมณ์ขัน ท่านจึงหันมา
เค็ดสายขอของคุณป้ารอดขาด ๑ สาย แต่คุณป้ารอดยังสามารถบรรเลงเดี่ยวขอนั้น
ได้จนจบเพลง

(นายธีรวุฒิ กลิ่นด้วง.อาศรมศึกษา, ๒๕๔๕: ๕๕)

ตระกูลนักดนตรีมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
กล่าวคือ มารดาของหลวงประดิษฐไพเราะเป็นพี่น้องสาวของมารดานายบุญและนายเทียบ
นักดนตรี ต่อมานายเทียบและนายบุญได้ติดตามหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เข้ามา
เรียนดนตรีที่กรุงเทพฯ แต่ด้วยความที่ทั้งสองชอบการค้าขายมากกว่าจึงได้เดินทางกลับมาโดยนาย
เทียบได้มีทายาทสืบสกุลคือ อารีย์ นักดนตรี ส่วนลูกพี่ลูกน้องนายบุญอีกคนหนึ่งชื่อนายเขียว
นักดนตรีได้มีทายาทสืบสกุลชื่อ สุข นักดนตรี

ครูสุข นักดนตรี เกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๖ เป็นบุตรของนายเขียว นักดนตรีและนางเที่ยง
นักดนตรี เนื่องจากบิดามีความสามารถด้านเปียโน ทำให้ครูสุขได้เรียนดนตรีไทยตั้งแต่วัยเยาว์
จนกระทั่งบิดาได้พาครูสุขไปเรียนดนตรีไทยกับหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
จนกระทั่งมีความชำนาญและมีความสามารถเล่นดนตรีรอบวงโดยเฉพาะเพลงปี่ต่าง ๆ อาทิเช่น
เพลงปี่สระระหม่าและเพลงบัวลอย

ครูสุขเป็นครูเปียโนที่มีลูกศิษย์มากมายในตัวจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดอื่น ๆ
ครูสุขแต่งงาน ๒ ครั้ง ภรรยาคนแรกชื่อลิ้ม คนที่สองชื่อหุน มีลูกรวมทั้งหมด ๑๐ คน ในบรรดา
ลูกทั้ง ๑๐ คนนั้นเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงทั้งหมด ๕ คน ได้แก่ ทองหล่อ นักดนตรีมีความสามารถ
ในการบรรเลงระนาดทุ้ม (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว) สิริ นักดนตรี มีความสามารถเล่นดนตรีได้รอบวง
(ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว) ชฎิล นักดนตรี (ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษที่มหาวิทยาลัยบูรพา) ศิริกุล
วรบุตร (ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา) ดวง นักดนตรี จนกระทั่งครู
สุขอายุได้ ๘๑ ปี จึงเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งปอด

ส่วนมากแล้วนักดนตรีในวงของครูสุขมักจะเป็นบุคคลในครอบครัว จะมีไม่กี่คนเท่านั้นที่
เป็นคนนอกครอบครัว ส่วนใหญ่มักจะเป็นเด็กที่ได้รับการฝากฝังมาเรียนกับครูสุขเป็นการส่วนตัว

เช่นเดียวกับครูไฉน เรียนรู้ ด้วยเหตุผลที่ว่าครูสุขไม่ค่อยรับคนนอกมาเรียน เมื่อครูไฉนได้รับการฝากฝังจากหลวงประดิษฐไพเราะให้ไปเรียนดนตรีที่บ้านครูสุข การฝากฝังของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) จึงเปรียบเสมือนใบเบิกทางที่ทำให้ครูไฉนได้มีโอกาสได้รับความรู้จากครูสุขผู้เป็นศิษย์เอกคนหนึ่งของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เพราะนอกเหนือจากการได้รับความรู้จากครูสุขแล้ว ครูไฉนยังได้รับความรักความเมตตาจากคนในบ้านประจวบคังคนในครอบครัวของครูสุขอีกคนหนึ่ง ทำให้ครูไฉนได้รับการถ่ายทอดดนตรีจากคนในบ้าน เช่น ครูทองห่อ¹ ครูศิริและครูชฎิล นักดนตรี อีกทั้งตลอดระยะเวลา ๑๐ ปีที่ครูไฉน เรียนรู้ ได้ศึกษาวิชาดนตรีไทยที่บ้านครูสุข ทำให้ครูไฉนได้มีโอกาสรำเรียนกับครูดนตรีไทยหลายท่านที่แวะเวียนมาที่บ้านครูสุข แต่ครูดนตรีไทยที่เปรียบเสมือนศิษย์ผู้พี่และเป็นครูของครูไฉนผู้มีความสามารถจนเป็นที่ประจักษ์ในวงการดนตรีไทย คือ ครูศิริ และครูชฎิล นักดนตรี

ประวัติครูศิริ นักดนตรี

ภาพที่ ๓.๗ ภาพครูศิริ นักดนตรี

(ที่มา : <http://x.thaikids.com/phpBB2/viewtopic.php?t=5537>)

¹ ครูทองห่อ นักดนตรีเป็นบุตรชายคนโตของครูสุขซึ่งเสียชีวิตไปนานแล้ว ไม่สามารถหาข้อมูลในการถ่ายทอดเพลงให้ครูไฉนได้

ครูศิริ นักดนตรี เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๓๒ เป็นคนจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นบุตรชายของครูสุขและนางหุ่น นักดนตรี เนื่องจากบิดาเป็นคนหัวหน้านักเป่าพาทย์ทำให้ครูศิริสามารถบรรเลงดนตรีได้ตั้งแต่วัยเยาว์ จนกระทั่งครูสุขได้พาครูศิริไปฝากเรียนดนตรีกับหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) จนสามารถบรรเลงได้รอบวงและมีความชำนาญในการบรรเลงระนาดเอกและเครื่องสายจนทำให้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในวงการดนตรีไทย หลังจากนั้นครูศิริจึงได้เข้ารับราชการเป็นอาจารย์พิเศษให้กับสถาบันการศึกษาต่างๆ อาทิเช่น ชมรมดนตรีไทย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ครูศิริได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ประวัติครูชฎิล นักดนตรี

ภาพที่ ๓.๘ ภาพครูชฎิล นักดนตรี

(ที่มา : <http://x.thaikids.com/phpBB2/viewtopic.php?t=5537>)

ครูชฎิล นักดนตรี เกิดเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกกับบิดา จนกระทั่งครูสุขพาครูศิริไปเรียนกับกับหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) จึงได้ติดตามไปเรียนด้วย ครูชฎิลมีความสามารถในการตีฆ้องวงใหญ่และการขับร้อง นอกจากนี้ครูชฎิลได้มีเพลง บั๊วลอยจากหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มาจนครบ หลังจากนั้นครูชฎิลได้เข้าทำงาน

เป็นอาจารย์สอนดนตรีไทยตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อาทิเช่น โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์
วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน (มหาวิทยาลัยบูรพา) ซึ่งท่านได้สอนอยู่ที่สถาบันแห่งนี้จน
เกษียณอายุราชการของท่าน แต่ปัจจุบันครูชฎิลยังคงได้รับเชิญให้ไปเป็นอาจารย์พิเศษให้กับ
มหาวิทยาลัยบูรพาอยู่เสมอ ผลงานการประพันธ์ของครูชฎิล ท่านได้ประพันธ์เพลงเอาไว้หลาย
เพลง อาทิเช่น เพลงเดี่ยวระนาดเอกกราวใน เดี่ยวซอสามสายบัวลอยแปลงจากทางปี่ซึ่งได้รับ
ถ่ายทอดจาก ครูสุข

จากการที่ครูไฉนได้มีโอกาสศึกษาดนตรีที่บ้านครูสุข นอกจากครูไฉนจะได้รับความรู้ใน
วิชาดนตรีทั้งการปฏิบัติและเทคนิคในการบรรเลง ตลอดจนถึงทางของหลวงประดิษฐไพเราะที่ได้
ถ่ายทอดให้ครูสุขผู้เป็นศิษย์ ครูไฉนยังได้เรียนรู้ทางปี่พาทย์มอญของหลวงประดิษฐไพเราะ
(สร ศิลปบรรเลง) ที่ได้มอบให้ครูสุข ในสมัยที่ครูหลวงประดิษฐเดินทางมาพักยังบริเวณใกล้เคียง
บ้านครูสุขซึ่งหลวงประดิษฐไพเราะ (สร ศิลปบรรเลง) ได้มอบเพลงบัวลอยนี้ให้แก่ครูสุขและลูกๆ
เป็นผลให้ครูไฉนได้รับการถ่ายทอดเพลงบัวลอยทางนี้หลังจากนั้นต่อมา

เรื่องความรู้ทางเพลงสำคัญที่ครูสุขและลูกๆ ได้เรียนรู้จากหลวงประดิษฐไพเราะร่วมกัน
นั้น ทำให้ครูไฉนได้รับการถ่ายทอดเพลงปี่บัวลอยทางสมุทรสงคราม สองจากครูสุขซึ่งได้รับการ
ถ่ายทอดจากหลวงประดิษฐไพเราะ (สร ศิลปบรรเลง) ซึ่งทางเพลงบัวลอยที่กลุ่มครูสุขได้เรียนรู้
ครูไฉนก็ได้ถ่ายทอดให้กับบรรดาลูกศิษย์หลายต่อหลายคนด้วย นอกจากความรู้ในทางปฏิบัติ
ดนตรีแล้ว ครูไฉนยังได้เริ่มต้นแต่งเพลงโดยมีครูศิริเป็นครูผู้สอนอีกด้วย ในการแต่งเพลงนั้นครู
ไฉนได้แต่งเพลงโหมโรงเทิดพระเกียรติและแต่งเพลง ศรีรัตนะ เพลงนกรกระจอกทอง เถา
ร่วมกับครูศิริ โดยครูไฉนได้นำเพลงศรีรัตนะมาบรรเลงที่วังปาทย์คณะ ส.สร้อยทอง
จนกลายเป็นเพลงประจำวงที่ใช้ในการแสดงต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการระลึกถึงอาจารย์ของครูไฉน

เพลงศรีรัตนะ

เนื้อร้องที่ ๑

ไอ้กรุงเทพ เทพสร้างปางไหน	แลเหลียวไปงามดั่งเมืองสวรรค์
ยอดปราสาทเสียดฟ้าหน้าอัศจรรย์	ทั้งหน้าบรรช่อฟ้าบราลี
เหมือนวิมานลอยฟ้าคราแสงส่อง	สาครเปลวทองงามระยับขัณฑ์ศรี
ยอดมณฑปประดู่แข่งแข่งเจดีย์	สมเป็นศรีรัตนะมหานคร
ช่างงามเมืองงามสตรีมีมารยาท	งามทั้งศาสตร์ไตรรัตน์ประภัสสร
งามทั้งศิลป์งามบรรเลงเพลงสุนทร	สุขบรรบารมีจักรีวงศ์

เนื้อร้องที่ ๒

อันคนตรีมีคุณอนเนกอนันต์
ตั้งแต่เกิดเติบโตกล้าชราไป
ยามสุขคนตรินั้นพาขึ้น
ยามรักคนตรีซัดห้วงชีวิต
คนตรีเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ
ทะนุถนอมฟูมฟักรักษาไว้

เหลือที่จักพรรณนาให้สิ้นได้
คนตรีไซ้ไซ้ได้ทุกสิ่งอัน
ยามโศกคนตรีขึ้นเป็นของขวัญ
ยามร่าเริงคนตรีปლობประโลมใจ
สมควรเราประชากรราษฎร์เอาใจใส่
เพื่อชาติไทยเด่นสง่ากว่าใครเอย

โน้ตเพลงศรีรัตนะ

สามชั้น ท่อนที่ ๑

- - - ซ	ล ท ค ร	ร ร ร ร	- ร - ร	- ม - ร	- ค - ล	- - ร ค	ล ค - ร
- ฟ - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- - - ร	- - - -	- - - -	ม ร ค ร	ม ฟ ซ ล
- ร - ร	- - - ค	- - - ล	- - - ค	- - - -	- - - -	ซ ล ค ล	ซ ฟ - ซ
ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ค ร ม	ร ม ฟ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- - - ล	- - - ร
- - ร ซ	ล ท ค ร	ร ร ร ร	- ร - ร	- ม - ร	- ค - ซ	- - ล ท	ล ซ ล ค
- - - -	ซ ค ร ม	ซ ล ซ ม	- ร - ค	- ม - ร	- ค - ล	- - - ซ	- - - ฟ
- - - -	- - - -	ล ค ร ฟ	- ซ - ล	- ค - -	- ซ - ล	- - - ซ	ฟ ล ซ ฟ
- - - -	ซ ม ร ค	ร ม ร ค	ร ม ร ฟ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- - - ล	- ค - ร

สามชั้น ท่อนที่ ๒

- - - ซ	ล ท ค ร	ร ร ร ร	- ร - ร	- ม - ร	- ค - ล	- - ร ค	ล ค - ร
- ม - ม	- - - ร	- - - ค	- - - ร	- ม - ร	- ค - ซ	- - ล ท	ล ซ ล ค
- ล - ค	(- ล - ค)	- ล - ร	(- ล - ร)	- ล - ร	(- ล - ร)	ค ร ฟ ร	ค ล - ค
- ท - ท	- ล - ล	- ซ - ซ	- ค - ค	- ท - ท	- ล - ล	ซ ล ท ล	ท ซ - ล
- - - -	- - - -	ซ ล ค ร	ค ล ค ซ	ล ซ ฟ ค	- ฟ - ซ	- ล - ค	- - - -
ซ ล ท ค	ท ค ร ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ค	- ม - ร	- ค - ล	- - - ซ	- - - ฟ
- - - -	- - - -	ล ค ร ฟ	- ซ - ล	- ค - -	- ซ - ล	- - - ซ	ฟ ล ซ ฟ
- - - -	ซ ม ร ค	ร ม ร ค	ร ม ร ฟ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- - - ล	- ค - ร

สองชั้น ท่อน ๑

- - - ซ	ล ท ค ร	ร ร ร ร	- ร - ร	ฟ ซ ฟ ร	- ค - ฟ	- - - ซ	ล ซ ค ล
- - - -	- - - -	- ร - ค	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- ล - ร	- - - ม	ร ม ค ร
- - - -	- - - -	ซ ม ม ม	ซ ม ร ค	- - - -	ฟ ร - ค	- ฟ ซ ล	ค ล ซ ฟ
- - - -	ซ ม ร ค	ร ม ร ค	ร ม ร ฟ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- - - ล	- ค - ร

สองชั้น ท่อน ๒

- - - ซ	ล ท ค ร	ร ร ร ร	- ร - ร	- ม - ร	- ค - ซ	- - ล ท	ล ซ ล ค
- - - -	ซ ค ร ม	ซ ล ซ ม	- ร - ค	- ม - ร	- ค - -	- ฟ - -	- ซ - ล
- - - -	ค ค ค ค	ซ ค ร ม	ซ ม ร ค	ซ ล ค ร	ล ค ซ ล	- - ค ซ	ฟ ล ซ ฟ
- - - -	ซ ม ร ค	ร ม ร ค	ร ม ร ฟ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- - - ล	- ค - ร

ชั้นเดียว ท่อน ๑

ร ร ร ร	- ร - ร	ม ร ค ซ	ม ฟ ซ ล	- ร - ค	- ล - ซ	- ฟ - ค	ร ม ค ร
- - - -	ซ ม ร ค	ร ม ร ม	ร ฟ - -	ล ร ล ซ	- ฟ - ซ	ฟ ม ร ม	ฟ ซ - ร

ชั้นเดียว ท่อน ๒

ร ร ร ร	- ร - ร	ม ร ค ซ	ล ท ล ค	- ม - ร	- ค - ซ	ล ท ซ ล	- - - -
- ล - -	ค ล - ซ	- - ร ม	ฟ ซ - -	ล ค ล ซ	- ฟ - ซ	ฟ ม ร ม	ฟ ซ - ร

ลูกหมุด

- ร - ร	ล ร - ล	- - ค ซ	- ล - -	ล ท ล ซ	ล ท ค ร	- - ล ท	- - ค ร
- ม - ร	- ค - ซ	ล ม ซ ล	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ค	ร ม ค ร	- - - -
- ร - ร	ล ร - ซ	- - ร ม	ฟ ซ - -	ค ล - ซ	- ฟ - ม	ร ม ฟ ซ	- - - -
- ร - ร	ล ร - ล	- - ร ม	ฟ ซ - -	- ฟ ซ ล	- ซ ล ท	- ล ท ค	- ท ค ร

โน้ตเพลงนกกกระจอกทอง เถา

สามชั้น ท่อน ๑

- - - ล	- - - ท	- - - ค	- - - ร	- - - -	- ค - ร	- ค - -	- ร - ร
- ท - ร	- ท - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ร	- - - -	- - - ร	- - - ซ	- ซ - ซ
- ท - ร	- ท - ล	ล ล - ซ	- ท - ล	- ซ - ค	- ค ร ม	ร ค ร ม	ร ม ฟ ซ
- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	ม ร ม ฟ	ซ ล - ล
- - - -	ม ร ค ล	ร ค ล ซ	ค ล ซ ฟ	- ค - ฟ	- - ซ ล	- ค - ซ	- - - -
- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ซ	- ล - ค	- ล - ซ	ซ ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม
- - - -	ซ ม ร ค	ร ค ซ ค	- ร - ม	- - - -	ซ ม ร ค	ร ค ท ค	ร ม - ร
- - - ค	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- ล ซ ฟ	- ม - ร

สามชั้น ท่อน ๒

- - - ล	- - - ท	- - - ค	- - - ร	- - - -	- ค - ร	- ค - ร	- ร - ร
- ค - ร	- ท - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- ล - ท
- ร - ท	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท	- ค - ร	ม ร ค ท	ล ซ ล ท	ค ร - ร
- - - ซ	- - - ค	- - - ร	- - - ม	- ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ค ร ม	ร ม ฟ ซ
- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ม ฟ ซ	- - - -
- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ซ	- ค ร ม	ร ม ฟ ซ	- ล ซ ม	ซ ม ร ค
- - - ม	- - - ร	- - - ค	- - - -	- ค - ร	ม ร ค ท	ล ซ ล ท	ค ร - ร
- - - ค	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- ล ซ ฟ	- ม - ร

เกี่ยวเปลี่ยน

- - - ล	- - - ท	- - - ค	- - - ร	- - - -	- ค - ร	- ค - -	- ร - ร
- ท - ร	- ท - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ร	- - - -	- - - ร	- - - ซ	- ซ - ซ
- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- - - ร	- - ม ร	ค ร - -	- ค ร ม	- ฟ - ซ
- - - ค	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - ค ร	ม ฟ ซ ล	- - - -	- - - -

- - ม ร	ค ต ค ต	- - ค ต	ช ฟ ช ฟ	- - ค ฟ	ช ล ท ค	- - ท ร	ค ท ล ช
- - - ค	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- ล ช ฟ	- ม - ร
- - - ล	- - - ท	- - - ค	- - - ร	- - - -	- ค - ร	- ค - -	- ร - ร
- ท - ร	- ท - ล	ล ล - ช	ช ช - ร	- - - -	- - - ช	- - - -	- ล - ท
- - ม ร	ค ท ล ช	- - ร ม	ฟ ช ล ท	- ล ท ค	- ช ล ค	ล ท ค ร	- - - -
- - ช ช	- - ค ค	- - ร ร	- - ม ม	- ร ม ฟ	- ค ร ม	ร ม ฟ ช	- - - -
ร ม ร ช	ร ม ร ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	- ค ร ม	ร ม ฟ ช	- ล ฟ ช	- - - -
ร ม ร ช	ร ม ร ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	- ค ร ม	ร ม ฟ ช	- ล ช ม	ช ม ร ค
- ค ร ม	- ท ค ร	- ล ท ค	- ช ล ท	- ฟ ช ล	- ช ล ท	- ล ท ค	- ท ค ร
- - - ค	- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- ล ช ฟ	- ม - ร

สองชั้น ก่อน ๑

- - - -	- - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- ท - ล	- ช - ร	- - - ช	- ช - ช
- - - -	- - - ร	- - - ช	- ช - ช	- ช - ล	ท ล ช ฟ	ม ร ม ฟ	ช ล - ล
- ค - ล	- ช - ฟ	ช ล - ช	- - - -	- ค ร ม	- ฟ - ช	- ล - ช	- ฟ - ม
- - - ม	- ม - ม	- ค - ค	- - - ร	- ค - ร	- ม - ฟ	- ล ช ฟ	- ม - ร

สองชั้น ก่อน ๒

- - - -	- - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- ท - ล	- ช - ร	- - - ช	- ล - ท
- ค - ร	ม ร ค ท	ล ช ล ท	ค ร - ร	- ช - ค	- ค ร ม	ร ค ร ม	ฟ ช - ช
- - - -	- ร - ม	- ฟ - ช	- - - -	- ค ร ม	ร ม ฟ ช	- ล ช ม	ช ม ร ค
- ม ช ร	ม ร ค ท	ล ช ล ท	ค ร - ร	- ค - ร	- ม - ฟ	- ล ช ฟ	- ม - ร

เที่ยวเปลี่ยน สองชั้น ท่อน ๑

- - - -	- - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- ท - ล	- ช - ร	- - - ช	- ช - ช
- - - ร	- - - ม	ฟ ม ร ม	- ฟ - -	- ช - -	ล ช ฟ ช	- ล - -	ท ล ช ล
- - ม ร	ค ล ค ล	- - ร ค	ล ช ล ช	- ร ค ล	ร ค ล ช	ค ล ช ฟ	ล ช ฟ ม
- ม ช ร	ม ร ค ท	ล ช ล ท	ค ร - ร	- ค - ร	- ม - ฟ	- ล ช ฟ	- ม - ร

เที่ยวเปลี่ยน สองชั้น ท่อน ๒

- - - -	- - - ร	- ร ร ร	- ร - ร	- - - ร	- - - ช	- - - -	ฟ ช ล ท
- ค - ร	ม ร ค ท	- - ล ท	ค ร - -	- ช - ค	- ค ร ม	- - ร ม	ฟ ช - -
- - ร ช	ฟ ม ฟ ช	- - ล ช	ฟ ม ฟ ช	- - ร ช	ฟ ม ฟ ช	- - ล ช	ฟ ม ร ค

ชั้นเดียว

- ร ร ร	- ร - ร	ท ล ช ร	- ช ช ช	- ร - -	ช ร - ช	ท ล ช ฟ	- ช - ล
- - ช ล	ฟ ช - -	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ฟ ม ร ม	ค ร - -	ค ร ม ฟ	- ม - ร
- ร ร ร	- ร - ร	ท ล ช ร	- ช ล ท	- - ล ท	ค ร - -	- ค ร ม	ร ม ฟ ช
- - ร ม	ฟ ช - -	ร ม ฟ ช	- ม ร ค	- ช ล ท	- ค - ร	ค ร ม ฟ	- ม - ร

ลูกหมุด

- - ร ร	- - ร ร	- - ร ร	- - ร ร	- - ม ร	ค ท ล ช	- - ร ช	ล ท ค ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

นอกจากจะได้รับการถ่ายทอดทางเพลงหลวงประดิษฐไพเราะจากครูสุขและครูศิริแล้ว ครูไฉนยังเป็นผู้ที่หมั่นแสวงหาความรู้ด้านดนตรีไทยตลอดเวลา หากย้อนลงไปในช่วงวัยเยาว์ของครูไฉนจะพบว่ามีความคล้ายคลึงกันกับบ้านครูสุข นักดนตรี ด้วยลักษณะของสมาชิกในบ้านที่เกี่ยวข้องพันธุกรรมทางสายโลหิต เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ล้วนแล้วแต่เป็นนักดนตรีและประกอบอาชีพอยู่ได้ด้วยความรู้ทางดนตรีกันมาหลายชั่วอายุคน

การเติบโตและคลุกคลีมากับครอบครัวนักดนตรีของครูไฉน ทำให้ครูไฉนได้รับความรู้จากครูดนตรีไทยหลายท่านทั้งทางบ้านครูไฉนเองและทางบ้านครูสุข แต่ปัจจัยหลักที่มีบทบาททำให้ครูไฉนเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยจนเป็นที่นับหน้าถือตาในจังหวัดเพชรบุรี นั่นคือการเป็นผู้สืบทอดทางบ้านหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ด้วยชื่อเสียงของหลวงประดิษฐไพเราะเป็นที่ยอมรับกันในหมู่ของนักดนตรีไทยโดยทั่วไป การได้ไปศึกษากับหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และศิษย์คนสำคัญจนทำให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น ประกอบกับครูไฉนเป็นนักดนตรีที่มีความสามารถ ทำให้ครูไฉนกลายเป็นครูดนตรีที่มีความสำคัญของจังหวัดเพชรบุรีสืบต่อมา

๓.๒ ความสามารถทางด้านดนตรีไทยและอุปนิสัยส่วนตัวของครูไฉน

ครูไฉนได้รับความเคารพนับถือนักดนตรีในจังหวัดเพชรบุรีและบุคคลต่าง ๆ โดยทั่วไป ในฐานะครูผู้ที่คอยอบรมสั่งสอนและให้วิชาความรู้แก่ศิษย์ ครูไฉนมีคุณสมบัติของครูที่ดีตามหลักพระพุทธศาสนาที่ระบุหน้าที่ของบุคคลต่าง ๆ ไว้ในเรื่อง ทิส 6 ซึ่งหน้าที่ของครูในทิส 6 (ทักษิณทิส ทิสเบื่องขวา) ได้กล่าวไว้ว่าครูพึงต้องอนุเคราะห์ศิษย์ ดังนี้

๑. ครูที่ดีต้องสั่งสอนให้ศิษย์เป็นคนดี
๒. ครูที่ดีต้องสั่งสอนให้ศิษย์มีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนอย่างถ่องแท้
๓. ครูที่ดีต้องให้วิชาความรู้แก่ศิษย์โดยไม่ปิดบัง
๔. ครูที่ดีต้องรู้จักชมเชยและสรรเสริญเมื่อศิษย์กระทำความดี
๕. ครูที่ดีต้องสอนในสิ่งที่จะนำไปปฏิบัติได้จริงและลูกศิษย์สามารถนำไปไปเลี้ยงชีพได้จากทิสทั้ง ๖ ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ในหน้าที่ของบุคคลต่าง ๆ บุคคลจึงควรกระทำตามสถานภาพและหน้าที่ของตนดังทิส ๖ อันได้แก่

๑. ปุริตถิมทิส คือ ทิสเบื่องหน้า อันได้แก่ บิคา มารดา
๒. ทักขิมทิส คือ ทิสเบื่องขวา อันได้แก่ ครูอาจารย์
๓. ปัจฉิมทิส คือ ทิสเบื่องหลัง อันได้แก่ สามีและภรรยา
๔. อุตตรทิส คือ ทิสเบื่องซ้าย อันได้แก่ มิตรสหาย
๕. อุปริมทิส คือ ทิสเบื่องบน อันได้แก่ พระสงฆ์
๖. เภฏฐิมทิส คือ ทิสเบื่องล่าง อันได้แก่ ลูกจ้างกับนายจ้าง

พระพุทธเจ้าทรงยกย่องให้ครูเป็นทิสเบื่องขวาซึ่งพระพุทธองค์ทรงตรัสถึงคุณสมบัติของครูที่เป็นครูที่ดีว่าต้องมีคุณสมบัติของครู 7 ประการ ซึ่งมีดังต่อไปนี้คือ

๑. ปิโย คือ ครูที่ดีต้องกระทำตนทั้งกาย วาจาและใจให้เป็นที่เคารพรักและศรัทธาของบุคคลทั่วไป

๒. ครู คือ ครูที่ดีต้องมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชานั้นอย่างแท้จริง

๓. ภาวนีโย คือ ครูที่ดีต้องประกอบไปด้วยคุณธรรมและจริยธรรมที่เพียบพร้อมจนเป็นที่ยกย่องของลูกศิษย์คนโดยทั่วไป

๔. วัตตา คือ ครูที่ดีต้องเป็นผู้คอยอบรมสั่งสอนศิษย์ให้รู้จักผิดชอบชั่วดี

๕. วจนักขโม คือ ครูที่ดีต้องประกอบไปด้วยขันติต่อทัศนคติขัดแย้งและยินดีที่จะอธิบายในข้อข้องใจของลูกศิษย์

๖. คัมภีรณุกถังกัตตา คือ ครูที่ดีต้องมีกุสโลบายในการสอนสามารถที่จะสอนในสิ่งที่ยากให้กลายเป็นเรื่องง่ายต่อการเข้าใจได้

๗. โนัจญฎาเน นิโยชเย คือ ครูที่ดีต้องกระทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแก่ศิษย์ได้

จากคุณสมบัติของครูที่ดีที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ดังกล่าวข้างต้นเป็นสิ่งที่ครูโณนมีพร้อมทั้งคุณสมบัติของอุปนิสัยและลักษณะของครูที่ดีอันประกอบด้วย

๑. ความสามารถด้านดนตรีไทย
๒. อุปนิสัยและคุณลักษณะของครูที่ดี
๓. การเป็นผู้มีความประพฤติดีมีคุณธรรม
๔. ความสามารถในการสอนและการปกครอง

๓.๒.๑ ความสามารถด้านดนตรีไทยของครูโณน

ความสามารถด้านดนตรีไทยของครูโณน คือ การที่ครูโณนมีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยและเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการบรรเลงปี่พาทย์มอญ ทำให้ครูโณนเป็นครูที่สามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีให้กับศิษย์ได้อย่างเต็มที่ จนกระทั่งลูกศิษย์สามารถนำความรู้ที่ได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งการเลี้ยงชีพตัวเองและครอบครัวต่อไป ซึ่งการเป็นครูผู้มีความสามารถของครูโณนนี้ตรงกับพุทธโอวาทของพระพุทธเจ้าที่ตรัสไว้เกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีว่า ครู คือ การเป็นครูผู้มีความรู้ในสาขานั้น ๆ

เนื่องจากชีวิตของครูโณนเป็นชีวิตของนักดนตรีไทยที่ใช้ชีวิตอยู่กับดนตรีไทยมาตั้งแต่เด็ก ครอบครัวของครูโณนมีบิดามารดาเป็นนักดนตรีไทยทั้งสองคนและมีวงปี่พาทย์เป็นของตนเอง สภาพแวดล้อมที่แวดล้อมด้วยนักดนตรี เสียงดนตรี ตลอดจนวิถีชีวิตของนักดนตรี สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเหตุปัจจัยที่ทำให้ครูโณนได้เรียนรู้และปลูกฝังความเป็นนักดนตรีในสายเลือด

การที่ครูไฉนต้องฝึกซ้อมดนตรีอย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่ครูไฉนได้ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กโดยมีครูอินผู้เป็นบิดาคอยควบคุมและคอยสั่งสอน เมื่อฝีมือของครูไฉนพัฒนาขึ้นครูอินเรียนรู้ (บิดาของครูไฉน) จึงได้พาครูไฉนไปออกงานดนตรีกับวงของครูอินหลายครั้ง ดังที่นางเสยเรียนรู้ (พี่สาวครูไฉน) ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความขยันในการฝึกซ้อมของครูไฉนดังนี้ว่า

ไฉน เขาเป็นเด็กที่มีพรสวรรค์ด้านดนตรีมาตั้งแต่เด็ก จนพ่อคุณ (ครูอิน เรียนรู้) ได้เรียกเขามาเรียนเพราะเห็นว่าเขาหน่วยก้านดี จำเพลงเก่ง เวลาเขาเลิกเรียนเขาก็จะมาซ้อมเพลงกับพวกรุ่นพี่ในวง โดยมีพ่อคุณนั่งดูเขาเป็นอย่างนี้ทุกวัน ในวงตอนนั้นถือว่าเขาเด็กสุด จนเขาเรียนจบนั้นล่ะเขาจึงไปเรียนดนตรีต่อที่กรุงเทพฯ

(เสย เรียนรู้, สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

หลังจากที่ครูไฉนย้ายมาอยู่กับหลวงประดิษฐไพเราะในขณะนั้นตรงกับช่วงที่หลวงประดิษฐไพเราะมีลูกศิษย์อยู่ในสำนักค่อนข้างมาก การดูแลจึงเป็นแบบรุ่นพี่ดูแลรุ่นน้องทั้งการต่อเพลงให้กับศิษย์ที่เข้ามาใหม่ การที่จะได้ต่อเพลงกับหลวงประดิษฐไพเราะจึงไม่ใช่เรื่องที่ทำง่ายนักและประจวบกับช่วงที่หลวงประดิษฐไพเราะมีปัญหาด้านสุขภาพ การดูแลศิษย์จึงเป็นหน้าที่ของศิษย์รุ่นพี่ในช่วงนั้น หลวงประดิษฐไพเราะจึงส่งจดหมายฝากฝังครูไฉนไปเรียนดนตรีที่บ้านสวน จังหวัดสมุทรสงครามกับศิษย์ของท่าน คือ ครูสุข นักดนตรี

บ้านครูสุข นักดนตรีเป็นบ้านดนตรีไทยที่มีความเคร่งครัดในการฝึกซ้อมเป็นอย่างมาก เพราะจังหวัดสมุทรสงครามเป็นอีกจังหวัดที่มีวงปี่พาทย์จำนวนมาก การแข่งขันจึงมีค่อนข้างสูง ดังที่อาจารย์ชฎิล นักดนตรี ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาดนตรีในวัยเยาว์ของท่านไว้ในอาศรมศึกษาของนายธีรวุฒิ กลิ่นด้วง ปีการศึกษา ๒๕๔๘ ไว้ดังนี้ว่า

อยู่ที่อัมพวา แคว้นนั้นมียังปี่พาทย์มากทีเดียวจึงต้องแย่งกันทำมาหากิน แต่ก็สนุกดีเหมือนกัน เพราะต้องแข่งขันในเรื่องของฝีมือ สมัยนั้นมียังอยู่ประมาณ ๒๐-๓๐ วง ทำให้ต้องหมั่นซ้อมเพื่อพัฒนาตนเองและอีกอย่างต้องเล่นให้วงเป็นที่ยอมรับของชาวบ้านเพื่อที่จะได้มีคนมาหางานเยอะๆ

(ธีรวุฒิ กลิ่นด้วง, อาศรมศึกษา, ๒๕๔๘: ๖๑)

การเรียนดนตรีไทยที่บ้านครูสุขในสมัยนั้น มีกฎเกณฑ์ในการฝึกฝนของนักดนตรีในสำนักอย่างชัดเจน ทั้งกำหนดเวลาในการฝึกซ้อมในช่วงเช้า ช่วงบ่ายและค่ำ เช่น การซ้อมในตอนเช้าจะเริ่มตี ๔ จนถึง ๖ โมงเช้า หลังจากนั้นลูกศิษย์ทั้งหมดก็จะแยกย้ายไปทำภารกิจส่วนตัว เช่น ครูไฉนมักจะไปตักน้ำในตอนเช้าและเตรียมอาหารเช้าให้คนในบ้าน เมื่อถึงเวลา ๐๘.๐๐ น. จนถึงเวลา ๑๒.๐๐ น. ก็จะเป็นเวลาในการฝึกซ้อมตอนกลางวัน ลูกศิษย์แต่ละคนก็จะแยกกันไปต่อเพลงกับลูกของครูสุขที่มีความสามารถในเครื่องดนตรีแต่ละชิ้น ครูไฉนมักจะได้ไปต่อเพลงกับครูศิริเนื่องจากครูศิริมีความสามารถทางระนาดเอก ครูสุขจึงมักให้ครูไฉนไปต่อเพลงกับครูศิริเป็นประจำ จนกระทั่งถึงเวลาในช่วงเย็น ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ น จนถึงเวลา ๑๖.๐๐ น. ก็จะเป็นเวลาที่ทุกคนจะมาบรรเลงร่วมกันทั้งหมด โดยมีครูสุขคอยปรับทางแต่ละเครื่องให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นในช่วงกลางคืนบรรดาลูกศิษย์ก็จะแยกย้ายกันไปฝึกซ้อมกันเอง และครูไฉนก็มักใช้เวลาในการฝึกซ้อมกับพี่น้องในตระกูลนักดนตรี อาทิเช่น ครูศิริ และครูชฎิลนักดนตรี

นอกจากระเบียบวินัยในการฝึกซ้อมที่ได้ที่บ้านครูสุขแล้วนั้น ทางเพลงปี่พาทย์มอญที่สำคัญของหลวงประดิษฐไพเราะที่ได้ถ่ายทอดให้กับครูสุข ครูไฉนจึงได้รับการถ่ายทอดเพลงดังกล่าวจากตระกูลนักดนตรี อาทิเช่น บัวลอยทางสมุทรสงครามและเพลงสระระหม่าและเพลงมวยและกระบวนหน้าทับกลองแขก เป็นต้น ฉะนั้นการที่ครูไฉนได้เรียนดนตรีไทยที่บ้านครูสุขจึงเป็นโอกาสอันดี ทำให้ได้รับความรู้ทางด้านดนตรีไทยจนครบถ้วนจากสำนักครูสุขเพราะความสามารถของตระกูลนักดนตรีที่มีความสามารถทั้งทางเครื่องและทางร้อง ครูสุขและบรรดาลูกของท่านจึงได้มอบให้ครูไฉน โดยมีได้ปิดบัง การได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีจากตระกูลนักดนตรีดังกล่าว จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ ครูไฉนเป็นนักดนตรีที่มีความสามารถและประสบความสำเร็จในเส้นทางสายดนตรีในเวลาต่อมา

เมื่อครูไฉนเป็นครูที่มีความเชี่ยวชาญในด้านดนตรีไทยอย่างถ่องแท้ ท่านได้ใช้ความรู้จากการที่ได้ไปศึกษาดนตรีจากครูดนตรีไทยที่ได้ร่ำเรียนนำมาใช้ในการสอนลูกศิษย์เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพของตนเองตามสมควรและเพื่อให้ลูกศิษย์สามารถที่จะเลี้ยงตนเองและครอบครัวของตนเองได้ นอกจากนี้ครูไฉนยังเป็นนักดนตรีบรรเลงร่วมกับวงของครูอิน เรียนรู้ (บิดาของครูไฉน) และได้รับเชิญไปบรรเลงกับคณะนายสำน เกตุสุวรรณ คณะนายเงิน นักดนตรีและอีกหลายคณะ ซึ่งในขณะนั้นครูไฉนเป็นเด็กหนุ่มที่มีความมุ่งมั่นและมีความสามารถถือว่าเป็นนักระนาดที่มีฝีมือในการบรรเลงในสมัยนั้น

๓.๒.๒ อุปนิสัยและคุณลักษณะของครูที่ดี

ครูโจนเป็นครูที่มีอุปนิสัยและคุณลักษณะของครูที่ดี คือ ครูโจนเป็นคนที่มีอุปนิสัยส่วนตัวที่น่าเคารพ การเป็นคนที่มีการยาทเรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตนและมีน้ำใจคอยช่วยเหลือบุคคลรอบข้างจนที่เป็นเคารพของลูกศิษย์และคนทั่วไป ทำให้ลูกศิษย์ทั้งหลายของครูโจนได้ให้ความเคารพครูในฐานะครูผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้และครูผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งตรงกับพุทธโอวาทของพระพุทธเจ้าที่ทรงตรัสไว้เกี่ยวกับคุณสมบัติของครูที่ดีว่า ๗ ประการ ตรงกับข้อที่กล่าวว่า ปิโย ครูที่ดีจะต้องทำตัวให้เป็นที่รักของศิษย์และบุคคลทั่วไป ครูที่ดีจึงจำเป็นต้องมีเมตตา กรุณาต่อศิษย์และวางตัวได้เป็นให้เป็นแบบอย่างที่ดี

อุปนิสัยและคุณลักษณะของครูที่ดีเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ครูโจนเป็นที่เคารพยกย่องในฐานะครู ซึ่งครูโจนเป็นบุคคลอีกท่านหนึ่งที่มีบุคลิกภาพที่ดีและวางตัวได้อย่างเหมาะสมในฐานะครูคนตรีไทย จนกระทั่งเป็นที่นิยมชมชอบแก่ผู้ที่ได้พบเห็นทั้งการวางตัวและในความประพฤติที่เหมาะสมกับฐานะครูคนตรีจะพบว่า ครูโจนได้รับความยกย่องจากหลายบุคคลที่ได้ใกล้ชิดท่านหรือแม้แต่ชาวบ้านก็ให้ความเคารพความศรัทธาในความอ่อนน้อมถ่อมตน ความโอบอ้อมอารีต่อบุคคลทั่วไปของครูโจน จากการที่ครูโจนมักจะกำชับลูกศิษย์ทุกคนให้รู้จักการวางตัวให้เป็นคนอ่อนน้อมมีการยาทในการพบปะกับผู้อื่น เพื่อการเข้าสังคมให้สมกับที่เป็นนักคนตรีไทยที่ดีดังที่ นายสำรอง ทองมาได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับอุปนิสัยของครูโจนที่เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์ดังนี้

ครูเป็นคนที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อทุกคน ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นใครก็ตามครูจะให้ความเคารพกับบุคคลนั้นเสมอ ครูมักจะสอนพวกผมให้รู้จักว่าเราเป็นเด็กเราควรนอบน้อมต่อผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเจอใครก็ตามเวลาไปกับครูต้องไหว้ตลอดเวลาแม้ว่าเขาจะเด็กกว่าหากเขามีความรู้กว่าครูก็สอนให้เรานอบน้อมถ่อมตน

(สำรอง ทองมา,สัมภาษณ์,๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

การเป็นตัวอย่างที่ดีของครูโจนนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ทำให้ลูกศิษย์ปฏิบัติตามแบบอย่างได้โดยไม่ยากนัก เพราะนอกจากจะเป็นตัวอย่างให้ลูกศิษย์ได้ปฏิบัติตามและเห็นผลจากการปฏิบัติได้มากกว่าการสั่งสอน ด้วยเหตุผลนี้ลูกศิษย์ของครูโจนจึงมีลักษณะนิสัยนอบน้อมเป็นที่ชื่นชมของชาวบ้านโดยทั่วไป แม้กระทั่งเจ้าภาพหลายคนก็ชื่นชอบและมักกลับมาใช้บริการของวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง อีกครั้ง

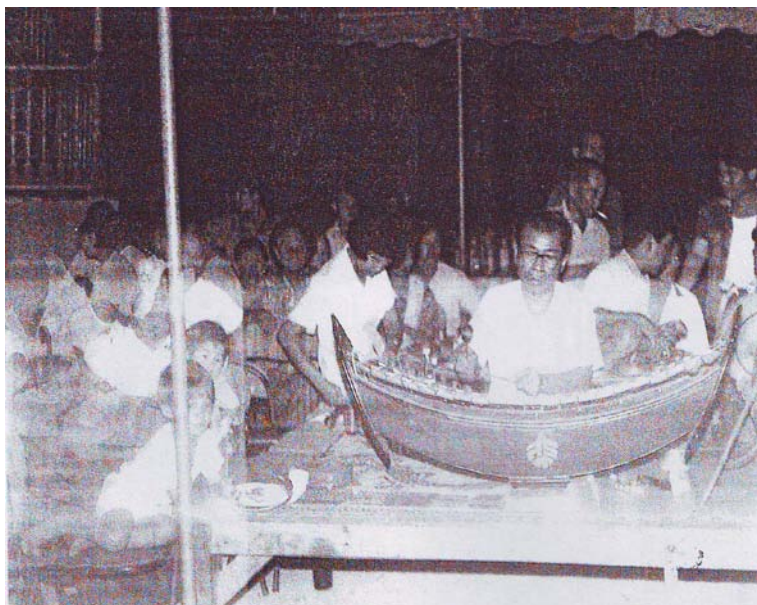
การดำเนินชีวิตที่ดีนั้นของครูคนตรีไทยนั้น มีผลต่อการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ ลูกศิษย์เป็นอย่างมาก ครูไฉนเป็นครูที่มีความประพฤติเรียบร้อยมีความซื่อสัตย์และรักษาคำพูดการ เป็นคนมีน้ำใจและการวางตัวต่อผู้อื่นด้วยความนอบน้อม การมีสัมมาคารวะซึ่งการดำเนินชีวิตของ ครูไฉนดังกล่าว ได้ส่งผลมาถึงพฤติกรรมการดำรงชีวิตของลูกศิษย์ภายในสำนักที่มีความประพฤติ เรียบร้อย มีความอ่อนน้อมถ่อมตนและมีน้ำใจต่อบุคคลข้างเคียง

คุณธรรมข้อที่ครูไฉนมักจะสอนให้บรรดาลูกศิษย์เป็นประจำคือ ความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในฐานะพี่น้อง นอกจากนี้ครูยังสอนให้ลูกศิษย์ทุกคนดำเนินชีวิตแบบนักดนตรี ที่มีความสมถะไม่ฟุ้งเฟ้อและมีความนอบน้อมถ่อมตัวจนเป็นที่ประทับใจแก่คนทั่วไปและถือเป็น เอกลักษณะที่สำคัญที่ครูไฉนได้ปลูกฝังให้ลูกศิษย์แต่ละคนจนสามารถที่จะดำเนินรอยตามครูไฉน ได้ อีกด้วย ความที่ครูไฉนเป็นคนโอบอ้อมอารี จึงเป็นสิ่งที่ทำให้ชาวบ้านหลายคนรักและให้ความนับ ถือครูเป็นอย่างมาก ในบางครั้งที่ครูรับงาน หากครูทราบเจ้าภาพงานนี้ไม่ค่อยมีทุนทรัพย์มากนัก ครูมักจะพูดว่าไม่เป็นไรมีเท่าไรก็ให้แค่นั้น จนทำให้เวลาถึงงานเจ้าภาพจะต้องถามว่าครูไฉนมา ด้วยหรือไม่ เมื่อพอบรรเลงจบงานวันสุดท้ายครูก็จะพานักดนตรีเดินไปไหว้ขอบคุณเจ้าภาพโดย ไม่มีถือตัวแต่อย่างใด

ในบรรดาคำสอนเรื่องความอ่อนน้อมถ่อมตนที่ครูไฉนมักจะสอนให้ลูกศิษย์ยึด เอาไว้ให้เป็นที่สำคัญ ครูไฉนยังมุ่งสอนให้ลูกศิษย์เป็นนักดนตรีที่เพียบพร้อมด้วยมารยาทไม่ว่าจะ เป็นในชีวิตนักดนตรีหรือในชีวิตประจำวันเพื่อให้ลูกศิษย์ทุกคนมีมารยาทที่เหมาะสมกับการเป็น นักดนตรีดังที่ครูสำรอง ทองมาได้ให้สัมภาษณ์ไว้ดังนี้

ครูเป็นคนทีโอบอ้อมอารีอย่างมากและความอารีอารอบของครูนี้ละที่ทำให้ เป็นที่รักของทุกคนที่ได้พบเห็น ครูมักจะสอนพวกผมเสมอว่า เจอผู้หลัก ผู้ใหญ่ต้องไหว้ด้วยความนอบน้อม ขนาดการไปดูวงอื่นเขาบรรเลงก็ให้นั่งคู่ด้วยความ เรียบร้อย จะเที่ยวไปพูดไม่ได้ว่าฉันดีกว่า อย่างนี้ไม่มี อย่าไปคุยว่าเก่งให้ ใครฟังหรือไปโอ้อวดตัว แต่ถ้าไปตีให้เขาฟังนะตีได้ อย่าไปอวดนะ เพราะคน ฟังเขาฟังรู้เองแหละว่าเก่งจริงหรือไม่

(สำรอง ทองมา, สัมภาษณ์, ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔)

ภาพที่ ๓.๕ ภาพครูไฉน เรียนรู้ขณะบรรเลงระนาดในการแสดงหุ่นกระบอก

นอกจากความรู้ทางด้านดนตรีไทยและด้านคุณธรรมที่ครูไฉนได้ถ่ายทอดและสั่งสอนให้ลูกศิษย์ทุกคน ศิษย์ทุกคนของครูไฉนยังได้รับความเมตตาของครูไฉนเปรียบเสมือนลูกศิษย์เป็นบุคคลเดียวในครอบครัวเดียวกัน ทำให้เกิดความผูกพันระหว่างครูและศิษย์ โดยที่ครูไฉนไม่เคยแสดงความถือตัวแต่กลับมีความเป็นกันเองจนเป็นที่เคารพรักของศิษย์ทุกคน ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นายเชื้อ นามเมือง ลูกศิษย์อีกคนหนึ่งของครูไฉน ปัจจุบันเป็นเจ้าของวงปีพาทย์คณะเชื้อ รวบรวมบรรเลง จังหวัดเพชรบุรีดังนี้

ครูเป็นที่ปรึกษาให้กับลูกศิษย์ได้ทุกคน ทุกเรื่องที่ผมปรึกษาครูครุมักจะให้คำแนะนำจนผมสามารถที่จะแก้ปัญหาได้ เมื่อถึงคราวที่ผมทำผิดครุมักจะคอยว่ากล่าวตักเตือนตามที่ครูเห็นสมควร การสอนของครูจึงเหมือนพ่อสอนลูกและทุกคนก็เข้าใจว่าครูหวังดีต่อพวกเราเสมอมา ครุมักจะบอกให้พวกเรา มีสติในการแก้ปัญหาทุกครั้ง เพราะครูเป็นคนใจเย็นและมีเมตตา คำแนะนำและการช่วยเหลือของครูจึงทำให้ผมสามารถแก้ปัญหาได้เสมอ

(เชื้อ นามเมือง, สัมภาษณ์, ๘ มกราคม ๒๕๕๔)

นอกจากการเป็นคนที่มีอุปนิสัยที่ดีแล้ว ครูไฉนเป็นคนที่มีความเคร่งครัดในการแต่งกายของนักดนตรีเป็นอย่างมากไม่ว่างานไหนงานนั้น ถ้าหากวันไหนที่มีงานแยกกันเป็น ๒ วง เจ้าภาพในงานมักจะคอยถามว่าครูไม่มาด้วยหรือ ครูไปไหน ด้วยสาเหตุนี้ครูจึงต้องวิ่งไปวิ่งมา ระหว่างงานทั้งสองจนงานเลิก หากมีนักดนตรีคนใดแต่งกายมาบรรเลงไม่เรียบร้อย ใส່รองเท้าแตะมาบ้างหรือสวมเสื้อยืดคอกกลมสีขาวยาวมาบ้าง ครูก็จะไล่ให้กลับไปเปลี่ยนทันทีโดยไม่มีข้ออ้างใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะถือว่าการแต่งกายของนักดนตรีที่เรียบร้อยเปรียบเสมือนการให้เกียรติเจ้าภาพ ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นายพิเชษฐ์ นวมนาค เกี่ยวกับการแต่งกายที่ครูไฉนได้วางระเบียบไว้ในเวลาที่ไปออกงานของวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทองดังนี้

เวลาไปงานครูจะให้ให้นักดนตรีแต่งกายด้วยเสื้อเชิ้ตมีกระดุมผ่าหน้าสีขาว สวมกางเกงขาวาวสีด้าและต้องสวมรองเท้านั่งสีด้าและตัวครูเองก็แต่งกายแบบนี้แม้จะอยู่ที่บ้าน เพราะครูเป็นคนแต่งกายเรียบร้อยสวมซับในตลอดเวลาและเป็นคนที่มีความคล่องตัวและแต่งตัวสะอาดสะอ้านอยู่แล้ว เพราะตั้งแต่ผมอยู่กับครูมาผมยังไม่เคยเห็นครูใส่กางเกงขาสั้นไปข้างนอก ยิ่งเวลาไปงานแต่ละครั้งครูจะเข้มงวดต่อนักดนตรีอย่างมาก ถ้าใส່รองเท้าแตะมา ครูมักจะไล่กลับไปเปลี่ยนทันที หรือแม้จะสวมเสื้อยืดสีขาวคอกกลมมา ครูก็จะไล่กลับไปไม่สนว่าจะเป็นคนระนาดรีว่าคนไหนก็ตาม แต่พอถึงวันเผาทุกคนจะต้องใส่ชุดฟอร์มที่เหมือนกันหมด จนเป็นที่รู้กันในหมู่ของเจ้าภาพว่าวงนี้มีความเป็นระเบียบอย่างยิ่ง

(พิเชษฐ์ นวมนาค, สัมภาษณ์, ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔)

นอกจากที่จะสอนให้ลูกศิษย์แต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยแล้ว ครูยังปฏิบัติตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการแต่งกายจนเป็นชื่นชอบของบุคคลที่พบเห็น ดังที่พระสันตัก ผาดศรี ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการแต่งกายของครูไฉนดังนี้ว่า

ครูไฉนเป็นคนแต่งกายสุภาพ แต่งตัวดี ชอบใส่กางเกงขาวาวสวมเสื้อเชิ้ตภายในเสื้อเชิ้ตต้องมีเสื้อซับในพร้อมกับคาดเข็มขัดตลอดเวลา ผมไม่เคยเห็นครูแต่งกายไม่เรียบร้อยเลยซักครั้ง ถ้าวันไหนที่ครูนั่งกางเกงขาสั้นก็จะนั่งอยู่แคในบ้าน พอออกนอกบ้านครูก็จะแต่งกายด้วยกางเกงขาวาว เสื้อเชิ้ตเสมอ

(สันตัก ผาดศรี, สัมภาษณ์, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

๓.๒.๓ การเป็นผู้มีความประพฤติดีมีคุณธรรม

การที่ครูไฉนเป็นครูคนตรีที่มีคุณธรรมและจริยธรรมจนเป็นชื่นชมของคนในวงการ คนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรีและบุคคลภายนอกมากมาย ทั้งการเป็นคนอ่อนน้อมมีสัมคาราวะต่อบุคคลทั่วไปและการมีน้ำใจต่อผู้อื่น ทำให้ครูไฉนเป็นครูคนตรีไทยที่ชาวบ้านและนักคนตรีไทยหลายคนให้ความเคารพนับถือในการเป็นผู้มีคุณธรรมของท่าน ซึ่งตรงกับพุทธโอวาทเกี่ยวกับครูที่ดีของพระพุทธเจ้าที่ว่า ภาวนีโย คือ ครูจำเป็นต้องมีคุณธรรมและถึงพร้อมด้วยความดี

ครูคนตรีไทยนั้นนอกเหนือจากการมีความรู้ความสามารถในด้านคนตรีไทยแล้ว ครูยังต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมอีกด้วย การสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมก็เป็นสิ่งที่ครูคนตรีไทยในสมัยก่อนมักจะสอนสอดแทรกไว้กับการสอนคนตรีไทย ด้วยเหตุนี้การเป็นนักคนตรีไทยจึงมิได้หมายถึงการมีความรู้ทางด้านคนตรีเพียงอย่างเดียว เพราะนักคนตรีไทยจำเป็นจะต้องมีคุณธรรมประจำใจให้มากเจกเช่นเดียวกับผู้ที่มีอารยด้วยเหตุผลที่ว่า คนตรีไทยเป็นศาสตร์ของบุคคลที่เจริญแล้ว การเรียนคนตรีไทยจึงมิได้หมายความว่าผู้ใดจะเรียนก็สามารถเรียนได้ หากแต่ต้องมีความวิริยะอุตสาหะต่อการเรียนและต้องมีความพยายามในการเรียนคนตรีไทยเท่านั้นจึงจะประสบความสำเร็จ ดังที่นายธรา ดวงเดือน ลูกศิษย์ของครูไฉนได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความมีคุณธรรมของครูไฉนไว้ดังนี้

ครูไฉนเคยสอนพวกผมว่าการจะเป็นนักคนตรีที่ดีได้จะต้องเป็นคนดีด้วย ในตอนแรกผมเองก็ไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูพูดเท่าไรหรอก เพราะคิดว่าแค่นี้ฝีมือก็น่าจะพอ แต่ผมก็มาเข้าใจในสิ่งที่ครูพูดเพราะครูทำให้พวกผมดูเป็นตัวอย่าง ชีวิตครูจึงมีแต่คนรักในความเป็นตัวตนของครูและเคารพในความเป็นนักคนตรี

(ธรา ดวงเดือน, สัมภาษณ์, ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

ครูไฉนมักจะสอนให้ลูกศิษย์ทุกคนเป็นคนที่มีคุณธรรมโดยการที่ครูไฉนจะปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์ เพราะในการสอนเพียงแต่ความรู้เพียงอย่างเดียวโดยที่ไม่ได้ปลูกฝังด้านคุณธรรมและจริยธรรมเลยนั้น ลูกศิษย์ก็จะได้เพียงแต่ความรู้แต่ขาดคุณธรรม ความรู้ที่ได้มานั้นก็คงไม่เกิดประโยชน์ แต่ถ้าครูผู้สอนมีคุณธรรมและจริยธรรมประจำตน ถึงแม้ไม่ได้สั่งสอนโดยการบอกกล่าว แต่การปฏิบัติที่ปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดแก่ศิษย์ก็จะทำให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนบังเกิดผลดีตามมา

ในเรื่องกิริยามารยาทของครูไฉนนั้น ครูเป็นบุคคลที่ชื่นชอบของบุคคลที่พบเห็น และยินดีที่จะแสดงความนับถือ ทั้งด้านบุคลิกภาพของครูไฉนที่บุคคลทั่วไปให้ความยกย่องสรรเสริญ เพราะครูวางตัวเป็นผู้ที่น่าเชื่อถือไว้วางใจของบุคคลทุกระดับ รวมทั้งยังเป็นต้นแบบให้ลูกศิษย์นำไปประพฤติในการดำเนินชีวิตและการเข้าสังคม อีกทั้งการมีบุคลิกภาพที่ดีมีน้ำใจยังมีส่วนช่วยทำให้เกิดปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้การสั่งสอนอบรมเกิดผลสัมฤทธิ์อีกด้วย

ส่วนใหญ่จะเป็นที่รู้จักดีของคนที่มีความคุ้นเคยกับครูไฉน เพราะครูเป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นอย่างมาก คนทั่วไปในจังหวัดและบริเวณบ้านใกล้เคียงจึงรักและให้ความเคารพในตัวของครูเป็นอย่างสูงทั้งอุปนิสัยความโอบอ้อมอารีและความมีน้ำใจจึงทำให้ครูไฉนมีลูกศิษย์ลูกหามากมาย แม้แต่คนในวงการดนตรีไทยหลายคนยังให้คำชื่นชมต่อครูดนตรีไทยผู้นี้ด้วย ดังที่ครูประยูร อุบลน้อย นักดนตรีไทยและหัวหน้าวงดนตรีไทยที่จังหวัดเพชรบุรีได้ให้สัมภาษณ์ในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพครูไฉน เรียนรู้เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ดังนี้

ข้าพเจ้ามีความสัมพันธ์กับไฉนมาตั้งแต่เด็ก ๆ ข้าพเจ้าก็เพิ่งจะรุ่นหนุ่มเราเคยอยู่ร่วมกันมาตั้งแต่สมัยครูอิน (บิดาของครูไฉน เรียนรู้) ท่านรับราชการครูที่อำเภอบ้านแหลม เวลานั้นข้าพเจ้าก็ได้ทำหน้าที่บ้านแหลมเช่นเดียวกัน แต่อยู่อย่างไม่เป็นหลักเป็นฐาน มีความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้น ครูอินจึงชักชวนให้ข้าพเจ้ามาร่วมทำวงปี่พาทย์กับท่านซึ่งวงของท่านนั้นมีงานบรรเลงอยู่เป็นประจำ จึงทำให้ข้าพเจ้าได้มาพักอยู่อาศัยกับครูอินและกับไฉน ครูอินท่านสอนให้ไฉนนับถือข้าพเจ้าเสมอเหมือนพี่ มีอะไรให้ช่วยเหลือดูแลกันเสมือนพี่น้องซึ่งตัวไฉนเองก็รับปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตลอดมา ทั้งยังเอาคำของบิดาไปใช้กับบุคคลอื่นๆ ทั่วไป จนทำให้ไฉนเป็นคนที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน จึงเป็นที่รักใคร่ของบรรดามวลมิตร ทั้งนี้ก็ด้วยกาถาศักดิ์สิทธิ์ที่บิดาได้ให้ไว้ นอกจากจะปฏิบัติตามคำสอนของบิดา การเป็นคนที่รักษาคำพูดและเป็นคนมีน้ำใจต่อเพื่อนฝูงก็เป็นคุณธรรมอีกอย่างหนึ่งของไฉนเขา

(ประยูร อุบลน้อย, ๒๕๓๘: ๒๕)

เมื่อศิษย์ปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีของผู้เป็นครู ผลที่เกิดขึ้นของการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีจริยธรรมและคุณธรรมย่อมอธิบายคำสั่งสอนของผู้เป็นครูได้อย่างดีว่า เหตุใดการเป็นนักดนตรีที่ดีจึงจำเป็นต้องเป็นคนดีด้วย และการเป็นคนดีไม่ว่าจะเป็นสายอาชีพใดหรือบุคคลใด

ในสังคมก็ย่อมเป็นส่วนสำคัญ เพราะหากเป็นคนเก่งมีความสามารถแต่ขาดซึ่งคุณธรรมแล้วก็คงไม่มีประโยชน์ อันใดในการที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญได้

๓.๒.๔ ความสามารถในการสอนและการปกครอง

ครูไฉนเป็นครูที่มีความสามารถในการสอนและการปกครอง กล่าวคือ ครูไฉนเป็นครูที่สามารถที่จะอบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีความรู้และสอนให้ลูกศิษย์ประพฤติตนให้เหมาะสมกับการเป็นนักดนตรีที่ดี ในด้านการสอนนั้นครูมักจะสอดแทรกวิถีในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมให้กับศิษย์ซึ่งตรงกับพุทธโอวาทของพระพุทธเจ้าที่กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีทั้ง ๗ ประการ ซึ่งตรงกับข้อที่ว่า วัตตา คือ ครูจำเป็นจะต้องอบรมสั่งสอนศิษย์ให้รู้จักผิดชอบชั่วดีและรู้จักวางตัวให้เหมาะสม เมื่อต้องมาอยู่ร่วมกับคนหมู่มาก

เมื่อครูไฉนเป็นที่รู้จักในฐานะผู้สร้างวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ทำให้มีลูกศิษย์มากขึ้น ในช่วงระยะแรกผู้ที่เข้ามาเรียนดนตรีไทยที่บ้านครูไฉนนั่น ส่วนใหญ่จะเป็นญาติพี่น้องหรือเป็นกลุ่มเพื่อนนักดนตรีด้วยกันเองในบริเวณบ้านท่าศาลาที่นำบุตรหลานมาฝากเรียนดนตรีกับครูไฉนการรับศิษย์เข้ามาเรียนของครูไฉนนั่น ครูได้เปิดกว้างในการรับศิษย์ไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่มีพื้นฐานหรืออยู่ในสายดนตรีเดียวกัน หากแต่มีความสนใจและใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างยิ่ง ครูก็จะรับไว้เป็นศิษย์ ด้วยเหตุผลจากการเปิดโอกาสให้คนภายนอกได้มีโอกาสเรียนรู้ดนตรีไทยจึงทำให้ลูกศิษย์ของครูไฉนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

เมื่อครูรับไว้เป็นลูกศิษย์ก็เริ่มจากการดูพื้นฐานและทักษะความสามารถทางดนตรีไทย ถ้าหากมีพื้นฐานอยู่แล้วก็ให้บรรเลงเครื่องตามที่ตนถนัด แต่ถ้าหากมีหน่วยก้านเหมาะที่จะบรรเลงเครื่องอื่นและครูไฉนมีความเห็นว่ามีแววในเครื่องดนตรีเครื่องอื่นมากกว่า ครูก็จะให้เปลี่ยนเครื่องดนตรี หลังจากนั้นครูไฉนจึงแนะนำกลวิธีในการบรรเลงเพิ่มเติมจากของเดิม แต่ถ้าหากไม่มีพื้นฐานดนตรีมาก่อน ครูก็จะเริ่มจากการจับมือเพลงสาธิตทางฆ้องวงใหญ่ หลังจากนั้นจึงเริ่มต่อต่อเพลงมอญ เริ่มต้นที่ขยศพ ประจำวัด เขยศพ นางหงส์ เพลงจุดเทียน เพลงขยศพ เพลงประจำบ้าน เพลงเขยศพ เพลงย่ำคำ เพลงย่ำเที่ยง และเพลงมอญที่ใช้ในการบรรเลงในงานศพทั่วไป เนื่องจากเป็นเพลงที่มักใช้ในวงปี่พาทย์มอญในการบรรเลงตามงานศพ โดยเฉพาะเพลงประจำบ้านและประจำวัดลูกศิษย์ของครูไฉนจะต้องบรรเลงได้ทุกคน เมื่อเห็นว่าลูกศิษย์มีความพร้อมและมีฝีมือเพียงพอที่ต่อเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงแล้วครูไฉนจึงต่อให้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับความสามารถและไหวพริบของศิษย์แต่ละคน ดังที่ นายตำรวจ ทองมาได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูไฉน ดังนี้

ครูมักจะต่อเพลงปีพาทย์มอญทั่วไป พวกเพลงประ โคมงานศพ เพลง
ประจำวัด เพลงจุดเทียน เพลงยกศพ เพลงหอบกล้วย เพลงเวียนเทียน เพลงประจำ
บ้าน เพลงเชิฐศพ เพลงย่ำค่ำ เพลงย่ำเที่ยง อันนี้สำหรับคนที่เข้ามาอยู่แล้วนะ
เพราะคนที่มาเรียนกับครูส่วนมากเขาก็เป็นปีพาทย์ชะส่วนใหญ่หรือไม่มีวงอยู่พอ
มาเรียนก็เหมือนมาเอาทางจากครู ครูก็จะต่อเพื่อให้เขาเอาไปบรรเลงที่วงเขาแล้ว
คนที่มาหัดแบบเริ่มเรียนเลยก็มีแต่น้อย ถ้ามาแบบไม่เป็นอะไรเลยก็คงจะมาจับ
มือสาธุการก่อน หลังจากนั้นก็ประจำวัด เชิฐศพ นางหงส์ แต่ยังไงทุกคนต้องได้
เพลงพวกนี้เหมือนกันเพราะใช้ในงานบ่อย พอต่อเพลงไปได้สักพัก ครูก็จะดู
หน่วยก้านว่าจะให้ไปตีอะไร อย่างผมตอนแรกเรียนฆ้องมาพอมารเรียนกับครูซึก
พักครูก็ให้เรียนระนาด รีไม่ก็อย่างคนที่ชื่อคุ่ม (ชารา ควงเคือน) คนนั้นเขามา
เรียนเครื่องหนังมาก่อนแต่ครูเห็นว่าเขาเป็นคนตัวใหญ่น่าจะเป่าปี่ดี ก็เลยเอามา
เป่าปี่ จนตอนนี้กลายเป็นคนเป่าปี่ฝีมือดีทีเดียว

(ตำรอง ทองมา, สัมภาษณ์, ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔)

ในสมัยนั้นจังหวัดเพชรบุรีต่างมีวงปีพาทย์อีกหลายวง ศิษย์ที่มาเรียนกับครูไฉน
มักจะมาเรียนแล้วก็พักที่บ้านของครูไม่ค่อยมีใครที่เดินทางไปกลับเท่าไรนัก เนื่องจากการเรียน
ดนตรีไทยในสมัยก่อนนั้นจำเป็นจะต้องมีการฝึกซ้อมอยู่ตลอดเวลา หากครูเรียกให้ซ้อมก็ต้องมีการ
ซ้อม ณ ตอนนั้น ซึ่งแตกต่างจากการเรียนดนตรีไทยในปัจจุบันที่มีเครื่องอัดเสียงที่ช่วยให้จำเพลงได้
มากขึ้น ฉะนั้นศิษย์ดนตรีไทยในสมัยก่อนจึงถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติกันในการเรียนดนตรีไทย
คือ การตอบแทนพระคุณของครูด้วยการทำงานบ้านหรือช่วยปรนนิบัติครูเพราะถือเป็นการตอบ
แทนพระคุณครูที่ได้สอนดนตรีไทยให้ และเมื่อมีงานปีพาทย์ทุกคนในบ้านครูไฉนก็จะช่วยกัน
บรรเลงในงาน เพราะครูจะแบ่งศิษย์ทุกคนให้ไฉ่งานเหมือนกัน

บรรยากาศในการต่อเพลงมักจะเป็นภาพที่คุ้นตากับผู้พบเห็นคือ ภาพที่ครูไฉน
จะนั่งอยู่บริเวณกลางศาลาการเปรียญของวัดไทรทองโดยมีระนาดเอกวางไว้ข้างหน้า รอบตัวครู
ก็จะเป็นฆ้องวงและระนาดเอกที่วางอยู่รอบบริเวณที่ใช้ต่อเพลงนั่นเอง ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์
นายสด แสงทอง ลูกศิษย์ผู้ใกล้ชิดอีกคนของครูไฉน เกี่ยวกับการสอนดนตรีไทยของครูไฉน ดังนี้

เวลาสอนหรือเวลาที่ครูต่อเพลงครูจะเป็นคนดู ถ้าต่อเพลงผ่านไป
๒ – ๓ รอบยังไม่ได้นี้ต้องระวังไม่อะไรต่ออะไรก็ต้องมีลอยมา ลักษณะการต่อ
เพลงครูจะมีระนาดเอกวางไว้ข้างหน้าโดยครูจะคอยบอกว่า นี่ทางระนาดเอก
นี่ทางฆ้องเล็กนะ เพราะสมัยก่อนมีคนระนาดเยอะ ๗ – ๘ คน โดยครูจะนั่งตรง

กลางแล้วมีเครื่องวางรอบ ๆ เพลงที่ครูต่อเพลงแรกคือเพลงสาธุการ หลังจากนั้น
จึงต่อเพลงมอญ เริ่มต้นที่ยกศพ ประจำวัด เชิญศพ นางหงส์ และเพลงมอญ
เพราะว่าเป็นปีพายุผู้ชายก็ต้องตีเพลงย่ำเที่ยงตอนพระสวดพระอภิธรรม ทุกคน
ต้องบรรเลงได้ หลังจากนั้นจะเป็นเพลงเถาเพลงอะไรไป จบงานจบจึงเป็นเพลงลา
(สด แสงทอง, สัมภาษณ์, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔)

ภาพที่ ๓.๑๐ ภาพวง ส.สร้อยทองในสมัยที่ประจำอยู่ที่วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม
จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๓.๑๑ ภาพวง ส.สร้อยทองในงานการประชันวงดนตรี วัดมหาธาตุวรวิหาร
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

นอกเหนือจากความรู้ทางด้านดนตรีที่ครูไฉน เรียนรู้ได้ถ่ายทอดให้บรรดาลูกศิษย์ แล้วครูยังสอนให้ลูกศิษย์มีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อมซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของนักดนตรี เพราะนอกจาก ลูกศิษย์ทั้งหลายจะต้องทุ่มเทในการฝึกฝนแล้ว ความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของความเป็นศิษย์ ก็ยังคงถูกปลูกฝัง เพราะฉะนั้นแล้วการฝึกความรับผิดชอบของลูกศิษย์ครูไฉนจึงเป็นสิ่งที่ครูไฉน มักจะสอนให้ลูกศิษย์ปฏิบัติ ด้วยเหตุผลที่ว่าศิษย์บางคนยังเป็นนักเรียนบ้างหรือทำงานเลี้ยงดู ครอบครัว การแบ่งแยกความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่างๆ จึงเป็นสิ่งที่นักดนตรีที่ดีต้องรู้จักแบ่งแยก ทั้งานส่วนรวมและงานประจำ เช่น ถ้าเป็นนักเรียนก็ต้องเล่าเรียนหนังสืออย่างตั้งใจเมื่อมีเวลาในตอนเย็นก็มาซ้อมดนตรี เป็นต้น

เนื่องจากจำนวนลูกศิษย์ของครูไฉนที่เพิ่มจำนวนมาก ทำให้บ้านครูไฉนเป็น ครอบครัวดนตรีที่มีสมาชิกหมุนเวียนมาอนที่บ้านครูไฉนไม่ต่ำกว่า ๒๐ คน การมีกฎระเบียบ และข้อบังคับจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการปกครองคนหมู่มากเป็นอย่างยิ่งและสิ่งที่ลูกศิษย์ทุกคน ต้องปฏิบัติในทุกวันการฝึกซ้อมดนตรีซึ่งครูไฉน ได้มีการกำหนดเวลาในการซ้อมให้เป็นระเบียบ มากขึ้นดังนี้

ตารางการฝึกซ้อมของครูไฉน เรียนรู้

เวลา	รายละเอียดการซ้อม
๐๔.๐๐ - ๐๖.๐๐ น.	ทบทวนเพลงด้วยตัวเอง
๐๖.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.	ประกอบอาหารและทานอาหาร
๐๘.๐๐ - ๑๑.๐๐ น.	ฝึกหัดและทำการซ้อมเพลงโดยครูไฉน
๑๑.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	ประกอบอาหารและทานอาหาร
๑๓.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.	ฝึกหัดและทำการซ้อมเพลงโดยครูไฉน
๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.	ประกอบอาหารและทานอาหาร
๑๙.๐๐ - ๒๔.๐๐ น.	ฝึกหัดและทำการซ้อมเพลงโดยครูไฉน
๒๔.๐๐ - ๐๔.๐๐ น.	พักผ่อน

เมื่อมีจำนวนของลูกศิษย์มากขึ้นครูโจนจึงจำเป็นต้องมีกฎระเบียบและกฎเกณฑ์ที่ใช้ปกครองคนหมู่มาก และการปกครองคนหมู่มากนั้นจำเป็นต้องมีการตกลงกันและต้องมีการทำความเข้าใจในการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างไรและเพื่อลดการกระทบกระทั่งที่จะเกิดขึ้น ดังที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ พระสันต ฆาตศรี ลูกศิษย์คนหนึ่งผู้ใกล้ชิดกับครูโจนได้กล่าวถึงครูโจนในการปกครองลูกศิษย์ดังนี้

ครูจะให้ศิษย์รุ่นพี่หุงข้าว ทำอาหารให้รุ่นน้องกินเพราะถือว่าพี่ต้องดูแลน้อง ๆ ให้อยู่ดีกินดี และในเวลาต่อเพลงครูจะมอบอำนาจให้อัครุ่นน้องได้เต็มทีในเรื่องการต่อเพลง หากน้องคนใดไม่มีระเบียบวินัย ใครคิดใครไม่จำให้จัดการได้ทันที

(สันต ฆาตศรี, สัมภาษณ์, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๑)

ภาพที่ ๓.๑๒ ภาพครูโจนกำลังเจิมหน้าผากให้กับลูกศิษย์ ในพิธีไหว้ครูประจำปีที่บ้านท่าศาลา

ภาพที่ ๓.๑๓ ภาพครูไฉนและลูกศิษย์ในพิธีไหว้ครูประจำปีที่บ้านท่าศาลา

ครูไฉนเป็นครุคนตรีที่ทุ่มเทต่อการทำงานเป็นอย่างมาก โดยครูไฉนได้ทุ่มเทกับการสอนให้แก่ศิษย์ จะเห็นได้จากการที่ครูไฉนได้ทำงานด้านการสอนคนตรีไทยอย่างมุมานะและทุ่มเทร่างกายแรงใจในการสอนคนตรีให้กับลูกศิษย์ทุกคน แม้ในบางครั้งจะกระทบกับงานประจำที่ครูไฉนได้ทำอยู่นั้นคือ การรับราชการครูที่โรงเรียนบ้านลาดวิทยา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีและการสอนคนตรีที่วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ครูไฉนจึงต้องเดินทางไปสอนในแต่ละวันนั้นไม่ต่ำกว่า ๓๐ กิโลเมตร โดยการขับมอเตอร์ไซค์เดินทางไปสอนในแต่ละวัน แม้แต่ในวันที่ฝนตกครูไฉนก็ไม่เคยจะย่อท้อในการสอนเลยแม้แต่บ่อย ซึ่งนายเชื่อนาเมือง ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความตั้งใจในการทำงานของครูไฉนดังนี้

ครูไฉนเป็นคนที่มีความพยายามในการสอนคนตรีไทยแก่ลูกศิษย์ เนื่องจากครูต้องทำงานหลายอย่างทั้งงานประจำจากการสอนที่โรงเรียนบ้านลาดวิทยา พอเลิกงานครูก็มาสอนคนตรีไทยที่บ้านอีกจนถึงดึก ยิ่งวันไหนฝนตกครูก็จะขับรถเครื่อง^๒ มาอย่างเปียกปอนไปทั้งตัว เมื่อครูแกลเห็นว่าลูกศิษย์เพิ่มขึ้น ครูจึงลาออกมาจากอาชีพครูแล้วจึงมาสอนที่บ้านท่าศาลาอย่างเต็มเวลา

(เชื่อนาเมือง, สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

² มอเตอร์ไซค์

นอกจากความตั้งใจในการที่จะถ่ายทอดดนตรีไทยให้กับศิษย์แล้วครูไฉนยังทุ่มเทเวลาในชีวิตของท่านทั้งหมดเพื่อส่งเสริมดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรีให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น ทั้งการสอนดนตรีให้กับเยาวชนในชุมชนและการสอนตามโรงเรียนต่างๆ ล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นจากความตั้งใจและความทุ่มเทของครูไฉนทั้งสิ้น

จากการอบรมสั่งสอนของครูไฉนทำให้ลูกศิษย์ทุกคนของครูไฉนดำเนินรอยตามแบบอย่างที่คุณไฉนได้สร้างไว้ พร้อมทั้งนำมาใช้ในการดำรงชีวิตตามสถานภาพของตนเองในสังคม บางคนอาจเป็นพ่อเป็นแม่หรืออาจเป็นบุตรที่ย่อมมีการวางตัวที่แตกต่างกันไป แต่เมื่อครูไฉนได้ปฏิบัติตนในฐานะเป็นบิดาที่ดี การเป็นบุตรที่ดี การเป็นพี่น้องที่ดีและหน้าที่สำคัญในการเป็นครูที่ดีให้กับลูกศิษย์ บรรดาลูกศิษย์ทั้งหมดจึงนำเอาแบบอย่างที่ดีของครูมาเป็นต้นแบบของชีวิตท่าน ดังที่ นายสำรอง ทองมา ลูกศิษย์ของครูไฉนได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความเป็นแบบอย่างที่ดีของครูไฉนไว้ดังนี้

*ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผมมาตลอด ทั้งการใช้ชีวิตของชาวบ้าน
ธรรมดาในการหาเลี้ยงครอบครัวและการเลี้ยงดูลูกหลานให้มีความสุขตาม
ความสามารถ และชีวิตของนักดนตรีในฐานะครูที่ต้องดูแลลูกศิษย์เป็นจำนวน
มากมาย ครูก็ทำได้เป็นอย่างดีไม่มีข้อบกพร่อง ครูจึงเป็นต้นแบบของผม
เลยทีเดียวก็ได้*

(สำรอง ทองมา,สัมภาษณ์,๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

๓.๓ การได้รับความอุปถัมภ์จากวัด

การได้รับความอุปถัมภ์จากทางวัดเป็นอีกปัจจัยที่สำคัญข้อหนึ่งที่ทำให้ครูไฉนมีบทบาทที่สำคัญต่อดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากครูไฉนได้รับความอนุเคราะห์จากทางวัดทั้งด้านเครื่องดนตรี สถานที่ในการสอน เงินทุนในการเดินทางไปแสดงดนตรี ตลอดจนชุดที่สวมใส่ในการแสดงก็เป็นความอนุเคราะห์จากทางวัดทั้งสิ้น จากความอนุเคราะห์ดังกล่าวเป็นเหตุผลให้ครูไฉนสามารถสร้างวงดนตรีที่มีความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ ของจังหวัดเพชรบุรีในสมัยนั้นให้เป็นที่ยอมรับทั้งในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียง และวัดที่มีอิทธิพลในการสนับสนุนให้ครูไฉนและวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทองมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักก็คือ วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีและวัดโพธิ์ทัพนมณี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

การอุปถัมภ์จากวัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๓.๑๔ ภาพวัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

วัดไทรทองสร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๒๔ ตั้งอยู่ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี วัดไทรทองเป็นวัดที่เก่าแก่ในเขตอำเภอบ้านแหลมเป็นวัดที่เก่าแก่อยู่ในช่วงสมัยอยุธยา ภายในวัดมีพระอุโบสถหลังเก่าโดยเฉพะบนประตูไม้สักทองหน้าพระอุโบสถที่มีการสลักลวดลายอย่างวิจิตรงดงาม บริเวณภายนอกพระอุโบสถนั้นมีการปลูกต้นไม้ล้อมรอบพระอุโบสถไว้อย่างสวยงาม เพื่อให้ความร่มรื่นกับพุทธศาสนิกชนที่เข้ามาในวัดแห่งนี้

ภาพที่ ๓.๑๕ ภาพศาลาการเปรียญหลังปัจจุบัน

วัดไทรทองเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมทางศาสนาของผู้คนในแถบเขตอำเภอบ้านแหลม ในสมัยนั้นท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อบี๊) เจ้าอาวาสวัดไทรทองมีความประสงค์ต้องการให้วัดมีวงปีฬาทย์ประจำอยู่ที่วัดเพื่อใช้ในกิจกรรมทางศาสนาและเพื่อให้เป็นการเผยแพร่ดนตรีไทยสู่คนในชุมชน ท่านจึงได้จัดหาเครื่องดนตรีโดยใช้ทุนทรัพย์ของวัดในการจัดหาและการว่าจ้างครูดนตรี ท่านพระครูสาครญาณจึงมอบหมายให้นายอิน เรียนรู้ (บิดาของครูไฉน) เป็นธุระในการจัดหาเครื่องดนตรีและครูดนตรีมาสอนให้กับนักดนตรีในสมัยนั้น

ในช่วงแรกที่มีการก่อตั้งวงท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อบี๊) ได้ชักชวนให้เยาวชนและลูกศิษย์ลูกหาในวัดมาเรียนดนตรี โดยมอบหมายให้นายอิน เรียนรู้หาครูดนตรีไทยมาสอน ซึ่งนายอินขณะนั้นก็ได้แนะนำนายลาก (ไม่ทราบนามสกุล) ศิษย์รุ่นน้องมาสอนดนตรีให้กับวงปีฬาทย์คณะ ส.สร้อยทองในระยนั้น

ภาพที่ ๓.๑๖ ภาพท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อบี๊) เจ้าอาวาสวัดไทรทอง

(ที่มา : <http://www.web-pra.com/Article/Show/264>)

ในช่วงระยะแรกครูอินได้ให้ครูลากซึ่งเป็นนักดนตรีในบริเวณดังกล่าวเป็นผู้สอน แต่เนื่องจากอุปนิสัยส่วนตัวของครูลากซึ่งชอบดื่มสุราจึงเป็นที่ไม่พอใจของท่านพระครูอย่างยิ่ง ท่านพระครูจึงขอให้ครูอินหาครูคนใหม่เข้ามาสอนแทนครูลาก ในขณะที่ตรงกับช่วงที่ครูไฉนได้เดินทางกลับมาสอนดนตรีที่โรงเรียนบ้านลาดวิทยา ครูอินจึงแนะนำให้ครูไฉนมาสอนดนตรีที่วัดไทรทอง

หลังจากที่ครูโจนได้มาสอนคนตรีที่วัดไทรทองในสมัยนั้นมีลูกศิษย์จำนวน ๒๐³ คน ซึ่งมีภูมิลำเนาในเขตบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ในขณะที่นั้นมีลูกศิษย์ที่อยู่ที่วัดไทรทองอยู่ก่อนแล้วดังต่อไปนี้

๑. นายสันทัด ผาคศรี
๒. นายไพฑูรย์ สุขพร้อม
๓. นายมนตรี สภานุช
๔. นายปรีชา สภานุช
๕. นายลักขณ์ พุ่มพฤษย์
๖. นายบุญมา มะสุนสืบ
๗. นายสมเกียรติ เกตุแก้ว (ไม่สามารถติดต่อได้)
๘. นายทศพร ศรีนวลจันทร์ (ไม่สามารถติดต่อได้)
๙. นายเกรียงศักดิ์ ทับล้อม
๑๐. นายนคร แก้วมี
๑๑. นายชัชวาล เกตุแก้ว (ปัจจุบันได้เสียชีวิตไปแล้ว)
๑๒. นายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์
๑๓. นายวัลลภ พุ่มพฤษย์
๑๔. นายสมพร มากประเสริฐ
๑๕. นายไพฑูรย์ บุญชูยิ่ง
๑๖. นายมบุญ กิจสุวรรณ (ไม่สามารถติดต่อได้)
๑๗. สมยศ ทองแย้ม (ปัจจุบันได้เสียชีวิตไปแล้ว)
๑๘. นายเชื้อ นามเมือง
๑๙. นายสมศักดิ์ ช้างเฟือก
๒๐. นายเชิดศักดิ์ แซ่เตียว (ปัจจุบันได้เสียชีวิตไปแล้ว)

ท่านพระครูได้ให้ความอนุเคราะห์ครูโจนและวงปีพาทยคณะ ส.สร้อยทอง ทั้งสถานที่ฝึกซ้อมซึ่งเป็นศาลาการเปรียญของวัด อาหารการกินของนักดนตรีและหางานให้กับวง ในช่วงแรกงานที่รับมามากจะเป็นงานศพที่จัดขึ้นในวัด หลังจากนั้นท่านพระครูจึงได้ส่งเสริมให้วงออกงานคนตรีตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น การประชันวงในงานประนครคีรี (เขาวัง) จนเป็นที่รู้จักกัน

³ ปัจจุบันศิษย์ทั้ง ๒๐ คนที่สามารถให้ข้อมูลได้มีเพียง ๑๒ คน อีก ๘ คน เสียชีวิตไป ๓ คน และไม่สามารถติดต่อไปเนื่องจากเปลี่ยนที่อยู่อาศัย

และเริ่มมีชื่อเสียงขึ้น ภายใต้การควบคุมวงของครูไฉนเรียกได้ว่าในสมัยนั้น วงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทองเป็นวงดนตรีไทยที่มีชื่อเสียงโด่งดังที่สุดในสมัยนั้นเลยก็ว่าได้

จนกระทั่งท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อเบ๊ย) มรณภาพลง เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๒ วง ส.สร้อยทอง ก็อยู่ที่วัดไทรทองมาอีกระยะหนึ่ง เนื่องจากเจ้าอาวาสคนใหม่ไม่มีความรู้ทางด้านปี่พาทย์และไม่มีความสนใจทางด้านดนตรีเท่าใดนัก ครูไฉนจึงเห็นสมควรว่าควรจะย้ายวง ส.สร้อยทองกลับไปที่บ้านของท่านเอง จนกระทั่งถึง พ.ศ. ๒๕๓๒ ครูไฉนจึงได้ย้ายวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทองมาที่บ้านเกิดของครูไฉนที่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

การอุปถัมภ์จากวัดโพธิ์ทัมณี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๓.๑๗ ภาพวัดโพธิ์ทัมณี อำเภอเมือง

(ที่มา : <http://www.xn--k3cbjd3aug9a4fe5ar4nxf.ob.tc/page2.html>)

วัดโพธิ์ทัมณี สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๑๓๑๕ ตามตำนานเล่าว่ามีกษัตริย์อยู่พระองค์หนึ่งที่ทรงพระนามว่า สิงหลวัตได้ปกครองเมืองราชปุละนครได้เสด็จขบวนเรือทางชลมารคเพื่อจะเสด็จไปสักการะพระบรมสารีริกธาตุ ขณะที่กำลังเสด็จผ่านนั่นเองได้มีเรือชาวจีนฮ้อซึ่งล่องเรือผ่านมาโดยไม่ได้ระวางตัว จึงทำให้เรือเสียดหลักชนกับเรือพระที่นั่งจนเรือพระที่นั่ง โชนหัก พระองค์จึงทรงตรัสถามเหล่าขุนนาง แต่เหล่าขุนนางได้เท้จเหตุไ้สำรายชาวจีนเหล่านั้นว่าเป็นขบถ เป็นผลให้

ชาวจีนฮ้อทั้ง ๑๒ คนต้องถูกประหารชีวิต แต่หลังจากนั้นเมื่อทรงไต่สวนจึงรู้ความจริงว่าได้ทรง
 สั่งประหารผู้บริสุทธิ์ไปจึงทรงรับสั่งให้มีการสร้างเก๋งจีนและบรรจุอัฐิของชาวจีนฮ้อนั้นไว้
 (ที่มา : <http://www.xn--k3cbjd3aug9a4fe5ar4nxf.ob.tc/index.html>)

ภาพที่ ๓.๑๘ ภาพภายในวิหารเก๋งจีนพระอุโบสถปัจจุบัน
 (ที่มา : <http://board.palungjit.com>)

ภาพที่ ๓.๑๙ ภาพบริเวณต้นศรีมหาโพธิ์
 (ที่มา : <http://board.palungjit.com>)

นามเดิมของวัดโพธิ์ททัยมณีในสมัยก่อนนั้น วัดนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อของวัดมา ๑๗ ชื่อ โดยตลอดเท่าที่ทราบมีนามตามหมู่บ้านบ้าง มีนามตามแผนภูมิพื้นที่บ้าง นามตำบลบ้าง เช่น วัดเสด็จ วัดบก วัดโบกขรณี วัดโบสถ์ วัดเจดีย์งาม วัดนกก จนมาถึงนามเดิมในปัจจุบันคือ วัดโพธิ์ททัยมณี วัดโพธิ์ททัยมณีมีเจ้าอาวาสที่รับปกครองวัดนี้มาหลายรูปดังพอจะกล่าวนามได้ มีทั้งสิ้น ๒๔ รูป เช่น หลวงพ่อก้อง หลวงปู่ดี หลวงปู่มั่น หลวงพ่อทอง หลวงพ่อนิด หลวงพ่อทิม และท่านพระครูกิตติวัชรารมณ์ (หลวงพ่อน้อย) เป็นเจ้าอาวาส พ.ศ. ๒๕๓๓ จนถึงปัจจุบันเป็น พระอุปัชฌาย์ เจ้าคณะตำบลบางจาน ซึ่งเป็นผู้อุปถัมภ์ครูโจนและวงปีพาทยคณะ ส.สร้อยทอง

ภาพที่ ๓.๒๐ ภาพพระครูกิตติวัชรารมณ์ (หลวงพ่อน้อย)

(ที่มา : <http://board.palungjit.com>)

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ครูโจนได้พบกับพระครูกิตติวัชรารมณ์ (หลวงพ่อน้อย) ซึ่งในขณะนั้น พระครูกิตติวัชรารมณ์ (หลวงพ่อน้อย) ดำรงตำแหน่งรองเจ้าอาวาสวัดโพธิ์ททัยมณี ด้วยอัธยาศัยไมตรีและความชื่นชอบทางด้านดนตรีไทยที่ตรงกันและความเป็นคนที่อบอุ่นถ่อมตนของครูโจน จึงเป็นที่พอใจของท่านพระครูกิตติวัชรารมณ์ (หลวงพ่อน้อย) เป็นอย่างยิ่ง ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาท่านพระครูกิตติวัชรารมณ์ (หลวงพ่อน้อย) จึงให้ความช่วยเหลือครูโจนกับวงปีพาทยคณะ ส.สร้อยทอง ทั้งการว่าจ้างและหางานปีพาทยให้ครูโจนและวง รวมไปถึงการบริจาคทรัพย์บางส่วนช่วยเหลือในการจัดหาเครื่องดนตรีในวงเพิ่มจากของเดิม

ต่อมาเมื่อหลวงพ่อเชื้อ (เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ทิมณี) ในสมัยนั้นมรณภาพลง ท่านพระครู กิตติวัชรภรณ์ (หลวงพ่อน้อย) ดำรงตำแหน่งรองเจ้าอาวาสวัดโพธิ์ทิมณีจึงได้รับการแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสในที่สุด ท่านพระครูจึงได้ให้ความอนุเคราะห์หวังปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ภายใต้การควบคุมวงของครูโฉนในหลายเรื่อง อาทิเช่น การตัดเสื้อผ้าสำหรับนักดนตรีในวงดนตรี ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประกวดดนตรี ค่าใช้จ่ายในกิจการใดก็ตามที่ท่านพระครูเห็นว่าเป็นการ พัฒนาวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง และการสร้างเครื่องดนตรีอีกจำนวน ๑ ชุด เพื่อความสะดวก ในการที่วงจะได้ไม่ต้องขนเครื่องดนตรีเมื่อมีงานที่วัด

ด้วยความเมตตาและความอนุเคราะห์จากท่านพระครูสาครญาณ(หลวงพ่อบี๊ เจ้าอาวาส วัดไทรทอง) และท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อน้อยเจ้าอาวาส วัดโพธิ์ไทรมณี) ทำให้วง ปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ภายใต้การดูแลของครูโฉนเป็นที่รู้จักกันทั้งในจังหวัดเพชรบุรีและ จังหวัดใกล้เคียงที่กล่าวถึงฝีมือของนักดนตรีที่ได้รับการถ่ายทอดจากครูโฉน ทำให้ครูโฉนเป็นที่ รู้จักกันในฐานะครูดนตรีไทยที่มีความสามารถในการฝึกนักดนตรีและนำพาวงดนตรีให้เป็นที่รู้จัก ของคนทั่วไป

หากเปรียบจากอายุของวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทองในปัจจุบันแล้วเป็นเวลาทั้งสิ้น ๔๔ ปี ที่วงดนตรีที่ครูโฉนเป็นผู้สร้างขึ้นได้รับใช้สังคมมาอย่างยาวนาน เปรียบเสมือนกับช่วงชีวิตของคน ก็คงอยู่ในวัยที่มีฐานะทางการเงินที่มั่นคงเป็นปึกแผ่นเฉกเช่นเดียวกับ วงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ในขณะนี้ที่มีการสั่งสมชื่อเสียงและคุณภาพ จนเป็นที่ยอมรับในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัด ใกล้เคียง

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของครูโฉน เรียนรู้ต่อปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี สามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทของครูโฉนต่อปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรีที่สำคัญได้ ดังต่อไปนี้

๑. การเป็นลูกศิษย์ของสำนักครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีผลทำให้ ครูโฉนได้รับความเคารพและการยอมรับจากคนในวงการดนตรีไทยทั้งในจังหวัดเพชรบุรีและ จังหวัดใกล้เคียง ด้วยชื่อเสียงและทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะเป็นที่ยอมรับของนักดนตรี ไทยโดยทั่วไปในความไพเราะและสำนวนกลอนที่มีลีลาที่ไม่เหมือนใคร ทำให้ครูโฉนเป็นที่ ศรัทธาในฝีมือและความสามารถ จึงมีนักดนตรีไทยหลายคนเดินทางมาฝากตัวเป็นศิษย์ จนกระทั่ง บ้านของครูโฉนกลายเป็นสำนักดนตรีที่มีลูกศิษย์มากมาย

๒. อุปนิสัยส่วนตัวและความสามารถทางด้านดนตรีของครูโฉนเป็นปัจจัยที่สำคัญอีก ประการที่ทำให้ครูโฉนเป็นครูที่มีบทบาทในจังหวัดเพชรบุรี ความสามารถทางด้านดนตรีและ อุปนิสัยที่เป็นคนมีคุณธรรมและจริยธรรมส่งผลให้ครูโฉนได้รับความเชื่อถือในฐานะผู้มีความรู้

ความสามารถในด้านดนตรีไทยพร้อมกับได้รับความเคารพในความเป็นคนมีอัธยาศัยดี ทำให้ครูไฉนเป็นที่รักและเคารพของประชาชนโดยทั่วไป

๑. การที่ครูไฉนได้รับความช่วยเหลือจากทางวัดทั้งโอกาสในการทำหน้าที่ของหัวหน้าวง และการอุปการะจากหลวงพ่อกิ่ง ๒ รูป คือ ท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อบี๊ แพทย์กุล) เจ้าอาวาสวัดไพฑูริทองและท่านพระครูพระครูกิตติวัชรภรณ์ (หลวงพ่อน้อย) เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ทัยมณี การช่วยเหลือและการอุปการะจากท่านพระครูทั้งสองทำให้ครูไฉนมีโอกาสดำเนินการแสดงศักยภาพและความสามารถในทางด้านดนตรีออกสู่สายตาสาธารณชน จนกระทั่งครูไฉนมีชื่อเสียงในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียง

บทที่ ๔

บทบาทของครูโขน เรียนรู้ต่อปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี

การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในสมัยปัจจุบันส่งผลต่อการเสื่อมของวัฒนธรรมแบบเดิมของไทยเป็นอย่างมาก ศิลปะแขนงต่าง ๆ ถูกปรับเปลี่ยนให้เข้ากับวัฒนธรรมตะวันตก จังหวัดเพชรบุรีเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่อิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกแพร่หลาย แต่วิถีชีวิตและประเพณีพิธีกรรมของชาวบ้านก็ยังคงสืบเนื่องมา ทำให้วัฒนธรรมดนตรีและการแสดงรูปแบบต่าง ๆ ของชาวบ้าน เช่น ลิเก ละครชาตรี หนังตะลุง ยังคงมีความสำคัญและยังเป็นมรดกที่สามารถพบและหาดูได้ตามงานต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างรายได้ให้กับนักดนตรีอิสระได้ รวมทั้งครูโขน เรียนรู้ ซึ่งตั้งวงในจังหวัดเพชรบุรี หลังจากที่ได้เข้ามาศึกษาวิชาดนตรีกับหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

ทั้งนี้การกลับไปตั้งวงดนตรีของนักดนตรีผู้ผ่านการศึกษาดนตรีจากสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) จึงเป็นที่นับหน้าถือตาเพราะถือว่าเป็นผู้มีฝีมือในความรู้ความสามารถและทำให้คนรุ่นใหม่ให้ความสนใจในการฝึกฝนปีพาทย์มากขึ้น เนื่องจากสาเหตุที่อาชีพนักดนตรีเป็นอาชีพที่สามารถหารายได้มาจุนเจือครอบครัวและอาชีพนักดนตรีในสมัยนั้นยังถือเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับนักดนตรีในระดับต้นๆ โดยไม่แพ้อาชีพอื่นในสมัยนั้นเลย

ผลของการมีรายได้และได้รับการยกย่องจากสังคม ทำให้เกิดแรงจูงใจให้ศิลปินรุ่นใหม่ต่างมุ่งฝึกหัดปีพาทย์และเข้ามาศึกษากับสำนักของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เนื่องจากชื่อเสียงและจากคำยกย่องให้ท่านเป็นปรมาจารย์ผู้มีความสามารถยอดเยี่ยมทางด้านดนตรี ประกอบกับทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ที่กำลังแพร่หลายในหมู่ของนักดนตรี จึงเป็นปัจจัยให้เกิดการถ่ายทอดทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) สู่นักดนตรีต่างจังหวัด

๔.๑ บทบาทในการเผยแพร่ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) สู่นักดนตรีในจังหวัดเพชรบุรี

ดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรีในสมัยก่อนนั้น มีทางดนตรีที่แพร่หลายอยู่ไม่กี่สำนักที่เป็นหลักได้แก่ ทางของครูพร้อม พาทย์กุล (บิดาของครูเดือน พาทย์กุล)ซึ่งประกอบอาชีพเป็นช่างทำทองและเป็นหัวหน้าวงปีพาทย์ ครูพร้อมได้รับการถ่ายทอดทางเพลงมาจากบิดาและปู่ซึ่งเป็นศิษย์ของพระประดิษฐไพเราะ (มี ดุริยางกูร)

นอกจากทางเพลงของบ้านพาทย์กุลแล้ว ทางเพลงที่ปรากฏอีกทางคือ ทางเพลงที่นักดนตรีชาวบ้านคิดบรรเลงกันมาในวงดนตรีของตน ซึ่งเกิดจากการถ่ายทอดของบรรพบุรุษหรือเกิดจากครูพักลักจำ ทำให้ทางเพลงที่นักดนตรีชาวบ้านคิดขึ้นเป็นทางเพลงที่ไม่มีแบบแผนที่ชัดเจนในการบรรเลงจนทำให้เกิดความหลากหลายของทางเพลงในแต่ละวงดนตรี ทำให้ทางของครูพร้อมพาทย์กุลเป็นทางหลักที่ได้รับการยอมรับและพบมากในจังหวัดเพชรบุรีในอดีต

เมื่อครูพร้อม พาทย์กุลเสียชีวิตลง ครูเดือน พาทย์กุลซึ่งเป็นบุตรชายคนเดียวได้สืบทอดทางเพลงจึงเป็นผู้มีบทบาทในการถ่ายทอดทางเพลงของผู้เป็นบิดา แต่ต่อมาครูเดือนได้มาศึกษาทางดนตรีในสำนักพาทย์โกศลและได้ย้ายมาอยู่ที่กรุงเทพมหานครตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ทำให้ทางเพลงของครูพร้อม ไม่แพร่หลายในจังหวัดเพชรบุรีเช่น ในอดีต

ภาพที่ ๔.๑ ภาพ ครูเดือน พาทย์กุล

(ที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki>)

ในอดีตวงปี่พาทย์ในจังหวัดเพชรบุรีมีจำนวนไม่มากนัก วงปี่พาทย์ดังกล่าวนี้เป็นวงปี่พาทย์ที่มีความเก่าแก่และเป็นวงปี่พาทย์มีชื่อเสียงในสมัยนั้น คือ วงปี่พาทย์คณะครูพร้อมพาทย์กุล ตำบลท่าช่อง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี วงปี่พาทย์คณะนายนกยิบ นักพิณพาทย์

บ้านหัวสะพาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี วงปีพาทย์คณะนายด้วง สุวรรณเสวก วัดปากคลอง ตำบลบางตะบูน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี และวงปีพาทย์คณะนายชื่น พงศ์เสวตร วัดปลับปลาชัย ปัจจุบันวงดนตรีดังกล่าว ทางเพลงจึงไม่แพร่หลายในหมู่ของนักดนตรีเนื่องจากไม่มีผู้สืบทอดอย่างจริงจัง

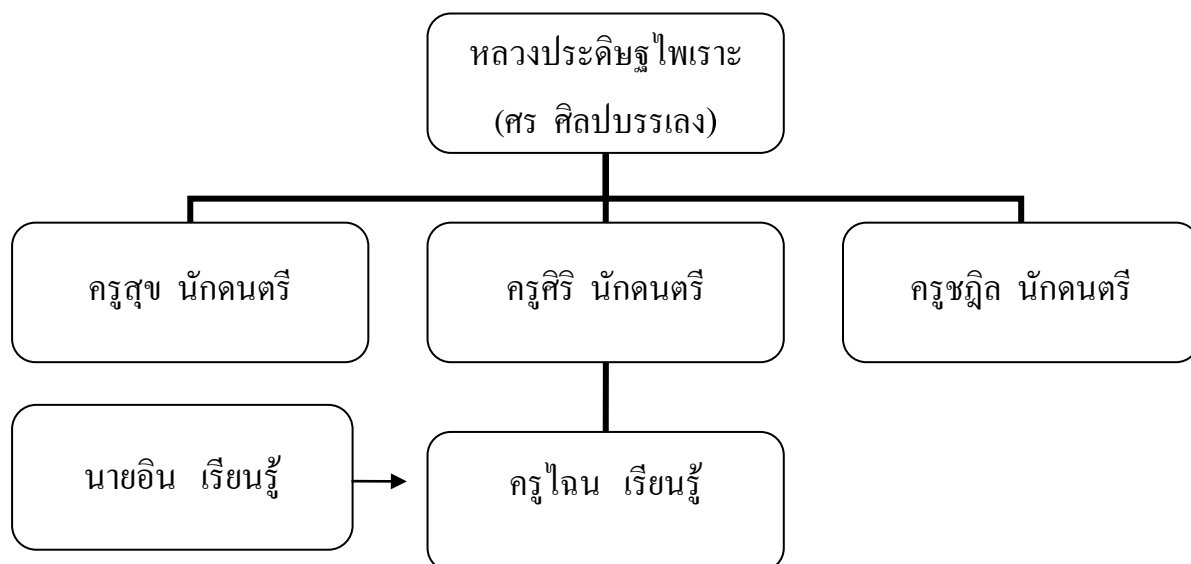
จนกระทั่งภายหลัง ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้เกิดวงปีพาทย์เพิ่มขึ้นจากเดิม การแข่งขันระหว่างวงจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในตัดสินถึงความอยู่รอดของวง หัวหน้าวงจึงมีหน้าที่หลักในการคิดหาวิธีพัฒนาทักษะฝีมือของนักดนตรีในวงของตัวเอง กำนนิยมในการส่งนักดนตรีไปศึกษากับสำนักดนตรีที่มีชื่อเสียงจึงเป็นกลายเป็นสิ่งที่นักดนตรีหลายคนพึงปฏิบัติ เพื่อเพิ่มศักยภาพของนักดนตรีและเป็นการต่อยอดความรู้เดิมของนักดนตรีอีกด้วย

สำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นสำนักดนตรีที่มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่ยอมรับในวงการดนตรีไทย ในฐานะครูผู้มีความสามารถรอบด้านจนเป็นครูดนตรีไทยที่มีลูกศิษย์มากที่สุดคนหนึ่งในยุครัตนโกสินทร์ ผลจากชื่อเสียงดังกล่าวทำให้นักดนตรีในต่างจังหวัดมากมายเดินทางมาฝากตัวเป็นศิษย์ของท่าน

ทางเพลงหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) จึงเริ่มแพร่หลายไปสู่จังหวัดเพชรบุรี เมื่อนักดนตรีในจังหวัดเพชรบุรีเดินทางไปศึกษาดนตรีจากสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) กลับมาเผยแพร่ทางให้กับนักดนตรีในวงของตนเอง ในสมัยนั้นมีครูไฉน เรียนรู้และครูเอื้อ อุบลน้อยที่เดินทางไปเรียนดนตรีกับสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) หลังจากนั้นทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) จึงแพร่หลายในจังหวัดเพชรบุรี

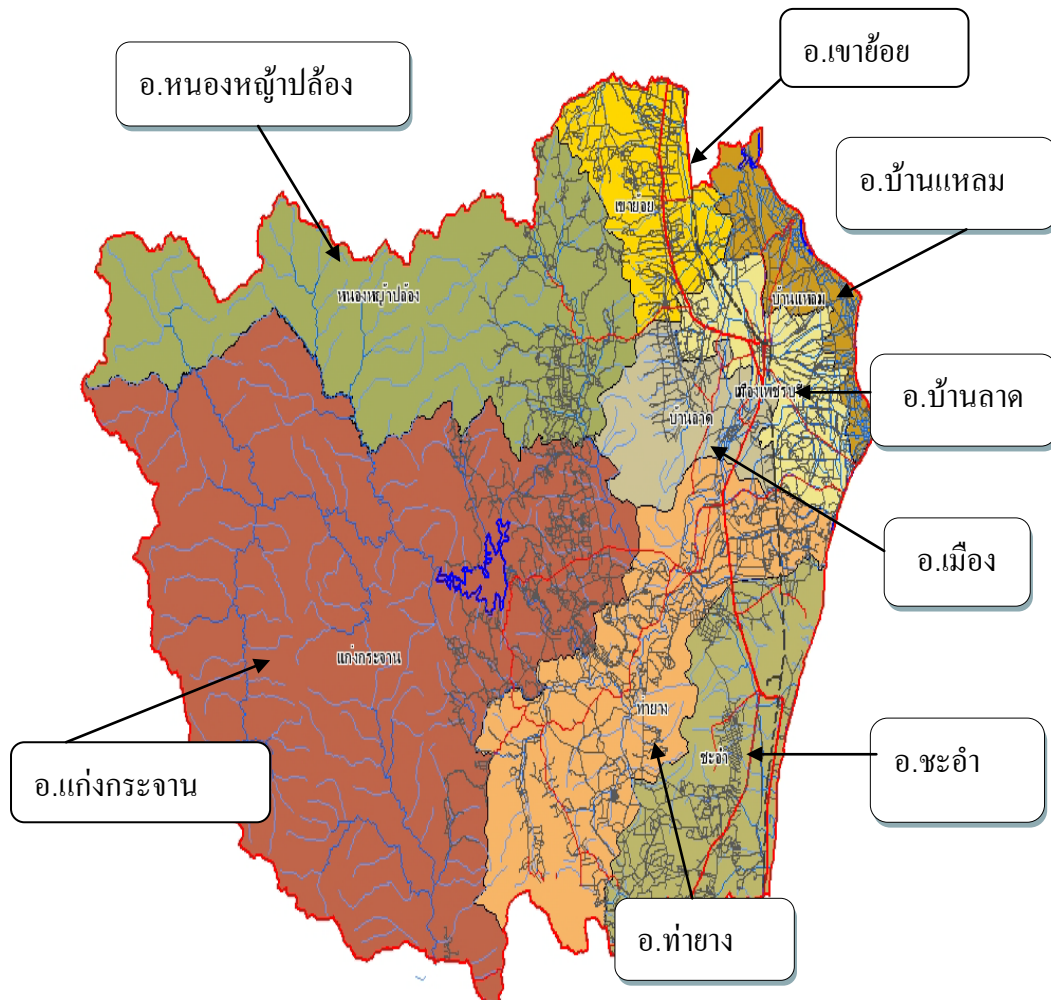
ครูไฉน เรียนรู้ ในฐานะเป็นผู้สืบทอดทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ไปสู่ลูกศิษย์ของตนจึงถือได้ว่าเป็นการนำวัฒนธรรมทางดนตรีที่มีความเข้มแข็งจากจุดศูนย์กลางไปสู่ต่างจังหวัดซึ่งตรงตามทฤษฎีที่ว่า “วัฒนธรรมของท้องถิ่นใดที่มีความเข้มแข็งกว่าวัฒนธรรมนั้นจะแพร่กระจายเข้าสู่วัฒนธรรมของท้องถิ่นที่อ่อนแอกว่า” (การแพร่กระจายทางวัฒนธรรม ทฤษฎีของสมิธและเพอร์รี่) การรับเอาทางของหลวงประดิษฐไพเราะของนักดนตรีในจังหวัดเพชรบุรีถือได้ว่าเป็นการต่อยอดของความรู้เดิมที่มีอยู่ และด้วยอิทธิพลของทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะที่เหนือกว่าทางเพลงของท้องถิ่นส่งผลให้ทางเพลงของสำนักหลวงประดิษฐ์ไพเราะนั้นได้รับการยอมรับจากนักดนตรีในจังหวัดเพชรบุรีซึ่งครูไฉนได้รับการถ่ายทอดทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ดังแผนผังการถ่ายทอดความรู้ทางเพลงของหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ผู้ครูไฉน เรียนรู้ ดังต่อไปนี้

แผนผังการถ่ายทอดความรู้ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะสู่ครูไฉน เรียนรู้

การถ่ายทอดทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) สู่ครูไฉน เรียนรู้และจากครูไฉน เรียนรู้สู่บรรดาลูกศิษย์ ทำให้ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะแพร่หลายในนักดนตรีชาวบ้านทั้งที่มาจากตัวอำเภอบ้านลาดสู่ต่างอำเภอแม้กระทั่งบริเวณจังหวัดใกล้เคียงก็ตาม พบว่าการแพร่กระจายทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) โดยครูไฉน เรียนรู้มีการแพร่กระจายใน ๖ อำเภอจากอำเภอทั้งหมดในจังหวัดเพชรบุรี ๘ อำเภอ

แผนที่ตั้งของจังหวัดเพชรบุรีและการแพร่กระจายวัฒนธรรมดนตรีจากครูโณ เรียนรู้

ภาพที่ ๔.๒ ภาพแสดงถึงอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี

(ที่มา: <http://119.63.84.110/phetchaburi/map.htm>)

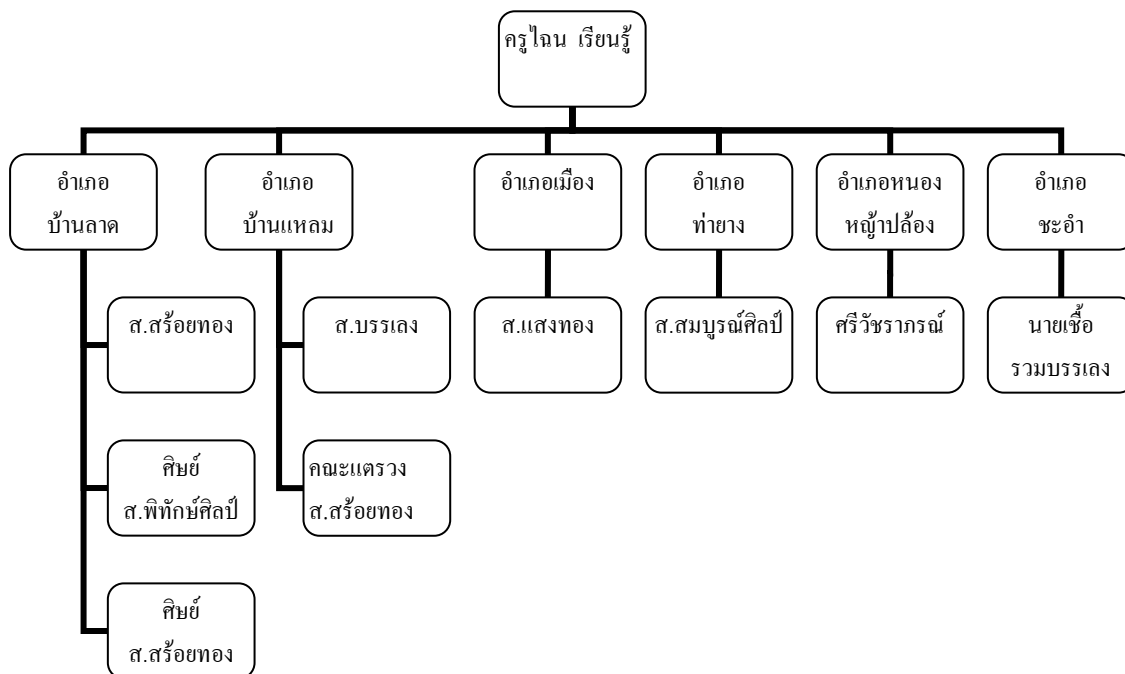
ในจังหวัดเพชรบุรีนั้นประกอบไปด้วย ๘ อำเภอ ดังนี้

๑. อำเภอเมือง
๒. อำเภอเขาย้อย
๓. อำเภอหนองห้วยปล่อง
๔. อำเภอบ้านแหลม
๕. อำเภอบ้านลาด

๖. อำเภอท่ายาง
๗. อำเภอแก่งกระจาน
๘. อำเภอชะอำ

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจคณะกรรมการที่ก่อตั้งขึ้นโดยลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้เพื่อการศึกษา การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมดนตรีของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ซึ่งพบว่ามีการแพร่กระจายตัวของวงดนตรีลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้ไปใน ๖ อำเภอ คือ ๑) อำเภอบ้านลาด ๒) อำเภอบ้านแหลม ๓) อำเภอเมือง ๔) อำเภอท่ายาง ๕) อำเภอหนองหญ้าปล้อง ๖) อำเภอชะอำ ขณะที่อีก ๒ อำเภอนั้นก็พบลูกศิษย์ของครูไฉนเพียงแต่ไม่พบว่ามีการสร้างวงดนตรีในพื้นที่ เนื่องจากใน อำเภอแก่งกระจานและอำเภอเขาชัยมียวงดนตรีของ นายผล บรรเลงศิลป์ (ตำบลวังไคร้ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี) และคณะนายมุก ทิศนา (ตำบลทับคาง อำเภอเขาชัยมัย จังหวัดเพชรบุรี) และคณะนายแก่น (ตำบลบางเค็ม อำเภอเขาชัยมัย จังหวัดเพชรบุรี) ซึ่งเป็นวงดนตรีแต่ดั้งเดิมของพื้นที่นั้นอยู่แล้ว จึงไม่พบการก่อตั้งวงของลูกศิษย์ในพื้นที่ของ ๒ อำเภอ ผู้วิจัยจึงขอแสดงแผนผังเครือข่ายลูกศิษย์ครูไฉนที่ได้สร้างวงดนตรีใน ๖ อำเภอดังต่อไปนี้

แผนผังเครือข่ายลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้ในแต่ละพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรี

๑. เขตอำเภอบ้านลาด

คณะดนตรีที่เป็นลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้มีดังต่อไปนี้

วงปี่พาทย์คณะ ส. สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือนายสำรอง ทองมา เป็นลูกศิษย์
รุ่นที่ ๑

วงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือ นายสุนทร คนตรี เป็นลูกศิษย์
รุ่นที่ ๒

วงปี่พาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์ หัวหน้าคณะคือนายชัช รัตนพิทักษ์ เป็นลูกศิษย์
รุ่นที่ ๒

๒. เขตอำเภอบ้านแหลม

คณะดนตรีที่เป็นลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้มีดังต่อไปนี้

คณะแถว ส.สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์ เป็นลูกศิษย์
รุ่นที่ ๑

วงปี่พาทย์คณะ ส.บรรเลง หัวหน้าคณะคือ สันต ผาศรี เป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๑

๓. เขตอำเภอท่ายาง

คณะมนตรีที่เป็นลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้มีดังต่อไปนี้

วงปีพาทย์คณะ ส.สมบูรณ์ศิลป์ หัวหน้าคณะคือ นายสมบูรณ์ ทองมา เป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๑

๔. เขตอำเภอเมือง

คณะมนตรีที่เป็นลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้มีดังต่อไปนี้

วงปีพาทย์คณะ ส.แสงทอง หัวหน้าคณะคือ นายสดแสง แสงทอง เป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๑

๕. เขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง

คณะมนตรีที่เป็นลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้มีดังต่อไปนี้

วงปีพาทย์คณะศรีวัชรภรณ์ หัวหน้าคณะคือ นายสมพร จินดา เป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๒

๖. เขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

คณะมนตรีที่เป็นลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้มีดังต่อไปนี้

วงปีพาทย์คณะนายเชื้อ นามเมือง หัวหน้าคณะคือ นายเชื้อ รวบรวมเพลง เป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๑

ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นวงปีพาทย์ที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกศิษย์ของครูไฉนในรุ่นที่ ๑ และ รุ่นที่ ๒ จากลูกศิษย์จำนวนทั้งสิ้น ๕ รุ่น สาเหตุที่เจ้าของวงดนตรีเป็นลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ และ ๒ นั้น เนื่องจากพื้นฐานของครอบครัวที่มีวงดนตรีและต้องการที่จะต่อยอดความรู้เพื่อที่จะใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป ในขณะที่รุ่นที่ ๓ ถึง รุ่นที่ ๕ ไม่ได้มีการตั้งวงเกิดขึ้น เนื่องจากเลือกที่จะประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีอิสระหรือเลือกที่จะเปลี่ยนอาชีพนักดนตรีไปประกอบอาชีพอื่นมากกว่า

ศิษย์ในรุ่นที่ ๑ เป็นศิษย์รุ่นแรกของครูไฉนที่เกิดขึ้นจากวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ตามความประสงค์ในการจัดหางานดนตรีไทยมาประจำวัดเพื่อใช้ในการจัดพิธีกรรมทางศาสนาและความต้องการในการเผยแพร่ดนตรีไทยของท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อบี) ท่านพระครูจึงได้จัดหาครูดนตรีและหาเครื่องดนตรีมาให้ ศิษย์รุ่นที่ ๑ ของครูไฉนเรียนรู้มีรายชื่อดังนี้ ๑) นายสันทัด ผาคศรี ๒) นายไพฑูรย์ สุขพร้อม ๓) นายมนตรี สภาบุษ ๔) นายปรีชา สภาบุษ

๕) นายลักษณะ ฟูมพุกษ์ ๖) นายเกรียงศักดิ์ ทับล้อม ๗) นายนคร แก้วมี ๘) นายบุญมา มะสุนสืบ ๙) นายสำรอง ทองมา ๑๐) นายสด แสงทอง ๑๑) นายเชื้อ นามเมือง ๑๒) นายสุวิทย์ ฟูมพุกษ์ ๑๓) นายสมบูรณ์ ทองมา ๑๔) นายวัลลภ ฟูมพุกษ์ ๑๕) นายไพฑูรย์ บุญชูยิ่ง ๑๖) นายสมศักดิ์ ช้างเผือก

จากจำนวนศิษย์ทั้งหมดมี ๑๖ คน ในรุ่นที่ ๑ ปัจจุบันมีลูกศิษย์ที่แยกย้ายกันไปสร้างวง ปี่พาทย์ทั้งหมด ๖ คน ซึ่งเป็นวงที่มีชื่อเสียงในปัจจุบันได้แก่ ๑) นายสันหัด ผาคศรี หัวหน้าวง ปี่พาทย์คณะ ส.บรรเลง ๒) นายสำรอง ทองมา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ๓) นายสด แสงทอง หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส. แสงทอง ๔) นายเชื้อ นามเมือง หัวหน้าวงปี่พาทย์ คณะนายเชื้อ รวมบรรเลง ๕) นายสุวิทย์ ฟูมพุกษ์ หัวหน้าคณะแตรววงส.สร้อยทอง ๖) นายสมบูรณ์ ทองมา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.สมบูรณ์ศิลป์ ในขณะที่ศิษย์จำนวน ๕ คนยัง ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีอิสระคือ ๑) นายปรีชา สภานุช นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะ ศิษย์ ส.สร้อยทอง ๒) นายเกรียงศักดิ์ ทับล้อม นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง และคณะแตรววง ส.สร้อยทอง ๓) นายนคร แก้วมี นักดนตรีประจำคณะแตรววง ส.สร้อยทอง ๔) นายไพฑูรย์ สุขพร้อม นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง ๕) นายสมศักดิ์ ช้างเผือก นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง และอีก ๕ คนไม่ได้ประกอบอาชีพ เป็นนักดนตรีแต่ได้หันเหตัวเองไปประกอบอาชีพอื่น คือ ๑) นายมนตรี สภานุช ประกอบอาชีพ ค้าขาย ๒) นายบุญมา มะสุนสืบ ประกอบอาชีพประมง ๓) นายวัลลภ ฟูมพุกษ์ ประกอบอาชีพ รับจ้าง ๔) นายลักษณะ ฟูมพุกษ์ ประกอบอาชีพรับจ้าง ๕) นายไพฑูรย์ บุญชูยิ่ง ประกอบอาชีพ เกษตรกร

ศิษย์ในรุ่นที่ ๒ เป็นศิษย์รุ่นที่ครูโจนได้ย้ายกลับมาสอนดนตรีไทยที่บ้านท่าศาลา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากท่านพระครูสาครญาณได้เสียชีวิตลงซึ่งลูกศิษย์ในรุ่นนี้มี รายชื่อดังนี้ ๑) นางวาสนา พรหมณ์น้อย ๒) นายสาคร ศรีสวัสดิ์ ๓) นายสมพร จินดา ๔) นายนง สุขพร้อม ๕) นายธวัช รัตนพิทักษ์ ๖) นายสุนทร ดนตรี ๗) นายจ้านง สุขสวัสดิ์ ๘) นายอำพล สละนิม ๙) นางนง ฟูมพุกษ์ ๑๐) นายไพโรจน์ ขอเจริญ ๑๑) นายสมชาย รัตนพิทักษ์ จากจำนวนศิษย์ทั้งหมดมี ๑๑ คน ในรุ่นที่ ๒ ปัจจุบันมีลูกศิษย์ที่แยกย้ายกันไปสร้าง วงปี่พาทย์ทั้งหมด ๓ คน ซึ่งเป็นวงที่มีชื่อเสียงในปัจจุบันได้แก่ ๑) นายธวัช รัตนพิทักษ์ หัวหน้า วงปี่พาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์ ๒) นายสุนทร ดนตรี หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง ๓) นายสมพร จินดา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ ในขณะที่ศิษย์จำนวน ๔ คนยังประกอบ อาชีพเป็นนักดนตรีอิสระคือ ๑) นายนง สุขพร้อม นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะ ศิษย์ ส. สร้อยทอง ๒) นายไพโรจน์ ขอเจริญ นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง

๓) นายสมชาย รัตนพิทักษ์ นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง ๔) นางวาสนา พราหมณ์น้อย นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง และอีก ๔ คนไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีแต่ได้หันเหตัวเองไปประกอบอาชีพอื่น คือ ๑) นายสาคร ศรีสวัสดิ์ ประกอบอาชีพเกษตรกร ๒) นายจันทง สุขสวัสดิ์ ประกอบอาชีพรับจ้าง ๓) นายอำพล สละนิม ประกอบอาชีพค้าขาย ๔) นางนง พุ่มพฤษ์ ประกอบอาชีพค้าขาย

ศิษย์ในรุ่นที่ ๓ เป็นศิษย์รุ่นที่ ๓ ของครูโชนที่เกิดขึ้นในขณะที่ครูโชนได้รับการอุปถัมภ์จากพระครูกิตติวัชรารักษ์ (หลวงพ่อน้อย) หลังจากที่วงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ได้ย้ายไปอยู่ที่อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยการอุปถัมภ์ของท่านพระครูกิตติวัชรารักษ์ (หลวงพ่อน้อย) ทำให้ในช่วงนี้วงปี่พาทย์ ส.สร้อยทองมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมากขึ้น จากการทำท่านพระครูกิตติวัชรารักษ์ (หลวงพ่อน้อย) ส่งเสริมชื่อเสียงของวงในการให้งบประมาณในการพัฒนางานดนตรีเช่น การสร้างเครื่องดนตรีให้ ๑ วงสำหรับใช้ที่วัดโพธิ์ทิมณี และให้งบประมาณในการพัฒนาฝีมือนักดนตรี เช่น การให้ทุนในการเดินทางไปแข่งขันดนตรีในงานประชันวงดนตรีที่วัดพระพิเรนทร์ เป็นต้น ศิษย์ในรุ่นที่ ๓ มีทั้งหมด ๕ คนมีรายชื่อดังนี้ ๑) นายสมบัติ ทองมา ๒) นายโกศล มีพราย ๓) นายประพัฒน์ บวบเมือง ๔) นายสมพร ศรีศิริลักษณ์ ๕) นายทวี ช้างเผือก ๖) นายวิเชียร ม่วงงาม ๗) นายเหรียญ นาคนคร ๘) นางจันทิมา ทันทา ๙) นางรอด ประเสริฐปาน

จากจำนวนศิษย์ทั้งหมดมี ๕ คน ในรุ่นที่ ๓ ไม่มีลูกศิษย์คนใดที่แยกย้ายกันไปสร้างวง เนื่องจากเป็นนักดนตรีที่ประสมวงกับวงอื่นหรือปัจจุบันได้เปลี่ยนอาชีพไปจากเดิม ศิษย์ในรุ่นที่ ๓ มีทั้งหมด ๕ คนประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีจำนวน ๒ คน คือ ๑) นายโกศล มีพราย นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง ๒) นางจันทิมา ทันทา นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง (เฉพาะในงานสำคัญๆ) และประกอบอาชีพอื่น ๆ อีก ๓ คน คือ ๑) นายสมบัติ ทองมา ประกอบอาชีพรับราชการทหาร ๒) นายประพัฒน์ บวบเมือง ประกอบอาชีพเกษตรกร ๓) นายสมพร ศรีศิริลักษณ์ ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ๔) นายทวี ช้างเผือก ประกอบอาชีพก่อสร้าง ๕) นายวิเชียร ม่วงงาม ประกอบอาชีพค้าขาย ๖) นายเหรียญ นาคนคร ประกอบอาชีพค้าขาย ๗) นางรอด ประเสริฐปาน ประกอบอาชีพเกษตรกร

ศิษย์ในรุ่นที่ ๔ ของครูโชนเป็นรุ่นที่เกิดขึ้นในช่วงที่ท่านพระครูกิตติวัชรารักษ์ (หลวงพ่อน้อย) ยังให้การอุปถัมภ์และวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ได้ย้ายไปอยู่ที่อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีเป็นการถาวร ศิษย์ในรุ่นที่ ๔ มีทั้งหมด ๗ คนมีรายชื่อดังนี้ ๑) นายชารา ดวงเดือน ๒) นายอำนาจ แสงทอง ๓) นางศจี แสงทอง ๔) นางสมพร พวงงาม ๕) นายเฉลิมพร มาเป็ย ๖) นายประทุม มีพราย ๗) นายสงวน เนียมสิน

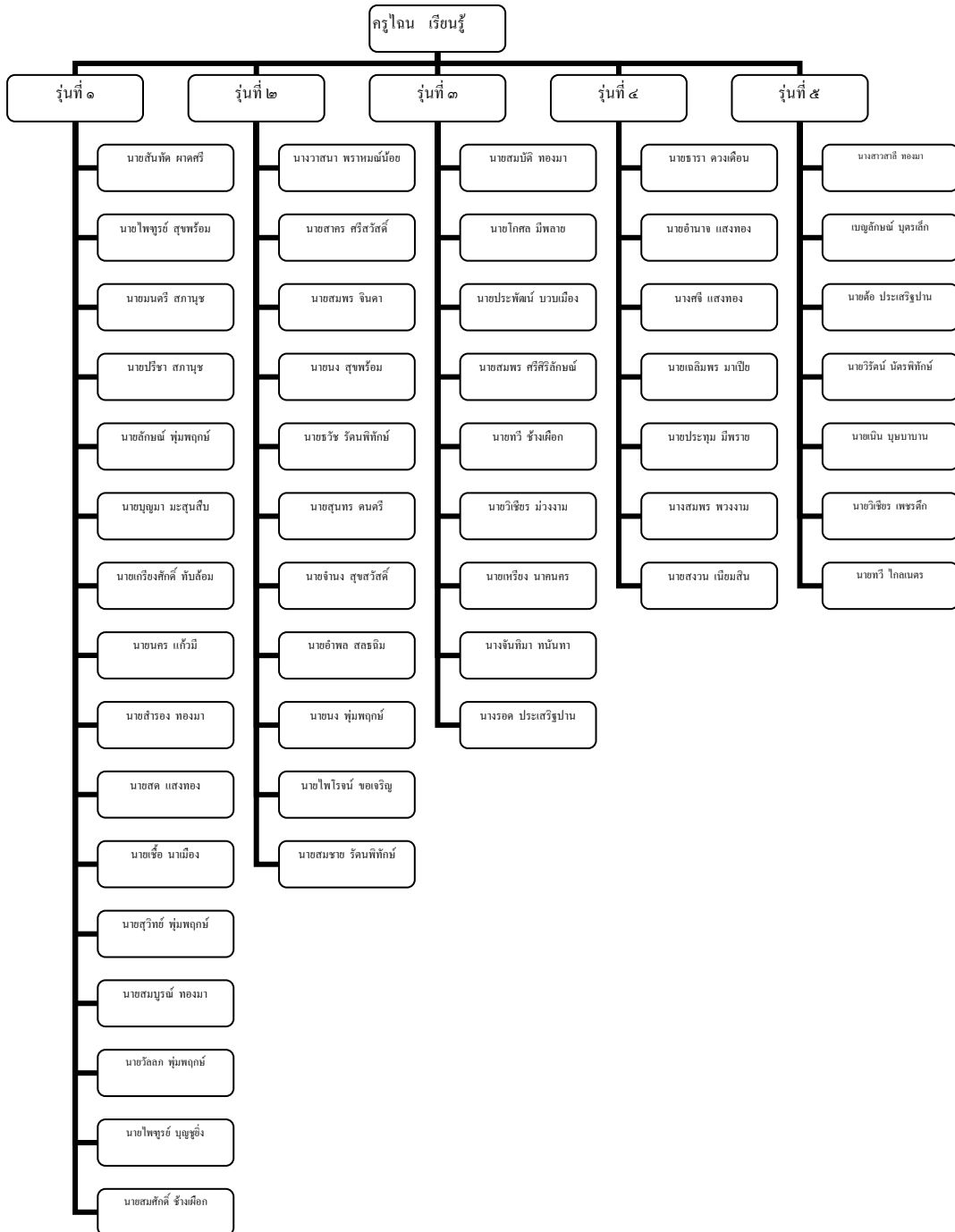
จากจำนวนศิษย์ทั้งหมดมี ๗ คน ในรุ่นที่ ๔ ไม่มีลูกศิษย์คนใดที่แยกย้ายกันไปสร้างวง แต่มีจำนวนหนึ่งที่ยังคงยึดอาชีพนักดนตรีอิสระและส่วนหนึ่งก็ได้เปลี่ยนแปลงอาชีพและเลิกเล่นดนตรี ศิษย์ในรุ่นที่ ๔ มีทั้งหมด ๗ คนประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีจำนวน ๔ คน คือ ๑) นายธรรมา ดวงเดือน นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ๒) นางศจี แสงทอง นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.แสงทอง ๓) นายประทุม มีพราย นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง ๔) นายสงวน เนียมสิน นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง และประกอบอาชีพอื่น ๆ อีก ๓ คน คือ ๑) นายอำนาจ แสงทอง ประกอบอาชีพเกษตรกร ๒) นายสมพร พวงงาม ประกอบอาชีพรับจ้าง ๓) นายเฉลิมพร มาเป็ย ประกอบอาชีพประมง

ศิษย์ในรุ่นที่ ๕ ของครูไฉนรุ่นนี้เป็นรุ่นสุดท้ายเกิดขึ้นในช่วงที่วงปี่พาทย์ ส.สร้อยทองได้ย้ายมาอยู่ที่อำเภอบ้านลาด แต่ปัจจุบันศิษย์ในรุ่นนี้มีจำนวนน้อยมากที่ยังคงเล่นดนตรีไทยเป็นอาชีพหลัก ศิษย์ในรุ่นที่ ๕ มีทั้งหมด ๗ คนมีรายชื่อดังนี้ ๑) นางสาวสาตี ทองมา ๒) นางเบญรัตน์ บุตรเล็ก ๓) นายต้อ ประเสริฐปาน ๔) นายวิรัตน์ สุขพร้อม ๕) นายเนิน บุษบาบาน ๖) นายวิเชียร เพชรตึก ๗) นายทวี ไกลเนตร

จากจำนวนศิษย์ทั้งหมดมี ๗ คน ในรุ่นที่ ๕ มีจำนวน ๑ คน ที่ยังประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีคือ ๑) นางเบญรัตน์ บุตรเล็ก นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ในขณะที่อีก ๖ คน ได้หันไปประกอบอาชีพอื่นคือ ๑) นางสาวสาตี ทองมา ประกอบอาชีพรับราชการครู ๒) นายต้อ ประเสริฐปาน ประกอบอาชีพเกษตรกร ๓) นายวิรัตน์ สุขพร้อม ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ๔) นายเนิน บุษบาบาน ประกอบอาชีพเกษตรกร ๕) นายวิเชียร เพชรตึก ประกอบอาชีพรับจ้าง ๖) นายทวี ไกลเนตร ประกอบอาชีพรับจ้าง

จากศิษย์ทั้งหมด ๕ รุ่น รุ่นที่มีบทบาทในการเผยแพร่ดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรีมากที่สุดคือ ศิษย์ในรุ่น ๑ และ ๒ เนื่องจากศิษย์ในรุ่นนี้มีการแยกย้ายกันออกมาสร้างวงดนตรีเป็นหลัก และในปัจจุบันยังถือเป็นวงดนตรีที่มีบทบาทสำคัญในการสอนดนตรีไทยให้กับเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรีอีกด้วย

แผนผังแสดงเครือข่ายลูกศิษย์ของครูไฉน ตั้งแต่รุ่นที่ ๑ ถึง รุ่นที่ ๕

๔.๑.๑ การสืบทอดทางปีพาทย์ของลูกศิษย์ครูโจน เรียนรู้

ลูกศิษย์ของครูโจนที่มีบทบาทในการสืบทอดทางดนตรีของครูโจนที่สืบทอดมาจากหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ปัจจุบันลูกศิษย์หลายคนได้เป็นเจ้าของวงปีพาทย์ที่มีบทบาทและมีชื่อเสียงในจังหวัดเพชรบุรีซึ่งมีรายชื่อดังนี้

๑. วงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือนายสำรอง ทองมา
๒. วงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือ นายสุนทร ดนตรี
๓. วงปีพาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์ หัวหน้าคณะคือนายรัช รัตนพิทักษ์
๔. คณะแตรวง ส.สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษ์
๕. วงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลง หัวหน้าคณะคือสันต ผาดศรี
๖. วงปีพาทย์คณะ ส.สมบูรณ์ศิลป์ หัวหน้าคณะคือ นายสมบูรณ์ ทองมา
๗. วงปีพาทย์คณะ ส.แสงทอง หัวหน้าคณะคือ นายสดแสง แสงทอง
๘. วงปีพาทย์คณะศรีวัชรภรณ์ หัวหน้าคณะคือนายสมพร จินดา
๙. วงปีพาทย์คณะนายเชื้อ นามเมือง หัวหน้าคณะคือ นายเชื้อ รวมบรรเลง

๑. เขตอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

วงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง หัวหน้าคณะชื่อ นายสำรอง ทองมา

ภาพที่ ๔.๓ ภาพนายสำรอง ทองมา หัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง

ภาพที่ ๔.๔ ภาพแผนที่แสดงที่ตั้ง วงปีพาทย์คณะ ส. สร้อยทอง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki>)

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง

ภาพที่ ๔.๕ ภาพวงปีพาทย์คณะ ส. สร้อยทอง

วงปีพาทย์คณะส. สร้อยทองเป็นวงดนตรีที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อเบ็ญ) เจ้าอาวาสวัดไทรทองในขณะนั้นเห็นว่า ทางวัดควรจะมีวงปีพาทย์สำหรับใช้ในงานพิธีของวัดและต้องการให้เป็นการสืบทอดดนตรีไทยในพื้นที่ ซึ่งท่านพระครูก็มีความนิยมชมชอบในดนตรีไทยเป็นทุนเดิม จึงจัดหาครูดนตรีไทยที่มีความสามารถในจังหวัดเพชรบุรีมาสอนดนตรีไทยให้กับลูกศิษย์ ในสมัยนั้นจึงให้ครูลากเป็นผู้สอนไปก่อน หลังจากนั้นไม่นานจึงให้ครูอิน เรียนรู้(บิดาครูไฉน เรียนรู้) เป็นผู้จัดการครูมาสอน

ต่อมาเมื่อครูไฉน เรียนรู้ได้มาสอนดนตรีที่โรงเรียนบ้านลาดวิทยา ครูอินผู้เป็นบิดาได้ติดต่อให้ครูไฉนมาสอนดนตรีที่วงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ซึ่งในขณะนั้นมีนักดนตรีที่มาเรียนดนตรีอยู่แล้วประมาณ ๒๐ คน ส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้านในอำเภอบ้านแหลม ครูไฉนจึงได้มาสอนที่วัดไทรทองโดยการอุปถัมภ์ของท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อเบ็ญ) เจ้าอาวาสวัดไทรทอง จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ท่านพระครูสาครญาณ (หลวงพ่อเบ็ญ) เจ้าอาวาสวัดไทรทองมรณภาพลง ครูไฉนจึงได้ย้าย วงปีพาทย์ คณะ ส.สร้อยทองมาที่อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ครูไฉนเสียชีวิตลง นายสำรองจึงได้รับช่วงสืบทอดวงปีพาทย์คณะ ส. สร้อยทองและดูแลวงต่อจากครูไฉน ปัจจุบันวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทองยังรับงานและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับกันในจังหวัดเพชรบุรี

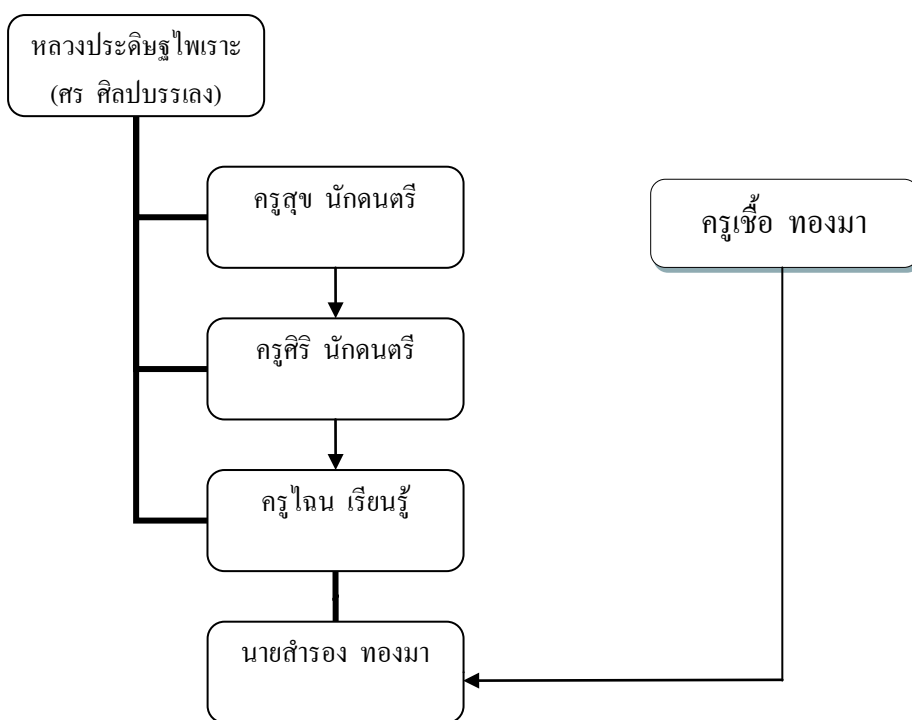
ประวัติส่วนตัวของนายสำรอง ทองมา หัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส. สร้อยทอง

นายสำรอง ทองมา หัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส. สร้อยทอง เกิดเมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่ ตำบลหนองศาลา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นบุตรชายคนที่ ๒ ของนายบางทองมาและนางเชื่อน ทองมา จากจำนวนพี่น้องทั้งสิ้น ๖ คน ดังนี้คือ นางเป็อน ทองมา นายสำรอง ทองมา นายสมโภชน์ ทองมา นายบุญพา ทองมา นางสาวกร ทองมา นายสมบูรณ์ ทองมา

นายสำรอง ทองมา มีความสนใจในดนตรีไทยมาตั้งแต่สมัยวัยเยาว์ เนื่องจากอยู่ในสังคมชนบทและมักจะได้ยินเสียงดนตรีไทยตามสถานีวิทยุหรือเสียงจากการบรรเลงปีพาทย์ตามงานต่างๆทั้งงานบวช งานแต่ง เมื่อเห็นวงปีพาทย์มาบรรเลงยิ่งเพิ่มความสนใจและประทับใจทำให้มีความตั้งใจที่จะเรียนดนตรีไทยตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และประจวบกับที่นายสำรองนั้นมีลุงและน้าเขยที่เป็นนักดนตรีไทยที่มีชื่อเสียง คือ นายเชื่อ ทองมา และครูไฉน เรียนรู้ ซึ่งเป็นนักดนตรีไทยที่มีความสามารถและมีชื่อเสียง จึงทำให้นายสำรองเกิดความสนใจในดนตรีไทยเพิ่มขึ้น

เมื่อนายสำรองอายุได้ ๑๕ ปี ได้เรียนฆ้องวงใหญ่ดนตรีกับนายเชื้อ ทองมา จนเกิดความชำนาญ หลังจากนั้นนายเชื้อจึงได้พานายสำรองไปฝากเรียนดนตรีกับครูโชน เรียนรู้ที่ วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ครูโชนได้ฝึกให้นายสำรองร้องเพลงแขกพราหมณ์ หลังจากนั้นจึงครูโชนจึงได้ให้นายสำรองฝึกระนาดเอกจนกระทั่งสามารถบรรเลงดนตรีไทยได้รอบวง จนกระทั่งครูโชนเสียชีวิตในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงได้เรียนดนตรีกับครูศิริ นักดนตรีต่อมา

แผนผังแสดงการสืบทอดการเรียนรู้ดนตรีไทยของนายสำรอง ทองมา

ความสัมพันธ์ของวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทองกับครูโชน เรียนรู้

นายสำรอง ทองมา เป็นศิษย์เอกของครูโชน เรียนรู้ ซึ่งเดินทางมาเรียนที่วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี และครูโชน เรียนรู้ มีศักดิ์เป็นน้ำเชยของนายสำรอง ทองมา ปัจจุบันนายสำรองเปิดบ้านที่ บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เป็นที่สอนดนตรีไทยให้กับเยาวชนในบริเวณอำเภอบ้านลาด ซึ่งจะมีนักเรียนเดินทางมาเรียนที่บ้านในเวลา ๑๖.๐๐ น. ของทุกวัน นายสำรอง ทองมาได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของวง ส.สร้อยทองกับครูโชนไว้ดังนี้ว่า

วง ส.สร้อยทองเป็นวงที่ครูก่อตั้งขึ้นและลูกศิษย์ทุกคนของครูต่างผูกพันกับวง ส.สร้อยทองเป็นอย่างมาก แม้ว่าบางคนจะแยกย้ายไปทำมาหากินอย่างอื่นหรือไปสร้างวงของตนเองแล้ว เมื่อถึงวันไหว้ครูทุกคนก็จะมารวมตัวกันอีก เพราะวงนี้เกิดขึ้นจากน้ำพักน้ำแรงของครูไฉน เรียนรู้ วง ส.สร้อยทองจึงเป็นเหมือนตัวแทนของครูไฉน ในตอนที่ครูยังมีชีวิตอยู่ ครูมีศักดิ์เป็นน้ำเขยของผม ซึ่งตอนนั้นผมเรียนดนตรีกับลุงเชื้ออยู่แล้ว เมื่อลุงพาไปเรียนกับครูผมจึงได้เรียนที่วัดไทรทอง ต้องเดินทางไปกลับทุกวัน ในขณะที่วง ส.สร้อยทองเป็นวงที่ดังมาก คนรู้จักกันเยอะเพราะชื่อของครูและมีฝีมือของนักดนตรีด้วย วง ส.สร้อยทองจึงโตมาด้วยน้ำพักน้ำแรงของครูจริงๆ จนกระทั่งปัจจุบันนี้

(สำรอง ทองมา, สัมภาษณ์, ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔)

การถ่ายทอดดนตรีไทยของวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง

ภาพที่ ๔.๖ ภาพวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง

ปัจจุบันนายสำรอง ทองมา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ยังคงสอนดนตรีไทยอยู่ที่บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ผู้ที่มาเรียนกับนายสำรองส่วนมากมักจะเป็นนักเรียนในพื้นที่เขตอำเภอบ้านลาดที่เดินทางมาเรียนหลังจากเวลาเลิกเรียนและในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ จำนวนเยาวชนที่มาเรียนที่บ้านของนายสำรอง ทองมานั้นมี

จำนวนมากถึง ๓๐ คน นายสำรองได้เปิดสอนดนตรีไทยให้กับเยาวชนเหล่านั้นโดยที่ไม่คิดค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนใด ๆ ทั้งสิ้น

นอกจากการสอนที่บ้านของนายสำรองแล้ว นายสำรองยังมีหน้าที่สอนดนตรีไทยประจำโรงเรียนวัดคงคาราม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี การไปสอนดนตรีไทยที่โรงเรียนนั้น นายสำรองได้ทำหน้าที่สอนดนตรีไทยตามคำเชิญของผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคงคารามและเมื่อสอนที่โรงเรียนเสร็จ บรรดาลูกศิษย์ของนายสำรองที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนคงคารามมักจะเดินทางมาเรียนดนตรีที่บ้านของนายสำรองในเขตอำเภอบ้านลาดอีกด้วย ในปัจจุบันลูกศิษย์ช่วงปี พุทธศักราช ๒๕๓๖ ส่วนมากมักจะเป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนอำเภอบ้านลาดและเขตอำเภอเมืองที่นายสำรองได้รับการเชิญไปสอนดนตรีให้ เช่น โรงเรียนบ้านลาดวิทยา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โรงเรียนคงคาราม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โรงเรียนวัดโพธิ์กร อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ดังที่นายสำรอง ทงมา หัวหน้าวงปีพาศักดิ์ ส. สร้อยทอง ได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

ตั้งแต่ผมรับช่วงต่อจากครูโฉน ลูกศิษย์ที่ผมสอนมีจำนวนมากเป็น ๑๐๐ กว่าคนน่าจะได้ ถ้านับเป็นรุ่นที่ผมสอนเองคงมี ๔ รุ่น โดยมากก็เป็นนักเรียน นักศึกษาบ้าง รุ่นแรก ๆ ที่ผมสอนก็มีหลายคนที่ยื่นจบปริญญาตรีและเป็นนักดนตรีในวง บางคนถ้าไม่ได้เล่นดนตรีแล้วก็เรียนหมอ เป็นพยาบาลก็มี แต่ยังไม่คนไหนที่แยกไปเปิดวง มีแต่บางคนเท่านั้นที่ที่บ้านมีวงอยู่แล้ว มาเรียนเพื่อกลับไปดูแลวงที่บ้านบ้าง แต่ก็ยังไม่มีใครที่จะสร้างวงเพราะเขาอายุก็ยังน้อยกันอยู่

(สำรอง ทงมา, สัมภาษณ์, ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔)

นายสำรองได้ถ่ายทอดความรู้ให้ลูกศิษย์จำนวนทั้งสิ้น ๔ รุ่น ซึ่งลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ และรุ่นที่ ๔ ยังคงเล่นดนตรีในวงดนตรีของนายสำรอง ทงมา ส่วนลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ และรุ่นที่ ๒ แยกย้ายกันไปประกอบอาชีพต่าง ๆ แต่ยังคงหมั่นเวียนมาร่วมบรรเลงกับวงปีพาศักดิ์ ส. สร้อยทองบางโอกาสตามคำชักชวนของนายสำรอง ทงมา เช่น ลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ เช่น นางจิตภา เอิบอิม อายุ ๕๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๔ หมู่ ๒ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี อาชีพหลักคือประกอบอาชีพค้าขาย นายสิวพร บุญนาน อายุ ๔๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๔๕ หมู่ ๓ ตำบลท่าศาลา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี อาชีพหลักคือประกอบอาชีพขับรถรับจ้าง นางธัญเรศ ทงมา อายุ ๓๘ ปี ๕๕ / ๒ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัด

เพชรบุรี อาชีพหลักคือ ประกอบอาชีพพยาบาลนายอนุชิต คำพา อายุ ๓๕ ปีปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๓ ตำบลหนองกระปุ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีประกอบอาชีพรับจ้างและเป็นนักดนตรีอิสระ นางยุพา ทองมา อายุ ๓๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๓๗/๖๑ ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีอาชีพหลักคือ ประกอบอาชีพรับราชการครู เป็นต้น

ทั้งนี้หลายคนไปประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีอิสระหรือเป็นหัวหน้าวงดนตรี เช่น ลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ นายปรกรณ์เกียรติ์ สวัสดิ์ภักดิ์ อายุ ๔๐ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๓ ตำบลหนองกระปุ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ประกอบอาชีพนักดนตรีอิสระและเป็นนักดนตรีประจำวง ส.สร้อยทอง ลูกศิษย์ในรุ่น ที่ ๒ เช่น นายสมพร มาเปีย อายุ ๓๖ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๘/๒ หมู่ ๑๐ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีประกอบอาชีพรับราชการทหารและเป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์คณะมิตรสัมพันธ์การแยกย้ายไปประกอบอาชีพนักดนตรีดังกล่าวขอมอบทำให้ทางเพลงของครูไฉนแพร่กระจายไปด้วย

รายชื่อสมาชิกภายในวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทองในปัจจุบัน

ปัจจุบันวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทองมีนักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะ ส.สร้อยทองทั้งสิ้น ๓๐ คน ประกอบไปด้วยนักดนตรีในรุ่นที่ ๓ และ รุ่นที่ ๔ นักดนตรีส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วงอายุ ๑๐ ปี ถึง ๒๕ ปี ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีทั้งหมด ๑๘ คน และกำลังศึกษาอยู่ทั้งหมด ๑๒ คน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. นายไพโรจน์ พุ่มพุกษา เกิดวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๔ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๔๗ หมู่ ๕ ตำบลบ้านลาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๒. เด็กชายวิโรจน์ อ่วมเจริญ เกิดวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๓ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๓ หมู่ ๓ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลง แต่ละวันคือ ๑๖๐ บาท

๓. เด็กชายนาวิน นิลนวล เกิดวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๓ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๘ หมู่ ๑ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ตะโพน ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๖๐ บาท

๔. เด็กชายรัฐธรรมนุญ อรุณไพโร เกิดวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ ๓ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงเล็ก ค่าตอบแทนในการบรรเลง แต่ละวันคือ ๑๖๐ บาท

๕. นางสาวอารีวรรณ จันทบูรณ เกิดวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๓ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ ๓ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาปริญญาตรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่และระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๖. เด็กชายชนะนันท์ สะกิดใจ เกิดวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๐ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๓ หมู่ ๘ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๐๐ บาท

๗. เด็กชายพีระพล สุขเอี่ยม เกิดวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๐ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ ๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปิง ค่าตอบแทนในการบรรเลง แต่ละวันคือ ๑๐๐ บาท

๘. เด็กชายรัชพล วรรณพล เกิดวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ปัจจุบันอายุ ๑๐ ปี เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕ หมู่ ๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ กลอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๐๐ บาท

๕. นางสาวศศิธร คงอยู่ เกิดวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๗๗/๑ หมู่ ๒ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ข้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๐. นางสาวสุชาดา นุชเจริญ เกิดวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๑ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ ๒ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๑. นายฉัฐพล บุตรเล็ก เกิดวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๕ หมู่ ๖ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๒. นายสุรศักดิ์ อยู่คง เกิดวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๔๕ หมู่ ๒ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ปี่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๓. นายชัชวัฒน์ เชื้อนศิริ เกิดวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ ๓ ตำบลบ้านหาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ข้องมอญวงใหญ่และระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๔. นายทงศักดิ์ บัวหลวง เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๖๕ หมู่ ๖ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนังและข้องมอญวงเล็ก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๕. นายประพัฒน์ ชัยเจริญ เกิดเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๔ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๖๓ หมู่ ๕ ตำบลบ้านลาด อำเภอ บ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการ บรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๖. นายอำนาจ ทองจันทร์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๓๓ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่ ๓ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอน คือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลง แต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๗. นายชวลิต สุขประเสริฐ เกิดเมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๙ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๒ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ตะโพน ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๘. นายสมบูรณ์ คำเมือง เกิดวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๗ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๘/๔ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงเล็ก ค่าตอบแทนในการบรรเลง แต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๙. นายปราโมทย์ มากศิริ เกิดเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๔ หมู่ ๓ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลง แต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๒๐. นายทัศนัย นวมเนตร เกิดเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๖ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๘/๒ หมู่ ๘ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๕ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๒๑. นายพิทักษ์ จำรัสกุล เกิดเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๒/๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๒๒. นายรุ่งพลาย โประแสง เกิดเมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ ๖ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปิง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๒๓. นายสุรพล มั่นคง เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๘ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๗ หมู่ ๒ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๒๔. นางสาวอนงค์นาฏ กลิ่นจันทร์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๑ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ ๒ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๒๕. นายอัศวิน กลิ่นจันทร์ เกิดเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๖ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงเล็ก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๒๖. นายสุทิน เอี่ยมจิตต์ เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๓ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ ๕ ตำบลตำหรุ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๒๗. นายสิทธิชัย พงษ์เจริญ เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ ๕ ตำบลบ้านหาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๒๘. นายเจษฎา รัตนวงษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ ๖ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๒๙. นายอรรถพล สุขประเสริฐ เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นคนเพชรบุรีโดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๕ หมู่ ๓ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๓๐. นายโกวิท เศษไพบุรณฺ์ เกิดเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นคนเพชรบุรี โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๑๙ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๙๓ หมู่ ๕ ตำบลหนองกะบู่ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูตำรวจ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ปี่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๒. วงปี่พาทย์คณะ ศ.พิทักษ์ศิลป์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
หัวหน้าคณะชื่อ นายธวัช รัตนพิทักษ์

ภาพที่ ๔.๗ ภาพนายธวัช รัตนพิทักษ์ หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ศ.พิทักษ์ศิลป์

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งวงปี่พาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์

ภาพที่ ๔.๘ ภาพวงปี่พาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์

วงปี่พาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์เป็นวงดนตรีที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งนาย รัช รัตนพิทักษ์เป็นผู้ก่อตั้งขึ้นหลังจากที่ครูไฉน เรียนรู้ หลังจากที่ครูไฉน เรียนรู้เสียชีวิตไปแล้ว ๗ ปี โดยนายรัช รัตนพิทักษ์ ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการก่อตั้งวงปี่พาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์ไว้ ดังนี้ว่า

วง ส.พิทักษ์ศิลป์เป็นวงที่ผมร่วมกับน้องชายคือ นายสมชาย พิทักษ์ศิลป์ ช่วยกันสร้างมา ตอนนั้นประจวบกับผมได้รับเครื่องจากพ่อตาซึ่งเขามีปี่พาทย์ มอญเครื่องทองอยู่แล้ว แต่ทางฝั่งบ้านแฟนผมเขาไม่มีใครเป็นคนตรีพอที่จะ สืบทอดเลย เขาก็เลยตกลงกันยกเครื่องให้ผมมา ในช่วงแรกที่ตั้งวงลูกศิษย์ของ ครูไฉนก็มาช่วยเล่นกันบ้าง เพราะตอนนั้นยังไม่มีนักดนตรีมากพอ และหลังจาก ที่ตั้งได้สองปีพวกผมก็เริ่มที่จะฝึกหัดเด็กแถวนี้โดยส่วนมากก็เป็นเด็กแถวท่าเสา จนจำนวนมากขึ้นก็เริ่มแยกเป็นสองวง โดยให้น้องชายมาช่วย

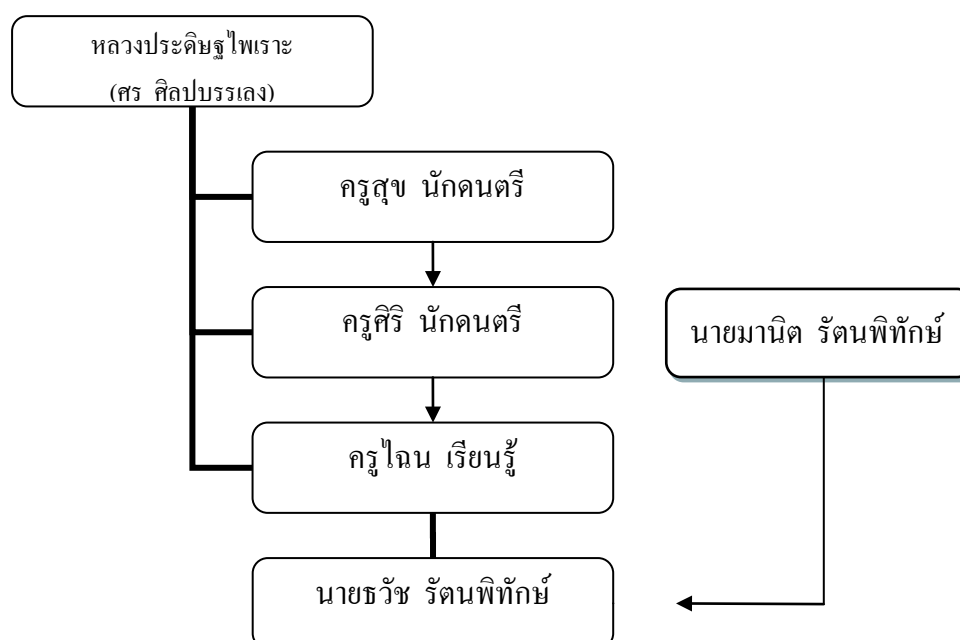
(รัช รัตนพิทักษ์, สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

ประวัติส่วนตัวของนายธวัช รัตนพิทักษ์ หัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์

นายธวัช รัตนพิทักษ์ หัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์ เกิดวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นบุตรชายของนายมานิต และนางสมนึก รัตนพิทักษ์ นายธวัช รัตนพิทักษ์ มีพี่น้องทั้งสิ้น ๗ คน โดยนายธวัชเป็นบุตรคนที่ ๓ จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด ปัจจุบันอายุ ๔๔ ปี นายธวัช รัตนพิทักษ์อาศัยอยู่ที่ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนบ้านลาดวิทยา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี อาชีพปัจจุบันเป็นเจ้าของวงดนตรีคณะ ส.พิทักษ์ศิลป์

นายธวัช รัตนพิทักษ์ เกิดในครอบครัวที่คลุกคลีกับดนตรีไทยมาตั้งแต่เกิด แวดล้อมด้วยนักดนตรีที่มีความสามารถทั้งบิดา (นายมานิต รัตนพิทักษ์) และพี่ชาย (นายพิเชษฐ์ รัตนพิทักษ์) ทำให้เกิดการซึมซับและเกิดความรักในดนตรีไทยตั้งแต่วัยเยาว์หรือที่เรียกกันอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นการสืบทอดโดยสายเลือด โดยนายธวัชได้เริ่มเรียนดนตรีไทยเมื่ออายุ ๑๑ ปีจากบิดา ซึ่งมีวงดนตรีในสมัยนั้น และหลังจากนั้นบิดาจึงได้นำมาฝากให้เรียนดนตรีกับครูไฉน เรียนรู้ในสมัยที่ครูไฉนได้ย้ายมาตั้งวงที่อำเภอบ้านลาดซึ่งเป็นลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๒ ของครูไฉน

แผนผังแสดงการสืบทอดการเรียนรู้ดนตรีไทยของนายธวัช รัตนพิทักษ์

ความสัมพันธ์ของวงปีพาทย์ คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์กับครูไฉน เรียนรู้

นายวิชาญ รัตนพิทักษ์ ผู้ก่อตั้งวงปีพาทย์คณะ ส.พิทักษ์ เป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๒ ซึ่งตัวของ นายวิชาญ รัตนพิทักษ์นั้น ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา และเป็นบ้านเก่าของครูไฉน เรียนรู้หลังเดิม จึงมีความสนิทสนมกับครูไฉน เรียนรู้เป็นพิเศษ นายวิชาญ รัตนพิทักษ์ ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสนิทสนมของตนเองที่มีกับครูไฉน เรียนรู้ ให้ฟังดังนี้ว่า

บ้านผมจะอยู่ห่างจากบ้านครูไฉนประมาณ ๑ กิโลเมตร และชาวบ้านแถวนี้มักฝากลูกฝากหลานเรียนที่บ้านครูไฉน เพราะนับถือที่ครูเป็นคนดีมีความสามารถ และมีหลายคนที่มากินนอนที่บ้านเลย สมัยนั้นผมก็มานอนที่บ้านครู บ้านครูจะเป็นบ้านสองชั้น พวกผู้ใหญ่จะนอนชั้นบน พวกผมจะอยู่ชั้นล่างกัน พอหลังจากเสร็จการซ้อมดนตรีในตอนกลางคืน พวกผมมักจะขึ้นไปนวดให้ครู ครูก็มักจะเล่าถึงสมัยที่ครูไปเรียนดนตรีที่บ้านครูเบิ้มให้ฟังและทุกครั้งที่เล่าครูมักจะเอ่ยถึงครูเบิ้มตลอด

(วิชาญ รัตนพิทักษ์, สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

ด้านการถ่ายทอดวงปีพาทย์คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์

ภาพที่ ๔.๕ ภาพวงปีพาทย์คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์

วง ศ.พิทักษ์ศิลป์เป็นอีกหนึ่งวงดนตรีที่แตกแขนงและสืบทอดทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะจากครูไฉน เรียนรู้และยังทำหน้าที่ในการสืบทอดดนตรีไทยให้คงไว้โดยการถ่ายทอดให้กับเยาวชนที่สนใจซึ่งจะมาเรียนกันในวันเสาร์และอาทิตย์โดยผู้สอนก็คือ นายรัชและนายสมชาย รัตนพิทักษ์ สองพี่น้องผู้เป็นลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้

เยาวชนที่มาเรียนกับนายรัชนั้นมักจะเป็นเยาวชนในพื้นที่ซึ่งอยู่บริเวณตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในหมู่ของชาวบ้าน เนื่องจากนายรัชประกอบอาชีพรับราชการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่ให้ความเคารพและให้การยอมรับในฐานะของผู้นำชุมชนและผู้มีความรู้ทางด้านดนตรีไทยคนหนึ่ง วงปีพาทย์คณะ ศ. พิทักษ์ศิลป์ของนายรัชนั้นก่อตั้งมาเป็นเวลาทั้งสิ้น ๑๑ ปีและได้ทำการถ่ายทอดความรู้ให้นักดนตรีทั้งหมด ๓ รุ่น โดยส่วนมากลูกศิษย์ในแต่ละรุ่นมักจะเป็นเยาวชนในพื้นที่ที่สนใจอยู่แค่ช่วงระยะหนึ่งก็เลิกสนใจไป ลูกศิษย์ในปัจจุบันจึงมักเป็นลูกหลานของนายรัชเองและเป็นเยาวชนในพื้นที่ที่บิดามารดาพามาฝากไว้ให้เรียนดนตรีไทยกับนายรัช ดังที่นายรัช รัตนพิทักษ์ หัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ศ.พิทักษ์ศิลป์ ได้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

ผมสอนมามีลูกศิษย์ทั้งหมด ๓ รุ่น ส่วนมากก็ยังเป็นนักเรียนที่ยังเรียนหนังสือกันอยู่ บ้านก็อยู่แถวนี้ละเป็นเด็กที่พ่อแม่ฝากมาเรียน ไม่ผมก็จับมาเรียนเอง รุ่นแรก ๆ ก็อายุรุ่นราวคราวเดียวกับลูกชายคนที่ ๒ ของผม ตอนนั้นเขาก็เรียนดนตรีอยู่ที่ ม.เกษตร รุ่นเล็กสุด ๗ ขวบก็มีที่หนูเจอไปวันนั้นละพ่อเขาเพิ่งฝากมาก็หัดให้เขาดูตีกลองไปก่อน ส่วนคนอื่น ๆ พ่อเขาเรียนจบ ม.ปลายบางคนก็เรียนต่อสายดนตรี โดยมากแล้วเขามักไปเรียนที่ราชภัฏเพชรบุรีบางคนก็ไปเรียนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรีเพราะผมมีลูกศิษย์อยู่ที่นั่นเยอะ

(รัช รัตนพิทักษ์, สัมภาษณ์, ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔)

ปัจจุบันนายรัช รัตนพิทักษ์ได้ถ่ายทอดลูกศิษย์จำนวนทั้งสิ้น ๓ รุ่น ซึ่งส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในวง ศ.พิทักษ์ศิลป์ แต่ก็มีบางคนประกอบอาชีพอื่นด้วยเช่น นายณัฐวุฒิ คงอยู่ดี อายุ ๓๒ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำวงปีพาทย์คณะ ศ. พิทักษ์ศิลป์ นายสนธยา ชมพูนุช อายุ ๓๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำวงปีพาทย์คณะ ศ. พิทักษ์ศิลป์และรับจ้างทั่วไป

นายไพโรจน์ ชมพูนุช อายุ ๓๑ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอ
บ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์
และรับจ้างทั่วไปนายกฤษณะสุนันท์ อายุ ๓๓ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๙๔ หมู่ ๒ ตำบล
ท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำวงปี่พาทย์
คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์ นายยศพล รัตนพิทักษ์ อายุ ๓๖ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๓ หมู่ ๒
ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำวงปี่
พาทย์คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์ แต่เนื่องจากวงปี่พาทย์คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์ของนายธวัช รัตนพิทักษ์เป็น
วงดนตรีที่เกิดขึ้นได้ไม่นาน และจำนวนศิษย์ยังมีไม่มากทำให้ไม่พบว่ามีศิษย์คนใดได้แยกย้ายกัน
ไปประกอบอาชีพเป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์แต่อย่างใด

รายชื่อสมาชิกภายในวงปี่พาทย์คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์ในปัจจุบัน

นักดนตรีในวงปี่พาทย์คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะเป็นลูกศิษย์ที่
ได้รับการถ่ายทอดจากนายธวัช รัตนพิทักษ์และนายสมชาย รัตนพิทักษ์ จำนวน ๓ รุ่น โดยลูก
ศิษย์ที่มาเรียนกับนายธวัชและนายสมชาย รัตนพิทักษ์นั้นมักจะเป็นเยาวชนที่อาศัยในพื้นที่เขต
อำเภอบ้านลาด ซึ่งมีตั้งแต่รุ่นที่ ๑ ถึงรุ่นที่ ๓ ปัจจุบันวงปี่พาทย์คณะ ส. พิทักษ์ศิลป์มีนักดนตรี
ประจำวงทั้งสิ้น ๑๘ คน นักดนตรีส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วงอายุ ๑๒ ปีถึง ๒๕ ปี ประกอบอาชีพ
เป็นนักดนตรีทั้งหมด ๕ คนและกำลังศึกษาอยู่ทั้งหมด ๕ คน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. เด็กชายปัญญาพล แสงทอง เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๑
ปัจจุบันอายุ ๑๓ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๘๔ หมู่ ๗ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัด
เพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ
นายธวัช รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละ
วันคือ ๑๕๐ บาท

๒. นายภาณุมาศ รัตนพิทักษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔
ปัจจุบันอายุ ๒๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๗/๒ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัด
เพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ระดับอุดมศึกษาปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เริ่มเรียนดนตรี
เมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายธวัช รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญ
ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๓. นางสาวมพูนุช บุตรเล็ก เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๕ หมู่ ๔ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ระดับอุดมศึกษาปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ นายรัช รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ม้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๔. นายสนธยา สงวนสุด เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๘ ปัจจุบันอายุ ๑๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ นายรัช รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปิงมาง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๕. เด็กชายพิเชษฐ์ สินธุรส เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ปัจจุบันอายุ ๑๔ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี กำลังการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ นายรัช รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปิงมาง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๖. เด็กหญิงวิภาณี สวัสดิ์ผล เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ปัจจุบันอายุ ๑๔ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๔ หมู่ ๕ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ นายรัช รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ม้องมอญวงเล็ก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๗. นายอุทัย เกตุดวง เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ ปัจจุบันอายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๓/๒ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๗ ปี ครูผู้สอนคือ นายรัช รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปิงมาง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๘. นายจิรายุ บุตรเล็ก เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบันอายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔๕ หมู่ ๔ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่มัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ นายรัช รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๘. นายชัชวาลย์ เพิ่มสิน เกิดเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ ปัจจุบันอายุ ๒๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๕ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษา จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๘ ปี ครูผู้สอนคือ นายวิชาญ รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๐. นายสิทธิชัย ดันเจริญ เกิดเมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ปัจจุบันอายุ ๒๒ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๓/๔ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ นายวิชาญ รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่และขับร้อง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๑. นางสาวกิ่งแก้ว สุขมา เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ปัจจุบันอายุ ๑๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๕/๖ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี กำลังการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ นายวิชาญ รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ขับร้อง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๒. นายธนาทิพย์ ทองเลิศ เกิดเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ปัจจุบันอายุ ๒๓ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่ ๓ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายวิชาญ รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๓. นายบุญลือ กลีบม่วง เกิดเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ปัจจุบันอายุ ๒๔ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ ๖ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายวิชาญ รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปียโน ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๔. นายหรั่ง กล้าอินทร์ เกิดเมื่อวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ปัจจุบันอายุ ๒๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ ๑ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ นายวิชาญ รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๕.นางสาวฐิตาภา โตแดง เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๗ ปัจจุบันอายุ ๑๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔๕ หมู่ ๕ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ นายวิชา รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวัน คือ ๒๐๐ บาท

๑๖.นางสาวสิริกัญญา ม่วงแก้ว เกิดเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๓ ปัจจุบัน อายุ ๒๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๗๕/๖ หมู่ ๕ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี กำลังการศึกษาในระดับอุดมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายวิชา รัตนพิทักษ์ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

วงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
หัวหน้าคณะชื่อ นายสุนทร ดนตรี

ภาพที่ ๔.๑๐ ภาพนายสุนทร ดนตรี หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง

ภาพที่ ๔.๑๑ ภาพวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง

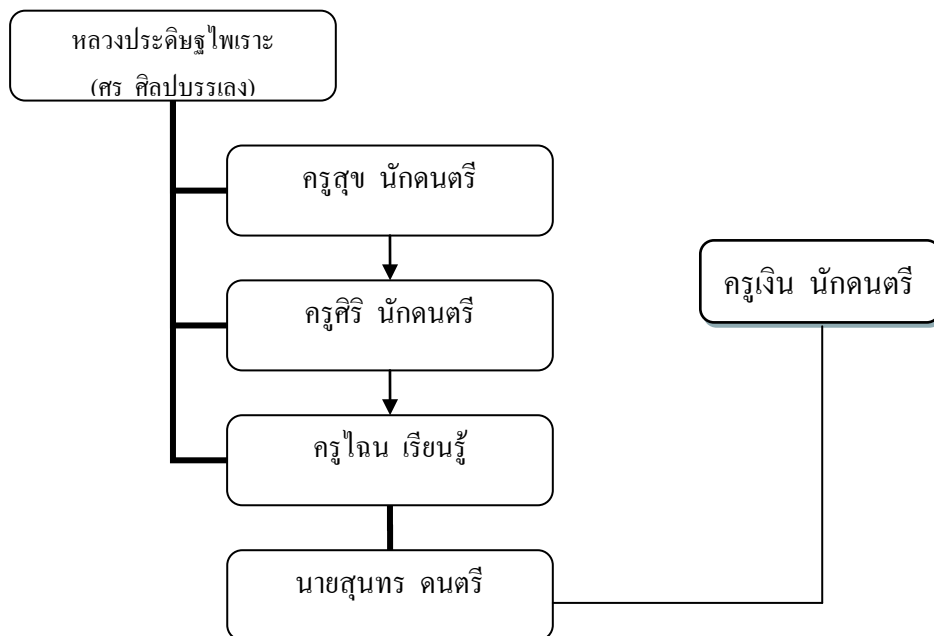
วงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง ตั้งขึ้นโดยนายสุนทร ดนตรี ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เครื่องดนตรีชุดแรกที่มีคือเครื่องทอง ๑ ชุด เครื่องดนตรีส่วนมากในวงนายสุนทรจะเป็นคนสร้างขึ้น โดยเครื่องทองชุดแรกได้ออกงานในวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๖ โดยนักดนตรีที่ใช้เล่นในวงมักจะเป็นเด็กที่นายสำรอง ทองมาฝึกไว้ และในบางครั้งก็มักจะเป็นลูกศิษย์ของครูโชน เรียนรู้ที่มักจะมาเล่นดนตรีให้ในงานที่สำคัญ ๆ เช่น งานไหว้ครูประจำปีที่บ้านท่าศาลา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ประวัติส่วนตัวของนายสุนทร ดนตรี หัวหน้าวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง

นายสุนทร ดนตรี หัวหน้าวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง เกิดวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ เป็นบุตรชายของนายธร ดนตรีและนางเทียบ ดนตรี มีพี่น้องทั้งหมด ๖ คน นายสุนทรเป็นบุตรชายคนที่ ๒ ปัจจุบันนายสุนทรอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๒๑ หมู่ ๒ ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี นายสุนทรจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนบ้านลาดวิทยา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๓ ปี อาชีพปัจจุบันเป็นหัวหน้าวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทองและช่างทำเครื่องดนตรีไทย

นายสุนทร คนตรี เกิดในครอบครัวที่มีอาชีพนักดนตรีมาตั้งแต่สมัยก่อน นามสกุลคนตรีเป็นนามสกุลที่ได้รับพระราชทานในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จมาประพาสที่จังหวัดเพชรบุรี จึงได้รับพระราชทานนามสกุลคนตรีนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา นายสุนทรเริ่มหัดเรียนดนตรีไทย ๑๑ ปี โดยเรียนกับครูเงิน คนตรี (ปู่) หลังจากนั้นจึงได้ไปเรียน ดนตรีกับครูไฉน เรียนรู้ ซึ่งในสมัยนั้นครูไฉนเป็นครูคนตรีที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคนหนึ่งในจังหวัดเพชรบุรี และเป็นญาติทางฝ่ายบิดาของนายสุนทร คนตรีด้วย โดยเครื่องดนตรีชิ้นแรกที่ครูไฉนหัดให้คือ ฉิ่งวงใหญ่ นายสุนทรเป็นศิษย์ในรุ่นที่ ๒ ของครูไฉน เรียนรู้

แผนผังการเรียนรู้ดนตรีของนายสุนทร คนตรี

ความสัมพันธ์ของวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง กับครูไฉน เรียนรู้

วงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง ตั้งขึ้นโดยนายสุนทร คนตรี ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ นายสุนทร เป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๒ ปัจจุบันนายสุนทรมีอาชีพเป็นช่างทำเครื่องดนตรีที่ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี นายสุนทร คนตรี ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตนเองที่มีกับครูไฉน เรียนรู้ ให้ฟังดังนี้ว่า

หลังจากที่ผมเรียนดนตรีที่บ้าน หลังจากนั้นก็จึงพาไปฝากเรียนที่บ้านครูไฉน เพราะในขณะนั้นครูไฉน เรียนรู้เป็นครูที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก มีแต่คนนับหน้าถือตาครูไม่ว่ามีงานประกวดอะไรเกี่ยวกับดนตรีครูมักจะไปเป็นกรรมการเสมอ และเมื่อมีการแข่งขันดนตรีที่ไหนครูก็มักจะพาพวกผมไปนั่งดู และจะเตือนเสมอถึงการวางตัวในขณะที่เป็นคนดนตรีวงอื่นบรรเลง และครูจะถือเป็นมารยาทที่สำคัญ รุ่นผมที่เรียนกับครูจะรักครูกันทุกคน ผมเองก็เรียนดนตรีกับครูมาตั้งแต่เด็กแต่ก็เรียนหลังจากสำเร็จงานนะ คนนั้นเค้าเรียนมาตั้งแต่วัดไทรทองแล้ว

ครูก็มักจะเล่าให้ผมฟังถึงตอนที่ครูไปเรียนดนตรีที่บ้านครูสุข แต่คนที่ครูพูดถึงบ่อยที่สุดคงเป็นครูเบิ้ม เพราะครูเขาสนิทกันมาก พวกผมก็เจอครูเขาบ่อยนะช่วงที่ครูเสียไปแรกๆ ก็มีครูเบิ้มนี้ละที่คอยมาดูแลและให้กำลังใจมาตลอด

(สุนทร ดนตรี, สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

ด้านการถ่ายทอดของวงปีพาทย์คณะศิษย์ ศ.สร้อยทอง

ภาพที่ ๔.๑๒ ภาพวงปีพาทย์คณะศิษย์ ศ.สร้อยทอง

ปัจจุบันการเรียนการสอนนายสุนทรในขณะนี้เป็นการสอนเฉพาะผู้ที่สนใจ เพราะนายสุนทรได้ร่วมกับนายสำรอง ทองมา ในการเผยแพร่วิชาดนตรีไทยให้แก่เยาวชนในพื้นที่ และที่บ้านนายสุนทรก็ยังเปิดสอนดนตรีแก่เยาวชนในพื้นที่เช่นกัน ปัจจุบันนายสุนทรยังได้รับคำเชิญ

ไปสอนดนตรีตามโรงเรียนหลายแห่งทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัดเช่น โรงเรียนบ้านคำหู่ (วิงประชาสงเคราะห์) ตำบลเขาน้อย อำเภอปรามบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โรงเรียนโพธิ์ลอย จังหวัดเพชรบุรี โรงเรียนครุณา จังหวัดราชบุรี โรงเรียนท่าขาม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบัน วงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทองได้เปิดสอนดนตรีไทยมาเป็นเวลา ๑๕ ปี มีลูกศิษย์ทั้งหมด ๓ รุ่น โดยมากเป็นนักเรียนตามโรงเรียนที่นายสุนทรได้ไปสอนดนตรี

ลูกศิษย์ของผมส่วนมากแล้ว ถ้าจะนับจริง ๆ คงมีเป็นร้อยเพราะสอนที่บ้านก็มี ๓๐ กว่าคน สอนที่บ้านสำรองเขาคือ ๕๐ กว่าคน แล้วไปสอนตามโรงเรียนอีก คนที่เขาเรียนไปบางคนเขาก็ไปเป็นครูสอนดนตรีอยู่ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ๔ คนที่เป็นลูกศิษย์ผม บางคนก็ไปสอนดนตรีที่กรุงเทพฯ บางคนก็เรียนอยู่ตามโรงเรียนหรือไม่ก็มหาลัยต่าง ๆ แต่ยังไม่มีการมีวงเป็นของตัวเองจะมีก็แต่เป็นวงของที่บ้านเท่านั้น

(สุนทร คนตรี, สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

นายสุนทร คนตรีได้ถ่ายทอดลูกศิษย์จำนวนทั้งสิ้น ๓ รุ่น ลูกศิษย์ส่วนใหญ่แยกตัวออกไปประกอบอาชีพอื่น เช่น นายกนิษฐ์ยังยืนอายุ ๔๐ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๘/๒ ตำบลหนองกะปูล อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพรับราชการเป็นพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลและประกอบอาชีพทำนาข้าว นายอำนาจ เปลี่ยนสมัย อายุ ๓๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๕ หมู่ ๑ ไร่มะขามอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ประกอบอาชีพเกษตรกรทำนาข้าวในเขตอำเภอบ้านลาด เป็นต้น ลูกศิษย์ที่ยังคงเล่นดนตรีให้กับคณะศิษย์ ส.สร้อยทองได้แก่ นายจรินทร์ เพราวัลย์ อายุ ๓๘ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๘/๒ ตำบลหนองกะปูล อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพรับราชการเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและประกอบอาชีพเกษตรกรทำนาข้าวในเขตอำเภอบ้านลาดและยังคงรับงานดนตรีในบางครั้ง นายสงวน ภูระหงษ์ อายุ ๓๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๓/๔ หมู่ ๔ ตำบลสมอพลือ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบอาชีพนักดนตรีอิสระและเป็นนักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง

เนื่องจากวงนายสุนทร คนตรีเป็นนักดนตรีที่สอนตามโรงเรียนมากกว่า ทำให้ลูกศิษย์ที่จะเรียนอย่างต่อเนื่องนั้นมีน้อย เพราะส่วนมากจะเรียนตามที่โรงเรียนกำหนดและปัจจุบันนายสุนทรได้หันเหตัวเองมาประกอบอาชีพช่างทำเครื่องดนตรี และจำนวนศิษย์จึงมีไม่มากทำให้ไม่พบว่ามีศิษย์คนใดได้แยกย้ายกันไปประกอบอาชีพเป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์แต่อย่างใด

รายชื่อสมาชิกภายในวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทองในปัจจุบัน

นักดนตรีประจำวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทองในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะเป็นลูกศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดจากครูโฉนโดยตรงจากครูโฉน เรียนรู้ แต่มาประจำในวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง สมาชิกในวงมีตั้งแต่วันที่ ๑ ถึง วันที่ ๕ ปัจจุบันวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทองมีนักดนตรีประจำวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทองทั้งสิ้น ๑๕ คน นักดนตรีส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วงอายุ ๒๐ ปี ถึง ๕๐ ปี ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีทั้งหมด ๑๕ คนและนักดนตรีบางคนในวงยังรับเล่นดนตรีให้กับวงอื่นอีกด้วย รายชื่อของนักดนตรีประจำวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทองมีดังต่อไปนี้

๑. นายสมชาย รัตนพิทักษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบันอายุ ๓๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๗ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ ครูโฉน เรียนรู้ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๒. นายไพโรจน์ ขจรเจริญ เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘ ปัจจุบันอายุ ๓๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๘ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ ครูโฉน เรียนรู้ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๓. นายสำเร็จ ว่างเวงจิต เกิดเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ปัจจุบันอายุ ๒๓ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๗ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ปี่และระนาด ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๔. นายธรา ดวงเดือน เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ปัจจุบันอายุ ๓๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๘/๒ หมู่ ๒ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายโฉน เรียนรู้ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ปี่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๕. นายวิรัชศักดิ์ บุญนาม เกิดเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ปัจจุบันอายุ ๒๔ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๔ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๖. นายณง สุขพร้อม เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๐๖ ปัจจุบันอายุ ๔๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๘๔ หมู่ ๑ ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้เครื่องดนตรี ที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๗. นายสงวน นิยมสิน เกิดวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๖ บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ ๖ ตำบลหนองกะปูล อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๘ ปี ปัจจุบันนักดนตรีอิสระ และเป็นนักดนตรีประจำวง ส.สร้อยทอง นายสงวน นิยมสิน ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๑ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกคือครูลากซึ่งเป็นผู้สอนดนตรีที่วัดไทรทอง และเมื่อครูไฉน เรียนรู้ ได้ถูกทาบทามมาสอนที่วัดไทรทอง จึงได้เริ่มต้นเรียนดนตรีกับครูไฉนนับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ซ้องวงเล็ก เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๘. นายประทุม มีพราย เกิดวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๕ บ้านเลขที่ ๑๒ ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๕ ปี ปัจจุบันนักดนตรีอิสระและเป็นนักดนตรีประจำวง ส.สร้อยทอง นายประทุม มีพราย ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๒ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกคือครูลากซึ่งเป็นผู้สอนดนตรีที่วัดไทรทอง เมื่อครูไฉน เรียนรู้ ได้ถูกทาบทามมาสอนที่วัดไทรทอง จึงได้เริ่มต้นเรียนดนตรีกับครูไฉนนับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ซ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๙. นายไพฑูรย์ สุขพร้อม เกิดวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘ บ้านเลขที่ ๑๒ ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๖ ปี ปัจจุบันประกอบอาชีพ เป็นเกษตรกรและเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน นายไพฑูรย์ สุขพร้อม ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๒ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกคือครูลากซึ่งเป็นผู้สอนดนตรีที่วัดไทรทอง และเมื่อครูไฉน เรียนรู้ ได้ถูกทาบทามมาสอนที่วัดไทรทอง จึงได้เริ่มต้นเรียนดนตรีกับครูไฉนนับตั้งแต่บัดนั้น เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ซ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๑๐. นายสมศักดิ์ ช้างเผือก เกิดวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๕ ปัจจุบันอายุ ๔๕ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๖๔/๒ หมู่ ๒ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๑๑.นางจันทิมา ทันทา เกิดวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ บ้านเลขที่ ๗๘/๒๕๕ ตำบลเขานิวเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ปัจจุบันอายุ ๔๘ ปี ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๓ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกกับครูไฉนเรียนรู้ที่บ้าน เนื่องจากครูไฉน เรียนรู้มีศักดิ์เป็นน้ำเต้าของนางจันทิมา นางจันทิมาจึงมีโอกาสเรียนขับร้องตั้งแต่วัยเยาว์จึงทำให้มีโอกาสที่จะฝึกขับร้องกับครูไฉนและครูศิริ นักดนตรีจนเกิดความชำนาญ หน้าที่บรรเลงในวงคือ ขับร้อง

๑๒.นายปรีชา สภานุช เกิดวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๘ บ้านเลขที่ ๒ หมู่ ๑ ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๕ ปี นายปรีชา สภานุช ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๐ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกคือ ครูลากซึ่งเป็นผู้สอนดนตรีที่วัดไทรทอง และเมื่อครูไฉน เรียนรู้ ได้ถูกทาบทามมาสอนที่วัดไทรทอง จึงได้เริ่มตั้งเรียนดนตรีกับครูไฉนนับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ฆ้องวงใหญ่และระนาดเอกค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๑๓. นายโกศล มีพราย เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๘ ปัจจุบันอายุ ๔๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๕/๑ หมู่ ๔ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๒๑ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ หลังจากทีครูไฉน เรียนรู้ย้ายที่ฝึกซ้อมจากไทรทองไปอยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี นายกุศล มีพราย จึงได้มาฝากตัวเป็นศิษย์ที่บ้านครูไฉน เรียนรู้ มีความสามารถในการเครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ฆ้องวงใหญ่และระนาดเอกค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๑๔.นางวาสนา เพชรตีก เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบันอายุ ๓๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๕/๑ หมู่ ๑ ตำบลไร่ส้ม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพนักดนตรีอิสระวง ส.พิทักษ์ศิลป์และ ศิษย์ ส.สร้อยทอง

๑๕. นายเกรียงศักดิ์ ทับล้อม เกิดเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบันอายุ ๓๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๕ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

วงปีพาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ อำเภอหนองปล้อง จังหวัดเพชรบุรี
หัวหน้าคณะชื่อ นายสมพร จินดา

ภาพที่ ๔.๑๓ ภาพนายสมพร จินดา หัวหน้าวงปีพาทย์คณะศรีวัชรารักษ์

ภาพที่ ๔.๑๔ ภาพแผนที่แสดงที่ตั้ง วงปีพาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ อำเภอหนองหญ้าปล้อง
(จังหวัดเพชรบุรี(ที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki>))

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรภรณ์

ภาพที่ ๔.๑๕ ภาพวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรภรณ์

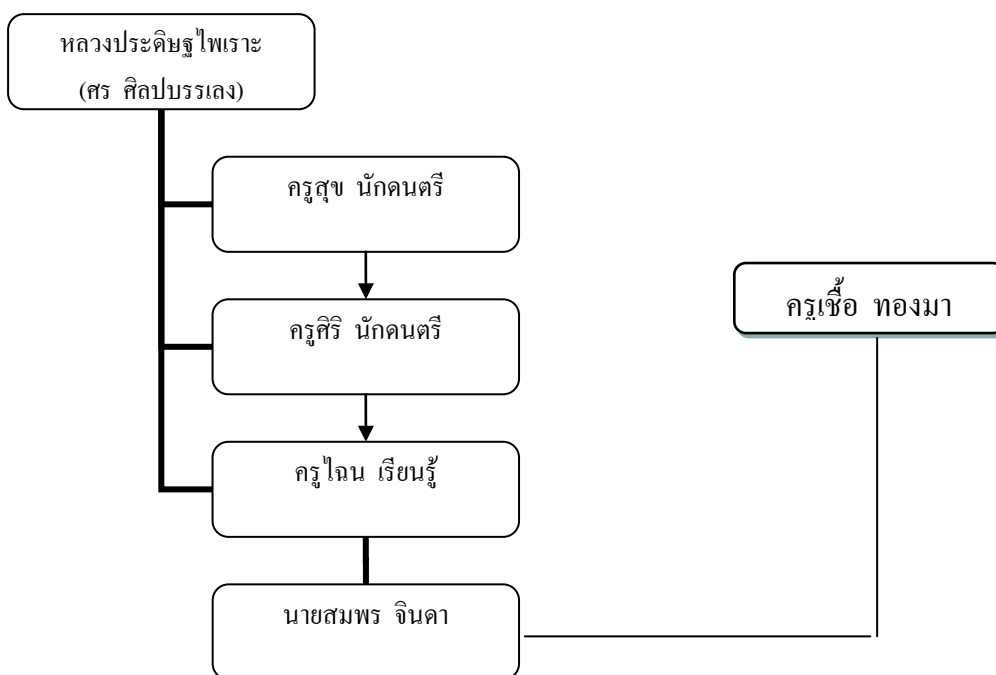
วงปี่พาทย์คณะศรีวัชรภรณ์ก่อตั้งขึ้นโดยนายสมพร จินดา ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ หมู่ ๒ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี โดยได้รับการอุปถัมภ์จาก หลวงพ่อวัดโพธิ์ทัมณีในสมัยนั้น ในการจัดหาเครื่องดนตรีและจัดหาเครื่องแต่งกายให้กับ นักดนตรี รวมถึงการหางานให้ในช่วงแรก และได้รับความช่วยเหลือในการหานักดนตรี จากนายสำรอง ทองมา ในการฝึกสอนนักดนตรีรุ่นใหม่เพื่อที่จะนำมาเป็นสมาชิกในวง โดยนายสมพร จินดาได้ไปช่วยฝึกซ้อมนักดนตรีในวงอีกด้วย

ประวัติส่วนตัวของนายสมพร จินดา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรภรณ์

นายสมพร จินดา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรภรณ์ เกิดวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นบุตรชายของนายปิ่น จินดาและนางสนิท จินดา มีพี่น้องทั้งหมด ๕ คน นายจินดาเป็นบุตรคนที่ ๒ ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่ตำบลไร่มะขาม ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี นายสมพรจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนหนองหญ้าปล้องวิทยา อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๓๖ ปี อาชีพปัจจุบันเป็น หัวหน้าวงปี่พาทย์ คณะศรีวัชรภรณ์

นายสมพร จินดา เกิดในครอบครัวที่มีอาชีพที่มีอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากสังคมในชนบทมีวิถีชีวิตเป็นเกษตรกรรม แต่ด้วยความที่บริเวณชุมชนที่มีวงดนตรีของนายเชื้อทองมาจึงได้ไปเรียนกับครูเชื้อทองมา หลังจากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ หลังจากที่ครูไฉน เรียนรู้ย้ายที่ฝึกซ้อมจากไทรทองไปอยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๒ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี นายสมพร จึงได้มาฝากตัวเป็นศิษย์ที่บ้านครูไฉน เรียนรู้ จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงมาตั้งวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ที่หมู่ ๒ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

แผนผังแสดงการสืบทอดการเรียนรู้ดนตรีไทยของนายสมพร จินดา

ความสัมพันธ์ของวงปีพาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ กับครุโณน เรียนรู้

วงปีพาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ก่อตั้งขึ้นโดยนายสมพร จินดา ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งนายสมพร เป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๒ ปัจจุบันนายสุนทรมีอาชีพนักดนตรีอิสระที่หมู่ ๒ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งนายสมพร จินดา ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสนิทสนมของตนเองที่มีกับครุโณน เรียนรู้ ให้ฟังดังนี้ว่า

ผมเรียนดนตรีมากับครุโณน ตั้งแต่เด็ก เรียกว่ากินและนอนบ้านครุเลย เพื่อนผมที่สนิทกันก็อยู่รุ่นเดียวกันหลายคน บางครั้งลูกชายของครุเบิ้มก็มานอนที่บ้าน พวกผมเลยสนิทกัน (ชฎิล นักดนตรี) สมัยก่อนนั้นบ้านครุจะมีทั้งผู้หญิงและผู้ชายรวมกันเกือบ ๓๐ กว่าคนเห็นจะได้ แต่ครุจะมีข้อห้ามต่าง ๆ เช่นผู้หญิงห้ามใส่กางเกงให้ใส่ผ้าถุง แต่ก็มักจะเกิดปัญหาตามมา คือ พอเวลาพวกผู้หญิงนอนมันจะ ไป ครุก็มักจะบอกให้รุ่นพี่คอยเดินเอาผ้าห่มไปห่มให้หน่อย

(สมพร จินดา, สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

ด้านการถ่ายทอดดนตรีของวงปีพาทย์คณะศรีวัชรารักษ์

ภาพที่ ๔.๑๖ ภาพวงปีพาทย์คณะศรีวัชรารักษ์

นายสมพร จินดา ได้ร่วมกับนายสำรอง ทองมา ในการเผยแพร่วิชาดนตรีไทย ให้แก่เยาวชนในพื้นที่ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียน โดยบรรดากลูกศิษย์จะมาเรียนในเวลา เลิกเรียนวันจันทร์ถึงวันศุกร์และในวันเสาร์และวันอาทิตย์ โดยวิธีการถ่ายทอดเป็นแบบมุขปาฐะ โดยใช้วิธีการจดจำจากการนอ่ยปากแล้วปฏิบัติให้เห็น ปัจจุบันวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ได้เปิด สอนดนตรีไทยมาเป็นเวลา ๕ ปี มีลูกศิษย์ทั้งหมด ๓ รุ่น โดยมากลูกศิษย์จะเป็นเยาวชนในพื้นที่ ดังที่นายสมพร จินดา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ดังนี้

ตั้งแต่ผมสอนมาเท่าที่จำได้นะมีประมาณ ๓๐ กว่าคน แต่ที่ยังเรียนแล้ว เรียกว่าฝีมือใช้ได้ มี ๑๐ กว่าคน ตอนนี้อย่างบางคนยังเรียนดนตรีและเป็นนักดนตรี ในวงอยู่ ส่วนที่เขาเลิกไปเขาก็มาเรียนแล้วก็เลิกเพราะเปลี่ยนสายไปเรียนสาย อื่นบ้างที่เทคนิคเพชรบุรีหรือไม่ก็ไปเรียนอาชีวะ มีบางคนก็ไปเป็นครูเป็น พยาบาล จะมีเป็นนักดนตรีก็พวกรุ่นใหม่ที่มาตอนนั้นก็เรียนอยู่ที่ราชภัฏ เพชรบุรี

(สมพร จินดา, สัมภาษณ์, ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔)

ปัจจุบันนายสมพร จินดาได้ถ่ายทอดลูกศิษย์จำนวนทั้งสิ้น ๓ รุ่น ลูกศิษย์ที่รุ่นที่ ๒ และรุ่นที่ ๓ ส่วนใหญ่ยังคงประจำในวงดนตรีของคณะศรีวัชรารักษ์ ส่วนลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ ได้แยก ย้ายกันไปประกอบอาชีพต่าง ๆ แต่บางครั้งก็เล่นดนตรีร่วมกับวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ เช่น นายอรรถ ภัคดี อายุ ๓๐ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๖๒/๔ หมู่ ๒ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอ หนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี อาชีพหลักคืออาชีพเกษตรกร นายสมศักดิ์ ยิ่งยืน อายุ ๒๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๓ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและเป็นนักดนตรีอิสระในบางโอกาสให้กับวงปี่พาทย์คณะศรี วัชรารักษ์นายธนาเทพ โสวัตรอายุ ๓๑ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๘๒ หมู่ ๑ ตำบลยางน้ำกลัด เหนือ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันเป็นนักดนตรีอิสระในบางโอกาสให้กับวงปี่ พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์และวงปี่พาทย์ของนายเชื้อ นามเมือง นายบุญยืน แก้วสว่าง อายุ ๒๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒ หมู่ ๑๐ หนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและเป็นนักดนตรีอิสระ

ทั้งนี้บางคนได้หันไปประกอบอาชีพอื่น เช่นนางอติมา รัศมีผล อายุ ๒๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๒ หนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรีประกอบ อาชีพค้าขายแต่เนื่องจากวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ ของนายสมพร จินดาเป็นวงดนตรีที่เกิดขึ้น

ได้ไม่นาน และจำนวนศิษย์ยังมีไม่มากทำให้ไม่พบว่ามีศิษย์คนใดได้แยกย้ายกันเปิดวงดนตรีหรือเป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์แต่อย่างใด

รายชื่อสมาชิกภายในวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ในปัจจุบัน

นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์วงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นลูกศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดจากนายสมพร จินดาและนายสำรอง ทองมา ปัจจุบันมีลูกศิษย์ทั้งหมด ๓ รุ่น สมาชิกในวงมีตั้งแต่รุ่นที่ ๑ ถึง รุ่นที่ ๓ ปัจจุบันวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์มีนักดนตรีประจำวงทั้งสิ้น ๑๕ คน นักดนตรีส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วงอายุ ๑๐ ปี ถึง ๒๕ ปีประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีทั้งหมด ๕ คน และนักดนตรีจำนวนหนึ่งยังเป็นนักเรียนและนักศึกษาอยู่จำนวน ๑๐ คน รายชื่อของนักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารักษ์มีดังต่อไปนี้

๑. นายชนพนธ์ รัตนเสน เกิดเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ปัจจุบันอายุ ๒๓ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นอุดมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๒. นางสาวรรณิการ์ สังข์มุก เกิดเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ ๒๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ ๒ ตำบลยางน้ำกลัดเหนือ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นอุดมศึกษาปีที่ ๑ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๗ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงเล็ก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๓. นางสาวสาวิณี อ่วมเจริญ เกิดเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันอายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๗๖ หมู่ ๒ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นปริญญาตรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๗ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๔. เด็กหญิงจิตภา เอิบอ้อม เกิดเมื่อวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ปัจจุบันอายุ ๑๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๘/๒ หมู่ ๒ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๕. เด็กชายสราวุธ คล้ายสมบุรณ์ เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ปัจจุบันอายุ ๑๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๗๓ หมู่ ๗ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๗ ปี ครูผู้สอนคือ นายตำรวจทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๒๐ บาท

๖. เด็กหญิงปาจริย์ รัตนพิทักษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ปัจจุบันอายุ ๑๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๒ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ นายตำรวจทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๒๐ บาท

๗. นายเกียรติพร บุญเลิศ เกิดเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๘ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นอุดมศึกษาปีที่ ๑ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ นายตำรวจทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๘. นางสาวกัลยาณี ชาติจันดา เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๘/๖ หมู่ ๒ ตำบลยางน้ำกัดเหนือ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นอุดมศึกษาปีที่ ๑ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ นายตำรวจทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงเล็ก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๙. นายอนุชา เกิดแก้ว เกิดเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันอายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔๖ หมู่ ๕ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นปริญญาตรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายตำรวจทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๐. เด็กหญิงเพลินจันทร์ น้อยวิลโล่ เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ปัจจุบันอายุ ๑๔ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๖ หมู่ ๔ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๑. นายมานพ ธรรมสังวาล เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่ ๖๒ หมู่ ๗ ท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๑. นายสมบุญ จ้อยเปลี่ยน เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ ๒๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่ ๗๔/๗ หมู่ ๓ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กำลังศึกษาอยู่ระดับอุดมศึกษาปีที่ ๒ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๒. นายสมิต เดชเดชา เกิดเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นอุดมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปิง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๓. นายนริศ ม่วงงาม เกิดเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ปัจจุบันอายุ ๑๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๑๕ หมู่ ๑ ตำบลยางน้ำกลัดเหนือ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๔. นายพลากร ร่มโพธิ์ เกิดเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ปัจจุบันอายุ ๑๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๓/๔ หมู่ ๒ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอง ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๕. เด็กชายมาโนช เจริญวัฒนาเกิดเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐ ปัจจุบันอายุ ๑๔ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๘๒ หมู่ ๗ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสำรอก ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

คณะตรวจ ส.สร้อยทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
หัวหน้าคณะชื่อ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษ

ภาพที่ ๔.๒๐ ภาพนายสุวิทย์ พุ่มพฤษ หัวหน้าคณะตรวจ ส.สร้อยทอง

ภาพที่ ๔.๑๘ ภาพแผนที่แสดงที่ตั้งวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki>)

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งคณะตรวง ส.สร้อยทอง

ภาพที่ ๔.๒๑ ภาพคณะตรวง ส.สร้อยทอง

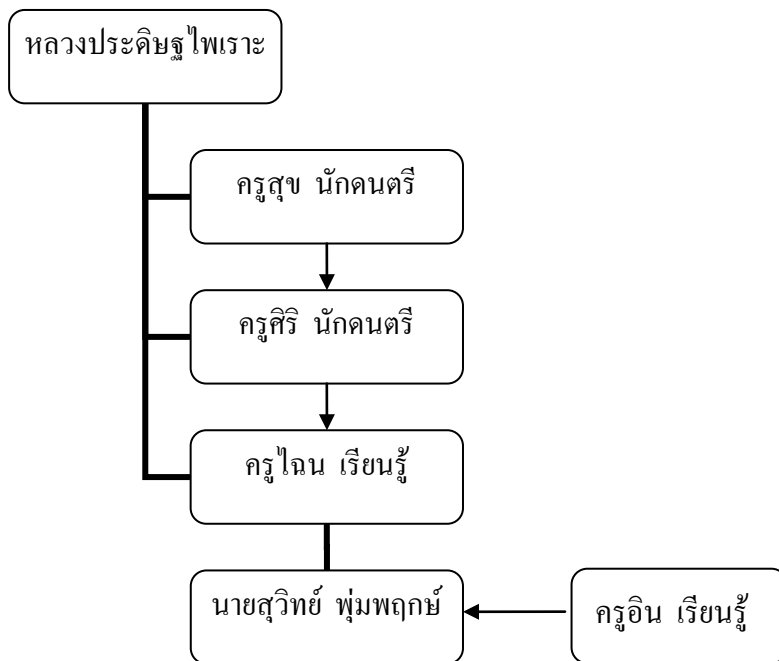
คณะแพรวง ส.สร้อยทอง ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๔ ที่มาของชื่อคณะก็นำมาจากครูไฉน เรียนรู้เป็นคนตั้งให้ แรกเริ่มเดิมทีเครื่องดนตรีทั้งหมดมาจากมารดาของนายสุวิทย์ พุ่มพุกษ์มีความชอบส่วนตัวกับเพลงแพรวงและมีความเห็นว่าน่าจะมีวงแพรวงขึ้นเนื่องจากบุตรชายมีความสามารถทางด้านนี้ จึงได้จัดหาเครื่องดนตรีมาทั้งหมด

ประวัติส่วนตัวของนายสุวิทย์ พุ่มพุกษ์ หัวหน้าคณะแพรวง ส.สร้อยทอง

นายสุวิทย์ พุ่มพุกษ์ หัวหน้าคณะแพรวง ส.สร้อยทอง เป็นชาวเพชรบุรี โดยกำเนิดเกิดวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ ที่บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ ๑ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี นายสุวิทย์ พุ่มพุกษ์ เกิดในครอบครัวของชาวประมงในอำเภอบ้านแหลม โดยบิดามารดามีอาชีพเป็นชาวประมงทั้งคู่ ครอบครัวของนายสุวิทย์มีพี่น้องทั้งหมด ๕ คนโดยสุวิทย์เป็นบุตรชายคนโตของบ้านนายสุวิทย์ พุ่มพุกษ์จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนบ้านบางตะบูน อำเภอแหลม จังหวัดเพชรบุรี

นายสุวิทย์ พุ่มพุกษ์ ได้เดินทางมาเรียนดนตรีกับครูไฉนในสมัยที่ครูไฉนยังสอนดนตรีอยู่ที่วัดไทรทองเมื่ออายุได้ ๕ ปี ด้วยเหตุผลของชื่อเสียงที่โด่งดังที่สุดในขณะนั้น จึงเดินทางไปที่วัดกับบิดาเพื่อที่จะฝากตัวเป็นศิษย์ซึ่งในมีลูกศิษย์อยู่ในวงจำนวนกว่า ๓๐ คน เมื่อได้มาเรียนดนตรีที่วัดไทรทองกับครูไฉน เรียนรู้ นายสุวิทย์ พุ่มพุกษ์ ได้เริ่มต้นจากการเรียนฆ้องวงใหญ่ ต่อมาครูไฉนจึงเลือกมาเป็นคนเครื่องหนังแทนและหลังจากนั้นจึงเริ่มเรียนแพรวงจากครูไฉน เรียนรู้ ซึ่งครูไฉนได้รับความรู้เรื่องแพรวงมาจากครูอิน เรียนรู้ (บิดาของครูไฉน)

แผนผังแสดงการสืบทอดการเรียนรู้คนตรีไทยของนายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์

ความสัมพันธ์ของวงดนตรีคณะแตรวง ส.สร้อยทอง กับครูไฉน เรียนรู้

คณะแตรวง ส.สร้อยทอง ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งนายสุวิทย์เป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๑ ของครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันเป็นหัวหน้าแตรวงคณะ ส.บรรเลงและเมื่อนายสุวิทย์ได้แต่งงานกับบุตรสาวของครูไฉน เรียนรู้ นายสุวิทย์จึงย้ายบ้านมาอยู่ที่บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ ๑ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีแล้วจึงก่อตั้งคณะแตรวง ส.สร้อยทอง ในช่วงแรกครูไฉนได้มาช่วยเหลือในการฝึกซ้อมแล้วก็ตั้งชื่อวงให้นายสุวิทย์ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตนที่มีต่อครูไฉน เรียนรู้ดังนี้

พ่อของผมพาผมไปฝากเรียนดนตรีกับครูไฉนตอนครูไฉนทำวงให้กับวัดไทรทอง ตอนนั้นครูมีชื่อเสียงโด่งดังมาก ลูกศิษย์ถูกหาเยอะไปหมด แทบเรียกได้ว่าลูกศิษย์แก่กระจายตัวไปทั่วจังหวัดและมีบางส่วนที่ไปอยู่ที่ประจวบด้วยก็มี เมื่อครูย้ายกลับมาสอนที่บ้านลาดผมก็มากินมานอนที่นี่ จนประมาณปี พ.ศ.๒๕๒๒ ผมแต่งงานกับลูกสาวครูจึงคิดที่จะสร้างวงดนตรีขึ้นมาหนึ่งวง โดยครูก็เป็นคนคอยช่วยเหลือมาตลอดทั้งเงินทุนส่วนหนึ่งและมาสอนให้

(สุวิทย์ พุ่มพฤษย์, สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

ด้านการถ่ายทอดวงดนตรี คณะแตรวง ส.สร้อยทอง

ภาพที่ ๔.๒๒ ภาพคณะแตรวง ส.สร้อยทอง

นายสุวิทย์ พุ่มพุกภัย ได้รับการถ่ายทอดวิธีการบรรเลงแตรวงมาจากครูไฉน เรียนรู้ เนื่องจากครูไฉน มีความสามารถในเครื่องแตรวง นายสุวิทย์ซึ่งปัจจุบันเป็นลูกเขยของครูไฉน เรียนรู้ จึงได้รับความรู้จากครูไฉนไว้อย่างมากมาย นายสุวิทย์ได้ฝึกเยาวชนให้ได้รับความรู้ทางด้านดนตรีจากครูไฉนไปสู่นักดนตรีรุ่นใหม่ ซึ่งจะเดินทางมาเรียนที่บ้านของนายสุวิทย์ พุ่มพุกภัย บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ ๑ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบัน คณะแตรวง ส.สร้อยทอง ได้ทำการสอนดนตรีมาเป็นเวลา ๒๐ ปี มีจำนวนลูกศิษย์ทั้งหมด ๕ รุ่น แต่รุ่นก่อนหน้าก็ได้เลิกเล่นแล้วหันไปประกอบอาชีพอื่น คงเหลือแต่ในรุ่นปัจจุบันที่ยังคงยึดเป็นอาชีพหลัก ดังที่นายสุวิทย์ พุ่มพุกภัย หัวหน้าคณะแตรวง ส.สร้อยทอง ได้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

ลูกศิษย์ที่ผมสอนไปใน ๕ รุ่น รุ่นหนึ่งก็มีคนประมาณ ๕- ๖ คน เพราะเป็นวงแตรวงคนเลยไม่เยอะ ปัจจุบันรุ่นแรก ๆ ก็ได้เลิกไปหมดแล้วตอนนี้ก็เหลือในรุ่นปัจจุบันประมาณ ๑๐ กว่าคน คนที่เขาเลิกไปเขาก็ไปทำประมง บ้านแหลมก็แบบนี้ ก็มีบ้างที่แยกย้ายไปทำวง เขาเป็นลูกศิษย์ในรุ่นแรกๆ ชื่อสารวล

(ไม่ทราบนามสกุล) เป็นนักการภารโรงที่โรงเรียนพรหมานุสรณ์ วงเขาเป็น
วงเครื่องสายใหม่ที่มีคอมพิวเตอร์และมีคนร้องด้วย

(สุวิทย์ พุ่มพฤษย์, สัมภาษณ์, ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔)

ภาพที่ ๔.๒๓ ภาพคณะเครื่องสาย ส.สร้อยทอง สมัยที่ครูไฉนไปสอนที่โรงเรียนบ้านลาดวิทยา

ปัจจุบันนายสุวิทย์ได้ถ่ายทอดลูกศิษย์จำนวนทั้งสิ้น ๕ รุ่น ลูกศิษย์ที่รุ่นที่ ๔ และรุ่นที่ ๕ ส่วนใหญ่ยังคงประจำในวงดนตรี ส่วนลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ ถึงรุ่นที่ ๓ ได้แยกย้ายกันไปประกอบอาชีพต่าง ๆ แต่บางครั้งก็เล่นดนตรีร่วมกับคณะเครื่องสาย ส.สร้อยทองตามคำชักชวนของนายสุวิทย์ เช่น นายสำราญ เจริญฤทธิ์ อายุ ๔๘ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๕๖/๑ ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ประกอบอาชีพรับราชการเป็นภารโรงประจำโรงเรียนพรหมานุสรณ์และเป็นหัวหน้าวงดนตรีเครื่องสาย ศิษย์ ส.สร้อยทอง นายมนู ธรรมวง อายุ ๔๘ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๖ หมู่ ๒ ตำบลท่าแร้ง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีประกอบอาชีพรับจ้างและเล่นดนตรีอิสระ นายสุพจน์ คงมูล อายุ ๕๖ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๘/๒ หมู่ ๑๐ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีประกอบอาชีพรับจ้างและเล่นดนตรีอิสระ นายนรินทร์ เจียรแจ้ง อายุ ๔๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๕/๖ หมู่ ๑ ตำบลย่านซื่อ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีประกอบอาชีพรับจ้างและเล่นดนตรีอิสระ นายชายชาญ วิเศษแก้ว อายุ ๔๐ ปีปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่ ๒ ตำบลท่าแร้ง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีประกอบอาชีพรับจ้างและเป็นนักดนตรีอิสระ นายณรงค์ จันทร์โทรงค์ อายุ ๔๒ ปี ปัจจุบันอาศัย

อยู่บ้านเลขที่ ๑๕๕ หมู่ ๕ ตำบลบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีประกอบอาชีพรับจ้างและเป็นนักดนตรีอิสระ นายศิลป์ คงฤทธิอายุ ๓๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๑๘ หมู่ ๘ ตำบลบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีให้กับแถว ส.สร้อยทอง นอกจากนี้ลูกศิษย์ของนายสุวิทย์ พุ่มพฤษ คือ นายสารवल เจริญฤทธิ์ ได้แยกออกมาสร้างวงดนตรีที่มีชื่อว่า แถววงศิษย์ ส.สร้อยทองที่อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

รายชื่อสมาชิกภายในคณะแถว ส.สร้อยทองในปัจจุบัน

นักดนตรีประจำคณะแถว ส.สร้อยทองในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นลูกศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดจากครูโชน เรียนรู้และนายสุวิทย์ พุ่มพฤษ ในปัจจุบันมีลูกศิษย์ทั้งหมด ๕ รุ่น สมาชิกในวงมีตั้งแต่วันที่ ๑ ถึง วันที่ ๕ ปัจจุบันคณะแถว ส.สร้อยทองมีนักดนตรีประจำวงทั้งสิ้น ๘ คน นักดนตรีส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วงอายุ ๑๖ ปี ถึง ๔๘ ปี ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีทั้งหมด ๔ คน และนักดนตรีจำนวนหนึ่งยังเป็นนักเรียนและนักศึกษาอยู่จำนวน ๔ คน รายชื่อของนักดนตรีประจำคณะแถว ส.สร้อยทองมีดังต่อไปนี้

๑. นายปราสาท สุขเนิน เกิดเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ ปัจจุบันอายุ ๒๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๕ หมู่ ๔ ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๒. นายเกรียงศักดิ์ ทับล้อม เกิดเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบันอายุ ๓๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔๔ หมู่ ๕ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๗ ปี ครูผู้สอนคือ ครูโชน เรียนรู้ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๓. นายปิยะ เกิดศรี เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ ๕ ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๘๐ บาท

๔. นายนคร แก้วมี เกิดเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ปัจจุบันอายุ ๔๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๕๕ หมู่ ๓ ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ ครูโชน เรียนรู้ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๕. เด็กชายวิชัย อยู่พรหม เกิดเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบัน อายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓ ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

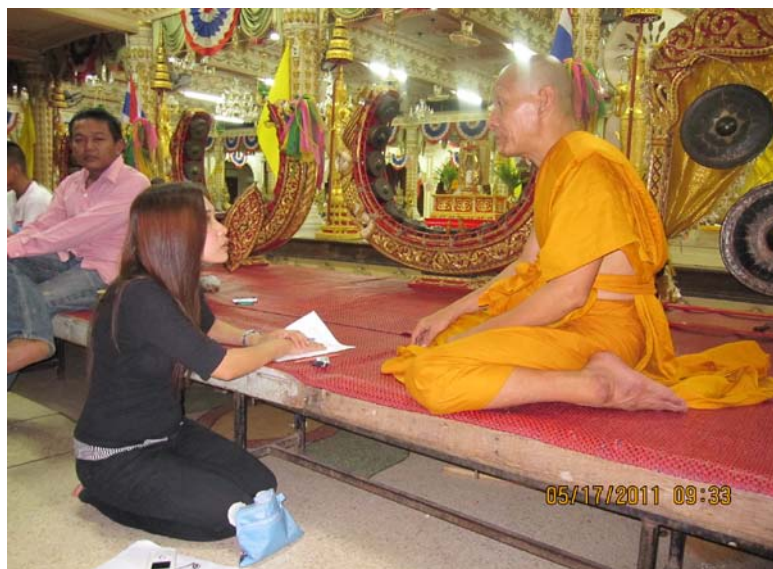
๖. นายสังวาลย์ กระจ่างศรี เกิดเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ปัจจุบัน อายุ ๑๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ ๖ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๗. นายภัทรพงศ์ กระจ่างศรี เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ปัจจุบันอายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ ๕ ตำบลย่านซื่อ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๘๐ บาท

๘. นายสมาน สุขสวัสดิ์ เกิดเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ปัจจุบันอายุ ๒๓ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๘๔ ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๙. นายคมศักดิ์ ชัยบุตร เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ปัจจุบัน อายุ ๒๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๗๑/๕ หมู่ ๖ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ นายสุวิทย์ พุ่มพฤษย์ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

วงปี่พาทย์คณะ ส.บรรเลง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
หัวหน้าคณะชื่อ หลวงพ่อสันทัด ผาดศรี

ภาพที่ ๔.๑๗ ภาพนายสันทัด ผาดศรี หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.บรรเลง

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งวงปี่พาทย์คณะ ส.บรรเลง

ภาพที่ ๔.๑๘ ภาพวงปี่พาทย์คณะ ส.บรรเลง

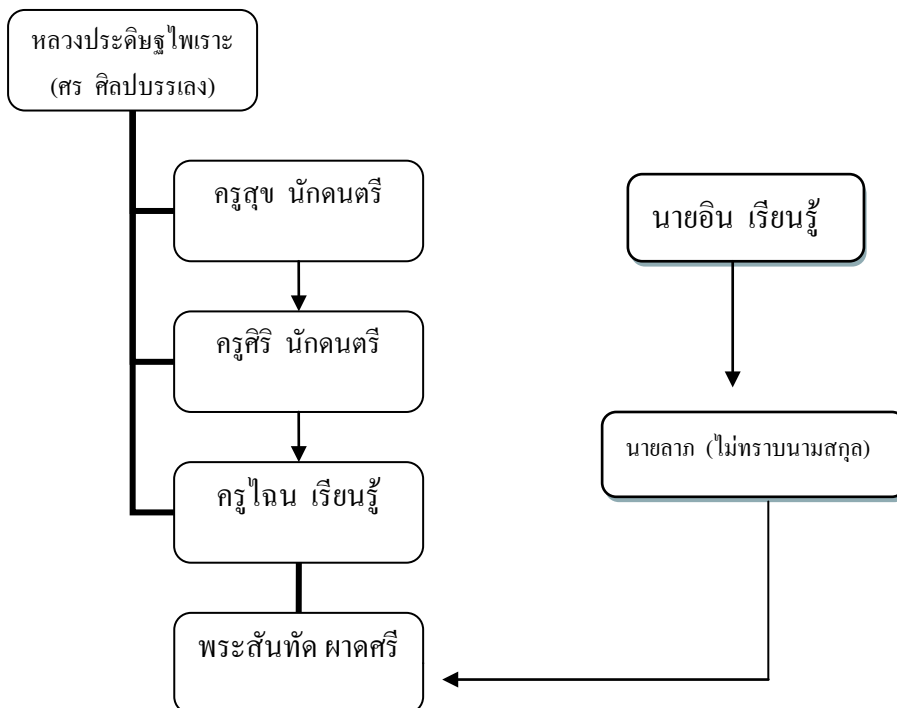
พระสันตัก ผาดศรีก่อตั้งวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลง ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ บ้านเลขที่ ๒/๒๕ หมู่ ๖ ตำบลย่านซื่อ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี และจึงได้ตั้งชื่อวงว่า ส.บรรเลง เพื่อให้คล้องกับวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง ในช่วงก่อนการก่อตั้งวงพระสันตักได้รับคำแนะนำในการตั้งวงและชื่อวงจากครูโฉน จากนั้นจึงได้ซื้อเครื่องปีพาทย์ที่เป็นเครื่องคู่ไว้จากนายบุญเกิด ซึ่งเป็นหัวหน้าปีพาทย์คณะหนึ่งในจังหวัดเพชรบุรี ได้ขายเครื่องให้ หลังจากนั้นพระสันตักจึงได้สร้างวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลงขึ้น

ประวัติส่วนตัวของพระสันตัก ผาดศรี หัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลง

พระสันตัก ผาดศรี หัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลง เกิดวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นบุตรชายของนายเสริม ผาดศรี และนางละเมียด ผาดศรี พระสันตักเป็นบุตรชายคนที่ ๘ จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๑๐ คน อาศัยอยู่ที่บ้านเลขที่ ๒/๒๕ หมู่ ๖ ตำบลย่านซื่อ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนบ้านแหลมวิทยา อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๐ ปี ปัจจุบันบวชเป็นพระภิกษุอยู่ที่วัดโพธิ์ทัยมณี

พระสันตักได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๕ ปี กับครูลากและครูอิน เรียนรู้เครื่องดนตรีชิ้นแรกที่เริ่มหัดเรียนคือ ข้องวงใหญ่ และเริ่มแสดงดนตรีครั้งแรกตอนอายุ ๑๐ ปี ความรู้สึกในการแสดงครั้งแรกสร้างความภาคภูมิใจและความรักดนตรีไทยให้กับพระสันตักมาตั้งแต่เด็ก จนกระทั่งอายุ ๑๑ ปี จึงได้เริ่มเรียนเครื่องมอญกับครูอิน เรียนรู้ บิดาของครูโฉน เรียนรู้จนกระทั่งอายุ ๑๕ ปี จึงได้ไปฝากตัวเป็นศิษย์ครูโฉน เรียนรู้

แผนผังแสดงการสืบทอดการเรียนรู้ไทยของพระสันตัก ผาดศรี

ความสัมพันธ์ของวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลง กับครูไฉน เรียนรู้

พระสันตัก ผาดศรีก่อตั้งวงปีพาทย์คณะ ส. บรรเลง ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งพระสันตักเป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๑ ของครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันบวชเป็นพระภิกษุอยู่ที่วันโพธิ์ทัยมณี พระสันตัก ผาดศรีได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตนเองที่มีกับครูไฉน เรียนรู้ ให้ฟังดังนี้ว่า

ที่บ้านของอาตมามีวงปีพาทย์อยู่แล้ว โยมพ่อเป็นคนปีพาทย์ทำปีพาทย์อยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ญาติทางฝ่ายของบิดาจึงเป็นนักดนตรีเกือบทั้งหมด ต่อมาโยมพ่อจึงพามาฝากเรียนดนตรีไทยกับครูไฉน เรียนรู้ ที่วัดไทรทอง ตอนนั้นมีเด็กที่เรียนที่วัดเยอะมากทั้งคนที่อยู่แถวนั้นและคนที่มาจากต่างอำเภอ แต่โยมพ่อบอกอาตมาว่า ครูไฉนเขาเก่ง เขามีฝีมือ เมื่อมาเรียนอาตมาจึงต้องอยู่บ้านครูไฉน เรียนรู้ พร้อมกับลูกศิษย์คนอื่น ๆ ครูไฉนเป็นครูที่สอนพวกอาตมาเหมือนพ่อ ดูแลและสั่งสอนอบรมทุกคนเหมือนกันหมด ใครผิดครูจะตักเตือนว่ากล่าว ใครทำดีครูก็จะชมเชย

(พระสันตัก ผาดศรี, สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

ด้านการถ่ายทอดดนตรีของวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลง

พระสันตฑิต ผาดศรีได้รับการถ่ายทอดทางเพลงจากครูโฉนไว้อย่างมากมาย พระสันตฑิตจึงพยายามที่จะสานต่อทางเพลงมอญที่ได้จากครูโฉนสู่นักดนตรีรุ่นใหม่ซึ่งจะเดินทางมาเรียนที่บ้านของพระสันตฑิต ผาดศรี หมู่ ๖ ตำบลย่านซื่อ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี แต่ปัจจุบันเนื่องจากนายสันตฑิตมาวชเป็นพระภิกษุ หน้าที่ในการดูแลวงจึงตกเป็นของน้องชายคือนายวินัย ผาดศรี ปัจจุบันวง ส.บรรเลงได้ทำการสอนดนตรีไทยมาเป็นเวลา ๑๕ ปี มีลูกศิษย์ทั้งหมด ๔ รุ่นปัจจุบันบางรุ่นได้เลิกเล่นดนตรีไปบ้างแล้วคงเหลืออยู่ไม่กี่รุ่นที่ยึดอาชีพเป็นนักดนตรี

ลูกศิษย์ที่อาตมาสอนมาที่พอจะได้เรื่องได้ราวว่าเขายึดอาชีพเป็นนักดนตรีก็คงมี ๒๐ กว่าคน แต่ที่สอนมาก่อนหน้านี้คงประมาณ ๓๐ กว่า ๆ เขาก็ไม่ได้แยกกันไปตั้งวงหรือว่าไปสร้างวงเป็นของตัวเองหรือว่าทำเหมือนวงใหญ่ ๆ ทั่วไปหรอก เพราะเป็นนักดนตรีบ้านนอก พอมีงานก็รวมตัวกันไปเล่นเป็นวงจะมีชื่อวงเรียกกันอย่างเป็นทางการคงไม่มีหรือไม่ก็คงประมาณว่าเป็นวงของที่บ้านตัวเองไปรับช่วงต่อจากพ่อแม่อีกที ถึงเวลาออกงานก็ไปตามเพื่อนฝูงมาช่วยหรือไม่บางคนพอเรียนจบก็ไปเป็นครูสอนหนังสือบ้างเป็นข้าราชการทหารก็มี เป็นนักการภารโรงก็มี

(พระสันตฑิต ผาดศรี, สัมภาษณ์, ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔)

ปัจจุบันพระสันตฑิต ผาดศรีถ่ายทอดลูกศิษย์จำนวนทั้งสิ้น ๔ รุ่น ลูกศิษย์ที่รุ่นที่ ๒ ถึงรุ่นที่ ๔ ส่วนใหญ่ยังคงประจำในวงดนตรีคณะ คณะ ส.บรรเลง ส่วนลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ ได้แยกย้ายกันไปประกอบอาชีพต่าง ๆ แต่บางครั้งก็เล่นดนตรีร่วมกับวงปีพาทย์คณะ ส. บรรเลง ตามคำชวนของพระสันตฑิต เช่นนางอารีย์ จ้อยเปลี่ยน อายุ ๓๘ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๘/๓ หมู่ ๒ ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันมีอาชีพรับจ้างและบางโอกาสเป็นนักดนตรีให้กับวงดนตรีคณะ ส.บรรเลง นายสุนันท์ คำน้อย อายุ ๓๔ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๖ หมู่ ๑ ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันมีอาชีพทำประมงและเป็นนักดนตรีให้กับวงดนตรีคณะ คณะ ส.บรรเลง

ทั้งนี้บางคนได้หันไปประกอบอาชีพอื่น เช่นนายเชิดชัย บุญนาน อายุ ๔๐ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๗๒/๒ หมู่ ๖ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นทำประมง นางสาวนวลปรางค์ผันผาสุข อายุ ๓๗ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่

บ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ ๓ ตำบลบ้านหม้ออำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบอาชีพเป็น
ค้าขาย

รายชื่อสมาชิกภายในวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลงในปัจจุบัน

นักดนตรีประจำวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลงในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นลูกศิษย์ที่
ได้รับการถ่ายทอดจากพระสันทัด ผาดศรีและนายวินัย ผาดศรี ในปัจจุบันมีลูกศิษย์ทั้งหมด
๔ รุ่น สมาชิกในวงมีตั้งแต่รุ่นที่ ๒ ถึง รุ่นที่ ๔ ปัจจุบันวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลงมีนักดนตรี
ประจำวงทั้งสิ้น ๑๗ คน นักดนตรีส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วงอายุ ๑๕ ปี ถึง ๒๕ ปีประกอบ
อาชีพเป็นนักดนตรีทั้งหมด ๑๐ คน และนักดนตรีจำนวนหนึ่งยังเป็นนักเรียนและนักศึกษาอยู่
จำนวน ๗ คน รายชื่อของนักดนตรีประจำวงปีพาทย์คณะ ส.บรรเลงมีดังต่อไปนี้

๑. นายวัชร มีถนอม เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ปัจจุบันอายุ
๓๒ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ ๓ ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๘ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันทัด ผาดศรี เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ
ฆ้องมอญ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๒. นายสุชัช เทียงตรง เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันอายุ
๒๔ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๑๒ ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันทัด ผาดศรี เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ปี
ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๓. นายพิพัฒน์ หนุรอด เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ ปัจจุบันอายุ
๒๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๓ หมู่ ๕ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม เริ่มเรียนดนตรี
เมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันทัด ผาดศรี เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่
ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๔. นายน้อย ตราชูนิต เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ
๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ ๑ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม กำลังศึกษาอยู่ชั้น
มัธยมศึกษา ปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันทัด ผาดศรี เครื่องดนตรีที่
บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๕. นายประสิทธิ์ ลือนาม เกิดเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบัน
อายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๐๓ หมู่ ๑ ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม กำลัง
ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๗ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันทัด ผาดศรี
เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๖. นายบุญรอด วงศ์จำปา เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบัน อายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔๘ หมู่ ๓ ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม กำลังศึกษาอยู่ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันตต์ ผาศศรี เครื่องดนตรีที่ บรรเลงในวงคือ ซอวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๗. นายชานินทร์ บุญเกิด เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ปัจจุบัน อายุ ๒๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๘๓ หมู่ ๓ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม กำลังศึกษา อยู่ระดับอุดมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันตต์ ผาศศรี เครื่อง ดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ซอวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๘. นายณัฐวุฒิ นาคศิลป์ เกิดเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๓/๔ หมู่ ๔ ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม กำลังศึกษาอยู่ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันตต์ ผาศศรี เครื่องดนตรีที่ บรรเลงในวงคือ ซอวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๙. นายอุไร คำเมือง เกิดเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ปัจจุบันอายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๔/๒ หมู่ ๓ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม กำลังศึกษาอยู่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันตต์ ผาศศรี เครื่องดนตรี ที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๐. นางสาวรสสุคนธ์ ชื่อตรง เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑ ปัจจุบันอายุ ๒๓ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๘๓ หมู่ ๓ ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันตต์ ผาศศรี เครื่องดนตรีที่ บรรเลงในวงคือ ซอฆ้อง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๑. นายประวิทย์ กาญจนประเวศน์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันอายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๖๒ ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัด เพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันตต์ ผาศศรี เครื่องดนตรีที่บรรเลงใน วงคือ ปี่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๒. นายทัศนัย ทรัพย์สัมฤทธิ์ เกิดเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ ปัจจุบันอายุ ๒๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๔๒ หมู่ ๕ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันตต์ ผาศศรี เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาด ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๓. นายพิทักษ์ ลาภบำรุง เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ปัจจุบันอายุ ๒๔ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๖/๔ หมู่ ๗ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันทัต ผาดศรี เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๔. นายสุพรพล มาตรา เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗ ปัจจุบันอายุ ๑๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๐ หมู่ ๔ ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันทัต ผาดศรี เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๕. นายพีรเดช ราชวารุณ เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔๘ หมู่ ๓ ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันทัต ผาดศรี เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

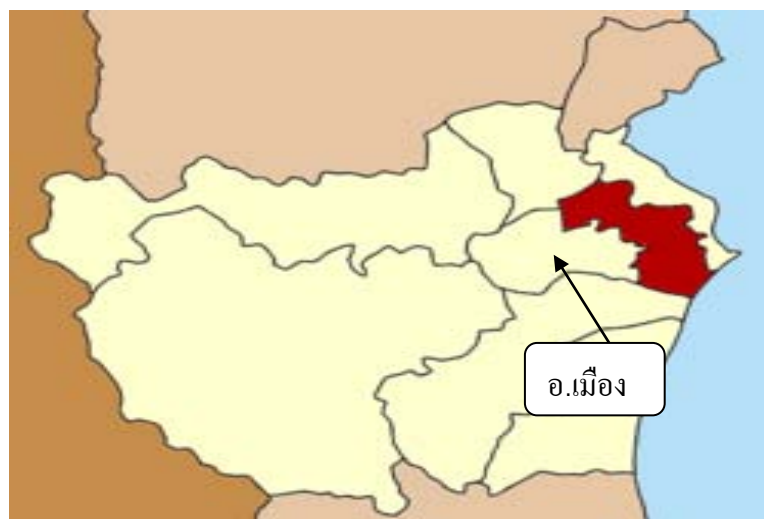
๑๖. นายอำนาจ พวงงาม เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ปัจจุบันอายุ ๑๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๘๓ หมู่ ๗ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม กำลังศึกษาอยู่ระดับอุดมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันทัต ผาดศรี เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ซอวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๗. นางสาวกานดา คล้ายเงิน เกิดเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ปัจจุบันอายุ ๒๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๔ หมู่ ๔ ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม กำลังศึกษาอยู่ระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ นายสันทัต ผาดศรี เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ขับร้อง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

วงปีพาทย์คณะ ส. แสงทอง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
หัวหน้าคณะชื่อ นายสด แสงทอง

ภาพที่ ๔.๒๔ ภาพนายสด แสงทอง หัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส.แสงทอง

ภาพที่ ๔.๒๕ ภาพแผนที่แสดงที่ตั้งหัวหน้าวงปีพาทย์คณะ ส. แสงทอง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki>)

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งวงปี่พาทย์คณะ ส.แสงทอง

ภาพที่ ๔.๒๖ วงปี่พาทย์คณะ ส.แสงทอง

วงปี่พาทย์คณะ ส.แสงทอง ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๘ นายสดเป็นลูกศิษย์รุ่นที่ ๑ ของครูโฉน เรียนรู้ ปัจจุบันเป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.แสงทองและเมื่อนายสดแสงทองได้เรียนดนตรีกับคนโฉนจนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๒๙ นายสดจึงได้จัดหาซื้อเครื่องดนตรีและส่วนหนึ่งก็นำมาจากเครื่องของบิดา หลังจากนั้นจึงได้ฝึกฝนนักดนตรี ในช่วงแรกนั้นก็อาศัยคนในครอบครัวที่เป็นคนตรีไทยอยู่แล้วมาเล่นอย่างแต่พอระยะเวลาหลังจึงได้ฝึกเยาวชนในพื้นที่จนกระทั่งก่อตั้งเป็นวงขึ้นมา

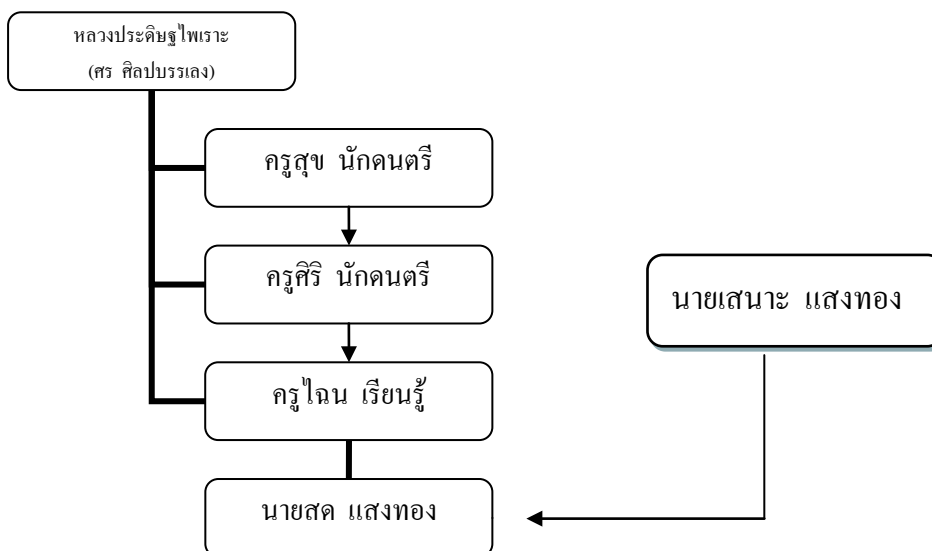
ประวัติส่วนตัวของนายสด แสงทอง หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.แสงทอง

นายสด แสงทอง หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส.แสงทอง เกิดในครอบครัวนักดนตรีไทยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื่องจากที่บ้านของนายสด แสงทองมีวงดนตรีไทยเป็นของตนเองทำให้นายสด แสงทองซึมซับเอาวัฒนธรรมดนตรีตั้งแต่วัยเด็ก นายสด แสงทอง เกิดวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๖ เป็นบุตรชายของนายน้อย แสงทอง และนางกิ้ง แสงทอง มีพี่น้องทั้งหมด

๑๑ คน นายสดเป็นบุตรชายคนที่ ๕ ปัจจุบันนายสดอายุ ๕๖ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๔๖ หมู่ ๑ ตำบล ชงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี นายสดจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖

นายสด แสงทอง เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๘ ปี กับที่บ้านโดยนายเสนาะ แสงทองพี่ชายเป็นผู้สอน จนกระทั่งนายสด อายุได้ ๑๒ ปีจึงได้พาไปฝากตัวเป็นศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้ที่วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี การเรียนดนตรีไทยของนายสด แสงทอง นั้นทำให้นายสดได้เจอครูที่มีความสามารถหลายคน อาทิเช่น ครูสุข นักดนตรี ครูศิริ นักดนตรี ครูชฎิล นักดนตรี ครูทองหล่อ นักดนตรี และนายสด แสงทองยังได้เป็นผู้อ่านโองการในพิธีไหว้ครูที่บ้านครูไฉนด้วย

แผนผังแสดงการสืบทอดการเรียนดนตรีไทยของนายสด แสงทอง

ความสัมพันธ์ของวงปีพาทย์คณะ ส. แสงทอง กับครูไฉน เรียนรู้

วงปีพาทย์คณะ ส.แสงทอง ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๘ ซึ่งนายสดเป็นคนก่อตั้งวงขึ้นมา โดยนายสดเป็นลูกศิษย์ของครูไฉนรุ่นที่ ๑ ถือว่าเป็นลูกศิษย์คนที่มีบทบาทในการเผยแพร่ดนตรีไทยคนหนึ่งเช่นกัน ทั้งนี้นายสดยังเป็นคนเดียวในบรรดาลูกศิษย์ทั้งหมดที่ได้รับมอบคำอ่านโองการจากครูไฉน เรียนรู้และปัจจุบันยังได้รับว่าโองการให้กับวงปีพาทย์คณะ ส.สร้อยทอง และคณะดนตรีของเพื่อน ๆ นักดนตรีด้วยกันโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายอีกด้วย

ผมไปอยู่บ้านครูไฉนตั้งแต่ผมอายุได้ ๑๒ ปี ตอนนั้นครูพาผมไปกลับระหว่างวัดไทรทองกับบ้านลาดตลอด เพราะครูต้องไปสอนที่โรงเรียนบ้านลาดในสมัยนั้นด้วย ผมจึงได้มีโอกาสไปไหนมาไหนกับครูค่อนข้างบ่อย ครูจึงเหมือนพ่อของผมและศิษย์คนอื่น บางคนอาจจะบอกว่าครูเป็นคนทีระเบียบจัดมาก แต่ถ้าใครที่รู้จักครูจริง ๆ จะรู้ว่าทั้งหมดที่ครูพยายามพรั้สอนก็เพื่อลูกศิษย์ทุกคน

(นายสด แสงทอง, สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

ด้านการถ่ายทอดดนตรีของวงปี่พาทย์คณะ ส. แสงทอง

นายสด แสงทอง ได้รับความรู้จากครูไฉน เรียนรู้ จนมีความสามารถในเครื่องปี่พาทย์ทุกเครื่องในวงเป็นอย่างดี รวมถึงการมีพื้นฐานทางครอบครัวที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเรียนดนตรีกับครูไฉน เรียนรู้ จึงเปรียบเสมือนการต่อยอดความรู้เดิมเมื่อนำมาถ่ายทอดให้กับเยาวชนในพื้นที่จึงทำให้ลูกศิษย์สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างดี ปัจจุบันนายสด แสงทองยังเปิดสอนดนตรีไทยให้กับเยาวชนโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายที่บ้านเลขที่ ๔๖ หมู่ ๑ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันวงปี่พาทย์ คณะ ส.แสงทองได้เปิดสอนดนตรีไทยมาเป็นเวลา ๒๖ ปี มีลูกศิษย์ทั้งหมด ๖ รุ่น ปัจจุบันรุ่นที่ยังบรรเลงอยู่จะเป็นรุ่นท้าย ๆ แต่เนื่องจากค่านิยมในการเรียนดนตรีไทยของเยาวชนในปัจจุบันเปลี่ยนไป ทำให้จำนวนเยาวชนที่มาเรียนมีน้อยจากสมัยอดีต ดังที่นายสด แสงทอง หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ ส. แสงทอง ได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

บ้านผมเป็นวงปี่พาทย์มาแต่เก่าก่อน ลูกศิษย์โดยมากจึงเป็นพวกญาติพี่น้องที่รู้จักกันเขานำลูกหลานมาฝากให้เรียน ผมก็สอนไป ลูกศิษย์ในตอนนี้จึงเป็นรุ่นเด็กๆ ที่หัดจนพอจะออกงานได้ ก็มีรุ่นเดียวกับลูกชายผมชื่อ นายเกียรติกราย แสงทอง ที่เขาเป็นอาจารย์อยู่วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี เวลาที่มีลูกศิษย์ของผมที่ฝึกมาผมจึงส่งให้เขาไปเรียนกับลูกชายที่นั่นเพราะหวังให้เขาเรียนดนตรีไปตลอด แต่คนไหนที่เขาจะ ไปเรียนอย่างอื่นก็คงแล้วแต่เขา

(นายสด แสงทอง, สัมภาษณ์, ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔)

ปัจจุบันนายสด แสงทองได้ถ่ายทอดลูกศิษย์จำนวนทั้งสิ้น ๖ รุ่น ลูกศิษย์ที่รุ่นที่ ๔ และรุ่นที่ ๖ ส่วนใหญ่ยังคงประจำในวงดนตรีคณะ ส. แสงทอง ส่วนลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ ถึงรุ่น ๓ ได้แยกย้ายกันไปประกอบอาชีพต่าง ๆ แต่บางครั้งก็เล่นดนตรีร่วมกับวงปี่พาทย์คณะ ส. แสงทอง เช่น นางศิริลักษณ์ เอี่ยมนาค อายุ ๓๖ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ ๒ ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขายและเป็นนักดนตรีให้กับวงสุภาศิลป์ นายอมร เอี่ยมนาค อายุ ๕๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ ๒ ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นหัวหน้าวงดนตรีสุภาศิลป์นางสาวจันทร์จิรา เกาะเกตุ อายุ ๓๔ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๐๕ หมู่ ๒ ตำบลท่าราบ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีนางสาวนัฐนันท์ เกาะเกตุ อายุ ๓๐ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๐๕ หมู่ ๒ ตำบลท่าราบ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีประกอบอาชีพเป็นครูสอนดนตรีและเป็นนักดนตรีอิสระ นางสาวร่ำเพย เกาะเกตุ อายุ ๔๐ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๐๕ หมู่ ๒ ตำบลท่าราบ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นค้าขายและเป็นนักแสดงให้กับวงสุภาศิลป์ นอกจากนี้ลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ คือ นายอมร เอี่ยมนาค ได้แยกตัวออกมาสร้างวงดนตรีชื่อคณะ ว้าววงปี่พาทย์คณะสุภาศิลป์ ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งวงดนตรีดังกล่าวได้มีการนำการแสดงนาฏศิลป์มาประยุกต์ร่วมด้วยโดยได้ให้นางสาวนัฐนันท์ เกาะเกตุ เป็นผู้สอน

รายชื่อสมาชิกภายในวงปี่พาทย์คณะ ส. แสงทองในปัจจุบัน

นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะ ส. แสงทองในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นลูกศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดจากนายสด แสงทอง ในปัจจุบันมีลูกศิษย์ทั้งหมด ๖ รุ่น สมาชิกในวงมีตั้งแต่วรุ่นที่ ๔ ถึงรุ่นที่ ๖ ปัจจุบันวงปี่พาทย์คณะ ส. แสงทองมีนักดนตรีประจำวงทั้งสิ้น ๑๑ คน นักดนตรีส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๑๗ ปี ถึง ๒๕ ปีประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีทั้งหมด ๕ คน และนักดนตรีจำนวนหนึ่งยังเป็นนักเรียนและนักศึกษาอยู่จำนวน ๒ คน รายชื่อของนักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะ ส. แสงทองมีดังต่อไปนี้

๑. นายสมชาย ทองมาก เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบันอายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒ หมู่ ๗ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาจบมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๒. นายประเสริฐ อำนวย เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันอายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๘๘ ถนนบันไดอิฐ ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปียโน

๓. นายพงศธร นามวงษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ ปัจจุบันอายุ ๒๒ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๓ หมู่ ๕ ตำบลบางจาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๔. นายลักษณ์ จินดา เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ ๒๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๑ ตำบลท่ามะโรง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๕. นายวิเชียร นาคสุวรรณ เกิดเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ปัจจุบันอายุ ๒๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๕ หมู่ ๑ ตำบลสุวรรณคี อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฉิ่ง ฆ้องวงใหญ่ กลอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๖. นายอานนท์ นาประทีป เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๐ ปัจจุบันอายุ ๒๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๒/๑ หมู่ ๓ ตำบลหนองขนาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ท้อง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๗. นายอภิชาติ วงษ์สุวรรณ เกิดเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ ๒๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๓/๔ หมู่ ๔ ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๘. นายเชิดศักดิ์ ทองมาก เกิดเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันอายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๓/๒ ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก

๘. นายวิศรุต แก่นจันทร์ เกิดเมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ ๒๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ ๒ ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๐. นายไทรเทพ นาคปานเอี่ยม เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ปัจจุบันอายุ ๒๓ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๘๓/๕๘ หมู่ ๓ ตำบลช่องสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๑. นายสมบุรณ์ บัวชื่น เกิดเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ปัจจุบันอายุ ๑๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๔/๒ หมู่ ๓ ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูสด แสงทอง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ กลอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

วงปีแพทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์ อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
หัวหน้าคณะชื่อ นายสมบุญ ทองมา

ภาพที่ ๔.๒๗ ภาพนายสมบุญ ทองมา หัวหน้าวงปีแพทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์

ภาพที่ ๔.๒๘ ภาพแผนที่แสดงที่ตั้ง วงปีแพทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์ อำเภอท่ายาง
จังหวัดเพชรบุรี (ที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki>)

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์

วงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์ เป็นวงดนตรีที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ นายสมบุญศิลป์ได้เป็นผู้ก่อตั้งวงขึ้นจากการช่วยเหลือของครูโชน เรียนรู้และนายสำรอง ทองมา ในช่วงการตั้งวงดนตรี ๑ ปีแรกนั้น นายสมบุญศิลป์ได้ซื้อเครื่องต่อจากครูโชน เรียนรู้ แล้วจึงนำมาเปิดคณะดนตรีของตัวเอง

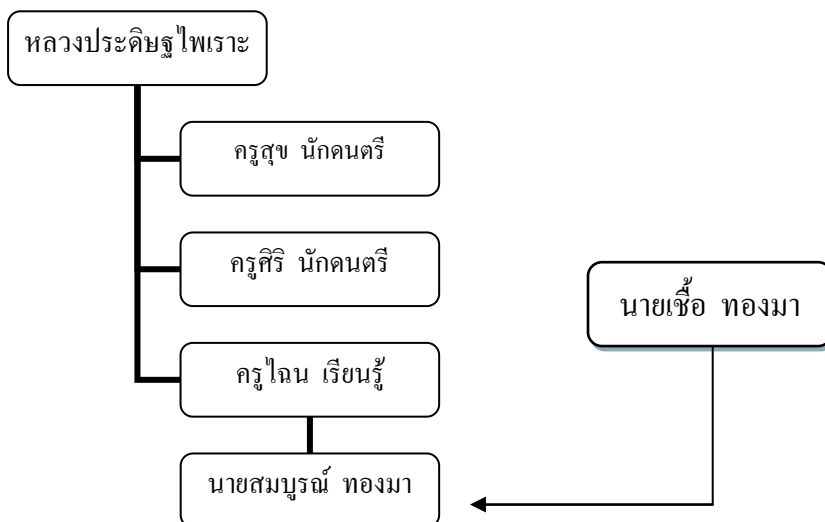
ประวัติส่วนตัวของนายสมบุญ ทองมา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์

นายสมบุญ ทองมา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์เป็นชาวเพชรบุรี เกิดเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๘๕ ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๖/๗ ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เป็นบุตรของนายบางและนางเขียน ทองมา มีพี่น้องทั้งสิ้น ๖ คน คือนางเป็อน ทองมา นายสำรอง ทองมา นายสมโภชน์ ทองมา นายบุญพา ทองมา นางสาวกรทองมา นายนายสมบัติ ทองมา และสมบุญ ทองมา

เนื่องจากนายสมบุญ ทองมาเป็นบุตรชายคนคนที่ ๖ ของครอบครัว จึงได้มีโอกาสติดตามนายสำรอง ทองมาไปเรียนดนตรีที่บ้านนายเชื้อ ทองมาซึ่งเป็นญาติทางฝ่ายมารดาของนายสมบุญ ทองมาและเป็นนักดนตรีที่มีความสามารถในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ จึงได้ไปเรียนดนตรีกับนายเชื้อ ทองมา เมื่ออายุได้ ๑๐ ปี

จนกระทั่งอายุได้ ๑๒ ปี จึงได้เริ่มเรียนดนตรีไทย โดยเริ่มเรียนกับนายเชื้อ ทองมา ก่อนเครื่องดนตรีชิ้นแรกที่นายสมบุญฝึกก็คือ ฆ้องวงใหญ่ ฝึกจนเกิดความชำนาญ จากนั้นนายเชื้อ ทองมาจึงได้พาไปฝากตัวเป็นศิษย์ของครูโชน เรียนรู้ ซึ่งในขณะนั้นครูโชน เรียนรู้ ได้เปิดสำนักสอนดนตรีที่วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จากนั้นจึงเรียนระนาดและเครื่องดนตรีชิ้นอื่นในวงจนครบทุกเครื่อง

แผนผังการเรียนดนตรีของนายสมบูรณ์ ทองมา

ความสัมพันธ์ของวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สมบูรณ์ศิลป์ กับครูไฉน เรียนรู้

นายสมบูรณ์ ทองมา เป็นศิษย์รุ่นที่ ๑ ของครูไฉน เรียนรู้ ซึ่งเดินทางมาเรียนที่ วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี พร้อมกับนายสำรอง ทองมา โดยครูเชื้อ ทองมา เป็นคนนำมาฝากให้เรียนดนตรีกับครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันนายสำรองก็เปิดบ้านอาศัยอยู่ที่ บ้านเลขที่ ๕๖/๑ ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรีเป็นที่สอนดนตรีไทยให้กับเยาวชน ในบริเวณอำเภอ ท่ายาง โดยนายสมบูรณ์ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนที่ เกี่ยวข้องกับครูไฉน เรียนรู้ ดังนี้

ผมมาเรียนดนตรีไทยกับครูไฉนพร้อมพี่แสนที่วัดไทรทอง ตอนนั้นลุง เชื้อเป็นคนพามา ผมจำได้ว่าตอนที่มาเรียนตอนนั้นมีลูกศิษย์ที่เรียนอยู่ที่วัดไทรทองหลายคนเหมือนกัน รุ่นผมนี้มีเกือบ ๓๐ คนเห็นจะได้ พอผมเรียนดนตรีกับครูพวกผมก็เลยไปมาหาสู่บ้านครูที่บ้านลาดบ่อย จนรู้ว่าครูเป็นคนที่เข้มงวดมาก เรื่องการบรรเลง การจับไม้ การนั่ง กิริยามารยาทในขณะบรรเลง และแม้แต่ การซ่อมดนตรี พวกลูกศิษย์รุ่นแรกที่เขายู่มากตั้งแต่สร้างวงใหม่ ๆ นั้นนะ พวก รุ่นพี่สิด เขาถึงขนาดต้องจูดรูปไปละระนาดจนกว่ารูปจะหมดดอกซ่อมกันขนาดนั้น

(นายสมบูรณ์ ทองมา ,สัมภาษณ์,๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

ด้านการถ่ายทอดดนตรีของวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์

นายสมบุญ ทองมา หัวหน้าวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์ยังคงทำการสอนดนตรีไทยอยู่ที่ บ้านเลขที่ ๕๖/๓ ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยส่วนมากมักจะเป็นนักเรียนในพื้นที่ที่เดินทางมาเรียนหลังจากเวลาเลิกเรียนแล้วในตอนเย็นและเปิดสอนในวันหยุดเสาร์และอาทิตย์ซึ่งจำนวนเยาวชนที่มาเรียนที่บ้านของนายสมบุญ ทองมานั้นมีจำนวนมากถึง ๒๐ คน นายสมบุญ ทองมาได้เปิดสอนดนตรีไทยให้กับเยาวชนเหล่านั้น โดยที่ไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น นายสมบุญ ทองมาได้ทำการสอนดนตรีไทยมาเป็นเวลา ๑๕ ปี มีศิษย์ทั้งหมด ๕ รุ่น โดยศิษย์ทั้งหมดมีบางส่วนที่ยังยึดอาชีพนักดนตรีอยู่ในปัจจุบัน ดังที่นายสมบุญ ทองมา หัวหน้าวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์ ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ดังนี้

ถ้าจะให้พูดกันเรื่องลูกศิษย์ของผมที่ผมสอนมานะ ผมคงบอกไม่หมดหรือว่าสอนมากี่คนแล้วเพราะผมกับพี่สำรองก็สอนเด็กร่วมกันมานานมาก สอนมาตั้งแต่ครูไฉนยังอยู่ ป่านนี้คงมีลูกศิษย์เป็นร้อยแล้ว แต่ในปัจจุบันที่ยังเล่นดนตรีกันคงมี ๑๔-๑๕ คนก็เป็นนักดนตรีในวง บางคนเขาก็ยังเป็นนักเรียนยังเรียนหนังสือกันอยู่ รุ่นก่อนหน้านี้บางคนก็ไปทำงานอย่างอื่น ประกอบอาชีพส่วนตัวบ้างหรือบางคนก็เป็นครูสอนดนตรีตามโรงเรียนก็มี

(นายสมบุญ ทองมา ,สัมภาษณ์,๑๔ กันยายน ๒๕๕๔)

ปัจจุบันนายสมบุญ ทองมา ได้ถ่ายทอดลูกศิษย์จำนวนทั้งสิ้น ๕ รุ่น ลูกศิษย์รุ่นที่ ๑ ถึง รุ่นที่ ๕ ส่วนใหญ่ยังคงประจำในวงดนตรีของคณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์ ส่วนลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ และรุ่นที่ ๒ ได้แยกย้ายกันไปประกอบอาชีพต่าง ๆ แต่บางครั้งก็เล่นดนตรีร่วมกับวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์ เช่นนายสุเมธ ภูมิเกล้า อายุ ๔๑ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๔ หมู่ ๔ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพรับราชการทหารและเป็นนักดนตรีให้กับวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์ นางสาวนันทพร ประมวง อายุ ๔๗ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๔ หมู่ ๔ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขายและเป็นนักดนตรีให้กับวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์ นางสาวชมพูนันทรา อายุ ๓๐ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๑๓ หมู่ ๗ ตำบลท่าไม้รวกอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ประกอบอาชีพพนักงานโรงแรมและเป็นนักดนตรีให้กับวงปีพาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์ นายอารยะ มิ่งแมน อายุ ๓๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๕ หมู่ ๕ ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบรับจ้างทั่วไปและเป็นนักดนตรีให้กับวงปีพาทย์

คณะศิษย์ ส.สมบูรณ์ศิลป์ นางศิริวรรณ พุโค อายุ ๓๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๔๕/๑ หมู่ ๔ ตำบลท่ายางอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบครูสอนดนตรีและเป็นนักดนตรีให้กับวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบูรณ์ศิลป์ นางจิตติมา ใหญ่ท้วม อายุ ๓๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๕ ตำบลบ้านในดง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบครูสอนดนตรีและเป็นนักดนตรีให้กับวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบูรณ์ศิลป์

รายชื่อสมาชิกภายในวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบูรณ์ศิลป์ในปัจจุบัน

นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบูรณ์ศิลป์ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นลูกศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดจากนายสมบูรณ์ ทองมาและนายสำรอง ทองมา ในปัจจุบันมีลูกศิษย์ทั้งหมด ๕ รุ่น สมาชิกในวงมีตั้งแต่วันที่ ๓ ถึง วันที่ ๕ ปัจจุบันวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบูรณ์ศิลป์มีนักดนตรีประจำวงทั้งสิ้น ๑๔ คน นักดนตรีส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วงอายุ ๑๕ ปี ถึง ๓๑ ปี ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีทั้งหมด ๑๐ คน และนักดนตรีจำนวนหนึ่งยังเป็นนักเรียนและนักศึกษาอยู่จำนวน ๔ คน รายชื่อของนักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบูรณ์ศิลป์มีดังต่อไปนี้

๑. นายดิเรก วงศ์ทอง เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๔ ปัจจุบันอายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๒ หมู่ ๕ ตำบลมาบปลาเค้า อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบูรณ์ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่และระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๒. นายนรินทร์ สุขแจ่ม เกิดเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบูรณ์ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๓. นางสาววรรณดี ธรรมศิลป์ เกิดเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ปัจจุบันอายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๘ หมู่ ๑ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบูรณ์ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๖๐ บาท

๔. นายสมพงษ์ บุญยอด เกิดเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบัน อายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๕๕ หมู่ ๓ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุรณ์ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๕. นายวริภัทร พิทักษ์ศิริ เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบัน อายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔๑๗/๑ หมู่ ๓ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุรณ์ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปียโน ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๕. นายเอกลักษณ์ ชวนฉาย เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ปัจจุบันอายุ ๓๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๒ หมู่ ๕ ตำบลหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุรณ์ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ กลองใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๖. นางสาวจตุพร ศรีกรีน เกิดเมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบัน อายุ ๒๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๕ หมู่ ๕ ตำบลกัลลหาลง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๗ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุรณ์ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญและซออู้ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๗. นายสุรเทพ แก้วศรี เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบัน อายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๒ หมู่ ๑ ตำบลหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุรณ์ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญและเครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๘. นายทรงวุฒิ จันทร์เจริญ เกิดเมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบัน อายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๑/๑ หมู่ ๑ ตำบลหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุรณ์ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่และกลอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๘. นายโอภาส ยิ้มรอด เกิดเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๓ ปัจจุบัน อายุ ๓๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ที่ ๘ ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๘ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุรณ์ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องเล็กและระนาด ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๑๐. นายวุฒิชัย พูลสวัสดิ์ เกิดเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบัน อายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑ ตำบลท่าแลง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุญ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๑. นายนพพร กระซังแก้ว เกิดเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบัน อายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ ๕ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุญ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๑๒. นายมณฑิร จันทร์งาม เกิดเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบัน อายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๗๒ หมู่ ๔ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุญ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดและฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๓. นายพิสน อารักษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ปัจจุบัน อายุ ๓๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๒ หมู่ ๕ ตำบลหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๗ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุญ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ กลองใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๑๔. นายเศียร โสภณ เกิดเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันอายุ ๒๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๖ หมู่ ๖ ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ นายสมบุญ ทองมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เครื่องหนังและระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

วงปีพาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
หัวหน้าคณะชื่อ นายเชื้อ นามเมือง

ภาพที่ ๔.๒๕ ภาพนายเชื้อ นามเมือง หัวหน้าวงปีพาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลง

ภาพที่ ๔.๓๐ ภาพแผนที่แสดงที่ตั้ง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki>)

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลง

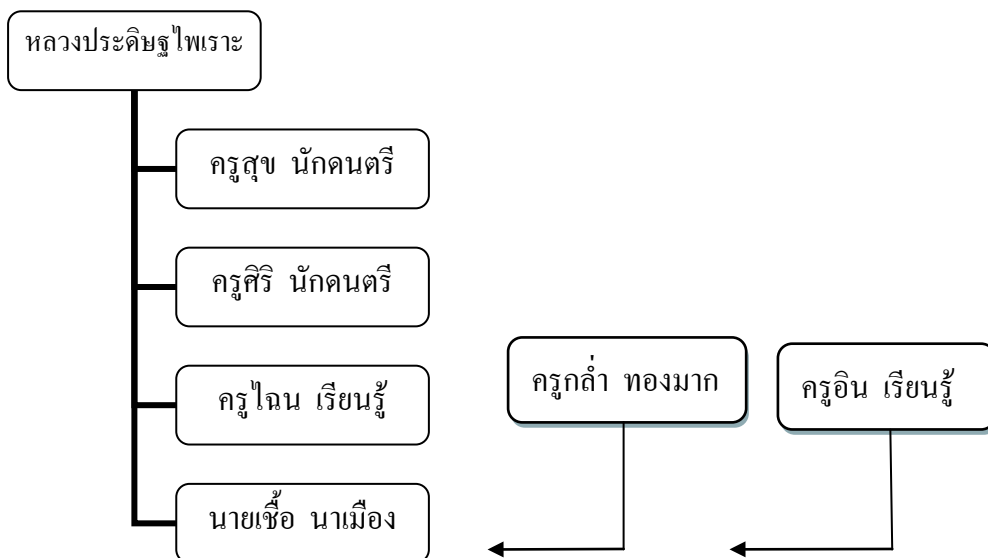
วงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลงเป็นวงดนตรีที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เนื่องจากที่บ้านของนายเชื้อมีเครื่องปี่พาทย์อยู่แล้ว นอกจากนี้ที่บ้านของนายเชื้อ นาเมืองเองก็มีการสอนดนตรีไทยมาเป็นระยะเวลานานพอสมควรจึงทำให้มีลูกศิษย์เป็นจำนวนมากในอำเภอชะอำ จึงก่อตั้งวงดนตรีคณะนายเชื้อ รวมบรรเลงขึ้น นอกจากเครื่องดนตรีที่ใช้ในปัจจุบันจะเป็นเครื่องที่ตกทอดมาแล้วบางส่วนยังได้มีการหาซื้อและสร้างเครื่องขึ้นมา

ประวัติส่วนตัวของนายเชื้อ นาเมือง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

นายเชื้อ นาเมือง หัวหน้าคณะนายเชื้อ นาเมือง เป็นชาวเพชรบุรีโดยกำเนิด เกิดวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๕ บิดาชื่อนายยอด นาเมือง และนางศรี นาเมือง มีพี่น้องร่วมบิดามารดาทั้งหมด ๘ คน โดยนายเชื้อเป็นบุตรคนที่ ๓ ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๖/๓ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ปัจจุบันอายุ ๖๕ ปี

เนื่องจากนายเชื้อ นาเมือง ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยตั้งแต่อายุ ๑๕ ปี เครื่องดนตรีชิ้นแรกที่หัดเรียนคือฆ้องวงใหญ่กับครูกำลังซึ่งเป็นลุงของตน เนื่องจากมีความรักและชอบวิชาดนตรีไทยจึงพยายามที่จะพัฒนาฝีมืออยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งอายุได้ ๑๘ ปี จึงได้ไปเรียนดนตรีกับครูอิน เรียนรู้ที่บ้านท่าศาลา หลังจากนั้นจึงหัดเรียนเพลงมอญและเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงจากครูโฉน เรียนรู้

แผนผังการเรียนรู้ของนายเชื้อ นาเมือง

ความสัมพันธ์ของวงปีพาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลงกับครูโจน เรียนรู้

นายเชื้อ นาเมือง เป็นศิษย์รุ่นที่ ๑ ของครูโจน เรียนรู้ ซึ่งเดินทางมาเรียนที่วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โดยการพามาฝากของนายกล้า ทองมากซึ่งมีความสนิทสนมกับครูโจนในสมัยนั้น โดยนายเชื้อ นาเมืองได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตนเองที่มีต่อครูโจน เรียนรู้ในฐานะลูกศิษย์ ดังนี้

ในสมัย ๓๐ กว่าปีที่ผ่านมา คนในจังหวัดเพชรจะรู้จักชื่อของครูโจนดี เพราะแกมีฝีมือที่สุดในขณะนั้น จะหาใครมาเทียบฝีมือแกยาก แต่ด้วยอุปนิสัยของครูที่เป็นคนนอบน้อมไม่เคยอวดตัวหรือว่าข่มใคร ทำให้มีแต่คนเคารพและยำเกรงในฐานะครุคนตรีไทย

(นายเชื้อ นาเมือง ,สัมภาษณ์,๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

ด้านการถ่ายทอดดนตรีของวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลง

นายเชื้อ นามเมือง หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลง ยังคงทำการสอนดนตรีไทยอยู่ที่บ้านเลขที่ ๕๖/๓ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยส่วนมากมักจะเป็นนักเรียนในพื้นที่เดินทางมาเรียนหลังจากเวลาเลิกเรียนแล้วในตอนเย็นและเปิดสอนในวันหยุดเสาร์และอาทิตย์แก่ผู้ที่สนใจ โดยที่ไม่คิดค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนใด ๆ ทั้งสิ้น วงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลง ทำการสอนดนตรีไทยมาเป็นเวลา ๔๐ ปี มีลูกศิษย์ทั้งหมด ๘ รุ่น โดยรุ่นก่อน ๆ ได้เลิกเล่นไปบ้างแล้ว ในปัจจุบันลูกศิษย์ที่ยังคงยึดอาชีพนักดนตรีอยู่มักจะเป็นรุ่นท้าย ๆ ลูกศิษย์ส่วนมากมักจะเป็นนักดนตรีและเยาวชนในพื้นที่ ดั้งที่นายเชื้อ นามเมือง หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะ นายเชื้อ รวมบรรเลง ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ดังนี้

เมื่อก่อนมันเป็นเครื่องเก่าของที่บ้าน พอพ่อเสียเขาก็ยกเครื่องให้ผมมาดูแลต่อ ลูกศิษย์ในรุ่นแรก ๆ ก็เป็นคนเก่าคนแก่อายุก็น่าจะ ๕๐ มากสุด จนกระทั่งผมมารับช่วงต่อจึงเปลี่ยนชื่อวงมาเป็น เชื้อ รวมบรรเลง ลูกศิษย์ที่สอนมาก็มีจำนวนมาก แต่เขาเรียนไปซักพัก เขาก็หยุดเรียน ไปเรียนหนังสือ ผมเองก็ไม่อยากจะรังเขาไว้ถ้าเขาจะเรียนหนังสือ ตอนนี้อยู่เหลือแต่รุ่นหลัง ๆ คนที่เขาแยกตัวจากผมไปตั้งวงก็มีอยู่ ๓ คนคือ วงของนายเล็ก เกตุคอย (ท่าคอย) วงนายบุญ (หนองจอก) วงนายเฉลิม (เขาตะเครา)

(นายเชื้อ นามเมือง ,สัมภาษณ์,๑๔ กันยายน ๒๕๕๔)

ปัจจุบันนายเชื้อ รวมบรรเลงได้ถ่ายทอดลูกศิษย์จำนวนทั้งสิ้น ๘ รุ่น ลูกศิษย์ที่รุ่นที่ ๑ และรุ่นที่ ๘ ส่วนใหญ่ยังคงประจำในวงดนตรีของคณะนายเชื้อ รวมบรรเลง ส่วนลูกศิษย์ในรุ่นที่ ๑ และรุ่น ๒ ได้แยกย้ายกันไปประกอบอาชีพต่าง ๆ แต่บางครั้งก็เล่นดนตรีร่วมกับวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลงตามคำชวนของนายเชื้อ นามเมือง เช่น นายฐิติพงษ์ คำขำ อายุ ๔๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๖ หมู่ ๖ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบอาชีพขับรับจ้างและเป็นนักดนตรีให้กับวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลงนางศรีัญญา แสงทับทิมอายุ ๓๙ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๘๖/๓ หมู่ ๖ ตำบลบางเก่า อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพขับรับจ้างและเป็นนักดนตรีให้กับวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลงนางชัชดา บัวศิริ อายุ ๓๕ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ ๒ ตำบลหนองศาลา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีให้กับวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลง นายธนาบัวศิริ อายุ ๓๑ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๕

หมู่ ๒ ตำบลหนองศาลา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีอิสระ นางจิตติมา ใหญ่ท้วม อายุ ๓๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๕ ตำบลบ้านในดง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีให้กับวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อรวมบรรเลง นายคนุเดช เชื้อวชาญ ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๐ หมู่ ๓ ตำบลบางเก่า อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขายและเป็นนักดนตรีให้กับวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อรวมบรรเลง

ทั้งนี้บางคนได้หันไปประกอบอาชีพอื่น เช่นนายอภิสิทธิ์ หนูเล็ก พรอมประมง อายุ ๔๓ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๖ หมู่ ๖ ตำบลหนองศาลา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพรับราชการครู ประภารัตน์ พุโค อายุ ๓๒ ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒หมู่ ๒ ตำบลหนองศาลา ตำบลหนองศาลา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นพยาบาลนอกจากนี้ยังพบว่ามีการแยกตัวออกไปเปิดจำนวน ๓ วง คือ วงปี่พาทย์คณะนายเล็ก เกตุคอย (ท่าคอย) วงปี่พาทย์คณะนายบุญ (หนองจอก) วงปี่พาทย์คณะนายเฉลิม (เขาตะเครา)

รายชื่อสมาชิกภายในวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลงในปัจจุบัน

นักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลงในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นลูกศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดจากนายเชื้อ นามเมือง ในปัจจุบันมีลูกศิษย์ทั้งหมด ๘ รุ่น สมาชิกในวงที่ยังประกอบอาชีพนักดนตรีได้แก่นักดนตรีตั้งแต่วันที่ ๑ ถึง รุ่นที่ ๘ ปัจจุบันวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์มีนักดนตรีประจำวงทั้งสิ้น ๑๖ คน นักดนตรีส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วงอายุ ๑๐ ปี ถึง ๔๒ ปีประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีทั้งหมด ๕ คน และนักดนตรีจำนวนหนึ่งยังเป็นนักเรียนและนักศึกษาอยู่จำนวน ๑ คน รายชื่อของนักดนตรีประจำวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สมบุญศิลป์มีดังต่อไปนี้

๑. นายบุญรอด คำทองสุข เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ปัจจุบันอายุ ๓๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๑๕ หมู่ ๑ ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ปี่ คำตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๕๐ บาท

๒. นางปานจิตต์ ศรีอ่อน เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ปัจจุบันอายุ ๓๒ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๑/๓ หมู่ ๕ ตำบลบางเก่า อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ขับร้อง คำตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๕๐ บาท

๓. นายนเรศ บุญปกป้อม เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ปัจจุบัน อายุ ๓๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ ๔ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๘ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องเล็ก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๔. นายเกียรติ มุ่งมาด เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ปัจจุบันอายุ ๔๒ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ ๕ ห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอกกับเปิงมาง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๕๐ บาท

๕. นายเกรียงไกร ชญานนท์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ ปัจจุบันอายุ ๒๒ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๓๕ หมู่ ๓ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๖. นายยุทธชัย รอดดำรงค์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ปัจจุบันอายุ ๒๒ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ ๓ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๗. เด็กชายกัมปนาท เลิศอวาส เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๔ หมู่ ๓ ตำบลคอนขุนห้วย อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่และระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๘. เด็กชายพงษ์พนิช นิ่มน้อย เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ ปัจจุบันอายุ ๒๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่ ๒ ตำบลคอนขุนห้วย อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ตะโพนและกลองแขก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๙. นายธงวัช สัจจ์เจริญ เกิดเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ปัจจุบัน อายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ ๒ ตำบลนายาง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่และเครื่องหนัง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๐. นายชลธิ์ ขาวพิมพ์ เกิดเมื่อวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๓ ปัจจุบันอายุ ๑๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ ๔ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องวงใหญ่ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๑. เด็กชายสมชาย เอี่ยมจันทร์ เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ปัจจุบันอายุ ๑๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ ๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปิง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๐๐ บาท

๑๒. นายเฉลิมชัย ทศนะสุข เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ปัจจุบันอายุ ๑๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๕/๑ หมู่ ๑ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องเล็ก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๐๐ บาท

๑๓. เด็กชายกัญญา โพลมา เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ปัจจุบันอายุ ๑๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๓ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๖ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก กับเปิงมาง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๔. เด็กชายธาริน สุขเอี่ยม เกิดเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ปัจจุบันอายุ ๑๒ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒/๘ หมู่ ๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ เปิง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๐๐ บาท

๑๕. นายบูรินทร์ เทียรสมบูรณ์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ปัจจุบันอายุ ๒๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๕/๑ หมู่ ๑ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องเล็ก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๒๕๐ บาท

๑๖. เด็กชายนิรุทธิ์ นำนุช เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบันอายุ ๑๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๓ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ ครูเชื้อ นามเมือง เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอกกับเปิงมาง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปเกี่ยวกับวัฒนธรรมการเผยแพร่ดนตรีไทยของครูไฉน เรียนรู้ ผู้ดนตรีไทยสู่พื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรี ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๖ อำเภอได้แก่

๑. เขตอำเภอบ้านลาด
๒. เขตอำเภอบ้านแหลม
๓. เขตอำเภอท่ายาง
๔. เขตอำเภอเมือง
๕. เขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง
๖. เขตอำเภอชะอำ

คณะดนตรีทั้ง ๕ คณะ ประกอบไปด้วย ๑) วงปี่พาทย์คณะ ส. สร้อยทอง ๒) วงปี่พาทย์ คณะศรีวัชรารักษ์ ๓) วงปี่พาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์ ๔) คณะเตรววง ๕) ส.สร้อยทอง ๕) วงปี่พาทย์คณะ ส.บรรเลง เขตอำเภอท่ายาง ๖) วงปี่พาทย์คณะนายเชื้อ รวมบรรเลง ๗) วงปี่พาทย์คณะ ส.สมบูรณ์ศิลป์ ๘) วงปี่พาทย์คณะ ส. แสงทอง ๙) วงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง ทุกคณะต่างเป็นลูกศิษย์สายตรงของครูไฉน เรียนรู้ที่แยกตัวออกไปสร้างวงดนตรีของตนเองขึ้น ดังนั้นทางเพลงที่ครูไฉนได้ถ่ายทอดสู่คณะปี่พาทย์ทั้ง ๕ คณะ ยังคงสามารถรักษาเอกลักษณ์ในการบรรเลงรวมถึงทางเพลงที่ครูไฉนได้รับการถ่ายทอดจากครูสุข นักดนตรีเอาไว้อย่างดีเยี่ยม ดังที่นายสำรวจทองมาได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับทางเพลงที่ครูไฉนได้รับมาจากครูสุขดังนี้

เวลาครูไฉนต่อเพลงให้พวกผมครูนึกจะพูดเสมอว่า ครูต่อให้ยังไงก็ดี อย่างนั้น อย่าไปเปลี่ยนอย่าไปเติม เพราะของที่ครูต่อมานะ เป็นของดีอยู่แล้ว เราก็อย่าไปเติมจนเสียของไป และเวลาที่ตีเพลงอยู่ถ้าคนไหนตีเพิ่มจากที่ครูต่อไป ครูจะดุคนนั้นทันที ตัวผมเองต่อเพลงมาจากครูอย่างไรเวลาต่อให้ลูกศิษย์ผมก็ต่ออย่างนั้น ทางเก่าที่ได้ต่อมาจากครูสุขที่ครูไฉนต่อมาก็คงอยู่เหมือนเดิม

(นายสำรวจ ทองมา,สัมภาษณ์,๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเผยแพร่ทางวัฒนธรรมดนตรีไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดเพชรบุรีนั้น สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพทางดนตรีที่มีคุณภาพของครูไฉน เรียนรู้ที่แสดงออกอย่างเด่นชัดในตัวลูกศิษย์ของครูไฉนแต่ละคนดังต่อไปนี้

๑. คุณภาพของนักดนตรี ลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้ทุกคนจะได้รับการถ่ายทอดความรู้และการอบรมสั่งสอนจนเป็นนักดนตรีที่มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงดนตรีและมีความพร้อมในด้านบทเพลงต่าง ๆ รวมถึงลูกศิษย์ทุกคนต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาฝีมือของ

ตัวเองให้อยู่ตลอดเวลา นอกจากจะเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับของตนและคณะดนตรีของตนเอง
แล้วยังเป็นเผยแพร่ทางของครูโณ เรียนรู้ไปสู่วงดนตรีวงอื่นในจังหวัดเพชรบุรีด้วย

๒. เครื่องดนตรี เครื่องดนตรีของครูโณที่ได้มานั้น ส่วนมากเป็นเครื่องที่ตก
ทอดมาจากวัดไทรทอง และมีบางส่วนที่ทำขึ้นใหม่เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการและจำนวนของ
นักดนตรีที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น

๓. เพลง ลูกศิษย์ของครูโณทุกคนมักได้ความรู้ในเพลงมอญหลายเพลง
เนื่องจากครูโณมีความถนัดในเพลงมอญและนอกจากนี้ครูโณยังได้แต่เพลงขึ้นมาใหม่ ๓ เพลง
เพื่อใช้เป็นเพลงประจำวงดนตรีคือเพลงโหมโรงศรีรัตนนะ เพลงโหมโรงเทิดพระเกียรติ เพลง
นกกระจอก ทองเถา

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมรายชื่อบรรดาลูกศิษย์ทั้งหมดของครูโณ เรียนรู้ ที่เป็น
ลูกศิษย์ตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๕ ซึ่งศิษย์ส่วนใหญ่ก็ยังคงประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทยในคณะ
ดนตรีของตนเองหรือประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีอิสระ ในขณะที่บางส่วนก็ได้หันเหตัวเองมา
ประกอบอาชีพในด้านอื่นแล้ว จากจำนวนของลูกศิษย์ทั้ง ๕๐ คน จากรุ่น ๑ ถึงรุ่นที่ ๕ เป็นลูก
ศิษย์ของครูโณที่สามารถติดต่อเข้าทำการสัมภาษณ์ หนึ่งผู้ทำวิจัยขอชี้แจงว่า ลูกศิษย์ทั้งหมดของ
ครูโณนั้นมีจำนวนมากกว่า ๕๐ คนที่ยกตัวอย่างมาในข้างต้น แต่ที่ไม่สามารถทำการสัมภาษณ์ได้
หมด เนื่องจากปัญหาในการติดต่อสื่อสารหรือบางท่านได้เปลี่ยนที่อยู่และไม่สามารถติดต่อได้
และบางท่านก็ได้เสียชีวิตไปบ้างแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลลูกศิษย์ในแต่ละรุ่นที่รวบรวมได้โดยมี
รายชื่อดังนี้

**ประวัติและที่อยู่ของลูกศิษย์ภายในสำนักครูโณ เรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการออก
สัมภาษณ์และเก็บข้อมูลในการจัดทำเป็นประวัติของแต่ละคนดังต่อไปนี้**

๑. นายสำรอง ทองมา ปัจจุบันอายุ 57 ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ที่ ๓
ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เมื่ออายุได้ ๑๕ ปี จึงได้เริ่มเรียนดนตรีไทย โดยเริ่ม
เรียนกับนายเชื้อ ทองมาก่อน เครื่องดนตรีชิ้นแรกที่นายสำรองฝึกก็คือ ซ้องวงใหญ่ ฝึกจนเกิดความ
ชำนาญ จากนั้นนายเชื้อ ทองมา จึงได้พาไปฝากตัวเป็นศิษย์ของครูโณ เรียนรู้ ซึ่งในขณะนั้น
ครูโณ เรียนรู้ ได้เปิดสำนักสอนดนตรีที่วัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม

๒. นายรัช รัตนพิทักษ์ หัวหน้าวงดนตรีคณะ ส.พิทักษ์ศิลป์ เกิดวันที่ ๒๓
พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนบ้านลาดวิทยา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๔๔ ปี
อาชีพปัจจุบันเป็นเจ้าของวงดนตรีคณะ ส.พิทักษ์ศิลป์ นายรัชได้เริ่มเรียนดนตรีไทยเมื่ออายุ

๑๑ ปี กับบิดาซึ่งมีวงดนตรีในสมัยนั้น และหลังจากนั้นบิดาจึงได้นำมาฝากให้เรียนดนตรีกับ นายเชื้อ ทองมา และจึงได้มาฝากตัวเป็นศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้พร้อมกับนายสำรอง ทองมาลุง ของนายสำรอง ทองมา ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑

๓. นายสุนทร คนตรี หัวหน้าคณะศิษย์ ส.สร้อยทอง เกิดวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ ที่ ๑๒๑ หมู่ ๒ ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนบ้านลาดวิทยา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๓ ปี อาชีพปัจจุบันเป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทองและช่างทำเครื่องดนตรีไทย นายสุนทร เริ่มหัดเรียนดนตรีไทย ๑๑ ปี โดยเรียนกับครูเงิน คนตรี หลังจากนั้นจึงได้ไปเรียนดนตรีกับครูไฉน เรียนรู้ ซึ่งในสมัยนั้นครูไฉนเป็นครูคนตรีที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในจังหวัดเพชรบุรีและเป็นญาติทางฝ่ายบิดาของนายสุนทร คนตรีด้วย โดยเครื่องดนตรีชิ้นแรกที่ครูไฉนหัดให้คือฆ้องวงใหญ่

๔. นายสมชาย รัตนพิทักษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบันอายุ ๓๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๗ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี นายสมชาย รัตนพิทักษ์ เริ่มเรียนดนตรีไทยตอนอายุ ๑๒ ปี โดยพี่ชายคือนายธวัช รัตนพิทักษ์ ได้เป็นคนพามาฝากกับครูไฉน เรียนรู้ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม

๕. นายไพโรจน์ ขอเจริญ เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘ ปัจจุบันอายุ ๓๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๘ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๕๐ บาท

ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำคณะ ศิษย์ ส.สร้อยทอง

๖. นายธรา ดวงเดือน เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ปัจจุบันอายุ ๓๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๘/๒ หมู่ ๒ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี โดยเดินทางเข้าไปฝากตัวเป็นศิษย์ของ นายไฉน เรียนรู้ในสมัยที่ครูไฉน เรียนรู้ ย้ายสำนักการสอนมาอยู่ที่บ้านลาดได้เป็นเวลา ๑ ปี และครูไฉนเลือกให้นายธรา ดวงเดือนเป็นคนเป่าเพราะดูจากรูปร่าง ซึ่งก่อนหน้านี้นายธรา มีความต้องการที่จะเล่นฆ้องวงใหญ่ แต่เมื่อลองมาเป็นคนเป่าจึงเข้าใจว่าตนเองมีความถนัดในเครื่องเป่ามากกว่า ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำคณะ ศิษย์ ส.สร้อยทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๗. นายณง สุขพร้อม เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ปัจจุบันอายุ ๔๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๘๔ หมู่ ๑ ตำบลท่าแร้ง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี โดยนายณงเริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกคือครูลากซึ่งเป็นผู้สอนคนตรีที่วัดไทรทอง และเมื่อครูไฉน เรียนรู้ ได้ถูกทาบทามมาสอนที่วัดไทร

ทอง จึงได้เริ่มต้นเรียนดนตรีกับครูไฉนนับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม เครื่องหนัง ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำคณะ ศิษย์ ส.สร้อยทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๘. นายสมพร จินดา หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารภรณ์ เกิดวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๑๘ ที่ตำบลไรมะขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัด ปัจจุบันอายุ ๓๖ ปี อาชีพปัจจุบันเป็น หัวหน้าวงปี่พาทย์คณะศรีวัชรารภรณ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ หลังจากทีครูไฉน เรียนรู้ย้ายที่ฝึกซ้อม จากไทรทองไปอยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี นายสมพร จึงได้มาฝากตัวเป็นศิษย์ที่บ้ำครูไฉน เรียนรู้ จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงมาตั้งคณะดนตรี ศรีวัชรารภรณ์ที่ตำบลไรมะขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

๙. นายสันทัต ผาดศรี หัวหน้าวงดนตรีคณะ ส.บรรเลง เกิดวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๐๔ บ้านเลขที่ ๒/๒๕ หมู่ ๖ ตำบลย่านซื่อ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบัน อายุ ๕๐ ปี ปัจจุบันบวชเป็นพระภิกษุอยู่ที่วัดโพธิ์ทัยมณี นายสันทัต ผาดศรี ได้เริ่มเรียนดนตรี ไทยมาตั้งแต่อายุ ๕ ปี กับครูตากและครูอิน เรียนรู้เครื่องดนตรีชิ้นแรกที่เริ่มหัดเรียนคือ ซอวง ใหญ่ และเรียนแสดจริงตอนอายุ ๑๐ ปี จนกระทั่งอายุ ๑๓ ปี จึงได้เริ่มเรียนเครื่องมอญกับครูอิน เรียนรู้ บิดาของครูไฉน เรียนรู้จนกระทั่งอายุ ๑๕ ปี จึงได้ไปฝากตัวเป็นศิษย์ครูไฉน เรียนรู้

๑๐. นางเบญจรัตน์ บุตรเล็ก เกิดวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ บ้านเลขที่ ๑๗/๓ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๓๗ ปี นางเบญจรัตน์ บุตรเล็ก ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๓ ปี จึงได้ไปฝากตัวเป็นศิษย์ครูไฉน เรียนรู้ ซึ่ง นางเบญจรัตน์ บุตรเล็กเริ่มต้นหัดเป็นคนร้องของวงและจึงเปลี่ยนมาเป็นฆ้องวงเล็กของวงปัจจุบัน ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำคณะ ศิษย์ ส.สร้อยทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๑๑. นายสงวน เนียมสิน เกิดวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๖ บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ ๖ ตำบลหนองกะปูล อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๘ ปี นายสงวน เนียมสิน ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๑ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกคือครูลากซึ่งเป็นผู้สอนดนตรีที่ วัดไทรทอง และเมื่อครูไฉน เรียนรู้ ได้ถูกทาบทามมาสอนที่วัดไทรทอง จึงได้เริ่มต้นเรียนดนตรี กับครูไฉนนับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา มีความสามารถในการบรรเลงฆ้องวงเล็ก ปัจจุบันประกอบ อาชีพเป็นนักดนตรีประจำคณะ ศิษย์ ส.สร้อยทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๒. นางจันทิมา ทันทา เกิดวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๐๗ บ้านเลขที่ ๗๘/๒๕๕ ตำบลเขานิวสน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ปัจจุบันอายุ ๔๘ ปี ปัจจุบันเลิกเล่นดนตรีมา ๒๐ กว่าปีแล้ว นางจันทิมา ทันทา ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๓ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกกับครูไฉน เรียนรู้ที่บ้าน เนื่องจากครูไฉน เรียนรู้มีศักดิ์เป็นน้ำเเยของนางจันทิมา นางจันทิมา จึงมีโอกาสเรียนขับร้องตั้งแต่วัยเยาว์จึงทำให้มีโอกาสที่จะฝึกขับร้องกับครูไฉนและครูศิริ นักดนตรีจนเกิดความชำนาญ ครูไฉนจึงพานางทันทาไปประกวดการขับร้องจนได้รับรางวัลน้องทองคำพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำคณะ ศิษย์ ส.สร้อยทอง (ในบางโอกาสเท่านั้น)

๑๓. นายประทุม มีพราย เกิดวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๕๕ บ้านเลขที่ ๑๒ ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๕ ปี นายประทุม มีพราย ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๒ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกคือครูลากซึ่งเป็นผู้สอนดนตรีที่วัดไทรทอง และเมื่อครูไฉน เรียนรู้ ได้ถูกทาบทามมาสอนที่วัดไทรทอง จึงได้เริ่มต้นเรียนดนตรีกับครูไฉนนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา มีความสามารถในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำคณะ ศิษย์ ส.สร้อยทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๐๐ บาท

๑๔. นายไพฑูรย์ สุขพร้อม เกิดวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๕๘ บ้านเลขที่ ๑๒ ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๖ ปี ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๒ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกคือครูลากซึ่งเป็นผู้สอนดนตรีที่วัดไทรทอง และเมื่อครูไฉน เรียนรู้ ได้ถูกทาบทามมาสอนที่วัดไทรทอง จึงได้เริ่มต้นเรียนดนตรีกับครูไฉนนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา มีความสามารถในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำคณะศิษย์ ส.สร้อยทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๕๐ บาท

๑๕. นายมนตรี สภานุช เกิดวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ.๒๔๕๘ บ้านเลขที่ ๒ หมู่ ๑ ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๕ ปี ปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขาย นายมนตรี สภานุช ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๑ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรก คือครูลากซึ่งเป็นผู้สอนดนตรีที่วัดไทรทอง และเมื่อครูไฉน เรียนรู้ ได้ถูกทาบทามมาสอนที่วัดไทรทอง จึงได้เริ่มต้นเรียนดนตรีกับครูไฉนนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา มีความสามารถในการบรรเลงเครื่องหนัง

๑๖. นายปรีชา สภานุช เกิดวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๔๕๘ บ้านเลขที่ ๒ หมู่ ๑ ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอายุ ๕๕ ปี ปัจจุบันเป็นนักดนตรีประจำวง ศิษย์ ส.สร้อยทอง นายปรีชา สภานุช ได้เริ่มเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่อายุ ๑๐ ปี เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกคือครูลากซึ่งเป็นผู้สอนดนตรีที่วัดไทรทอง และเมื่อครูไฉน เรียนรู้ ได้ถูกทาบทามมาสอนที่วัดไทรทอง จึงได้เริ่มต้นเรียนดนตรีกับครูไฉนนับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา มีความสามารถในการบรรเลงเครื่องหนัง ซ้องวงใหญ่และระนาดเอก ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๗. นายโกศล มีพราย เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๐๘ ปัจจุบันอายุ ๔๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๕/๑ หมู่ ๔ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๒๑ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้หลังจากที่ ครูไฉน เรียนรู้ย้ายที่ฝึกซ้อมจากไทรทองไปอยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๒ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี นายโกศล มีพราย จึงได้มาฝากตัวเป็นศิษย์ที่บ้านครูไฉน เรียนรู้มีความสามารถในการบรรเลงเครื่องหนัง ซ้องวงใหญ่ ปัจจุบันเป็นนักดนตรีประจำวงศิษย์ ส.สร้อยทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๑๕๐ บาท

๑๘. นายสมบัติ ทองมา เกิดเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๑๐ ปัจจุบันอายุ ๔๔ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๖ หมู่ ๖ ตำบลหนองศาลา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม เครื่องหนัง ปัจจุบันประกอบอาชีพข้าราชการทหาร

๑๙. นายจ่านง สุขสวัสดิ์ เกิดเมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ.๒๕๐๖ ปัจจุบันอายุ ๔๗ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๘๔ หมู่ ๑ ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้สาเหตุที่เรียนดนตรีไทยเพราะครูไฉนเป็นเพื่อนของบิดาตน จึงได้รับการฝากฝังให้เรียนกับครูไฉน เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม เครื่องหนัง ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้าง

๒๐. นายอำนาจ แสงทอง เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๐๕ ปัจจุบันอายุ ๔๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔๓/๓๓ ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ระนาดทุ้ม เครื่องหนัง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกร

๒๑. นางสาว ศิณี แสงทอง เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๐๕ ปัจจุบันอายุ ๔๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๔๗/๓๓ ตำบลหนองโสน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ขับร้องและฆ้องมอญ ปัจจุบันประกอบนักดนตรีอิสระกับ วง.ส. แสงทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๕๐ บาท

๒๒. นายลักษณะ พุ่มพุกภัย เกิดเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๐๓ ปัจจุบันอายุ ๕๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๕๗ หมู่ ๖ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ ฆ้องมอญและฆ้องวงใหญ่ ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้าง

๒๓. นายบุญมา มะสุนสืบ เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๖ ปัจจุบัน อายุ ๓๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๘๒ หมู่ ๕ ตำบลย่านซื่อ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี การศึกษาจบมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ เครื่องดนตรีที่บรรเลงในวงคือ แตร

๒๔. นายเกรียงศักดิ์ ทับล้อม เกิดเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบัน อายุ ๓๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๕ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัด เพชรบุรี จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๕๐ บาท ปัจจุบันเป็นนักดนตรีประจำ วง ศิษย์ ส.สร้อยทองและคณะแตรวง ส.สร้อยทอง

๒๕. นายนคร แก้วมี เกิดเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ปัจจุบันอายุ ๔๘ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๕๕ หมู่ ๓ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๕๐ บาท ปัจจุบันเป็นนักดนตรีประจำวง ศิษย์ ส. สร้อยทองและคณะแตรวง ส.สร้อยทอง

๒๖. นายประพัฒน์ บวบเมือง เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๖ ปัจจุบันอายุ ๔๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๓๕ หมู่ ๓ ตำบลยางห้อย อำเภอท่ายาง จังหวัด เพชรบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพทำสวน

๒๗. นางสาวพร พวงงาม เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ปัจจุบันอายุ ๔๖ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๓๔ หมู่ ๓ ตำบลบ้านในดง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๗ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

๒๘. นายต๋อ ประเสริฐปาน เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ปัจจุบันอายุ ๔๓ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่ ๓ ตำบลยางน้ำก๊าดเหนือ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกร

๒๙. นางรอด ประเสริฐปาน เกิดเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ปัจจุบันอายุ ๔๐ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่ ๓ ตำบลยางน้ำก๊าดเหนือ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกร

๓๐. นายวิเชียร เพชรตึก เกิดเมื่อวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๓ ปัจจุบันอายุ ๔๑ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ ๔ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

๓๑. นางวาสนา พราหมณ์น้อย เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบันอายุ ๓๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๕/๑ หมู่ ๑ ตำบลไร่ส้ม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพนักดนตรีอิสระวง ส.พิทักษ์ศิลป์และ ศิษย์ ส.สร้อยทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลงแต่ละวันคือ ๓๕๐ บาท

๓๒. นายอำพล สละนิม เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ปัจจุบันอายุ ๔๕ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๓ ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๖ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขาย

๓๓. นายเฉลิมพร มาเป็ย เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ปัจจุบันอายุ ๕๒ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๔๑ หมู่ ๓ ตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบประมง

๓๔. นายสุวิทย์ พุ่มพุกษ์ เกิดวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ ที่บ้านเลขที่ ๕๘ หมู่ ๑ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันเป็นเจ้าของคณะแตรวง ส. สร้อยทอง

๓๕. นายเหรียญ นาคนคร เกิดวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๑ ปัจจุบันอายุ ๔๓ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๔๑/๑ หมู่ ๒ ตำบลหนองโสน อำเภอเมือง จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขาย

๓๖. นายสาคร ศรีสวัสดิ์ เกิดวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ปัจจุบันอายุ ๕๒ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๓ ตำบลยางน้ำกลัดเหนือ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๓ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกร

๓๗. นายสมพร ศรีศิริลักษณ์ เกิดวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ปัจจุบันอายุ ๔๒ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๓๐ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกร

๓๘. นายวิเชียร ม่วงงาม เกิดวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๔ ปัจจุบันอายุ ๕๐ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๓ ตำบลบางเค็ม อำเภอเขาชัยย้อย จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขาย

๓๙. นายทวี ช้างเผือก เกิดวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ปัจจุบันอายุ ๕๔ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒ หมู่ ๑๑ ตำบลห้วยท่าช้าง อำเภอเขาชัยย้อย จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพก่อสร้าง

๔๐. นายวัลลภ พุ่มพุกษ์ เกิดวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐ ปัจจุบันอายุ ๕๔ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒ หมู่ ๑ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้าง

๔๑. นายวิรัตน์ สุขพร้อม เกิดวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ปัจจุบันอายุ ๓๔ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๗๕ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๔ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว

๔๒. นางนง พุ่มพฤษ์ เกิดวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๔ ปัจจุบันอายุ ๕๐ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๐ หมู่ ๕๓๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบค้าขาย

๔๓. นายทวี ไกลเนตร เกิดวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๓ ปัจจุบันอายุ ๕๑ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๔๗ หมู่ ๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๕ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบรับจ้าง

๔๔. นายไพฑูรย์ บุญชูยิ่ง เกิดวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ปัจจุบันอายุ ๔๖ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าแร้ง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

๔๕. นายเนิน บุญบาบาน เกิดวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ ปัจจุบันอายุ ๔๒ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๒๕ ถนนสุรพันธ์ ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๘ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกร

๔๖. นางสาวลี ทองมา เกิดวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบันอายุ ๓๕ ปี บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพข้าราชการครู

๔๗. นายสมบุญ ทองมา เกิดวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ อายุ ๔๕ ปี ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๓๔ หมู่ ๒ ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๑ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นเจ้าของวงดนตรี ส.สมบุญศิลป์

๔๘. นายสด แสงทอง เกิดวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๖ ปัจจุบันอายุ ๔๘ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๔๖ หมู่ ๑ ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษา ระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๒ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบัน ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของวงดนตรี ส.แสงทอง

๔๙. นายเชื้อ นามเมือง เกิดวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๕ ปัจจุบันอายุ ๖๕ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๔๖ หมู่ ๑ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษา ระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีไทยตั้งแต่อายุ ๑๕ ปี เครื่องดนตรีชิ้นแรกที่หัดเรียนคือ ฆ้องวงใหญ่กับครูกุลา เนื่องจากมีความรักและชอบวิชาดนตรีไทยจึงพยายามที่จะพัฒนาฝีมืออยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งอายุได้ ๑๘ ปี จึงได้ไปเรียนดนตรีกับครูอิน เรียนรู้ที่บ้านท่าศาลา หลังตาก นั้นจึงหัดเรียนเพลงมอญและเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงจากครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็น เจ้าของวงดนตรี ส.แสงทอง

๕๐. นายสมศักดิ์ ช่างเผือก เกิดวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบันอายุ ๔๕ ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๖๔/๒ หมู่ ๒ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ ๑๐ ปี ครูผู้สอนคือ ครูไฉน เรียนรู้ ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีประจำคณะ ศิษย์ ส.สร้อยทอง ค่าตอบแทนในการบรรเลง แต่ละวันคือ ๓๕๐ บาท

จากข้อมูลลูกศิษย์ของครูไฉนตามที่อยู่ในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลลูกศิษย์ในแต่ละรุ่นที่ รวบรวมได้มานำเสนอให้เห็นภาพชัดเจนในการกระจายตัวของลูกศิษย์ในแต่ละอำเภอดังนี้

ในเขตอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี พบว่ามีลูกศิษย์ของครูไฉนดังรายชื่อดังนี้

๑. นายสำรอง ทองมา
๒. นายรัช รัตนพิทักษ์
๓. นายสุนทร คนตรี
๔. นายธรา ควงเดือน
๕. นายโกศล มีพราย
๖. นายทวี ไกลเนตร
๗. นางสาวสาตี ทองมา
๘. นายสมบูรณ์ ทองมา

ในเขตอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี พบว่ามีลูกศิษย์ของครูไฉนดังรายชื่อดังนี้

๑. นายสันทัด ผาดศรี
๒. นายไพฑูรย์ สุขพร้อม
๓. นายมนตรี สภาณุช
๔. นายปรีชา สภาณุช
๕. นายลักษณะ พุ่มพฤษ
๖. นายบุญมา มะสุนสืบ
๗. นายเกรียงศักดิ์ ทับล้อม
๘. นายนคร แก้วมี
๙. นายสุวิทย์ พุ่มพฤษ
๑๐. นายวัลลภ พุ่มพฤษ
๑๐. นายไพฑูรย์ บุญชูยิ่ง
๑๑. นายเชื้อ นามือง
๑๒. นายสมศักดิ์ ช้างเผือก

ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี พบว่ามีลูกศิษย์ของครูไฉนดังรายชื่อดังนี้

๑. นายสด แสงทอง
๒. นายอำนาจ แสงทอง
๓. นางศจี แสงทอง
๔. นางวาสนา พรหมน้อย
๕. นายอำพล สละฉิม
๖. นายเหรียญ นาคนคร
๗. นางนง พุ่มพฤษ
๘. นายเนิน บุษบาบาน

ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่ามีลูกศิษย์ของครูไฉนดังรายชื่อดังนี้

๑. นายสมบัติ ทองมา
๒. นายจ่านง สุขสวัสดิ์

ในเขตอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่ามีลูกศิษย์ของครูไฉนดังรายชื่อดังนี้

๑. นายประพัฒน์ บวบเมือง
๒. นางสมพร พวงงาม

ในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี พบว่ามีลูกศิษย์ของครูไฉนดังรายชื่อดังนี้

๑. นายต๋อ ประเสริฐปาน
๒. นายสาคร ศรีสวัสดิ์
๓. นายสมพร จินดา
๔. นายวิรัตน์ สุขพร้อม

ในเขตอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี พบว่ามีลูกศิษย์ของครูไฉนดังรายชื่อดังนี้

๑. นายวิเชียร ม่วงงาม
๒. นายทวี ช้างเผือก

ในเขตต่างจังหวัดและจังหวัดที่ใกล้เคียง พบว่ามีลูกศิษย์ของครูไฉนดังรายชื่อดังนี้

๑. นางจันทิมา ทันทา จังหวัดระยอง
๒. นายเฉลิมพรมมาเป็ย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากข้อมูลของลูกศิษย์จำนวน ๕๐ คนจะพบว่ามี การกระจายตัวอยู่ทุกอำเภอและมีบางส่วนที่ย้ายไปจังหวัดอื่น แต่อำเภอที่มีลูกศิษย์ของครูไฉนจำนวนมากที่สุดได้แก่ อำเภอบ้านแหลม รองลงมาเป็นอำเภอบ้านลาดและอำเภอเมือง จากผลดังกล่าวทำให้อธิบายได้ว่าสาเหตุที่มีการกระจายตัวในเขตอำเภอบ้านแหลมมากที่สุดเป็นผลมาจากการได้ไปสอนคนตรีวัดไทรทองและการสนับสนุนของทางวัดทั้งวัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลมและวัดโพธิ์ทัมณี อำเภอเมือง จึงเป็นผลให้มีลูกศิษย์ของครูไฉนในบริเวณ ๒ อำเภอนี้สูงกว่าอำเภออื่น ๆ และในอำเภอบ้านลาดซึ่งเป็นสถานที่เกิดของครูไฉนและเป็นสำนักคนตรีก่อนที่จะท่านจะเสียชีวิตจึงปรากฏว่ามีวงคนตรีที่เป็นลูกศิษย์ของท่านอยู่เยอะกว่าอำเภออื่น ๆ เช่นกัน

สาเหตุที่ครูไฉนมีลูกศิษย์ในจังหวัดเพชรบุรีเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการรับศิษย์ของครูที่เปิดกว้างให้ผู้สนใจที่จะเรียนได้มีโอกาสศึกษาและด้วยปัจจัยจากการสนับสนุนของทางวัดทำให้การเรียนการสอนคนจำนวนมากไม่ประสบปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่าย และเมื่อว่างมีงานมากขึ้นการเพิ่มจำนวนนักคนตรีให้มีจำนวนพอกับวงและพอกับงานจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การแพร่กระจาย

ของลูกศิษย์ครูไฉนมีเพิ่มมากขึ้นทุกปี จากการแพร่กระจายของลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้จึงทำให้ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้แพร่กระจายไปในพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดเพชรบุรีด้วย

๔.๒ บทบาทของครูไฉนในการส่งเสริมปีพาทย์มอญให้แพร่หลายในจังหวัดเพชรบุรี

มอญเป็นชนชาติที่มีความเก่าแก่ทางวัฒนธรรมที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาก่อนในสมัยโบราณ อดีตเคยเป็นดินแดนที่เคยเจริญรุ่งเรืองและสูญหายไป แต่อารยธรรมของชนชาติมอญที่หลงเหลือไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา ได้แก่ ภาษาพูด ภาษาเขียน ดนตรี ตลอดจนประเพณีและวิถีชีวิตของชนชาติมอญที่ยังคงมีให้เห็นในพื้นที่บางส่วนของประเทศ ในสมัยนั้นมีชนชาติมอญมีอาณาเขตอยู่ทางตอนใต้ของประเทศพม่า ภายหลังเมื่อถูกพม่ารุกรานจึงต้องอพยพย้ายถิ่นฐานและสูญเสียเอกราชให้กับพม่าในที่สุด แม้ว่าในปัจจุบันอารยธรรมดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงชนชาติมอญในอดีตที่เคยยิ่งใหญ่ โดยเฉพาะวัฒนธรรมปีพาทย์มอญที่แพร่หลายในสังคมไทยมาอย่างช้านาน

ภาพที่ ๔.๓๑ ภาพประเพณีมอญรำ

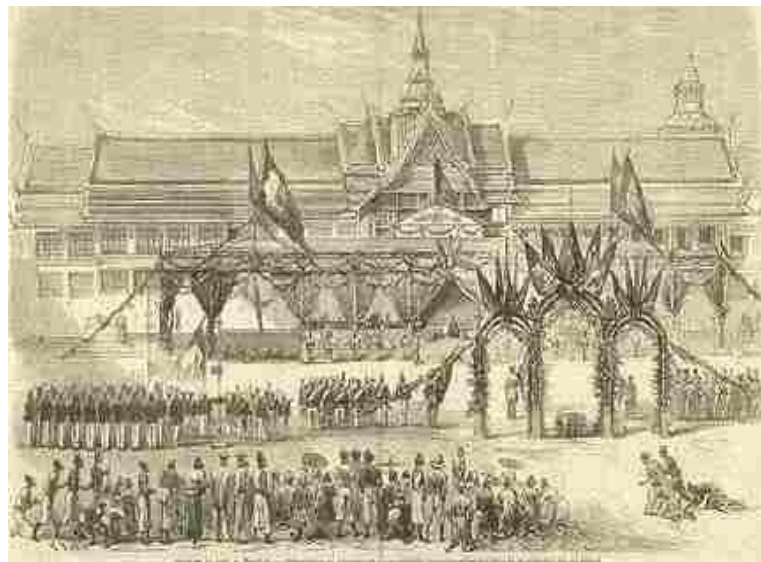
(ที่มา : <http://suwattic.blogspot.com/2010/03/pt.html>)

วงปีพาทย์มอญที่แพร่หลายอยู่ในประเทศไทยนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนว่าชาวมอญอพยพมาและนำเครื่องดนตรีเข้ามาในสมัยใดหรือ เพียงแต่ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้

กล่าวถึงการอพยพเข้ามานั้นเกิดจากการลี้ภัยสงคราม เช่น ในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชา (พ.ศ. ๒๑๑๒-๒๑๓๓) และในสมัยที่สมเด็จพระนเรศวรที่ทรงกวาดต้อนชาวมอญมายังกรุงศรีอยุธยา เป็นต้น

เมื่อชนชาติมอญมีการอพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามา ก็ได้นำวัฒนธรรมของชนชาติตัวเองติดตัวมาด้วย ศิลปวัฒนธรรมของชนชาติมอญนั้นก็ได้นำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการให้ความบันเทิง และในการประกอบอาชีพ ปี่พาทย์มอญจึงถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชนชาติมอญ ซึ่งชาวมอญนำมาสร้างความรื่นเริงบันเทิงใจ และเมื่อมีการเล่นกันมากขึ้นด้วยรูปลักษณ์และเสียงของเครื่องดนตรีจึงทำให้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในสังคมไทยปัจจุบัน

ปี่พาทย์มอญปรากฏหลักฐานชัดเจนในปี พ.ศ.๒๔๐๕ จากหลักฐานปรากฏว่าในงานถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินีมีปี่พาทย์มอญ ทำให้กลายเป็นประเพณีนิยมในพระราชพิธีชั้นสูงว่าถ้าเป็นการจัดงานพระศพแล้ว ต้องมีปี่พาทย์มอญร่วมด้วย ด้วยเหตุผลนี้ในเวลาต่อมาทำให้ประชาชนทั่วไปเลียนแบบการจัดงานศพที่มีวงปี่พาทย์มอญประกอบด้วย จนในที่สุดกลายเป็นค่านิยมในการจัดงานศพคนไทยไป

ภาพที่ ๔.๓๒ ภาพงานพระบรมศพของสมเด็จพระนางเจ้าสุภัทรมหาราชินี พระบรมราชเทวี
(ที่มา : <http://www.indepencil.com>)

บุคคลสำคัญที่มีบทบาทที่ทำให้ในปีพาทย์มอญแพร่หลายในประเทศไทยคือ ครูสุ่ม คนตรีเจริญและหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่และสร้างสรรค์บทเพลงและวิธีการบรรเลงปีพาทย์มอญขึ้น โดยเฉพาะหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ซึ่งได้เรียนปีพาทย์มอญจากครูสุ่ม คนตรีเจริญและพัฒนาท่วงทำนองในการบรรเลงและเรียบเรียงสำเนียงเพลงมอญขึ้นใหม่ ทำให้ปีพาทย์มอญเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากนักดนตรีและประชาชนทั่วไป ด้วยเหตุนี้นักดนตรีจำนวนมากจึงเข้ามาศึกษาหาความรู้กับสำนักของตัวเอง จึงทำให้ทางเพลงมอญของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นที่นิยมบรรเลงจนถึงปัจจุบัน

วงปีพาทย์มอญในจังหวัดเพชรบุรีนั้นถือว่าเป็นวงดนตรีไทยที่ได้รับความนิยมจากประชาชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากคนเพชรบุรีนิยมจัดงานศพที่หรรษา ด้วยรูปลักษณะของวงดนตรีที่แสดงถึงความมีฐานะของเจ้าภาพและความอลังการของวงปีพาทย์ ทำให้วงปีพาทย์มอญเป็นที่นิยมจากอดีตจนถึงปัจจุบัน คติในการนิยมการตั้งเมรุลอยที่สวยงาม ถือว่าเป็นการให้เกียรติกับผู้เสียชีวิต ปีพาทย์มอญจึงถือเป็นวงดนตรีที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดงานศพของคนในจังหวัดเพชรบุรี

ในอดีตนั้นทางของวงปีพาทย์มอญในจังหวัดเพชรบุรีมีทางที่หลากหลายทั้งทางของบ้านครูนกยิบ ทางของบ้านครูปริ้อม พาทยกุล ทางของนายชื่น พงศ์เสวต นอกจากนี้ยังมีทางของแต่ละคณะที่คิดขึ้นมาเป็นทางเฉพาะของแต่ละวง แบบแผนในการบรรเลงปีพาทย์มอญของแต่ละวงจึงแตกต่างกันตามแต่ครูผู้ถ่ายทอดในสมัยนั้น ดังที่อาจารย์ประโชชน์ ทางมีศรี อาจารย์ประจำภาควิชาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้กล่าวถึงปีพาทย์มอญในสมัยอดีตของจังหวัดเพชรบุรีไว้ดังนี้

ปีพาทย์มอญในจังหวัดเพชรบุรีมีมาแต่สมัยใดไม่มีใครรู้ สมัยก่อนทางเพลงปีพาทย์มอญมีมากมาย แบบครูพักลักจำเขามาตีบ้างแบบที่ฝึกมากับวงของตัวเองบ้าง ที่เห็นเป็นหลักในสมัยนั้นคงมีไม่มาก อาจจะเป็นวงครูนกยิบที่พอจะกล่าวได้ว่าแกมีวงมานานแล้วและวงครูปริ้อม(พาทยกุล) จนมาระยะหลังที่ปีพาทย์มอญเริ่มได้รับความนิยม ชาวบ้านชอบเพราะมันแสดงถึงความร่ำรวยของเจ้าภาพ ปีพาทย์ไทยหลายคณะเลยเปลี่ยนวงมาเป็นปีพาทย์มอญเพื่อให้อยู่ได้ การไปรำเรียนดนตรีกับครูที่มีฝีมือจึงเป็นเรื่องที่นักดนตรีชวนขวยไปหาที่เรียนตามทีต่าง ๆ ในสมัยนั้นที่ดัง ๆ เลยคงจะเป็นบ้านครูลวงประดิษฐไพเราะ (ศร

ศิลปินบรรเลง)ครูที่ไปเรียนกับหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปินบรรเลง)ในจังหวัด
เพชรบุรี ก็มีครูโจน เรียนรู้และครูเยื่อ อุบลน้อยนั่นละ

(ประโยชน์ ทางมีศรี,สัมภาษณ์,๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

ด้วยค่านิยมในการจัดงานศพในจังหวัดเพชรบุรีที่มีความต้องการวงปี่พาทย์มอญประกอบ
ในพิธีงานศพที่เพิ่มมากขึ้น จากที่เคยมีวงปี่พาทย์ไทยหัวหน้าวงหลายวงจึงหันมาทำวงปี่พาทย์มอญ
ขึ้นเพื่อให้วงมีการจ้างงานมากขึ้น แต่เมื่อหัวหน้าวงไม่มีความเชี่ยวชาญในการบรรเลงปี่พาทย์
มอญ การส่งนักดนตรีของวงไปเรียนปี่พาทย์มอญในสำนักดนตรีที่มีชื่อเสียงในขณะนั้นจึงถือว่าเป็น
วิธีที่จะส่งเสริมให้วงมีศักยภาพมากขึ้น เมื่อนักดนตรีเหล่านั้นเดินทางกลับมาจังหวัดเพชรบุรีได้
นำความรู้มาพัฒนาวงดนตรีของตนเองจนมีชื่อเสียงจึงทำให้ค่านิยมในการส่งนักดนตรีไปเรียนกับ
สำนักดนตรีต่างๆ กลายเป็นค่านิยมที่พึงปฏิบัติกัน

จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ จึงเกิดวงปี่พาทย์มอญอีกจำนวน ๑๑ วง ได้แก่ คณะนายรวบ
ทัศนาศนา (หลังวัดพลับ ปัจจุบันได้เลิกกิจการไปแล้ว) คณะปี่พาทย์มอญของนายเยี่ยม ทัศนาศนา (วัดแก่น
เหล็ก ปัจจุบันได้หยุดบรรเลงไปแล้ว) คณะคณะปี่พาทย์มอญของนายทุเรียน เลิศอวาต
(ตำบลโพธิ์ลอย ปัจจุบันได้ขายเครื่องดนตรีให้กับวงของนายจะอ่อน อันฉิม) คณะคณะปี่พาทย์
มอญของนายจ้อ (ตำบลโพธิ์ลอย) คณะปี่พาทย์มอญของนายจะอ่อน อันฉิม (ตำบลโพธิ์ลอย)
คณะปี่พาทย์มอญของนายไข่ กาลวงศ์ (ตำบลต้นมะพร้าว ปัจจุบันได้หยุดบรรเลงไปแล้ว)
คณะปี่พาทย์มอญของนายมุก ทัศนาศนา (ตำบลต้นมะพร้าว ปัจจุบันได้ขายเครื่องดนตรีให้กับวง
ถนนทัศนาศนา วัดขุนตรา) คณะปี่พาทย์มอญของนายรำเพย สมจำ (ตำบลโพธิ์พระ ปัจจุบันได้หยุด
บรรเลงไปแล้ว) คณะปี่พาทย์มอญของนายโจน เรียนรู้ (ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น วงส.สร้อยทอง)
คณะปี่พาทย์มอญของนายผวน แสงประสาท (ตำบลโพธิ์พระ ปัจจุบันได้หยุดบรรเลงไปแล้ว)
คณะปี่พาทย์มอญของนายทับ ตาละลักษณ์ (ตำบลบ้านเพรียง ปัจจุบันได้หยุดบรรเลงไปแล้ว)
(สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี.ปี่พาทย์มอญ, ๒๕๔๕: ๕๐)

แม้ในปัจจุบันจะมีวงปี่พาทย์มอญจำนวนมากกว่า ๕๐ แต่วงที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงปี
พ.ศ. ๒๕๑๕ นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นวงที่เกิดจากการแตกตัวของเครือข่ายลูกศิษย์หรือสมาชิกของ
วงที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๐ การเกิดวงดังกล่าวจึงเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนถ่ายวงจากเจ้าของ
คณะเดิมมาสู่ลูกศิษย์ที่พอจะมีกำลังทรัพย์หรือได้โผที่พอจะมีทุนในการว่าจ้างนักดนตรีมาแสดง
บางคณะเจ้าของวงอาจจะไม่มีความรู้ด้านดนตรีไทย แต่อาศัยจ้างนักดนตรีอิสระจากวงอื่นมา
บรรเลงให้วงของตนเมื่อถึงเวลามีงาน

ครูไฉน เรียนรู้ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางด้านดนตรีปีพาทย์มอญจากครูสุข นักดนตรี และครูศิริ นักดนตรี ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ซึ่งถือว่าท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นครูดนตรีไทยที่ได้ประดิษฐ์เพลงและเรียบเรียงเพลงสำเนียงมอญขึ้นมา ซึ่งหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ท่านได้ศึกษาหาความรู้ทางด้านปีพาทย์มอญมาจากครูสุ่ม ดนตรีเจริญ

การที่ครูไฉนได้มาศึกษาหาความรู้กับครูสุข นักดนตรี ทำให้ครูไฉนได้รับความรู้ทางด้านปีพาทย์มอญจากสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นอย่างมากเพลงมอญที่ปรากฏในวงลูกศิษย์ของครูไฉนจึงเป็นทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ทั้งสิ้น ทั้งนี้เนื่องจากทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) นั้นเป็นทางที่มีการเรียบเรียงสำเนียงมอญและปรับปรุงวิธีการบรรเลงจนเป็นที่นิยมแพร่หลาย จากชื่อเสียงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ทำให้มีลูกศิษย์ทั้งในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียงเดินทางมาฝากตัวเป็นศิษย์กับครูไฉนอย่างมากมาย

ด้วยเหตุนี้เองเมื่อลูกศิษย์ที่เดินทางเข้ามาศึกษาหาความรู้กับครูไฉนแต่ละคนเดินทางกลับไปยังถิ่นฐานของตนเองก็นำวิชาที่ได้จากครูไฉนไปถ่ายทอดและพัฒนาวงปีพาทย์มอญของตน ซึ่งต่างคนก็ต่างสร้างวงปีพาทย์ของตนเองขึ้นมาและนำออกมาบรรเลง จนกระทั่งสามารถนำมาประกอบเป็นอาชีพหลักหารายได้เลี้ยงครอบครัวของตนเองได้อย่างสบาย

จากการเผยแพร่เพลงมอญสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ของครูไฉนจึงทำให้ทางเพลงมอญของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้แพร่หลายออกไปจนเป็นที่นิยมบรรเลงอย่างแพร่หลายในจังหวัดเพชรบุรีและในช่วงระยะเวลาที่บรรดาลูกศิษย์ของครูไฉนได้แยกย้ายกันมาสร้างวงปีพาทย์มอญกันมากขึ้น ด้วยเห็นว่าปีพาทย์มอญเป็นวงดนตรีที่ใช้ในการแสดงทั้งในงานมงคลและงานอวมงคลได้ อีกทั้งกระแสความนิยมของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรียังคงนิยมใช้วงปีพาทย์มอญในงานต่าง ๆ อยู่ ปีพาทย์มอญจึงถือกำเนิดขึ้นหลายวงหลังจากนั้นเป็นต้นมา

จากการศึกษาบทบาทของครูไฉน เรียนรู้ต่อปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรีสามารถสรุปบทบาทของครูไฉนที่มีผลต่อดนตรีในจังหวัดเพชรบุรีสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. บทบาทในการเผยแพร่ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ผู้จังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากครูไฉนเป็นลูกศิษย์ในสำนักของหลวงประดิษฐไพเราะ การถ่ายทอดความรู้ทางด้านดนตรีไทยสู่ลูกศิษย์ทุกคนจึงเป็นการถ่ายทอดทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะให้แพร่หลายในหมู่นักดนตรีในจังหวัดเพชรบุรีและยังเป็นการอนุรักษ์ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) อีกด้วย

๒. บทบาทของครูโจนในการส่งเสริมปีพาทย์มอญในจังหวัดเพชรบุรี ครูโจนเป็นบุคคลที่มีบทบาทอย่างมากต่อปีพาทย์มอญในจังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากท่านเป็นคนที่มีความสามารถทางดนตรีปีพาทย์มอญอย่างสูง เมื่อได้รับความรู้จากสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และจากสำนักครูสุข นักดนตรี ทำให้ครูโจนได้พัฒนาฝีมือมากยิ่งขึ้น เมื่อเป็นครูดนตรีในจังหวัดเพชรบุรีแล้ว ครูได้ถ่ายทอดเพลงมอญที่ได้มาจากบ้านครูสุขให้กับลูกศิษย์เป็นจำนวนมาก จนกระทั่งลูกศิษย์หลายคนได้แยกย้ายกันไปสร้างวงดนตรีปีพาทย์มอญขึ้น

บทที่ ๕

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาประวัติของครูไฉน เรียนรู้ ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงประวัติความเป็นมาของนักดนตรีไทยที่มีบทบาทต่อการสืบทอดดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรี ตลอดจนทราบถึงวัฒนธรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ดนตรีไทยของครูไฉน เรียนรู้ ผู้ซึ่งได้รับการถ่ายทอดดนตรีไทยมาจากหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ครูสุข นักดนตรี และครูศิริ นักดนตรี ศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) บรมครูแห่งวงการดนตรีไทยที่มีอิทธิพลต่อสังคมนักดนตรีไทยตราบนับถึงทุกวันนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของครูไฉน เรียนรู้ต่อวงปี่พาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี คือ

๑. การเป็นลูกศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ครูสุข นักดนตรีและครูศิริ นักดนตรีผู้ซึ่งเป็นศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ทำให้ครูไฉน เรียนรู้เป็นที่ยอมรับในฝีมือและความสามารถทางด้านดนตรี

๒. ความสามารถด้านดนตรีไทย อุปนิสัยและคุณลักษณะของครูที่ดี การเป็นผู้มีความประพฤติดีมีคุณธรรม ความสามารถในการสอนและการปกครอง ก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ครูไฉนเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงมากยิ่งขึ้น

กระบวนการเรียนการสอนของครูไฉน เรียนรู้ สะท้อนให้เห็นถึงการถ่ายทอดตามหลักของครูดนตรีไทยที่ยึดขนบธรรมเนียมตามหลักจารีตของครูโบราณจารย์ทั้งการถ่ายทอดที่เป็นแบบ मुखปาฐะ การฝึกซ้อมดนตรีอย่างเคร่งครัด กลวิธีในการบรรเลงและวิธีการสอนดนตรีที่เป็นการถ่ายทอดจากครูสู่ลูกศิษย์ เช่น หลักในต่อเพลงเช่นการฝึกปี่พาทย์มอญต้องเริ่มจากเพลงสาธุการ เพลงเรื่องและเพลงมอญซึ่งครูไฉนก็ยังคงยึดตามคำสอนที่ได้รับมาจากสำนักครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) อย่างเคร่งครัด

ครูไฉน เรียนรู้จึงเป็นทั้งครูผู้สอนดนตรีให้กับบรรดาลูกศิษย์ที่ต้องการจะเรียนดนตรีไทย และยังคอยชี้แนะแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตามวิถีชีวิตของดนตรีไทยที่ดีเพื่อให้ควบคู่ไปกับวิชาความรู้และจริยธรรมขณะเดียวกันเมื่อนักดนตรีมีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยเป็นอย่างดี นักดนตรีไทยเหล่านั้นจึงนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพทั้งการเป็นนักดนตรีและการตั้งวงดนตรีขึ้นใหม่ ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างวัฒนธรรมในการถ่ายทอดที่มีความสัมพันธ์อย่าง

ยั่งยืนระหว่างครูไฉน เรียนรู้กับวงดนตรีต่าง ๆ ในแต่อำเภอของจังหวัดเพชรบุรี ความสัมพันธ์ระหว่างครูไฉน เรียนรู้กับวงดนตรีที่เกิดขึ้นจึงไม่อาจจะปฏิเสธได้ว่า บทบาทในการสืบทอดดนตรีไทยของครูไฉนเรียนรู้ได้สร้างความมั่นคงทางวัฒนธรรมดนตรีในจังหวัดเพชรบุรีให้มีความเข้มแข็งและเป็นปึกแผ่น

๓. การได้รับความอุปถัมภ์จากวัดไทรทอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี และวัดโพธิ์ทัยมณี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นอีกปัจจัยที่สำคัญอีกข้อหนึ่งที่ทำให้ครูไฉนมีบทบาทสำคัญต่อดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากครูไฉนได้รับความอนุเคราะห์จากทางวัดทั้งด้านเครื่องดนตรี สถานที่ในการสอน เงินทุนในการเดินทางไปแสดงดนตรี ตลอดจนชุดที่สวมใส่ในการแสดง ความอนุเคราะห์ดังกล่าวทำให้ครูไฉนสามารถสร้างวงดนตรีที่มีความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี

ปัจจัยดังกล่าวทำให้ครูไฉนมีบทบาทต่อปี่พาทย์ในจังหวัดเพชรบุรีทั้งการเผยแพร่ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ให้แพร่หลายและบทบาทในการส่งเสริมปี่พาทย์มอญให้แพร่หลายในจังหวัดเพชรบุรี

บทบาทของครูไฉนในการเผยแพร่ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในจังหวัดเพชรบุรี

ครูไฉนได้ก่อตั้งวง ส.สร้อยทอง ในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี หลังจากนั้นมีการแพร่กระจายตัวของวงดนตรีลูกศิษย์ของครูไฉน เรียนรู้ไปใน ๖ อำเภอ จาก ๘ อำเภอในจังหวัดเพชรบุรี คือ ๑) อำเภอบ้านลาด ๒) อำเภอบ้านแหลม ๓) อำเภอเมือง ๔) อำเภอท่ายาง ๕) อำเภอหนองหญ้าปล้อง ๖) อำเภอชะอำ ขณะที่อีก ๒ อำเภอคือ อำเภอแก่งกระจานและอำเภอเขาย้อยพบลูกศิษย์ของครูไฉนเพียงแต่ไม่พบว่ามีวงดนตรีเนื่องจากมีวงดนตรีดั้งเดิมของพื้นที่นั้นอยู่แล้ว วงดนตรีในสายครูไฉนเรียนรู้ที่เป็นหลักในแต่ละอำเภอ คือ วงปี่พาทย์คณะ ส. สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือนายสำรอง ทองมา เขตอำเภอบ้านลาด วงปี่พาทย์คณะศิษย์ ส.สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือ นายสุนทร ดนตรี เขตอำเภอบ้านลาด วงปี่พาทย์คณะ ส.พิทักษ์ศิลป์ หัวหน้าคณะคือ นายชวัชรรัตนพิทักษ์ เขตอำเภอบ้านลาด คณะแถว ส.สร้อยทอง หัวหน้าคณะคือ นายสุวิทย์ พุ่มพุกษ์ เขตอำเภอบ้านแหลม วงปี่พาทย์คณะ ส.บรรเลง หัวหน้าคณะคือ สันต ผาคศรี เขตอำเภอบ้านแหลม วงปี่พาทย์คณะ ส.สมบูรณ์ศิลป์ หัวหน้าคณะคือ นายสมบูรณ์ ทองมา เขตอำเภอท่ายาง วงปี่พาทย์คณะ ส.แสงทอง หัวหน้าคณะคือ นายสดแสง แสงทอง เขตอำเภอเมือง วงปี่พาทย์คณะ

ศรีวัชรารักษ์ หัวหน้าคณะคือนายสมพร จินดา เขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง วงปีพาทย์คณะนายเชื้อ นามเมือง หัวหน้าคณะคือ นายเชื้อ รวมบรรเลง เขตอำเภอชะอำ

วงดนตรีทั้ง ๕ วง ใน ๖ อำเภอดังกล่าวถือเป็นวงดนตรีวงสำคัญที่เป็นหลักในการแพร่กระจายทางเพลงของครูไฉน เรียนรู้ และส่งผลทำให้ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แพร่กระจายไปยังอำเภอต่าง ๆ ตามที่บรรดาลูกศิษย์แยกย้ายกันไป และผลิตลูกศิษย์รุ่นใหม่ๆ ต่อมาอีกจำนวนมาก จากผลของการถ่ายทอดและจำนวนลูกศิษย์ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากทำให้ชื่อเสียงของครูไฉน เรียนรู้ เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่ของนักดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรี และทำให้ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นทางเพลงที่สำคัญในจังหวัดเพชรบุรี

๒. บทบาทของครูไฉนในการส่งเสริมปีพาทย์มอญให้แพร่หลายในจังหวัดเพชรบุรี

ครูไฉนเป็นนักดนตรีที่มีความสามารถทางด้านปีพาทย์มอญซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากครูสุขและครูศิริ นักดนตรีซึ่งเป็นศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในอดีตนั้นทางของวงปีพาทย์มอญในจังหวัดเพชรบุรีมีทางที่หลากหลายทั้งทางของบ้านครูนกยิบ ทางของบ้านครูปริ้อม พาทย์กุล ทางของนายชื่น พงศ์เสวต นอกจากนี้ยังมีทางของแต่ละคณะที่คิดขึ้นมาเป็นทางเฉพาะของแต่ละวง แบบแผนในการบรรเลงปีพาทย์มอญของแต่ละวงจึงแตกต่างกันตามครูผู้ถ่ายทอดในสมัยนั้น

การที่ครูไฉนได้มาศึกษาหาความรู้กับครูสุข นักดนตรี ทำให้ครูไฉนได้รับความรู้ทางปีพาทย์มอญจากสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เพลงมอญที่ปรากฏในวงลูกศิษย์ของครูไฉนจึงเป็นทางของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ทั้งสิ้น เมื่อการบรรเลงปีพาทย์มอญมีแบบแผนชัดเจนจึงทำให้ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น จนเป็นค่านิยมมีวงปีพาทย์มอญในงานศพเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ทางเพลงมอญของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แพร่หลายในจังหวัดเพชรบุรี พร้อมกับการแพร่หลายของวงปีพาทย์มอญ

กล่าวได้ว่าการที่ครูไฉน เรียนรู้มีโอกาสเป็นลูกศิษย์ในสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ทำให้มีโอกาสพัฒนาฝีมือความสามารถ ชื่อเสียงของสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ตลอดจนอุปนิสัยส่วนตัวและการได้รับการอุปถัมภ์จากวัดไทรทองและวัดโพธิ์ทิมณี ทำให้ครูไฉน เรียนรู้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับกลายเป็นครูคนสำคัญในวงการดนตรีไทยจังหวัดเพชรบุรี ขณะเดียวกันก็ส่งผลทำให้ทางดนตรีของสำนักหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แพร่ไปในจังหวัดเพชรบุรี ตามการกระจายตัวของลูกศิษย์ครูไฉน เรียนรู้

การศึกษาหัวข้อ “บทบาทของครูโขน เรียนรู้ ต่อวงปีพาทย์ ในจังหวัดเพชรบุรี” ทำให้ทราบบทบาทของครูดนตรีไทยในท้องถิ่นต่อการสร้างความมั่นคงทางวัฒนธรรมดนตรีของท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและเป็นปึกแผ่น ซึ่งการหัวข้อในแนวทางเช่นนี้น่าจะมีการศึกษาเพื่อเติมเต็มประวัติศาสตร์ดนตรีไทยในท้องถิ่นต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ.ศึกษาศึกษาการ, กระทรวง.เพชรในเพชรบุรี.กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ,
๒๕๓๖.

เกรียงศักดิ์ ทับล้อม. สัมภาษณ์, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

เกรียงศักดิ์ ทับล้อม. สัมภาษณ์, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

โกศล ทับล้อม. สัมภาษณ์, ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

โกศล ทับล้อม. สัมภาษณ์, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

จันทิมา รัตนทา. สัมภาษณ์, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

จันทิมา รัตนทา. สัมภาษณ์, ๘ มกราคม ๒๕๕๔.

จ่านง สุขสวัสดิ์. สัมภาษณ์, ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

จี ศรีนิवासัน,สุขเขาวนั พลอยชม.ผู้แปล.สุนทรียศาสตร์.กรุงเทพมหานคร: มหามงกุฎราชวิทยาลัย
,๒๕๔๕.

ฉวี ช้างเผือก. สัมภาษณ์, ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

เฉลิมพร มาเป็ย. สัมภาษณ์, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

ชฎิล นัคนตรี. สัมภาษณ์, ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔.

เชื้อ นามเมือง. สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

เชื้อ นามเมือง. สัมภาษณ์, ๘ มกราคม ๒๕๕๔.

ณรงค์ฤทธิ์ คงป่น. ๒๕๓๕. การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีของปีพาทย์มอญ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ต่อ ประเสริฐปาน. สัมภาษณ์, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

ถวิล สีน้าเงิน. สัมภาษณ์, ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔.

ทนงค์ สุขสวัสดิ์. สัมภาษณ์, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

ทวี ไกลเนตร. สัมภาษณ์, ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

ทวี ช้างเผือก. สัมภาษณ์, ๑๕ เมษายน ๒๕๕๔.

ทีมงานไทยคิดส์และมูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ. ประวัตินี้กระนาดเอกที่มีชื่อเสียง [ออนไลน์] .
๒๕๕๐. แหล่งที่มา : <http://www.thaikids.com/ranad/chap6/c6s6p1.htm>.

ธวัช รัตนพิทักษ์. สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

ธวัช รัตนพิทักษ์. สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓.

ชารา ดวงเดือน. สัมภาษณ์, ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

ธีรวุฒิ กลิ่นด้วง. ๒๕๔๘. อาศรมศึกษา : คุรุชฎีกล นักคนตรี. เอกสารเข็บเล่ม .สาขาวิชาคุรุศึกษาศาสตร์

ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นคร แก้วมี. สัมภาษณ์, ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

นาง พุ่มพฤษ. สัมภาษณ์, ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

นาง สุขพร้อม. สัมภาษณ์, ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

นาง สุขพร้อม. สัมภาษณ์, ๕ มีนาคม ๒๕๕๔.

นายลักษณะ พุ่มพฤษ. สัมภาษณ์, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

เนิน บุชบาบาน. สัมภาษณ์, ๖ มีนาคม ๒๕๕๔.

บุญมา มะสุนสืบ. สัมภาษณ์, ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

เบญจลักษณะ บุตรเล็ก. สัมภาษณ์, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

ประทุม มีพราย. สัมภาษณ์, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

ประพัฒน์ บวบเมือง. สัมภาษณ์, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

ประโยชน์ ทางมีศรี. สัมภาษณ์, ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓.

ปรีชา สกานุช. สัมภาษณ์, ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

ปาริชาติ กันตะเพชร. ๒๕๔๘. การศึกษาละครชาตรี คณะศิลปศิลป์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชามานุษยวิทยา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พระสันทัด ผาดศรี. สัมภาษณ์, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

พระสันทัด ผาดศรี. สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

พระสันทัด ผาดศรี. สัมภาษณ์, ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

พระสันทัด ผาดศรี. สัมภาษณ์, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๓.

พิเชษฐ์ นวมานาค. สัมภาษณ์, ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔.

ไพฑูรย์ บุญชูยิ่ง. สัมภาษณ์, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

ไพฑูรย์ สุขพร้อม. สัมภาษณ์, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

ไพโรจน์ ขอเจริญ. สัมภาษณ์, ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์. วัฒนธรรมบันเทิงในชาติไทย. กรุงเทพมหานคร: มติชน, ๒๕๕๐.

มนตรี สกานุช. สัมภาษณ์, ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

มนตรี สกานุช. สัมภาษณ์, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

มนตรี สกานุช. สัมภาษณ์, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๓.

มหาหิน. งานบุญเดือนมีนาคม [ออนไลน์]. ๒๕๕๑. แหล่งที่มา: <http://board.palungjit.com>

[๒๕๕๑, กันยายน ๒๕].

รอด ประเสริฐปาน. สัมภรณ์, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

โรงเรียนพาทย์กุลการดนตรีและนาฏศิลป์. ประวัติผู้ก่อตั้ง [ออนไลน์]. ๒๕๔๑. แหล่งที่มา :

<http://www.phattayakulschool.com/webpages/about/school.html> [๒๕๔๑, สิงหาคม ๒๖].

ลานธรรมจักร. สมเด็จพระสังฆราชไทย [ออนไลน์]. ๒๕๕๐. แหล่งที่มา:

<http://www.dhammadjak.net/board/viewtopic.php?t=15226> [๒๕๕๐, ตุลาคม ๑๕].

วัดโพธิ์ทัยมณี. ประวัติวัดโพธิ์ทัยมณี [ออนไลน์]. ๒๕๕๓. แหล่งที่มา :

<http://www.xn--k3cbjd3aug9a4fe5ar4nxf.ob.tc/index.html> [๒๕๕๓, กรกฎาคม ๒๔].

วันเพ็ญ จินดา. สัมภรณ์, ๑ เมษายน ๒๕๕๔.

วัลลภ พุ่มพฤษย์. สัมภรณ์, ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔.

วาสนา พรหมฉนวน้อย. สัมภรณ์, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

วิกิพีเดีย. อำเภอชะอำจังหวัดเพชรบุรี [ออนไลน์]. ๒๕๕๔. แหล่งที่มา :

<http://th.wikipedia.org/wiki> [๒๕๕๔, มีนาคม ๑๕].

วิกิพีเดีย. อำเภอท่ายางจังหวัดเพชรบุรี [ออนไลน์]. ๒๕๕๔. แหล่งที่มา :

<http://th.wikipedia.org/wiki> [๒๕๕๔, มีนาคม ๑๕].

วิกิพีเดีย. อำเภอบ้านลาดจังหวัดเพชรบุรี. [ออนไลน์]. ๒๕๕๔. แหล่งที่มา :

<http://th.wikipedia.org/wiki> [๒๕๕๔, มีนาคม ๑๕]

วิกิพีเดีย. อำเภอบ้านแหลมจังหวัดเพชรบุรี [ออนไลน์]. ๒๕๕๔. แหล่งที่มา :

<http://th.wikipedia.org/wiki> [๒๕๕๔, กันยายน ๒๑]

วิกิพีเดีย. อำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี [ออนไลน์]. ๒๕๕๔. แหล่งที่มา :

<http://th.wikipedia.org/wiki> [๒๕๕๔, มีนาคม ๑๕].

วิกิพีเดีย. อำเภอหนองหญ้าปล้องจังหวัดเพชรบุรี [ออนไลน์]. ๒๕๕๔. แหล่งที่มา :

<http://th.wikipedia.org/wiki> [๒๕๕๔, กันยายน ๒๔].

วิเชียร เพชรดีก. สัมภรณ์, ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

วิเชียร ม่วงงาม. สัมภรณ์, ๑๕ เมษายน ๒๕๕๔.

วิรัตน์ สุขพร้อม. สัมภรณ์, ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

ศจี แสงทอง. สัมภรณ์, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

ศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาเพชรบุรี. การส่งเสริมพระพุทธศาสนาทางดนตรีไทย: พุทธประวัติ. เพชรบุรี:

ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา, ๒๕๓๐.

- สงวน เนียมศิลป์. สัมภาษณ์, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.
- สด แสงทอง. สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.
- สด แสงทอง. สัมภาษณ์, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔.
- สมชาย รัตนพิทักษ์. สัมภาษณ์, ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓.
- สมบัติ ทองมา. สัมภาษณ์, ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔.
- สมบูรณ์ ทองมา. สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.
- สมบูรณ์ แก่นตะเคียน. ประวัติศาสตร์เมืองเพชร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ๒๕๒๐. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายไฉน เรียนรู้. เพชรบุรี, ๒๕๓๘.
- สมพร จินดา. สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.
- สมพร จินดา. สัมภาษณ์, ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔.
- สมพร พวงงาม. สัมภาษณ์, ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔.
- สมพร ศรีศิริลักษณ์. สัมภาษณ์, ๑๔ เมษายน ๒๕๕๔.
- สมศักดิ์ ช่างเผือก. สัมภาษณ์, ๒ เมษายน ๒๕๕๔.
- สมาคมนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์. รวบรวมครูที่เคยสอนที่เทพศิรินทร์ [ออนไลน์]. ๒๕๔๕.
แหล่งที่มา: http://www.debsirinalumni.org/webboard_show_ans.php?id_quiz=319&id_topic=2 [๒๕๔๕, กรกฎาคม ๑๑].
- สันติ อุดมศรี. ๒๕๔๕. การสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทยในสำนักครุรวม พรหมบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาคร ศรีศักดิ์. สัมภาษณ์, ๒ เมษายน ๒๕๕๔.
- สาตี ทองมา. สัมภาษณ์, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔.
- สำรอง ทองมา. สัมภาษณ์, ๑ มกราคม ๒๕๕๔.
- สำรอง ทองมา. สัมภาษณ์, ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.
- สำรอง ทองมา. สัมภาษณ์, ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔.
- สำรอง ทองมา. สัมภาษณ์, ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔.
- สำรอง ทองมา. สัมภาษณ์, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๓.
- สุนทร คนตรี. สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.
- สุวิทย์ พุ่มพฤษย์. สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.
- สุวิทย์ พุ่มพฤษย์. สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓.
- เสย เรียนรู้. สัมภาษณ์, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.
- เสย เรียนรู้. สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓.

หฤษฎ์ นักดนตรี. สัมภาษณ์. ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔.

เหรียญ นาคนคร. สัมภาษณ์. ๒ เมษายน ๒๕๕๔.

อานันท์ นาคคง. ทำเนียบศิลปิน ท้องถิ่นอัมพวา [ออนไลน์]. ๒๕๕๔. แหล่งที่มา:

<http://x.thaikids.com/phpBB2/viewtopic.php?t=5537> [๒๕๕๔, กรกฎาคม ๑๘].

อำนาจ แสงทอง. สัมภาษณ์. ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

อำพล สละนิม. สัมภาษณ์. ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔.

ภาษาอังกฤษ

Ball599. หลวงพ่อบี๊วัดไทรทอง [ออนไลน์]. ๒๕๕๓. แหล่งที่มา :

<http://www.web-pra.com/Article/Show/264> [๒๕๕๒, พฤศจิกายน ๒๒].

Indepencil. พระนางเรือล่ม ปิยมเหสี [ออนไลน์]. ๒๕๕๔. แหล่งที่มา:

<http://www.indepencil.com> [๒๕๕๔, มีนาคม ๕].

SuwatSuddenly. เทศกาล. [ออนไลน์] ๒๕๕๓. แหล่งที่มา:

<http://suwattic.blogspot.com/2010/03/pt.html> [๒๕๕๒, มีนาคม ๘].

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นางสาวสุธาสินี สุขเกษม เกิดวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ เกิดที่จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ ๖ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๐๐๐ ปีพุทธศักราช ๒๕๔๗ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนปากช่องพิทยาคมจังหวัดนครราชสีมา

ปีพุทธศักราช 2551 สำเร็จการศึกษาจากระดับปริญญาบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปีพุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๕๑ ศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย